

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
2018-19**

**ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

Πρόεδρος:

Γιώργος Ευδόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Γραμματέας:

Φώτης Κασπίρης

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.....

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ .....

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ.....

A. Ειδίκευση Κλασικών Σπουδών

Καθηγητές

Χριστόπουλος Μενέλαος

Αναπληρωτές Καθηγητές

Γεωργιάδου Αριστούλα

Λίπκα Μιχαήλ

Ράγκος Σπύρος

Επίκουροι Καθηγητές

Καζαντζίδης Γιώργος

Καρακάντζα Ευφημία

Οικονομοπούλου Κατερίνα

Παπαχρυσστόμου Αθηνά

Σύρκου Αγγελική

Χαραλαμπόπουλος Νικόλας

ΕΔΙΠ

Ποταμίτη Άννα

B. Ειδίκευση Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών

Καθηγητές

Κωστίου Κατερίνα

Αναπληρωτές Καθηγητές

Γκότση Γεωργία

Επίκουροι Καθηγητές

Αθήνη Στέση

Κατσιγιάννη Άννα-Μαρία

Κιαπίδου Ειρήνη-Σοφία

Νούσια Φεβρωνία

Παπαργυρίου Ελένη

ΕΔΙΠ

Ιερωνυμάκη Θάλεια

Γ. Ειδίκευση Γλωσσολογίας

Καθηγητές

Αρχάκης Αργύρης

Ράλλη Αγγελική
Ρούσσου Άννα

Αναπληρωτές Καθηγητές
Ευδόπουλος Γιώργος Ι.
Παπαζαχαρίου Δημήτρης

Επίκουροι Καθηγητές
Μαρκόπουλος Θεόδωρος

Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό

Δρ. Χρήστος Βλάχος (Γλωσσολογίας)
Δρ. Ράνια Καραχάλιου (Γλωσσολογίας)
Δρ. Κωνσταντίνος Χρυσόγελος (BNEΣ)

Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές

Αντωνόπουλος Ανδρέας (Κλασικών Σπουδών)

Μέλη ΕΔΙΠ

Μεσσήνης Γιάννης
Παπαχριστόπουλος Νίκος

Μέλη ΕΤΕΠ

Ανδρικοπούλου Αγγελική (σε άδεια)

Γραμματεία Τμήματος Φιλολογίας

Γραμματέας
Κασπίρης Φώτης

Διοικητικό Προσωπικό

Κεραμόντε Μαρία
Κοτταρίδη Ευρυδίκη
Ντζελέπη Αλεξάνδρα
Παπακωνσταντινόπουλος Διονύσης

I. Κανονισμός Σπουδών

Μαθήματα - Διδασκαλία

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας, με βάση το Π.Δ. 167/2001, προσφέρει τρεις (3) Ειδικεύσεις: α) Κλασικών Σπουδών β) Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών (BNEΣ) και γ) Γλωσσολογίας.

Τα μαθήματα του πρώτου κύκλου σπουδών που περιλαμβάνει τα μαθήματα των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων είναι κοινά για όλους τους φοιτητές. Από το πέμπτο εξάμηνο ξεκινά ο δεύτερος κύκλος σπουδών, τα προγράμματα ειδίκευσης: α) Κλασικών Σπουδών β) Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών (BNEΣ) και γ) Γλωσσολογίας. Ο φοιτητής υποχρεούται στο 5^ο εξάμηνο να επιλέξει μια από τις τρεις ειδικεύσεις. Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής θέλει να αλλάξει ειδίκευση, αυτό μπορεί να το κάνει μέχρι το 7^ο εξάμηνο. Με την αλλαγή της ειδίκευσης τού αναγνωρίζονται τα μαθήματα που είχε ολοκληρώσει επιτυχώς από την προηγούμενη ειδίκευση και προσφέρονται στη νέα ειδίκευση. Τα υπόλοιπα εμφανίζονται στην καρτέλα του χωρίς να προσμετρώνται στο πτυχίο.

Η «Ξένη Γλώσσα» είναι «προαιρετικό μάθημα» και δεν περιλαμβάνεται στον απαιτούμενο αριθμό μαθημάτων, υποχρεωτικών ή επιλογής ή επιλογής άλλης ειδίκευσης για την απόκτηση πτυχίου.

Τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών είναι τρίαωρα, αντιστοιχούν σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες έκαστο με Συντελεστή Βαρύτητας 1,5 και έχουν διάρκεια ενός εξαμήνου. Η διδασκαλία τους γίνεται με παραδόσεις, ή με παραδόσεις και φροντιστήρια ή με παραδόσεις, φροντιστήρια και εργαστήρια.

Όλα τα μαθήματα του Α' και Β' Κύκλου Σπουδών (υποχρεωτικά και επιλογής) αντιστοιχούν σε 5 πιστωτικές μονάδες (ECTS) το καθένα.

Η κατανομή των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε εξάμηνα είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές.

Αρμόδια για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών είναι η Συνέλευση του Τμήματος. Το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται κάθε Μάιο.

Φοίτηση - Εξετάσεις

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο

εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία.

Οι εξεταστικές περιόδους είναι τρεις, του Ιανουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Οι εξετάσεις του χειμερινού εξαμήνου αρχίζουν 1 εβδομάδα μετά την περάτωση των μαθημάτων του εξαμήνου, διαρκούν 3 εβδομάδες και ακολουθούνται κατά κανόνα από 1 ελεύθερη εβδομάδα πριν την έναρξη διδασκαλίας των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου. Οι εξετάσεις του εαρινού εξαμήνου αρχίζουν μία εβδομάδα μετά την περάτωση των μαθημάτων του εξαμήνου, διαρκούν 3 εβδομάδες και λήγουν κατά κανόνα μέχρι τις 30 Ιουνίου. Το πρώτο εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το δεύτερο εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Οι ακριβείς ημερομηνίες καθορίζονται από τη Σύγκλητο. Με απόφαση της Συγκλήτου μετά από πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος επιτρέπεται παράταση της διάρκειας του εξαμήνου μέχρι δύο το πολύ εβδομάδες προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας.

Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δύο (χειμερινού και εαρινού) εξαμήνων, ενώ κατά την περίοδο του Ιουνίου στα μαθήματα μόνο των εαρινών εξαμήνων και κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, στα μαθήματα των χειμερινών εξαμήνων. Οι επί πτυχίω φοιτητές δικαιούνται εξέτασης στα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου στη διάρκεια των εξετάσεων κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Φεβρουαρίου και στα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου κατά την περίοδο του Ιουνίου. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από το διδάσκοντα, ο οποίος υποχρεούται να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις.

Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται οι φοιτητές να επιτύχουν συνολικά 240 ECTS και 30 ECTS ανά εξάμηνο κατανεμημένα ως εξής: για τον πρώτο κύκλο σπουδών οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς σε 18 υποχρεωτικά μαθήματα και 6 μαθήματα επιλογής σε σύνολο 24 μαθημάτων όπως έχουν οριστεί στο πρόγραμμα σπουδών. Για τον δεύτερο κύκλο σπουδών απαιτείται η επιτυχής εξέταση, για την Κλασική ειδίκευση, σε 8 υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης, σε τουλάχιστον 4 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 12 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικεύσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων. Για την ειδίκευση ΒΝΕΣ απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε 8 υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης, σε τουλάχιστον 4 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 12 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικεύσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων. Για την ειδίκευση Γλωσσολογίας απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης “Μορφολογία”, “Φωνολογία”, “Σύνταξη”, σε τουλάχιστον 9 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 12 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικεύσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων.

Μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερόμενου φοιτητή **(αφορά φοιτητές που βρίσκονται από το πρώτο έτος φοίτησης μέχρι το τέταρτο έτος και όχι επί πτυχίω φοιτητές)** προς τη Γραμματεία του Τμήματος είναι δυνατή η επανεξέταση με σκοπό τη βελτίωση της βαθμολογίας του (προακτέου βαθμού). Η επανεξέταση επιτρέπεται κατά την επαναληπτική εξέταση Σεπτεμβρίου **για ένα (1) μάθημα του χειμερινού και/ή ένα (1) μάθημα του εαρινού εξαμήνου** του ίδιου ακαδημαϊκού έτους και μόνο.

Οι φοιτητές του Δ΄ έτους δύνανται να εκπονήσουν Πτυχιακή Εργασία, η οποία αντιστοιχεί σε 10 ECTS και αντικαθιστά δύο (2) μαθήματα επιλογής, ένα μάθημα επιλογής 7^{ου} εξαμήνου και ένα μάθημα επιλογής 8^{ου} εξαμήνου. Ο φοιτητής που θα επιλέξει «Πτυχιακή Εργασία» στο 7^ο

εξάμηνο οφείλει να επιλέξει το ίδιο μάθημα και στο 8^ο εξάμηνο. Ο φοιτητής που ενδιαφέρεται να εκπονήσει «Πτυχιακή Εργασία» με την εγγραφή του στο 7^ο εξάμηνο και κατόπιν συνεννόησης με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος αποφασίζουν το τίτλο της πτυχιακής εργασίας και ο φοιτητής το δηλώνει στη Γραμματεία.

Οι φοιτητές του Δ' έτους κατόπιν αίτησής τους και αφού επιλεγούν από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, καλύπτοντας συγκεκριμένα κριτήρια, δύνανται να υλοποιήσουν τη «Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων», η οποία αντικαθιστά ένα (1) μάθημα επιλογής άλλης ειδίκευσης και αντιστοιχεί σε 5 ECTS.

Οι φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα είτε με μετεγγραφή είτε με κατατακτήριες εξετάσεις μπορούν κατόπιν αίτησής τους προς το Τμήμα επισυνάπτοντας αναλυτική βαθμολογία και το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος προέλευσης και με έγκριση της Συνέλευσης να αναγνωρίσουν μαθήματα στα οποία έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσης.

Στους φοιτητές που συμμετείχαν στο πρόγραμμα "ERASMUS", κατόπιν αίτησής τους και εισήγησης του υπεύθυνου του Τμήματος για το πρόγραμμα "ERASMUS" και με την έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος, αναγνωρίζονται τα μαθήματα τα οποία έχει ολοκληρώσει επιτυχώς ο φοιτητής στο Πανεπιστήμιο της αλλοδαπής και αντιστοιχούν στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας.

Λήψη Πτυχίου - Τρόπος Υπολογισμού Βαθμού Πτυχίου

Για τη λήψη Πτυχίου Φιλολογίας με ειδίκευση είτε «Κλασικών Σπουδών» είτε «Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών» είτε «Γλωσσολογίας» απαιτείται η φοίτηση σε 8 εξάμηνα (τέσσερα έτη σπουδών) και η επιτυχής εξέταση στα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών όπως αναλύθηκε παραπάνω.

Για τον υπολογισμό του βαθμού Πτυχίου προστίθεται ο βαθμός κάθε μαθήματος και το άθροισμα διαιρείται με τον αριθμό των μαθημάτων που προσμετρούνται για το πτυχίο (48 μαθήματα).

Δεν υπολογίζονται στο βαθμό του Πτυχίου οι βαθμοί των μαθημάτων που πέτυχαν σε άλλη ειδίκευση, σε περίπτωση αλλαγής ειδίκευσης, και δεν προσφέρονται στη νέα ειδίκευση.

Ορκωμοσία Φοιτητών

Οι φοιτητές που θεωρούν ότι έχουν ή πρόκειται να ολοκληρώσουν άμεσα τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, και επιθυμούν να λάβουν μέρος σε προσεχή τελετή Ορκωμοσίας οφείλουν να το δηλώνουν εγγράφως στη Γραμματεία του Τμήματος, τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν και σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση που αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Επιπλέον, για τη συμμετοχή τους στην τελετή Ορκωμοσίας, οι

ενδιαφερόμενοι φοιτητές, εφόσον έχουν τελικά ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις τους στο Τμήμα, οφείλουν να καταθέτουν μαζί με την αίτησή τους και τα παρακάτω απαραίτητα δικαιολογητικά, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας που υποδεικνύεται με ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ:

- Αίτηση (διατίθεται στη Γραμματεία)
- Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1566/86, ότι:
  - Δεν παίρνουν κουπόνια σίτισης για το αντίστοιχο Ακαδημαϊκό Έτος
  - Δεν έχουν εκκρεμότητα με τη Φοιτητική Εστία
  - Δεν έχουν φοιτητικό Βιβλιάριο Υγείας
- Πάσο
- Φοιτητική Ταυτότητα

Ορκωμοσία φοιτητών διενεργείται μετά το πέρας των επίσημων εξεταστικών περιόδων Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου του Τμήματος.

Έναρξη και Λήξη Μαθημάτων και Εξετάσεων

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Η έναρξη και η λήξη μαθημάτων και εξετάσεων καθορίζονται κατά ακαδημαϊκό έτος μετά από απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου.

Επίσημες Αργίες

- Εθνική εορτή: 28η Οκτωβρίου
- Πολυτεχνείο: 17η Νοεμβρίου
- Αγίου Ανδρέου: 30η Νοεμβρίου
- Διακοπές Χριστουγέννων - Νέου Έτους: από 24η Δεκεμβρίου μέχρι και 6η Ιανουαρίου
- Πανεπιστημιακή εορτή Τριών Ιεραρχών: 30η Ιανουαρίου
- Καθαρά Δευτέρα
- Εθνική Εορτή: 25η Μαρτίου
- Διακοπές Πάσχα: από το Σάββατο του Λαζάρου μέχρι την Κυριακή του Θωμά.
- Πρωτομαγιά
- Διακοπή μαθημάτων: Την ημέρα των φοιτητικών εκλογών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2018 - 2019

Α' ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Α' Εξάμηνο							
Α/Α	Τίτλος Μαθήματος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
2.	Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία Ι	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
3.	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΙΑΠΙΔΟΥ
4.	Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία	3 1 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ
5.	Γενική Γλωσσολογία Ι	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΑΡΧΑΚΗΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ							
1.	Αρχαία Ελληνική Ιστορία	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής Παιδείας	ΣΥΡΚΟΥ
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ							
1	*Ξένη Γλώσσα	3 0 0	0	0	0	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	

Β' Εξάμηνο							
Α/Α	Τίτλος Μαθήματος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Αρχαϊκό Έπος: Όμηρος	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
2.	Λατινική Θεματογραφία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
3.	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
4.	Ο Σολωμός και η Επτανησιακή Σχολή	3 1 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΡΓΥΡΙΟΥ
5.	Γενική Γλωσσολογία ΙΙ	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΕΥΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 1 ΜΑΘΗΜΑ)							
1.	Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Ιστορία	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής Παιδείας	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ						
	*Ξένη Γλώσσα	3 0 0	0	0	0	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών

Γ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αισχύλος-Σοφοκλής	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
2.	Λατινικό Έπος: Βιργίλιος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΛΙΠΚΑ
3.	Βυζαντινά Κείμενα και Πολιτισμός	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
4.	Περιγραφική ανάλυση της Νέας Ελληνικής	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΕΥΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
1.	Βυζαντινή Ιστορία	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
2.	Νεοελληνική Ιστορία	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ
3.	Μύθος και Τελετουργία στην Αρχαία Ελλάδα	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
4.	Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή ρητορική θεωρία: Αριστοτέλης-Κικέρωνας-Κοϊντιλιανός	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
5.	Οι απαρχές του ελληνικού πεζού λόγου	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
6.	Κρητική Λογοτεχνία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΡΓΥΡΙΟΥ
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ							
1.	*Ξένη Γλώσσα	3 0 0	0	0	0	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	

Δ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Αρχαία ελληνική Ιστοριογραφία: Ηρόδοτος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
2.	Ρωμαϊκή Ιστοριογραφία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ
3.	Νεοελληνική Πεζογραφία 1830 - 1914 (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
4.	Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
1.	Μύθος, Λογοτεχνία και Μουσικό Θέατρο	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
2.	Θέματα Ευρωπαϊκής Ιστορίας	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ
3.	Αρχαίες Ελληνικές Δημοκρατίες	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ							
1.	*Ξένη Γλώσσα	3 0 0	0	0	0	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ε' Εξάμηνο							
Α/Α	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Φιλοσοφία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ
2.	Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία ΙΙ	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Συμπόσιο και Συμποσιακή Λογοτεχνία κατά την Αρχαιότητα	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
2.	Αρχαϊκό Έπος: Ησίοδος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
3.	Αρχαία Ελληνική Λογοτεχνική Κριτική	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
4.	Ερευνητικά Ζητήματα Αρχαϊκού Έπους	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
5.	Νεοελληνική Φιλολογία: 1670-1830	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
6.	Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας: 19 ^{ος} - 20 ^{ος} αι.	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
7.	Βυζαντινή ποίηση	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
8.	Μεσοπολεμική Πεζογραφία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΡΓΥΡΙΟΥ
9.	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
10.	Γλωσσική Ποικιλία και Αρχαία Ελληνική	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
11.	Θεωρία του θεάτρου και του δράματος στους νεότερους χρόνους	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΣΑΜΠΑΤΑΚΑΚΗΣ
12.	Χρήση των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	0 0 3	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΜΕΣΣΗΝΗΣ
13.	Ψυχολογία, Οικονγένεια, Σχολείο	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

14.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		
-----	------------------	-------	---	-----	---	--	--

ΣΤ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Κείμενα Β' Σοφιστικής	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
2.	Λογοτεχνία της Αυτοκρατορικής Περιόδου	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Ευριπίδης	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
2.	Αρχαία Ελληνική Λαϊκή Παράδοση	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
3.	Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Θουκυδίδης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
4.	Λατινική Λυρική Ποίηση	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ
5.	Αρχαίο Ελληνικό και Λατινικό Μυθιστόρημα	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
6.	Βυζαντινοί Ιστορικοί και χρονογράφοι	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΙΑΠΙΔΟΥ
7.	Θέματα Θεωρίας της Λογοτεχνίας	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
8.	Παλαμάς - Σικελιανός	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ
9.	Ελληνική Παλαιογραφία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ
10.	Γλωσσική Επαφή (Συνδιδασκαλία με Η εξαμ.)	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
11.	Ερευνητικά Ζητήματα Διαχρονικής Γλωσσολογίας	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
12.	Ειδικές Εφαρμογές των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	0 0 3	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΜΕΣΣΗΝΗΣ
13.	Εκπαίδευση και Κοινωνία	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
14.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Ζ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	Ειδίκευση	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Λατινική Σάτιρα	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΛΙΠΚΑ
2.	Γραμματεία Υστερης Αρχαιότητας και Πρωτοβυζαντινής Περιόδου	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Αρχαία Ελληνικά Φιλοσοφικά Κείμενα: Πλάτων	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
2.	Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
3.	Επιγραφική	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΣΥΡΚΟΥ
4.	Αρχαία Ελληνικά Πεζογραφικά Κείμενα	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
5.	Διπλωματική εργασία	3 0 0	3	1,5	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
6.	Κ.Π. Καβάφης	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ ΥΠΟ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ
7.	Βυζαντινή Φιλολογία: Ο Μ. Ψελλός και η εποχή των Κομνηνών	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΙΑΠΙΔΟΥ
8.	Γλωσσική Μεταβολή	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
9.	Βυζαντινή Γραμματεία 12 ^{ου} αι.	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ
10.	Ψυχοπαθολογία Εφήβων και Ενηλίκων	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
11.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Η' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αριστοφάνης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
2.	Αρχαία Ελληνικά Φιλοσοφικά Κείμενα: Αριστοτέλης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Φεμινιστική Κριτική και Κλασικές Σπουδές	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
2.	Παπυρολογία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
3.	Ελληνιστική Ποίηση	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
4.	Λατινικό Έπος: Λουκρήτιος - Οβίδιος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
5.	Διπλωματική εργασία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
6.	Γ. Σεφέρης	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ
7.	Γραμματεία ύστερης βυζαντινής περιόδου	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ
8.	Γλωσσική Επαφή (Συνδιδασκαλία με ΣΤ εξαμ.)	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
9.	Γραμματεία μέσης βυζαντινής περιόδου (8ος-10ος αι)	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΟΣ
10.	Σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ ΥΠΟ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ
11.	Λογοτεχνία και Ψυχανάλυση	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
12.	Διδακτική: Πρακτική Άσκηση	0 0 3	3	1,5	5	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ	
13.	*Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων	0 0 3	3	1,5	5	Κλασική/ΒΝΕΣ/Γλωσσολογίας	ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ
14.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΒΝΕΣ)

Ε' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Βυζαντινή ποίηση	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
2.	Νεοελληνική Φιλολογία: 1670-1830	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας: 19 ^{ος} - 20 ^{ος} αιώνας	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
2.	Μεσοπολεμική Πεζογραφία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΡΓΥΡΙΟΥ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
3.	Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Φιλοσοφία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ
4.	Συμπόσιο και Συμποσιακή Λογοτεχνία κατά την Αρχαιότητα	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
5.	Σημασιολογία	2 0 1	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΒΛΑΧΟΣ
6.	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
7.	Γλωσσική Ποικιλία και Αρχαία Ελληνική	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
8.	Το ευρωπαϊκό θέατρο του 20ού αι. (1900-1960)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΡΟΖΗ
9.	Ψυχολογία, Οικογένεια, Σχολείο	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
10.	Χρήση των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	0 0 3	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΜΕΣΣΗΝΗΣ
11.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

ΣΤ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Βυζαντινοί Ιστορικοί και χρονογράφοι	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΙΑΠΙΔΟΥ
2.	Παλαμάς - Σικελιανός	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Θέματα Θεωρίας της Λογοτεχνίας	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
2.	Ελληνική Παλαιογραφία	2 0 1	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ
3.	Ερευνητικά και Μεθοδολογικά Ζητήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
4.	Αρχαίο ελληνικό δράμα: Ευριπίδης	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
5.	Αρχαία Ελληνική Λαϊκή Παράδοση	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
6.	Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Θουκυδίδης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
7.	Αρχαίο Ελληνικό και Λατινικό Μυθιστόρημα	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
8.	Σύνταξη	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΒΛΑΧΟΣ
9.	Γλωσσική Επαφή (Συνδιδασκαλία με Η εξαμ.)	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
10.	Ερευνητικά Ζητήματα Διαχρονικής Γλωσσολογίας	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
11.	Εκπαίδευση και Κοινωνία	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
12.	Ειδικές Εφαρμογές των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές	0 0 3	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΜΕΣΣΗΝΗΣ
13.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Ζ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Βυζαντινή Φιλολογία: Ο Μ. Ψελλός και η εποχή των Κομνηνών	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΙΑΠΙΔΟΥ
2.	Κ.Π. Καβάφης	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ ΥΠΟ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Πρωτοπορίες στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία και τέχνη του 20ού αιώνα	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ
2.	Διδακτική της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ
3.	Βυζαντινή Γραμματεία 12 ^{ου} αι.	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ
4.	Διπλωματική Εργασία	3 0 0	3	1,5	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
5.	Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
6.	Γραμματεία Υστερης Αρχαιότητας και Πρωτοβυζαντινής Περιόδου	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
7.	Επιγραφική	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΣΥΡΚΟΥ
8.	Γλωσσική Μεταβολή	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
9.	Εισαγωγή στην Ιστορία και Θεωρία του Κινηματογράφου	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ
10.	Εκπαίδευση και Ετερότητα: Πολυπολιτισμικότητα και Διαπολιτισμική Επικοινωνία	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΝΙΚΟΛΑΟΥ
11.	Ψυχοπαθολογία Εφήβων και Ενηλίκων	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
12.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Η' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Γραμματεία ύστερης βυζαντινής περιόδου	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ
2.	Γ. Σεφέρης	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Γραμματεία μέσης βυζαντινής περιόδου (8ος-10ος αι)	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΟΣ
2.	Μεταπολεμική Πεζογραφία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
3.	Σύγχρονη Λογοτεχνία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ ΥΠΟ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ
4.	Διπλωματική Εργασία	3 0 0	3	1,5	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
5.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αριστοφάνης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
6.	Φεμινιστική Κριτική και Κλασικές Σπουδές	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
7.	Παπυρολογία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
8.	Γλωσσική Επαφή (Συνδιδασκαλία με ΣΤ εξαμ.)	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
9.	Το μεταπολεμικό Νεοελληνικό Θέατρο (10)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΡΟΖΗ
10.	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
11.	Λογοτεχνία και Ψυχανάλυση	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
12.	Διδακτική: Πρακτική Άσκηση	0 0 3	3	1,5	5	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ	
13.	*Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων	0 0 3	3	1,5	5	Κλασική/ΒΝΕΣ/Γλωσσολογίας	ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ
14.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Ε' Εξάμηνο							
Α/Α	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Μορφολογία	2 0 1	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΡΑΛΛΗ
2.	Γλωσσική Ποικιλία και Αρχαία Ελληνική	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Σημασιολογία	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΒΛΑΧΟΣ
2.	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
3.	Κειμενογλωσσολογία (Συνδιδασκαλία με Ζ)	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ
4.	Ψυχολογία	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΔΙΑΚΟΓΙΩΡΓΗ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
5.	Νεοελληνική Φιλολογία: 1670-1830	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
6.	Μεσοπολεμική Πεζογραφία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΡΓΥΡΙΟΥ
7.	Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας: 19 ^{ος} – 20 ^{ος} αι.	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
8.	Συμπόσιο και Συμποσιακή Λογοτεχνία κατά την Αρχαιότητα	2 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
9.	Αρχαϊκό Έπος: Ησίοδος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
10.	Ετερότητα και εκπαίδευση στην ελληνική διασπορά	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΑΡΒΑΝΙΤΗ
11.	Χρήση των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	0 0 3	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΜΕΣΣΗΝΗΣ
12.	Ψυχολογία, Οικογένεια, Σχολείο	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
13.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Σύνταξη	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΒΛΑΧΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 5 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Συγκριτική Μορφολογία	2 0 1	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΡΑΛΛΗ
2.	Μεθοδολογία της Γλωσσικής Έρευνας	2 0 1	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
3.	Κοινωνιογλωσσολογία	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΚΟΝΔΥΛΗ
4.	Γλωσσική Επαφή (Συνδιδασκαλία με Η εξαμ.)	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
5.	Ερευνητικά Ζητήματα Διαχρονικής Γλωσσολογίας	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
6.	Θέματα Θεωρίας της Λογοτεχνίας	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
7.	Παλαμάς - Σικελιανός	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ
8.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Ευριπίδης	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
9.	Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Θουκυδίδης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
10.	Αρχαία Ελληνική Λαϊκή Παράδοση	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
11.	Πολυπολιτισμικότητα και Σχεδιασμοί Μάθησης	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΑΡΒΑΝΙΤΗ
12.	Εκπαίδευση και Κοινωνία	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
13.	Ειδικές Εφαρμογές των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	0 0 3	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΜΕΣΣΗΝΗΣ
14.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	Ειδίκευση	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 6 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Μορφοφωнологία των Νεοελληνικών Διαλέκτων	2 0 1	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΡΑΛΛΗ
2.	Συγκριτική Σύνταξη	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΡΟΥΣΣΟΥ
3.	Κειμενογλωσσολογία (Συνδιδασκαλία με Ε)	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ
4.	Διαλεκτολογία	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ
5.	Γλωσσική Μεταβολή	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
6.	Γλωσσολογία νοηματικής γλώσσας Εφαρμογές στη δίγλωσση εκπαίδευση (20)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΑΝΤΖΑΚΑΣ
7.	Διπλωματική Εργασία	3 0 0	3	1,5	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
8.	Κ.Π. Καβάφης	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ ΥΠΟ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ
9.	Διδακτική της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ
10.	Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
11.	Γραμματεία Ύστερης Αρχαιότητας και Πρωτοβυζαντινής Περιόδου	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
12.	Εκπαίδευση και Ετερότητα: Πολυπολιτισμικότητα και Διαπολιτισμική Επικοινωνία	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΝΙΚΟΛΑΟΥ
13.	Ψυχοπαθολογία Εφήβων και Ενηλίκων	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
14.	Διαπολιτισμική εκπαίδευση εκπαιδευτικών	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΑΡΒΑΝΙΤΗ
15.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 6 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Ανάλυση Λόγου	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ
2.	Εργαστηριακή Φωνητική	1 0 2	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
3.	Τυπολογία Γλωσσών	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΒΛΑΧΟΣ
4.	Επεξεργασία Ομιλίας και Φυσικής Γλώσσας	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση σε Η/Υ	ΣΓΑΡΜΠΑΣ
5.	Γλωσσική Επαφή (Συνδιδασκαλία με ΣΤ εξαμ.)	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
6.	Λεξικολογία	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΕΥΔΟΠΟΥΛΟΣ
7.	Διπλωματική Εργασία	3 0 0	3	1,5	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
8.	Αγωγή Κωφών (20)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΑΝΤΖΑΚΑΣ
9	Αναλυτική Φιλοσοφία II	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση σε ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΖΕΪΜΠΕΚΗΣ
10.	Γ. Σεφέρης	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ
11.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αριστοφάνης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
12.	Αρχαία Ελληνικά Φιλοσοφικά Κείμενα: Αριστοτέλης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
13.	Φεμινιστική Κριτική και Κλασικές Σπουδές	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
14.	Σύγχρονη Λογοτεχνία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ ΥΠΟ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ
15.	Λογοτεχνία και Ψυχανάλυση	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
16.	Διδακτική: Πρακτική Άσκηση	0 0 3	3	1,5	5	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ	
17.	*Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων	0 0 3	3	1,5	5	Κλασική/ΒΝΕΣ/Γλωσσολογίας	ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ
18.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Μαθησιακά αποτελέσματα του ΠΠΣ

Με την ολοκλήρωση του προπτυχιακού κύκλου σπουδών οι φοιτητές/ φοιτήτριες θα:

1. Έχουν αποκτήσει θεωρητική και εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση σε θέματα αρχαίας και λατινικής, βυζαντινής και νέας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, καθώς και γλωσσολογίας και στα επιμέρους αντικείμενα που συνθέτουν τα γνωστικά αυτά πεδία.
2. Έχουν αναπτύξει ικανότητα αντίληψης, ερμηνείας και επίλυσης προβλημάτων στο πλαίσιο του γνωστικού τους πεδίου, μέσω της συγκέντρωσης και επεξεργασίας στοιχείων συναφών με αυτό.
3. Διαθέτουν δεξιότητες αναζήτησης, ανάλυσης και σύνθεσης δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση νέων τεχνολογιών και ηλεκτρονικών πηγών.
4. Έχουν αναπτύξει γνωστικές δεξιότητες που τους επιτρέπουν να συνεχίσουν την επιστημονική εκπαίδευση σε μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών.
5. Έχουν αποκτήσει επάρκεια στη διδασκαλία της αρχαίας και λατινικής, βυζαντινής και νέας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, καθώς και γλωσσολογίας στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα.
6. Έχουν αναπτύξει δεξιότητες σε άλλους τομείς που είναι απαραίτητες για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική τους ανάπτυξη (π.χ. συγγραφή, επιμέλεια και διόρθωση κειμένων, επίβλεψη εκδόσεων, φιλολογική και γλωσσική έρευνα, μετάφραση, ανάλυση και επεξεργασία στοιχείων).
7. Έχουν εφοδιαστεί με προσόντα (π.χ. γλωσσομάθεια, χειρισμό ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων, ανάλυση δεδομένων) που θα τους εξασφαλίζουν διεθνή κινητικότητα.

III. Περιγράμματα μαθημάτων Α΄ Γενικού Κύκλου Σπουδών

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΑΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ (Α. Παπαχρυσόστομου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί την έννοια και το περιεχόμενο του όρου «Κλασική Φιλολογία».
2. Τοποθετεί στον χρονολογικό άξονα τους σημαντικότερους συγγραφείς και ποιητές της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραμματείας.
3. Γνωρίζει τα σημαντικότερα έργα κάθε περιόδου της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραμματείας.
4. Αναφέρεται στα σημαντικότερα γεγονότα-σταθμούς στην ιστορία της παράδοσης των αρχαίων ελληνικών και λατινικών κειμένων.
5. Χειρίζεται με άνεση θέματα Κριτικής Κειμένου: δηλ. αφενός να κατανοεί την έννοια των όρων «κριτικό υπόμνημα», «υπόμνημα πηγών» και «υπόμνημα παράλληλων χωρίων», και αφετέρου να αποκωδικοποιεί και να ερμηνεύει τα υπομνήματα αυτά.
6. Κατανοεί την έννοια των όρων «άμεση» και «έμμεση παράδοση».
7. Έχει μια καθολική εποπτεία της αρχαίας ελληνικής και της λατινικής γραμματείας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να παρουσιάζει σε γενικές γραμμές την ιστορία της φιλολογίας και της εκπαίδευσης στη διάρκεια της Αρχαιότητας, του Μεσαίωνα και της Αναγέννησης.
2. Ικανότητα να αναφέρεται στις διαδικασίες μέσω των οποίων έφτασαν ως τις μέρες μας τα κείμενα της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραμματείας.
3. Ικανότητα να κατανοεί και να αποτιμά τις πληροφορίες που εμπεριέχονται στο κριτικό υπόμνημα, στο υπόμνημα πηγών και στο υπόμνημα παραλλήλων χωρίων των αρχαίων κειμένων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αρχαιότητα

Αρχαία βιβλία, Βιβλιοθήκη του Μουσείου της Αλεξάνδρειας, Φιλολογική δραστηριότητα στην ελληνιστική εποχή, Επιτομές & Υπομνήματα, Μετάβαση από τον κύλινδρο στον κώδικα.

2. Η Ελληνική Ανατολή

Λογοτεχνία στην αυτοκρατορική εποχή, Πρώιμη βυζαντινή περίοδος, Αναγέννηση του 9^{ου} αιώνα, Υστεροβυζαντινή περίοδος.

3. Η Λατινική Δύση

Σκοτεινοί αιώνες, Καρολίγγεια αναγέννηση, Διαμόρφωση της καρολίγγειας μικρογράμματης γραφής.

4. Η Αναγέννηση

Ουμανισμός, Πρώτοι Ουμανιστές, Πετράρχης, Βησσαρίων & Πολιτιανός, Μανούτιος & Μουσούρος, Έρασμος.

5. Η Φιλολογική Επιστήμη μετά την Αναγέννηση

Ριχάρδος Bentley, Ανακαλύψεις κειμένων: παλίμψηστα, πάπυροι, επιγραφικά κείμενα.

6. Κριτική κειμένου

Σύμβολα και συντομογραφίες, Στεμματική μέθοδος και περιορισμοί της.

7. Λατινική Γραμματεία

Χωρισμός σε περιόδους, βασικοί εκπρόσωποι, σημαντικότερα έργα και κυρίαρχα χαρακτηριστικά κάθε περιόδου.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. L. D. Reynolds & N. G. Wilson, Αντιγραφείς και Φιλολογοί (μτφ. Ν. Μ. Παναγιωτάκη), Αθήνα ³2001, εκδ. ΜΙΕΤ.
2. P. E. Easterling & B. M. W. Knox, Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας (μτφ. Ν. Κονομή, Χρ. Γρίμπα, Μ. Κονομή), Αθήνα ⁸2006, εκδ. Παπαδήμα.
3. E. J. Kenney & W. V. Clausen, Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας (The Cambridge History of Classical Literature, vol. II: Latin Literature, Cambridge University Press 1982, μτφ. Θ. Πίκουλας, Α. Σιδέρη-Τόλια), Αθήνα 1998, εκδ. Παπαδήμα.
4. N. G. Wilson, The Greek Classics. Aldus Manutius, Cambridge Massachusetts 2016 (Harvard University Press).
5. Ι. Κ. Βουρβέρης, Εισαγωγή εις την Αρχαιογνωσίαν και την Κλασσικήν Φιλολογίαν, Αθήνα 1967, Ελληνική Ανθρωπιστική Εταιρεία.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ Ι (Α. Γεωργιάδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα αποκτήσει γλωσσική εξοικείωση με ένα ευρύ φάσμα πεζών κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής γραμματείας (5^ο αι. π.Χ.-3^ο αι. μ.Χ.) τα οποία είναι γραμμένα κυρίως στην αττική διάλεκτο, αλλά και στην ιωνική και Κοινή.
2. Με τη σύγχρονη ανάγνωση και συγκριτική μελέτη ενός μικρού αριθμού δίγλωσσων λατινικών και αρχαίων ελληνικών κειμένων θα κατανοήσει τις συγκλίσεις και αποκλίσεις στη συντακτική και τη γραμματική δομή του ελληνικού και λατινικού γραπτού λόγου.
3. Θα ενισχύσει την ταχύτητα κατανόησης των αρχαίων κειμένων και τη δυνατότητα να αναγνωρίζει το γραμματειακό είδος στο οποίο εντάσσεται το κείμενο, την γενικότερη χρονική περίοδο συγγραφής του και, συχνά, τον συγγραφέα του κειμένου μέσα από τις γλωσσικές, συντακτικές και υφολογικές ιδιαιτερότητές του.
4. Θα αποδεσμευτεί από τη διαδικασία της αποστήθισης κανόνων και θα εμπλακεί με τα κείμενα ως ενεργός αναγνώστης για τη δημιουργία νοήματος.
5. Θα αποκτήσει δηλ. τη δυνατότητα να αντιμετωπίζει τα λογοτεχνικά κείμενα ως φορείς νοημάτων που επιτρέπουν πολλαπλές ερμηνείες και αποτελούνται από

συμβάσεις και από άλλα κείμενα, και όχι απλά ως 'προβλήματα' επίλυσης συντακτικών και γραμματικών φαινομένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανοποιητική ευχέρεια στην ανάγνωση αρχαίων ελληνικών κειμένων αυξημένης δυσκολίας.
2. Χρήση τεχνολογίας μέσα από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (Thesaurus Linguae Graecae, Perseus, The Stoa, The Latin Library, κλπ) και ευχέρεια στην αναζήτηση δεδομένων σε βάσεις και ψηφιοποιημένα ελληνικά και λατινικά λεξικά καθώς και ξενόγλωσσα βιβλία γραμματικής και συντακτικού.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Corpus κειμένων (αρχαίων ελληνικών και δίγλωσσων κειμένων), με ασκήσεις και επεξηγήσεις που βρίσκονται αναρτημένες στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του μαθήματος (Eclass).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. H.G. Liddell and R. Scott, *Greek-English Lexicon*, 9th ed. with revised Suppl. (Oxford 1996).
2. F. Montanari, *Σύγχρονο Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας* (Αθήνα 2013).
3. C. T. Lewis and C. Short, *A Latin Dictionary* (Oxford 2002).
4. Μιχ. Οικονόμου, *Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής* (Αθήνα 1971).
5. E. Schwyzer, *Η Σύνταξη της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας*, μτφρ. Γ.Ε. Παπατσίμπας-Π. Χαϊρόπουλος (Αθήνα 2002).
6. H.W. Smyth, *Greek Grammar* (Harvard University Press 1956).
7. S.C. Woodhouse, *English-Greek Dictionary, A Vocabulary of the Attic language* (London 1910).
8. Π. Τσιλογιάννης, *Αντίστροφο Λεξικό της Νέας-Αρχαίας Ελληνικής* (Αθήνα 2000).
9. J.D. Denniston, *The Greek Particles* (Oxford 1981).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ (Ε. Κιαπίδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει τα όρια, τις μεθόδους και τους στόχους της επιστήμης της Βυζαντινής Φιλολογίας.
2. Αναγνωρίζει και να διακρίνει τα διάφορα γραμματειακά είδη που καλλιεργήθηκαν κατά τη βυζαντινή εποχή.
3. Παρουσιάζει την εξέλιξη αυτών των γραμματειακών ειδών και τα βασικά χαρακτηριστικά τους ανά περίοδο.
4. Γνωρίζει τους σημαντικότερους εκπροσώπους κάθε γραμματειακού είδους και τα έργα τους.

5. Κατανοεί τις συγκλίσεις και αποκλίσεις της βυζαντινής γραμματείας σε σύγκριση με την αντίστοιχη κλασική.
6. Γνωρίζει γλωσσικές και συντακτικές ιδιομορφίες των βυζαντινών κειμένων γραμμένων σε κλασικίζουσα και δημώδη γλώσσα.
7. Αποδίδει κείμενα της βυζαντινής γραμματείας στα νέα ελληνικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών των βυζαντινών κειμένων.
2. Ικανότητα εφαρμογής αυτής της γνώσης στην προσέγγιση βυζαντινών κειμένων μη οικείας φύσης.
3. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη και τη διδασκαλία Βυζαντινών κειμένων στη Μέση Εκπαίδευση.
4. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής του ικανότητας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στα βασικά είδη της βυζαντινής γραμματείας.
2. Σύντομη επισκόπηση των βασικών περιόδων της βυζαντινής ιστορίας.
3. Λόγια και δημώδη βυζαντινά κείμενα.
4. Βίος και έργο σημαντικών βυζαντινών συγγραφέων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. J.O. Rosenqvist, *Η Βυζαντινή Λογοτεχνία. Από τον 6^ο αιώνα έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης*, Αθήνα 2008.
2. H. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία: η Λόγια Κοσμική Γραμματεία των Βυζαντινών, I-III*, Αθήνα 1991.
3. A.P. Kazhdan, *A history of byzantine literature (650-850)*, [ΕΙΕ-ΙΒΕ, Ερευνητική Βιβλιοθήκη 2], Αθήνα 1999· *A history of byzantine literature (850-1000)*, ό.π., Αθήνα 2006.
4. H.-G. Beck, *Ιστορία της βυζαντινής δημώδους λογοτεχνίας*, Αθήνα 1993.
5. Θ. Δετοράκης, *Βυζαντινή φιλολογία. Τα πρόσωπα και τα κείμενα, Α': Προβυζαντινοί και πρωτοβυζαντινοί χρόνοι (περ. 150-527 μ.Χ.)*, Ηράκλειο Κρήτης 1995· Β': από τον Ιουστινιανό έως τον Φώτιο (527-900), Ηράκλειο Κρήτης 2003.
6. *The Oxford handbook of Byzantine studies*, eds E. Jeffreys, J. Haldon, R. Cormack, Oxford 2008.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ (Α. Κατσιγιάννη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Γνωρίζει την ορολογία, τη μεθοδολογία, τους επιστημονικούς στόχους της νεοελληνικής φιλολογίας.
2. Γνωρίζει τα λογοτεχνικά ρεύματα από τον 18ο ως τον 20ό αι. και τη σχέση τους με την ιστορία των ιδεών, στην ελληνική και την ευρωπαϊκή λογοτεχνική πραγματικότητα.
3. Εντάσσει την ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας στην ιστορία των ευρωπαϊκών λογοτεχνικών ρευμάτων (του διαφωτισμού, του ρομαντισμού, του αισθητισμού, του παρνασισμού, του συμβολισμού, του μοντερνισμού).
4. Αναγνωρίζει τα κύρια χαρακτηριστικά των περιόδων, των γενεών και σχολών.
5. Αναγνωρίζει τα έργα του κανόνα.
6. Αναλύει αντιπροσωπευτικά κείμενα της κάθε περιόδου ως προς την τεχνοτροπία, τη θεματική, τα σύμβολα, το ύφος και το μέτρο.
7. Διακρίνει τα διαφορετικά στάδια της εξέλιξης των λογοτεχνικών γενών και ειδών.
8. Γνωρίζει τα βασικά πορίσματα της έρευνας, όπως παρουσιάζονται σε διαφορετικές ιστορίες της λογοτεχνίας, για την αρχή της νεοελληνικής λογοτεχνίας και τους κυριότερους σταθμούς της πρόσληψης των συγγραφέων του κανόνα.
9. Αναγνωρίζει τα στάδια της εξέλιξης της νεοελληνικής γλώσσας.
10. Έχει βασικές μετρικολογικές γνώσεις.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να εντάσσει τα κείμενα του κανόνα στα αντίστοιχα λογοτεχνικά ρεύματα.
2. Ικανότητα να προσεγγίζει ερμηνευτικά βασικά λογοτεχνικά κείμενα (ποίηση και πεζογραφία)
3. Ικανότητα να διακρίνει τη λόγια από τη δημώδη παράδοση.
4. Ικανότητα να διακρίνει τις βασικές τάσεις της νεοελληνικής κριτικής και τους σταθμούς της πρόσληψης των έργων του κανόνα.
5. Ικανότητα να αναγνωρίζει βασικές μετρικές μορφές, το σονέτο, τον δεκαπεντασύλλαβο, τον ελευθερωμένο, τον ελεύθερο στίχο, κ.ά.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Λογοτεχνία, Γραμματεία, Φιλολογία, Γραμματολογία.
Θέματα ορισμών, βιβλιογραφία, ιστορία, παραδείγματα.
2. Ιστορία και ιστορίες της λογοτεχνίας.
Περίοδοι, γενιές, σχολές, ρεύματα.
3. Γένη και είδη. Η έννοια του λογοτεχνικού κανόνα.
4. Νεοελληνική μετρική.
5. Η νεοελληνική φιλολογία και οι ψηφιακές τεχνολογίες.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ιωάννης Συκουτρής, *Μελέται και άρθρα*, Αθήνα, 1956.
2. Mario Vitti, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Οδυσσέας, 1978.
3. Λίνος Πολίτης, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα, Μ.Ι.ΕΤ, 31980.
4. *Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Πρόσωπα - Έργα - Ρεύματα - Όροι*, Αθήνα, Πατάκης, 2007.
5. Δημήτρης Αγγελάτος, *Η άλφα βήτα του νεοελληνιστή*, Αθήνα, Gutenberg, 2011.
6. Νάσος Βαγενάς, «Πότε αρχίζει η νεοελληνική λογοτεχνία;», *Γκίστρα. Κείμενα κριτικής διαμάχης*, μικρή άρκτος, 2012, 13-60.

ΓΕΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ Ι (Α. Αρχάκης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:

1. να γνωρίζει τα βασικά ζητούμενα και τους κύριους ερευνητικούς τομείς της επιστήμης της γλωσσολογίας
2. να γνωρίζει βασικές έννοιες της δομικής, γενετικής και λειτουργικής γλωσσολογίας
3. να διακρίνει παραδοσιακές και ιδεοληπτικές απόψεις για τη γλώσσα από την επιστημονική μελέτη της γλώσσας
4. να συνεχίσει σε πιο εξειδικευμένα μαθήματα γλωσσολογίας

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση για τους κύριους ερευνητικούς τομείς της γλωσσολογίας
2. Ικανότητα να διακρίνει την επιστημονική από την μη-επιστημονική μελέτη της γλώσσας
3. Ικανότητα να εφαρμόζει πολύ βασικές έννοιες γλωσσολογικής ανάλυσης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Βασικές αρχές της επιστήμης της γλωσσολογίας. Βασικές έννοιες γλωσσολογικής ανάλυσης: Γλωσσικό σύστημα (langue), λόγος (parole), ομιλία (langage), γλωσσική ικανότητα, γλωσσική επιτέλεση. Οι λειτουργίες της γλώσσας. Προφορικός και γραπτός λόγος. Προέλευση και φύση της γλώσσας. Απόκτηση της γλώσσας. Γενικά χαρακτηριστικά της γλώσσας: αυθαιρεσία του γλωσσικού σημείου, γραμμικότητα, διπλή άρθρωση, ασυνέχεια, παραγωγικότητα, ανακλαστικότητα, μετάθεση. Ουσία και μορφή της γλώσσας. Εισαγωγή στα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης. Εισαγωγή στη μελέτη της γλωσσικής αλλαγής.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Γούτσος Δ. (2012). *Γλώσσα. Κείμενο, ποικιλία, σύστημα*. Αθήνα: Κριτική [Προτεινόμενο σύγγραμμα]
2. Fromkin V., Rodman R. & Hyams N. (2008). *Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας*, μτφ. Ευδόπουλος Γ. κ.ά., επιμ. Γ. Ευδόπουλος. Αθήνα: Πατάκης.
3. Lyons J. (1995). *Εισαγωγή στη γλωσσολογία*, μτφ. Μ. Αραποπούλου, Α. Αρχάκης κ.ά., επιμ. Γ. Καρανάσιος. Αθήνα: Πατάκης. [Προτεινόμενο σύγγραμμα]
4. Lyons J. (2002). *Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία*, μτφ. Ά. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Ζ. Γαβριηλίδου & Α. Ευθυμίου, Αθήνα: Μεταίχμιο.
5. Μπαμπινιώτης Γ. (1980). *Θεωρητική γλωσσολογία: Εισαγωγή στη σύγχρονη γλωσσολογία*. Αθήνα.
6. Παυλίδου Θ.-Σ. (2008). *Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο

Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

7. Πετρούνιας Ευ. (1984). *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση*. Μέρος Α': *Θεωρία*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

8. Saussure F. De (1979). *Μαθήματα γενικής γλωσσολογίας*, μτφ. Φ. Αποστολόπουλος. Αθήνα: Παπαζήσης.

9. Χριστίδης Α.-Φ./Βελούδης Γ. (1996-7). "Γενική γλωσσολογία Ι", Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ.

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (Α. Σύρκου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

1. Το μάθημα αποτελεί το βασικό μέσο/υλικό για να γνωρίσουν οι φοιτητές/φοιτήτριες τα ιστορικά και πολιτικά γεγονότα που έλαβαν χώρα από τον 8ο π.Χ. αιώνα έως και το θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου καθώς και τις συνθήκες που οδήγησαν στη δημιουργία της πόλης-κράτους κατά την αρχαϊκή και κλασική εποχή.
2. Ή ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εξοικείωση τους με τις πολιτειακές δομές των πόλεων και τον πνευματικό πολιτισμό των αρχαϊκών και κλασικών χρόνων.
3. Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους φοιτητές των έργων της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας (π.χ. Ηροδότου, Θουκυδίδη, Ξενοφώντα, Αρριανού, Τραγωδιών, κωμωδιών) και η δημιουργική αξιοποίησή τους στο πλαίσιο του μαθήματος.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

1. Ερμηνεύει τις φιλολογικές πηγές και να τις συσχετίζει με τα ιστορικά γεγονότα.
2. Έχει εξοικειωθεί με τα ιστορικά γεγονότα της αρχαϊκής και κλασικής εποχής καθώς, να διακρίνει τα αίτια που τα προκάλεσαν και να κατανοήσει τις συνέπειές τους στη διαμόρφωση της 'παγκόσμιας' κατάστασης.
3. Ερμηνεύει τα ιστορικά γεγονότα της εποχής του.
4. Κατανοήσει τον ρόλο των πολιτικών αρχηγών αλλά και των καθημερινών ανθρώπων στη διαμόρφωση του ιστορικού γίνεσθαι.
5. Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές τους για να παρουσιάσουν μια εργασία συνδυάζοντας τις φιλολογικές πηγές και τα αρχαιολογικά κατάλοιπα με τα σύγχρονα έργα τέχνης, π.χ. θεατρική παράσταση ή κινηματογραφική ταινία.
6. Αναζητήσει, ν' αναλύσει και συνθέσει δεδομένα και πληροφορίες, με τη χρήση και της τεχνολογίας (TLG)
7. Εκπονήσει αυτόνομη Εργασία
8. Εκπονήσει ομαδική Εργασία
9. Ασκήσει την κριτική του.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο.
2. Μελέτη των επιμέρους ενοτήτων
3. Επιλεκτική μελέτη των ιστορικών πηγών ((Ηρόδοτος, Θουκυδίδης, Ξενοφώντας, Αρριανός)
4. Βιβλιογραφική ενημέρωση

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Claude Mossé – Annie Schnapp-Gourbeillon, Επίτομη Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας (2000- 31 π.Χ.), Μτφρ. Λ. Στεφάνου, Αθήνα 2010
2. Robert Flacelière, Ο Δημόσιος και Ιδιωτικός Βίος στην Αρχαία Ελλάδα, Μτφρ. Γερ. Βανδωρου, Αθήνα 2007
3. Jacqueline de Romilly, Αλκιβιάδης, Μτφρ. Μπ.Αθανασίου-Κατ. Μηλιαρέση, Αθήνα 1996
4. Jacqueline de Romilly, Γιατί η Ελλάδα; Μτφρ. Μπ.Αθανασίου-Κατ. Μηλιαρέση, Αθήνα 1996
5. Jacqueline de Romilly, Η οικοδόμηση της αλήθειας στο Θουκυδίδη, Μτφρ. Στ. Βλοντάκη, Αθήνα 2003
6. Oliver Taplin, Ελληνικόν Πυρ, Μτφρ. Ελ. Πατρικίου, Αθήνα 1992
7. Claude Mossé, Αλέξανδρος το πεπρωμένο ενός μύθου, Μτφρ. Στ. Βλοντάκης, 2004
8. Claude Mossé, Περικλής. Ο εφευρέτης της Δημοκρατίας, Μτφρ. Στ. Βλοντάκης, 2006
9. Claude Mossé, Η γυναίκα στην Αρχαία Ελλάδα, Μτφρ. Αθ. Στεφανής, Αθήνα 2004
10. Mary R. Lefkowitz, Γυναίκες στον Ελληνικό μύθο, Μτφρ. Αμ. Μεγαπάνου, Αθήνα, 1995
11. D.M.MacDowell, Σπαρτιατικό Δίκαιο, Μτφρ. Νικ. Κονομή, Αθήνα 2005
12. Γ. Κοκκόρου-Αλευρά, Η Τέχνη της Αρχαίας Ελλάδας. Σύντομη Ιστορία (1050-50 π.Χ.), Αθήνα 1995
13. Δημ. Κυρτάτας, Κατακτώντας την Αρχαιότητα, Αθήνα 2002
14. Άγγελος Βλάχος, Η οικοδόμηση της Δημοκρατίας, Αθήνα 1999
15. Josiah Ober, Μάζες και ελίτ στη δημοκρατική Αθήνα, Αθήνα 2003
16. Μ.Β. Σακελλαρίου, Η Αθηναϊκή Δημοκρατία, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2016
17. Fran. Lefevre, Ιστορία του Αρχαίου Ελληνικού κόσμου, Παρίσι, 2015

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΪΚΟ ΕΠΟΣ: ΟΜΗΡΟΣ (Ε. Καρακάντζα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές:

1. Θα είναι εξοικειωμένοι με το πρωτογενές κείμενο των ομηρικών επών.
2. Θα έχουν καλλιεργήσει συστηματική κατανόηση της λειτουργίας των ομηρικών

επών και της απαγγελίας τους στην διαμόρφωση της ιδεολογίας της αρχαϊκής και κλασικής εποχής.

3. Θα έχουν διερευνήσει σε βάθος καίριας σημασίας κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις πάνω στην ηρωική λογοτεχνία της αρχαϊκής και κλασικής εποχής, και κατανοήσει τους τρόπους με τους οποίους οι προσεγγίσεις αυτές συμπληρώνουν και ενισχύουν την παραδοσιακή φιλολογική ερμηνεία των κειμένων.

4. Θα μπορούν να ερευνούν και να ανατρέχουν αυτόνομα σε ελληνικές και αγγλόφωνες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές (π.χ. εγχειρίδια, μονογραφίες, συλλογικοί τόμοι, εξειδικευμένα επιστημονικά άρθρα, ιστοσελίδες, ψηφιακές βιβλιοθήκες) για τη μελέτη της ομηρικής ποίησης.

5. Θα έχουν καλλιεργήσει την ικανότητα να επιλύουν ερμηνευτικά προβλήματα με τρόπο μεθοδικό και συγκροτημένο, καθώς και να υποστηρίζουν τις θέσεις τους με επιστημονικά επιχειρήματα.

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον
6. Λήψη αποφάσεων
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
8. Αυτόνομη εργασία
9. Ομαδική εργασία
10. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
11. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Η ταυτότητα του ποιητή – η σημασία των ομηρικών επών

Η ενότητα συζητά την ταυτότητα του Ομήρου, όπως παραδίδεται από τις αρχαίες πηγές αλλά και όπως μπορεί να ανασυντεθεί από το ίδιο το έργο του. Σχολιάζεται, επίσης, η σημασία των δύο επών για την αυτοσυνείδηση των Ελλήνων.

2. Ιστορία της ομηρικής έρευνας

Η μελέτη του Ομήρου από την αρχαιότητα ως σήμερα (Αρχαιότητα [8ος - 3ος αι. π. X.], Επιστημονική φάση [3ος αι. π. X. - 13ος αι. μ. X.], Πρόσληψη του Ομήρου στην Δυτική Ευρώπη [14ος - 18ος αι.], Σύγχρονη φιλολογική ανάλυση).

3. Το προοίμιο της Ιλιάδας

Μελέτη του προοιμίου της *Ιλιάδας* - Στοιχεία καινοτομίας του ιλιαδικού έπους.

4. Το σενάριο της Ιλιάδας (Ραψωδίες Α - Ζ)

Παρουσίαση της πλοκής των πρώτων έξι ραψωδιών του ιλιαδικού έπους, με ιδιαίτερη έμφαση στο επεισόδιο της συνάντησης Έκτορα και Ανδρομάχης (Ραψωδία Ζ, Έκτορος καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία, στ. 369 - 529), που μελετάται από το πρωτότυπο.

5. Το σενάριο της Ιλιάδας (Ραψωδίες Η - Π)

Παρουσίαση της πλοκής των ραψωδιών Η - Ο του ιλιαδικού έπους, με ιδιαίτερη έμφαση στους στίχους 777 - 867 της ραψωδίας Π, που μελετώνται από το πρωτότυπο.

6. Το σενάριο της Ιλιάδας (Ραψωδίες Ρ - Ω)

Παρουσίαση της πλοκής των ραψωδιών Ρ - Ω του ιλιαδικού έπους, με ιδιαίτερη έμφαση στους στίχους 455-503 της ραψωδίας Υ (*Θεομαχία*), 188-366 της ραψωδίας Χ (*Έκτορος Αναίρεσις*) και 477-595 της ραψωδίας Ω (*Έκτορος λύτρα*), που μελετώνται από το πρωτότυπο.

7. Εισαγωγή στην Οδύσσεια

Εισαγωγή στην *Οδύσσεια* - Παρουσίαση των μοτίβων και της δομής της.

8. Σενάριο Οδύσσειας

9. Ραψωδίες ε, ζ, ι.

Μελέτη επιλεγμένων στίχων από το πρωτότυπο και σχολιασμός.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Edwards, M. W., *Όμηρος: ο ποιητής της Ιλιάδος*. Μετάφραση Βάιος Λιαπής, Νικόλαος Μπεζαντάκος. Αθήνα, Καρδαμίτσα - Ινστιτούτο του Βιβλίου 2001.
2. Graziosi, B., *Inventing Homer: the early reception of epic*. Cambridge - New York, Cambridge University Press 2002.
3. Kirk, G. S., - B. Hainsworth - R. Janko (eds.), *The Iliad: a commentary*. Cambridge, Cambridge University Press 1990-1993.
4. Latacz, J., *Όμηρος: ο θεμελιωτής της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας*. Μετάφραση Εβίνα Σιστάκου, επιμέλεια Αντώνης Ρεγκάκος. Αθήνα, εκδόσεις Παπαδήμα 2000.
5. Μαρωνίτης, Δ. Ν. - Λ. Πόλκας, *Αρχαϊκή επική ποίηση: από την Ιλιάδα στην Οδύσσεια*. Θεσσαλονίκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών 2007.
6. Nagy, G., *The best of Achaeans: concepts of the Hero in Archaic Greek poetry*. Baltimore and London, The John Hopkins University Press (1979) 1999.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ (Κ. Οικονομοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει εμπεδώσει τα βασικά γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα της λατινικής γλώσσας, μέσα από την προσεκτική ανάγνωση και κατανόηση εκτεταμένων (μη διασκευασμένων) λατινικών κειμένων διαφόρων χρονικών περιόδων και συγγραφέων.
2. Θα έχει κατακτήσει ένα ικανοποιητικά ευρύ λατινικό λεξιλόγιο, μέσα από ασκήσεις αντίστροφης μετάφρασης, το οποίο θα του επιτρέπει τη μελέτη και κατανόηση σύνθετων έργων της λατινικής γραμματείας.
3. Θα έχει εξοικειωθεί με τα πιο σημαντικά πεζά και ποιητικά γραμματειακά είδη της ρωμαϊκής παράδοσης, και θα είναι σε θέση να τα αναγνωρίσει.

4. Θα έχει αναπτύξει την ικανότητα να προσεγγίζει τα λατινικά κείμενα όχι μόνο ως γλώσσα, αλλά κυρίως ως λογοτεχνία, μελετώντας τα μέσα στα ιστορικοκοινωνικά τους συμφραζόμενα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Χρήση της τεχνολογίας και του διαδικτύου μέσα από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (*Perseus, The Latin Library, PHI Latin Texts, Corpus Scriptorum Latinorum*, κ.λπ.)

2. Ευχέρεια στην αναζήτηση πληροφοριών σε ψηφιοποιημένα λατινικά λεξικά καθώς και σε ξενόγλωσσα βιβλία λατινικής γραμματικής και συντακτικού.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Ανθολόγιο λατινικών κειμένων, με ασκήσεις και επεξηγήσεις που αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του μαθήματος (Eclass).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. C. T. Lewis and C. Short, *A Latin Dictionary*, Oxford 2002.
2. *Oxford Latin Dictionary*, ed. P.G.W. Glare, Oxford 1982.
3. Ε. Δ. Τσακαλώτος, *Λεξικόν Ελληνολατινικόν*, Αθήνα 1926.
4. Ε. Δ. Τσακαλώτος, *Λεξικόν Λατινοελληνικόν*, Αθήνα 1921.
5. Θ. Α. Κακριδής, *Γραμματική της Λατινικής Γλώσσας*, Αθήνα 1993.
6. Α. Ernout, F. Thomas, *Συντακτικό της Λατινικής*, μετάφρ. Θ. Πίκουλας, επιμ. Α. Ν. Μιχαλόπουλος, Αθήνα 2014.
7. Β. Φυντίκογλου, Χ. Τσίτσιου Χελιδόνη, *Lingua Latina: Θέματα Λατινικής Γλώσσας και Ρωμαϊκού Πολιτισμού. Ανθολόγιο Κειμένων για την Ύστερη Respublica*, Αθήνα 2015 [ηλεκτρονικό συγγραμμά, διαθέσιμο από τον Κάλιπο: www.kallipos.gr]

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (Ν. Χαραλαμπίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

1. Συνειδητοποιεί τη ρητορικότητα του αφηγήματος της ιστορίας της αρχαίας φιλοσοφίας ως πολιτισμικώς προκαθορισμένης και ιδεολογικώς φορτισμένης ευριστικής κατηγορίας.
2. Αναγνωρίζει τα βασικά ειδολογικά χαρακτηριστικά και την ποικιλομορφία των αρχαίων φιλοσοφικών κειμένων είτε πρόκειται για την επική ποίηση των Εμπεδοκλή και Παρμενίδη, τους πλατωνικούς διαλόγους και τις αριστοτελικές πραγματείες είτε για τις διατριβές των Κυνικών και τα υπομνήματα των Νεοπλατωνικών.

3. Κατανοεί τα θεμελιώδη φιλοσοφικά δόγματα όπως τα κωδικοποίησαν οι πρώτες σχολές (Ακαδημία, Λύκειο, Στοά, Κήπος) και οι επίγονοί τους και εν συνεχεία τα ομογενοποίησαν ο Πλωτίνος και οι ακόλουθοί του.
4. Αντιλαμβάνεται τον βιωματικό χαρακτήρα της αρχαίας φιλοσοφικής πρακτικής όπως αποτυπώνεται στην σχέση δασκάλου-μαθητού και στην ανάδειξη των «κειμενικών κοινοτήτων».

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα ανασύνθεσης της εξελικτικής πορείας της αρχαίας φιλοσοφίας.
2. Δυνατότητα μετάφρασης (με μόνη τη βοήθεια ενός λεξικού αρχαίας ελληνικής γλώσσας) και ερμηνείας οποιουδήποτε σχετικού κειμένου.
3. Δυνατότητα διακρίσης της σημασίας της κατά Πλάτωνα φιλοσοφίας από άλλες νοηματοδοτήσεις του σχετικού όρου είτε κατά την Αρχαιότητα είτε κατά τη Νεότερη εποχή.
4. Αποφυγή της σύγχυσης ως προς την κειμενική προθετικότητα μεταξύ του παραδεδομένου αποσπάσματος και του μεταγενεστέρου συγγραφέα ο οποίος το διασώζει.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Εισαγωγικά

1. Ζητήματα μεταϊστορίας της φιλοσοφίας

Η γέννηση του αρχαίου Έλληνα φιλοσόφου ως ιδεώδους και οι περιπέτειές του ανά τους αιώνες: από τον αρχαιολογικό βασιλέα-ποιητή του γενάρχη Πλάτωνα και τον μετααριστοτελικό γνωσιοθητικό στοχαστή έως τον *θείον άνδρα* των Νεοπλατωνικών και τον *Πατέρα της Εκκλησίας*.

Οι φιλοσοφικές σχολές και ο ρόλος της αυθεντίας των (προβαλλομένων ως) ιδρυτών. Δοξογράφοι και η ιστορία της φιλοσοφίας ως γέννημα πολέμου ταυτοτήτων: από τον Διογένη Λαέρτιο και τον λανθάνοντα αντιχριστιανισμό των Βίων του (π. 200 μ.Χ.) έως τον (Νεοκαντιανό) φιλόσοφο – (Προτεστάντη) θεολόγο Εδουάρδο Τσέλλερ και τον εξελικτισμό της Ιστορίας του (1844-52).

Χρονολογία και περιοδολόγηση (6^{ος} αι. π.Χ. – 7^{ος} αι. μ.Χ.).

Πρώτο μέρος: Οι άνθρωποι και τα κείμενα.

2. Οι Προσωκρατικοί

Τα διασωθέντα αποσπάσματα και η ιδεολογική τους (κατά)χρηση: Σιμπλίκιος, Δαμάσκιος, η συλλογή των Diels-Kranz (1903) και ο μύθος της ανάδυσης του λόγου.

Οι Μιλήσιοι (Θαλής, Αναξίμανδρος, Αναξίμανης).

Οι μοναχικοί φιλόσοφοι (Πυθαγόρας, Ηράκλειτος).

Οι φιλόσοφοι-ποιητές (Ξενοφάνης, Παρμενίδης, Εμπεδοκλής).

Οι Ελεατικοί (Ζήνων, Μέλισσος), Οι Ατομικοί (Λεύκιππος, Δημόκριτος), Οι Πυθαγόρειοι (Φιλόλαος, Αλκμαίων).

Ο Αναξαγόρας και οι Σοφιστές (Πρωταγόρας, Γοργίας, Πρόδικος, Ιππίας).

3. Οι Σωκρατικοί

Ο Πλάτων και οι λοιποί εκπρόσωποι της σωκρατικής λογοτεχνίας (Αντισθένης, Αρίστιππος, Ευκλείδης) - Ο Αριστοτέλης και η πρώτη γενιά των Ακαδημικών (Σπεύσιππος, Ξενοκράτης).

4. Οι ελληνοιστικές φιλοσοφικές σχολές

Η Νέα Ακαδημία (Αρκεσίλαος, Καρνεάδης, Κλειτόμαχος, Φίλων) – Το Λύκειο μετά τον Αριστοτέλη (Θεόφραστος, Λύκων, Κριτόλαος, Ανδρόνικος) – Η Στοά (Ζήνων,

Κλεάνθης, Χρύσιππος, Παναίτιος, Ποσειδώνιος) – Ο Κήπος (Επίκουρος, Μητρόδωρος ο Λαμψακηνός, Φιλόδημος) – Μεγαρικοί (Στίλπων, Διόδωρος Κρόνος), Σκεπτικοί (Πύρρων, Τίμων, Αινεσίδημος), Κυνικοί (Διογένης, Κράτης).

5. Ανανοηματοδότηση επί Ρωμαϊοκρατίας

Διάλυση των σχολών και φιλοσοφικός «ξερριζωμός»: αντί της θεσμικής διαδοχής δόμηση κειμενικών κοινοτήτων και ανάδυση του εξηγητού ως πηγής αυθεντίας.

Τάση εν(ια)ιοποίησης των κληρονομημένων φιλοσοφικών θέσεων σε ένα ομοιογενές σύνολο – Το αίτημα αποκάλυψης της μιας αληθείας, η θεουργία και η κανονοποίηση των έργων.

Πλατωνικοί (Αντίοχος ο Ασκαλωνίτης, Φίλων ο Ιουδαίος, Πλούταρχος, Γάιος, Αλβίνος, Αττικός, Αμμώνιος Σακκάς).

Περιπατητικοί (Αριστοκλής ο Μεσσήνιος, Αλέξανδρος Αφροδισιεύς).

Στωικοί (Επίκτητος, Ιεροκλής), Σκεπτικοί (Σέξτος Εμπειρικός) και Νεοπυθαγόρειοι (Μοδεράτος, Νουμήνιος, Νικόμαχος Γερασηνός).

Χριστιανοί (Ιουστίνος ο Φιλόσοφος, Κλήμης Αλεξανδρεύς, Ωριγένης).

Ιερά κείμενα: (Χαλδαϊκοί Χρησμοί, Αγία Γραφή).

6. Ο Νεοπλατωνισμός ή η εντροπία της αρχαίας φιλοσοφίας

Η ώσμωση φιλοσοφίας και θρησκείας: οι πλατωνικοί διάλογοι ως κείμενα ιερά, φορείς της αρχέγονης σοφίας, χρίζοντα ερμηνείας κατά το πρότυπο της εξήγησης των ομηρικών επών τη βάση της αναλογίας: Όμηρος = Παλαιά Διαθήκη, Πλάτων = Καινή Διαθήκη – Ο φιλόσοφος-θεουργός και η διαλεκτική νεοπλατωνικών και χριστιανικών Βίων.

Ο Πλωτίνος ως έσχατος, μετά τους Πυθαγόρα και Πλάτωνα, προφήτης του Ενός και οι μαθητές του Πορφύριος και Ιάμβλιχος.

Ο Νεοπλατωνισμός στην Αλεξάνδρεια (Αμμώνιος Ερμείου, Ολυμπιόδωρος, Δαβίδ, Ηλίας).

Η Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών: Πλούταρχος Αθηναίος, Συριανός, Πρόκλος, Μαρίνος, Ισίδωρος, Δαμάσκιος, Σιμπλίκιος).

Οι Χριστιανοί φιλόσοφοι: Οι Καππαδόκες (Μέγας Βασίλειος, Γρηγόριος Θεολόγος, Γρηγόριος Νύσσης) – Οι Αλεξανδρινοί (Συνέσιος, Ιωάννης Φιλόπονος) - Οι Γαζαίοι (Αινείας Γαζαίος, Ζαχαρίας Σχολαστικός) – Οι Κωνσταντινουπολίτες (Διονύσιος Αρεοπαγίτης, Μάξιμος Ομολογητής).

Δεύτερο μέρος: Πλάτωνος *Κρίτων*.

Ενδελεχής και εκ του σύνεγγυς ανάγνωση του Κρίτωνα όπου παρουσιάζεται ο Σωκράτης να επιχειρηματολογεί υπέρ της απόφασης η οποία τον ορίζει ως τον κατ' εξοχήν ήρωα και μάρτυρα της κατά Πλάτωνα φιλοσοφίας.

Ανάδειξη των φιλοσοφικών ζητημάτων (δίκαιη και άδικη δίκη, πολιτική (αν)υπακοή, η αξιακή προτεραιότητα του προσωπικού έναντι του κοινοτικού και τα όρια της λογοτεχνικότητας και θεατρικότητας του πλατωνικού κειμένου.

1. Πρόλογος (43a – 44b)

Η άφιξη του Κρίτωνα αξημέρωτα στο κελί και το προφητικό όνειρο του Σωκράτη(διακειμενικότητα με Όμηρο και τραγικούς).

2. Πρώτο επεισόδιο (44b-46a)

Τα επιχειρήματα του Κρίτωνα υπέρ της απόδρασης.

3. Δεύτερο επεισόδιο (46b-50a)

Πρώτη ανασκευή των επιχειρημάτων: διαλεκτική και έλεγχος.

4. Τρίτο επεισόδιο (50a-54c)

Δεύτερη ανασκευή των επιχειρημάτων: ρητορική και υποφορά.

5. Έξοδος (54d-e)

Ο Σωκράτης βιώνει κορυβαντική εμπειρία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Κ. Δ. Γεωργούλης, *Ιστορία της Ελληνικής Φιλοσοφίας*. Αθήνα 1975 (Παπαδήμας).
2. M. Vegetti, *Ιστορία της Αρχαίας Φιλοσοφίας*. Αθήνα 2000 (Π. Τραυλός).
3. Ν. Αθ. Ματσούκας, *Ιστορία της Φιλοσοφίας*. Θεσσαλονίκη 2002 (Πουρναράς).
4. Λ. Κουλουμπαρίτσης, *Ιστορία της Αρχαίας και Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας*. Αθήνα 2008 (Εξάντας).
4. Ι. Ν. Θεοδωρακόπουλος, *Εισαγωγή στον Πλάτωνα*. Αθήνα 2000 (Εστία).
5. P. Hadot, *Τι είναι η Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία*. Αθήνα 2002 (Ίνδικτος).
6. J. Annas, *Πλάτων: Μια σύντομη εισαγωγή*. Θεσσαλονίκη 2016 (Θύραθεν).
7. M. L. Gill – P. Pellegrin (eds), *A Companion to Ancient Philosophy*. Oxford 2009 (Wiley-Blackwell).
8. L. P. Gerson (ed.) *The Cambridge History of Philosophy in Late Antiquity*. Cambridge 2010 (CUP).
9. J. Warren – F. Sheffield (eds) *The Routledge Companion to Ancient Philosophy*. London and New York 2014 (Routledge).

Ο ΣΟΛΩΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΗ ΣΧΟΛΗ (Ε. Παπαργυρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και ικανότητες στις παρακάτω περιοχές:

1. Να παρουσιάζουν τους βασικούς σταθμούς της πολιτισμικής ιστορίας των Επτανήσων από τη Βενετοκρατία μέχρι την Ένωση με την Ελλάδα.
2. Να εκθέτουν τα βασικά χαρακτηριστικά της προσολωμικής ποιητικής παράδοσης και τους κύριους εκπροσώπους της.
3. Να επιχειρηματολογούν για την προβληματική που έχει αναπτυχθεί γύρω από τον όρο «Επτανησιακή Σχολή».
4. Να διακρίνουν τις ομάδες των ποιητών της «Επτανησιακής Σχολής» (προσολωμικοί, σολωμικοί, εξωσολωμικοί, μετασολωμικοί).
5. Να αναφέρουν τα βασικά γεγονότα ζωής του Σολωμού και τους λόγους ανάδειξής του σε εθνικό ποιητή.
6. Να διακρίνουν τα βασικά στάδια εξέλιξης της σολωμικής ποίησης και να αναλύουν τη θεματική και τη μορφολογία της.
7. Να περιγράφουν τις ιδιομορφίες της ποιητικής του Σολωμού και να παρουσιάζουν τα προβλήματα που γεννά στην έκδοση των ποιημάτων του.
8. Να συζητούν τους τρόπους αξιοποίησης της σολωμικής κληρονομιάς από μαθητές και επιγόνους του Σολωμού.

Δεξιότητες:

1. Γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της επτανησιακής λογοτεχνικής παράδοσης και της σολωμικής ποιητικής.
2. Σύγκριση του επτανησιακού παραδείγματος με το αθηναϊκό («Παλαιά Αθηναϊκή Σχολή»).

3. Διάκριση των βασικών γνωρισμάτων του κλασικισμού και του ρομαντισμού.
4. Κριτική ανάλυση και ερμηνευτική ποιητικών κειμένων.
5. Κριτική προσέγγισης εκδοτικών προβλημάτων.
6. Αλληλεπίδραση με άλλους σε προβλήματα ερμηνείας των κειμένων

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αντιπροσωπευτικά ποιήματα των σημαντικότερων προσολωμικών ποιητών (Ξανθόπουλος, Δανελάκης, Μαρτελάος, Κουτούζης, κ.ά.).
2. Το ποιητικό και πεζογραφικό έργο του Σολωμού.
3. Αντιπροσωπευτικά έργα άλλων δημιουργών που εντάσσονται στην «Επτανησιακή Σχολή» (Πολυλάς, Μαρκοράς, Μάτεσης).
4. Κριτικές μελέτες για τον Σολωμό.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δημήτρης Αγγελάτος, «*Ήχος λεπτός ... [...] γλυκύτατο[ς], ανεκδιήγητο[ς]...*». *Η «τύχη» του σολωμικού έργου και η εξακολουθητική αμηχανία της κριτικής (1859-1929)*, Αθήνα, Πατάκης 2000.
2. Γιώργος Βελουδής, *Διονύσιος Σολωμός. Ρομαντική ποίηση και ποιητική. Οι γερμανικές πηγές*, Αθήνα, Γνώση, 1989.
3. Ευριπίδης Γαραντούδης, *Οι Επτανησιοί και ο Σολωμός. Όψεις μιας σύνθετης σχέσης (1820-1950)*, Αθήνα, Καστανιώτης 2001.
4. Μαρία Δεληβοριά, *Διονυσίου Σολωμού «Η γυναίκα της Ζάκυθος», έχθρισα θανάσιμη του έθνους. Ερμηνευτική δοκιμή*, Αθήνα, Άγρα, 2012.
5. *Εισαγωγή στην ποίηση του Σολωμού*, επιμ. Γιώργος Κεχαγιόγλου, Ηράκλειο, Π.Ε.Κ. 1999.
6. Πήτερ Μάκριτζ, *Διονύσιος Σολωμός*, μετ. Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ, Αθήνα, Καστανιώτης, 1995.
7. Θεοδόσης Πυλαρινός, *Επτανησιακή σχολή*, Αθήνα, Σαββάλας, 2003.
8. Διονύσιος Σολωμός, *Ποιήματα και Πεζά*, φιλολ. επιμ. Στυλιανός Αλεξίου, Αθήνα, Στιγμή, 2007.
9. Διονύσιος Σολωμός, *Ποιήματα και πεζά*, φιλολ. επιμ. Γιώργος Βελουδής, Αθήνα, Πατάκης, 2008.
10. Διονύσιος Σολωμός, *Η γυναίκα της Ζάκυθος*, επιμ. Ελένη Τσαντσάνογλου, επιλεγ. Κατερίνα Τικτοπούλου, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2017.

ΓΕΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ II (Γ. Ευδόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:

1. Να γνωρίζει τα βασικά ζητούμενα και τους κύριους ερευνητικούς τομείς της επιστήμης της γλωσσολογίας.

2. Να κατανοεί τις βασικές έννοιες και τη σχετική ορολογία των επιπέδων ανάλυσης της γλώσσας (φωνητική / φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη και σημασιολογία).
3. Να εκθέτει επιστημονικά τεκμηριωμένη άποψη για τη φύση της γλώσσας και τον τρόπο ανάλυσής της.
4. Να χρησιμοποιεί, σε βασικό επίπεδο, τις μεθόδους και τα εργαλεία περιγραφής και ανάλυσης των στοιχείων της γλώσσας.
5. Να εγγραφεί σε πιο εξειδικευμένα μαθήματα γλωσσολογίας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει σε βασικό επίπεδο τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Να κατανοεί τη φύση μιας θεωρίας και τη διατύπωση μιας ερμηνείας.
2. Να αντιλαμβάνεται τι σημαίνει συστηματική προσέγγιση των γλωσσικών φαινομένων και πώς μια θεωρία μπορεί να συμβάλει στην κατανόησή τους.
3. Να εφαρμόζει βασικές τεχνικές επεξεργασίας και παρουσίασης γλωσσικών δεδομένων (π.χ. φωνητική μεταγραφή, δενδρικά διαγράμματα, γραμμικοί κανόνες).
4. Να διακρίνει τις διαφορές μεταξύ της επιστημονικής και της μη-επιστημονικής άποψης καθώς και μεταξύ της περιγραφικής και ρυθμιστικής προσέγγισης για τη μελέτη και ανάλυση της γλώσσας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Γλώσσα και Γλωσσολογία. Επίπεδα ανάλυσης. Μορφολογία: η ανάλυση των λέξεων. Σύνταξη: η ανάλυση των φράσεων και των προτάσεων. Σημασιολογία: η ανάλυση της σημασίας. Φωνητική και Φωνολογία: η φυσική και ψυχολογική διάσταση των ήχων της γλώσσας.

Εισαγωγικά: Ορισμός της γλώσσας, Ορισμός της Γλωσσολογίας, Γλωσσική Δομή, Προφορικός – Γραπτός Λόγος, Ρύθμιση – Περιγραφή, Συγχρονία – Διαχρονία, Γνώση – Χρήση της Γλώσσας / Γλωσσική Ικανότητα – Γλωσσική Πλήρωση ή Επιτέλεση.

Σημασιολογία: Σημασία, Λεξική Σημασία, Προτασιακή Σημασία, Σημασία Εκφωνημάτων, Δήλωση, Αναφορά, Εννοιακή σχέση, Συνειρμική Σημασία, Σύμφραση, Μη αναφορική σημασία, Εννοιακές Σχέσεις: Ομωνυμία, Πολυσημία, Συνωνυμία, Υπωνυμία, Αντωνυμία, Μερωνυμία.

Σύνταξη: Πρόταση – εκφώνημα, Γλωσσική Ικανότητα – Γλωσσική Πλήρωση/Επιτέλεση, Γραμματικότητα – Αποδεκτότητα, Συστατικότητα, Φραστική Δομή, Λεξικές & Συντακτικές Κατηγορίες. Χ Τονούμενο, Δενδρικά διαγράμματα, Απλές προτάσεις, Σύνθετες προτάσεις. Βαθεία – Επιφανειακή δομή, Μετασχηματισμοί, Ερωτηματικές προτάσεις.

Μορφολογία: Κλίση, Παραγωγή, Σύνθεση, Μόρφημα: Δεσμευμένο – ελεύθερο, Αλλόμορφο, Δενδρική δομή.

Φωνητική: Φθόγγοι της γλώσσας, Φωνητική Οδός, Αρθρωτές, Σημεία Άρθρωσης, Τρόποι Άρθρωσης. Φωνήεντα – Σύμφωνα, Αρχή Αμφιμονοσημαντότητας, Φθόγγοι – Γραφήματα, Αντιστοιχία γραφής – προφοράς, Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο, Συστήματα μεταγραφής.

Φωνολογία: Σχέση αντίθεσης, Φώνημα, Συμπληρωματική κατανομή, Αλλόφωνο, Ελεύθερη εναλλαγή. Φυσικές τάξεις, Φωνολογικοί κανόνες, Φωνολογικά φαινόμενα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Akmajian, A., R. A. Demers, A. K. Farmer & R. M. Harnish (2010). *Linguistics: An introduction to language and communication* (6th edition). Cambridge, Mass.: MIT Press.

2. Fromkin V., Rodman R. & Hyams N. (2008). *Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας*, μτφ. Ξυδόπουλος Γ. κ.ά., επιμ. Γ. Ξυδόπουλος. Αθήνα: Πατάκης. [Προτεινόμενο σύγγραμμα]
3. Παυλίδου Θ.-Σ. (2008). *Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
4. Πετρούνιας Ευ. (2002). *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση*. Μέρος Α': Θεωρία, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
5. Yule, G. (2010). *The Study of Language* (4th Edition). Cambridge: Cambridge University Press.
6. Φιλιππάκη-Warburton, Ει. (1992). *Εισαγωγή στη θεωρητική Γλωσσολογία*. Αθήνα: Νεφέλη. [Προτεινόμενο σύγγραμμα]

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ: ΑΙΣΧΥΛΟΣ-ΣΟΦΟΚΛΗΣ (Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές:

1. Θα έχουν προσεγγίσει το σύνθετο ζήτημα της καταγωγής του δράματος.
2. Θα έχουν αποκτήσει μια πρώτη επισκόπηση των σημαντικότερων έργων της τραγικής ποίησης του Αισχύλου και του Σοφοκλή.
3. Θα έχουν μελετήσει μία ολόκληρη τραγωδία από το πρωτότυπο κείμενο (τον *Οιδίποδα Τύραννο* του Σοφοκλή) και εκτενή αποσπάσματα από μια άλλη (τους *Πέρσες* του Αισχύλου).
4. Θα έχουν κατανοήσει θεωρητικά και ερμηνευτικά προβλήματα της σοφοκλείας (πρωτίστως) και της αισχύλειας (δευτερευόντως) δραματουργίας.
5. Θα έχουν εντάξει το γραμματειακό είδος της τραγωδίας στα κοινωνικά, πολιτικά, και ιδεολογικά του συμφραζόμενα.
6. Θα έχουν κατανοήσει τους κανόνες που διέπουν την χρήση του μέτρου σε μία τραγωδία.
7. Θα έχουν έρθει σε επαφή με τα κυριότερα σημεία της ανάλυσης του Αριστοτέλη για την τραγωδία στο έργο *Περί Ποιητικής* και της αντίστοιχης θεωρίας του Νίτσε στο έργο *Η γέννηση της τραγωδίας*.
8. Θα έχουν αποκτήσει τις εξής ικανότητες: Θα μπορούν να αξιολογούν την τραγική ποίηση της κλασικής εποχής και να την συγκρίνουν με προγενέστερες (ηρωικό και διδακτικό έπος, λυρική ποίηση) και μεταγενέστερες (έως και σύγχρονες) μορφές λογοτεχνίας. Επίσης, θα μπορούν να διακρίνουν το αξιακό σύστημα της κλασικής εποχής (αντίληψη περί θεών, θέση του ανθρώπου στον κόσμο, σχέση συλλογικότητας και ατομικότητας, σημασία της τέχνης, παράδοση και νεωτερισμός, θρησκεία και πολιτική) σε αντιπαραβολή με αντίστοιχα αξιακά συστήματα της σύγχρονης εποχής. Και τέλος, θα μπορούν να διαπιστώνουν τις τροποποιήσεις που έχει δεχτεί η ερμηνεία των κλασικών κειμένων από την χρήση νέων ερμηνευτικών εργαλείων προερχόμενων από τις φιλοσοφικές, κοινωνιολογικές, ψυχαναλυτικές και δομιστικές θεωρίες του 19^{ου}, 20^{ου} και 21^{ου} αιώνα.

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με χρήση νέων τεχνολογιών
2. Αυτόνομη εργασία
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
4. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
5. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
6. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
7. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Οι αρχές του δράματος

Παρουσίαση των διαθέσιμων στοιχείων σχετικά με την γένεση και την πορεία εξέλιξης του αρχαίου ελληνικού θεάτρου ως την εποχή του Σοφοκλή: απαρχές και καινοτομίες.

2. Ο Αισχύλος και το έργο του

Παρουσίαση των διαθέσιμων βιογραφικών στοιχείων για τον Αισχύλο και των υποθέσεων των πλήρως σωζόμενων τραγωδιών του: η επινοήση της τριλογίας.

3. Ο Σοφοκλής και το έργο του

Παρουσίαση των διαθέσιμων βιογραφικών στοιχείων για τον Σοφοκλή και των υποθέσεων των πλήρως σωζόμενων τραγωδιών του: η επινοήση του τρίτου υποκριτή και της σκηνογραφίας.

4. Ο Οιδίπους Τύραννος του Σοφοκλή

Εξονυχιστική μελέτη και ανάλυση του πρωτότυπου αρχαίου κειμένου: γλωσσικός, πραγματολογικός, ιδεολογικός, μετρικός και ερμηνευτικός σχολιασμός.

5. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις στον Οιδίποδα Τύραννο του Σοφοκλή

Θεωρητικές προσεγγίσεις στον Οιδίποδα Τυράννου ξεκινώντας από την εγελιανή και την νιτσεϊκή ανάγνωση της ελληνικής τραγικής ποίησης και προχωρώντας στην μελέτη των ψυχαναλυτικών, ανθρωπολογικών, κοινωνιολογικών, δομιστικών και φιλοσοφικών ερμηνειών του 20ού – 21^{ου} αι. (Freud, Lévi-Strauss, Lacan, Girard, Vernant, Deleuze-Guattari).

6. Οι Πέρσες του Αισχύλου

Μελέτη και ανάλυση εκτενών χωρίων του πρωτότυπου αρχαίου κειμένου: γλωσσικός, πραγματολογικός, ιδεολογικός, μετρικός και ερμηνευτικός σχολιασμός.

7. Γενικότερα ζητήματα αρχαίας ποιητικής

Σχέση ποίησης και ζωής, μύθος και ιστορία, λογοτεχνικές διάλεκτοι, τραγικός ήρωας και χορός, θέατρο και πολιτική, θεοί και άνθρωποι, συναισθήματα και έλλογη γνώση, θεατής-ακροατής-αναγνώστης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Bloom, Harold (επιμ.) (2007), *Sophocles' Oedipus Rex*, New York: Chelsey House Publishing.
2. Blundell, M. W. (1989), *Helping Friends and Harming Enemies: A Study in Sophocles and Greek Ethics*, Cambridge: Cambridge University Press.
3. Dawe, R. D. (2014), *Οιδίπους Τύραννος: κριτική και ερμηνευτική έκδοση, μεταφράση Γεώργιος Α. Χριστοδούλου*, Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα.

4. Easterling, P. E. (επιμ.) (2007), Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία, Μετάφραση – επιμέλεια Λίνα Ροζη και Κώστας Βαλάκας, Ηράκλειο: Πανεπιστημικές Εκδόσεις Κρήτης.
5. Finglass, P. J. (2018), *Sophocles Oedipus the King edited with Introduction, Translation and Commentary, Cambridge Classical Texts and Commentaries 57*, Cambridge: Cambridge University Press.
6. Garvy, A. F. (2009), *Aeschylus Persae edited with Introduction and Commentary*, Oxford: Oxford University Press.
7. Gregory, Justina (επιμ.) (2010), *Όψεις και θέματα της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας: 31 εισαγωγικά δοκίμια*, μετάφραση Μαρία Καίσαρ, Όλγα Μπεζαντάκου, Γαρυφαλλιά Φιλίππου, επιμέλεια Δανιήλ Ιακώβ, Αθήνα: Παπαδήμας.
8. Knox, B. M. W. (1964), *The Heroic Temper: Studies in Sophoclean Tragedy*, Berkeley & Los Angeles: Berkeley University Press.
9. Lesky, Albin (1987), *Η τραγική ποίηση των αρχαίων Ελλήνων*, τόμος Α': Από τη γένεση του είδους ως και τον Σοφοκλή, Μετάφραση Νίκος Χ. Χουρμουζιάδης, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.
10. Λυπουρλής, Δ. (1983), *Αρχαία ελληνική μετρική: μια πρώτη προσέγγιση*, Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής (ανατ. Επίκεντρο).
11. Murray, Gilbert (1993), *Αισχύλος: ο δημιουργός της τραγωδίας*, μετάφραση Βασίλειος Γ. Μανδηλαράς, Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα.
12. Segal, Charles (2001), *Οιδίπους Τύραννος: τραγικός ηρωισμός και τα όρια της γνώσης*, μετάφραση Ε. Δ. Μακρυγιάννη και Ι.-Θ. Α. Παπαδημητρίου, Αθήνα: Ελληνική Ανθρωπιστική Εταιρεία.
13. Sommerstein, A. (2016), *Η ζωή και το έργο του Αισχύλου*, Αθήνα: Δαρδανός.
14. Vernant, Jean-Pierre και Vidal-Naquet, Pierre (1988, 1991), *Μύθος και τραγωδία στην αρχαία Ελλάδα*, 2 τόμοι, μετάφραση Στέλλα Γεωργούδη και Αριάδνη Τάττη, Αθήνα: Ι. Ζαχαρόπουλος.
15. Winnington-Ingram, R. P. (1999), *Σοφοκλής: ερμηνευτική προσέγγιση*, μετάφραση Νικόλαος Κ. Πετρόπουλος και Χρίστος Π. Φαράκλας, Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα.

ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΕΠΟΣ: ΒΙΡΓΙΛΙΟΣ (Μ. Λίπκα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Εξοικείωση των φοιτητών με λεξιλόγιο, γραμματική, σύνταξη, μεθόδους μετάφρασης κ.λπ. Ένταξη του κειμένου στο ειδολογικό, ιδεολογικό, ιστορικό και πολιτισμικό πλαίσιο.

Δεξιότητες: Βλ. επάνω

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος: 4ο βιβλίο της Αινειάδας του Βιργιλίου

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Michael von Albrecht, *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας*, Τομ. Ι (Ηράκλειο 1995), 759-809

2. Δ. Δ. Γεωργοβασίλης, *Βιργιλίου Αινειάς. Βιβλίο IV* (Αθήνα 1987)

BYZANTINA KEIMENA KAI POLITISMOS (Φ. Νούσια)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί διάφορες πτυχές του Βυζαντινού Πολιτισμού
2. Αξιολογεί κριτικά τους συγγραφείς και τα γραπτά τους κείμενα και να τα εντάσσει στο γενικότερο ιστορικο-κοινωνικό πλαίσιο της εποχής τους

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των κειμένων
2. Κριτική ικανότητα προσέγγισης, ανάγνωσης, ανάλυσης και ερμηνείας των πηγών
4. Δεξιότητες μελέτης για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική του ανάπτυξη και εξέλιξη

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Βυζαντινά κείμενα που αποκαλύπτουν πτυχές του Βυζαντινού Πολιτισμού, π.χ., η εκπαίδευση, ο μοναχικός βίος, το εμπόριο κλπ.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. L. James (εκδ.), *Εγχειρίδιο Βυζαντινών Σπουδών* (μτφρ. Κ. Δημοπούλου) (Αθήνα, 2014)
2. Θ. Μετοχίτης, *Βυζάντιος ή Περί της Βασιλίδος Μεγαλοπόλεως* (εισ., κριτ. έκδ., μτφ., σημ. Ι. Πολέμης – πρόλ. Β. Κατσαρός) (Θεσ/κη, 2013)
3. *Το επαρχικόν βιβλίον Λέοντος ΣΤ΄ του Σοφού* (εισ., απόδ. στη νέα ελληνική, σχολ. Τ. Κόλλιας, Μ. Χρόνη) (Αθήνα, 2010)
4. Θ. Αντωνοπούλου, *Βυζαντινή Ομιλητική: Συγγραφείς και Κείμενα* (Αθήνα, 2015²)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ (Γ. Ευδόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:

1. Να χρησιμοποιεί τις βασικές έννοιες της γλωσσολογικής περιγραφής και τη σχετική ορολογία.

2. Να περιγράφει στοιχειωδώς τη γραμματική δομή της Νέας Ελληνικής και τη σχέση της με αυτή της Αρχαίας Ελληνικής.
3. Να εξηγήσει την έννοια των λαθών χρήσης και τις γενεσιουργούς αιτίες τους.
4. Να χρησιμοποιήσει τις γνώσεις υποδομής στη γραμματική περιγραφή της ΝΕ για περαιτέρω ερευνητική ή/και διδακτική ενασχόληση με τη γραμματική.
5. Να αντιλαμβάνεται τι είναι οι γλωσσικοί μύθοι και να συζητά με επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο γι' αυτούς.
6. Να εκθέτει επιστημονικά τεκμηριωμένη άποψη για τη φύση της γλώσσας και τον τρόπο ανάλυσής της.
7. Να χρησιμοποιεί, σε βασικό επίπεδο, τις μεθόδους και τα εργαλεία περιγραφής και ανάλυσης των στοιχείων της γλώσσας.
8. Να εγγραφεί σε πιο εξειδικευμένα μαθήματα γλωσσολογίας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει σε βασικό επίπεδο τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Να κατανοεί τους λόγους για την ύπαρξη εναλλακτικών αναλύσεων για ένα σύνολο δεδομένων και τα κριτήρια αξιολόγησης αυτών των εναλλακτικών αναλύσεων.
2. Να αντιλαμβάνεται τι σημαίνει συστηματική προσέγγιση των γλωσσικών φαινομένων και πώς μια θεωρία μπορεί να συμβάλει στην κατανόησή τους.
3. Να διακρίνει τις διαφορές μεταξύ της επιστημονικής και της μη-επιστημονικής άποψης καθώς και μεταξύ της περιγραφικής και ρυθμιστικής προσέγγισης για τη μελέτη και ανάλυση της γλώσσας.
4. Να ασκεί κριτική και να αναθεωρεί τις θέσεις του με γνώμονα τα πιο πρόσφατα πορίσματα της επιστήμης.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα εξετάζει βασικά φαινόμενα της γραμματικής της Νέας Ελληνικής, προκειμένου να αναπτυχθεί η μεταγλωσσική ικανότητα των φοιτητών/ριών στον τρόπο με τον οποίο αναλύεται περιγραφικά η γλώσσα από τη σύγχρονη γλωσσολογία. Το μάθημα βοηθά επίσης τους/τις φοιτητές/ριες να αποκτήσουν το γλωσσολογικό υπόβαθρο για μια παιδαγωγική προσέγγιση της γραμματικής σε επίπεδο διδακτικής. Επιπλέον εξετάζει κριτικά «μύθους» και «αλήθειες» που αφορούν τη Νέα Ελληνική (σε επίπεδο χρήσης, λαθών, κλπ.).

Θεματολογία:

- Μύθοι» για την ελληνική γλώσσα: σχέση με Αρχ. Ελληνική, γλωσσική αλλαγή και πρόσληψη από τους φυσικούς ομιλητές, λάθη στη χρήση της γλώσσας.
- Ρηματικό σύστημα: μορφολογία (χρόνος, όψη, έγκλιση, φωνή), σύνταξη (ορίσματα, κατηγορημα, λειτουργίες υποκειμένου και συμπληρωμάτων) .
- Ονοματικό σύστημα: κλίση (πτώση, αριθμός), γένος και κατηγορίες ονομάτων, προσδιορισμοί, αντωνυμίες, ποσοδείκτες.
- Επίθετα, επιρρήματα και λοιπές λεξικές κατηγορίες.
- Προτάσεις: κύριες και δευτερεύουσες.
- Σειρά των όρων της πρότασης: μορφολογία, σύνταξη, πληροφοριακή δομή.
- Γλωσσική ποικιλία, γραπτός και προφορικός λόγος

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Holton, D., P. Mackridge & Ει. Φιλιππάκη-Warburton. 1999. *Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας* (μτφρ. Β. Σπυρόπουλος). Αθήνα: Πατάκης. [προτεινόμενο σύγγραμμα].
2. Holton, D., P. Mackridge & Ει. Φιλιππάκη-Warburton. 2005. *Βασική Γραμματική της Σύγχρονης Ελληνικής Γλώσσας* (μτφρ. Μ. Γεωργιαφέντης). Αθήνα: Πατάκης.
3. Ιορδανίδου, Α. 2013. *Είναι λάθος ή δεν είναι; Ιδού η απορία....* Αθήνα: Μεταίχμιο.
4. Κλαίρης, Χ. & Γ. Δ. Μπαμπινιώτης. 2005. *Γραμματική της νέας ελληνικής: δομολειτουργική-επικοινωνιακή*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
5. Mackridge, P. 1990. *Η Νεοελληνική γλώσσα* (μτφρ. Κ. Πετρόπουλος). Αθήνα: Πατάκης. [προτεινόμενο σύγγραμμα].
6. Παναγιωτίδης, Φ. 2013. *Μίλα μου για γλώσσα*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
7. Πετρούνιας, Ε., 2002. *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση* (2^η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Studio University Press
8. Χάρης, Γ. (επιμ.). 2001. *Δέκα Μύθοι για την ελληνική γλώσσα*. Αθήνα: Πατάκης.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΕΖΟΥ ΛΟΓΟΥ (Κ. Οικονομοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές:

1. Θα έχουν αποκτήσει επισκόπηση των σημαντικότερων πρώιμων πεζογραφικών ειδών της αρχαίας ελληνικής γραμματείας (ρητορεία, ιστοριογραφία, φιλοσοφική πραγματεία, ιατρική πραγματεία).
2. Θα έχουν καλλιεργήσει συστηματική κατανόηση σύνθετων θεωρητικών προβλημάτων που αφορούν τις κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές συνθήκες υπό τις οποίες αναπτύχθηκαν και καθιερώθηκαν πεζά γραμματειακά είδη στην αρχαία Ελλάδα (Κλασική εποχή - 5ος αι. π.Χ.).
3. Θα έχουν διερευνήσει σε βάθος καίριας σημασίας θεωρητικές προσεγγίσεις στα αρχαία ελληνικά πεζογραφικά είδη της Κλασικής εποχής (ιδίως διακειμενικότητα, αφηγηματολογία, σπουδές φύλου, πολιτισμικές σπουδές, και κοινωνιολογία).
4. Θα είναι σε θέση να συλλαμβάνουν και να περιγράφουν θεμελιώδεις παραλληλίες και διαφορές ανάμεσα στα αρχαία και τα σύγχρονα πεζογραφικά είδη.
5. Θα μπορούν να ερευνούν και να ανατρέχουν αυτόνομα σε ελληνικές και αγγλόφωνες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές (π.χ. εγχειρίδια, μονογραφίες, συλλογικοί τόμοι, εξειδικευμένα επιστημονικά άρθρα, ιστοσελίδες, ψηφιακές βιβλιοθήκες) για τη μελέτη των αρχαίων ελληνικών πεζογραφικών ειδών του 5ου αι. π.Χ.
6. Θα έχουν καλλιεργήσει την ικανότητα να επιλύουν ερμηνευτικά προβλήματα με τρόπο μεθοδικό και συγκροτημένο, καθώς και να υποστηρίζουν τις θέσεις τους με επιστημονικά επιχειρήματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει σε βασικό επίπεδο τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον
6. Λήψη αποφάσεων
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
9. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Πρώιμα δείγματα πεζού λόγου στην αρχαία Ελλάδα (6^{ος}-5^{ος} αι. π.Χ.): Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι και οι νέες θεωρίες για τη φύση του κόσμου.
2. Ο πεζός λόγος στην υπηρεσία των σοφιστών του 5^{ου} αι. π.Χ.: Γοργίας, Έλένης Έγκώμιον.
3. Πεζός λόγος και εθνογραφική παρατήρηση κατά τον 5^ο αι. π.Χ.: Ηρόδοτος, βιβλίο 4 (Σκυθικός λόγος, επιλογές) και Ιπποκρατική Συλλογή, *Περί Αέρων, Υδάτων, Τόπων* (επιλογές).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. H. Diels, W. Kranz, *Οι Προσωκρατικοί: Οι Μαρτυρίες και τα Αποσπάσματα*, 3 τόμ. Απόδοση στα νέα ελληνικά, επιμ. Β. Α. Κύρκος, κ. α. Αθήνα (Παπαδήμα) 2005-2010.
2. Α. Τάτση, Δ. Γ. Σπαθάρας, *Γοργίας, Έλένης Έγκώμιον* (εισαγωγή - μετάφραση - σχόλια). Αθήνα (Εκδόσεις 21ου αιώνα) 1998.
3. Α. Α. Long (επιμ.), *Οι Προσωκρατικοί Φιλόσοφοι: Συναγωγή Συστατικών Μελετημάτων*, μετάφ. Θ. Νικολαΐδης, Τ. Τυφλόπουλος, επιμ. Δ. Ιακώβ. Αθήνα (Παπαδήμα) 2006.
4. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, *Η Αρχαία Σοφιστική: Τα Σωζόμενα Αποσπάσματα*. Αθήνα (Γνώση) 1991.
5. E. J. Bakker, I. J. F. de Jong, H. van Wees (επιμ.), *Εγχειρίδιο Ηροδότειων Σπουδών*, μετάφ. Κ. Δημοπούλου. Αθήνα (Μεταίχμιο) 2007.
6. F. Hartog, *The mirror of Herodotus: The Representation of the Other in the Writing of history*. Transl. Janet Lloyd. Berkeley (University of California Press) 1988.
7. Α. Μελίστα, Γ. Σωτηροπούλου (επιμ.), *Ιστορία-Ηρόδοτος: 14 Μελετήματα*. Αθήνα (Σμίλη) 2004.
8. Δ. Λυπουρλής, *Ιπποκράτης: Ιατρική Θεωρία και Πράξη (Περί αρχαίας ιατρικής: Περί αέρων υδάτων τόπων: Προγνωστικόν: Περί διαίτης οξέων: Περί ιερής νούσου)*. Θεσσαλονίκη (Ζήτρος) 2000.
9. R. Thomas, *Γραπτός και Προφορικός Λόγος στην Αρχαία Ελλάδα*, μετάφρ. Δ. Κυρτάτας. Ηράκλειο (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης) 1997.
10. J. Skinner, *The Invention of Greek Ethnography: From Homer to Herodotus*. Oxford (Oxford University Press) 2016.

ΚΡΗΤΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (Ε. Παπαργυρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και ικανότητες στις παρακάτω περιοχές:

1. Να γνωρίζουν τους βασικούς σταθμούς της ιστορίας και της πολιτισμικής εξέλιξης της Κρήτης την περίοδο της Αναγέννησης.
2. Να μπορούν να διακρίνουν λογοτεχνικά είδη (όπως ποιμενικό ειδύλλιο, μυθιστορία/μυθιστόρημα, τραγωδία, θρησκευτικό δράμα, κωμωδία) και να είναι εξοικειωμένοι/ες με τα βασικά τους χαρακτηριστικά.
3. Να γνωρίζουν τους κύριους εκπροσώπους της Κρητικής λογοτεχνίας της Αναγέννησης.
4. Να είναι εξοικειωμένοι/ες με το γλωσσικό ιδίωμα των έργων και με τα μορφολογικά χαρακτηριστικά τους.
5. Να γνωρίζουν τον κομβικό ρόλο της Κρητικής λογοτεχνίας στη διαμόρφωση της νεοελληνικής λογοτεχνίας και τους λόγους που μερίδα κριτικών τη θεωρούν την απαρχή της.
6. Να γνωρίζουν τις διακειμενικές πηγές της Κρητικής λογοτεχνίας.
7. Να είναι εξοικειωμένοι/ες με τους όρους *Αναγέννηση* και *μπαρόκ* και τη χρονική τους τοποθέτηση.
8. Να συζητούν την πρόσληψη της Κρητικής λογοτεχνία στην ελληνική λογοτεχνία και τον πολιτισμό των κατοπινών αιώνων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει σε βασικό επίπεδο τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της Κρητικής λογοτεχνίας και των πηγών της.
2. Διάκριση των βασικών εννοιών *Αναγέννηση* και *μπαρόκ*.
3. Κριτική ανάλυση και ερμηνευτική ποιητικών κειμένων.
4. Κριτική προσέγγισης εκδοτικών προβλημάτων.
5. Κατανόηση ζητημάτων πρόσληψης πρώιμων κειμένων στη σύγχρονη εποχή.
6. Αλληλεπίδραση με άλλους σε προβλήματα ερμηνείας των κειμένων.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Τα κείμενα *Η βοσκοπούλα*, *Ερωτόκριτος* και *Ερωφίλη*
2. Κριτικές μελέτες για την Κρητική ποίηση της Αναγέννησης

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Αλεξίου, Στυλιανός, *Η κρητική λογοτεχνία και η εποχή της: μελέτη φιλολογική και ιστορική*, Αθήνα: Στιγμή 1985
2. Αωνύμου, *Η βοσκοπούλα*, επιμ. Alfred Vincent, Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη 2016
3. Vitti, Mario, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα: Οδυσσέας 2003, 89-124

4. Κακλαμάνης, Στέφανος (επιμ.), *Ζητήματα ποιητικής στον Ερωτόκριτο*, Ηράκλειο: Βικελαία Βιβλιοθήκη 2006
5. Κορνάρος, Βιτσέντζος, *Ερωτόκριτος*, επιμ. Στυλιανός Αλεξίου, Αθήνα: Εστία 1999
6. Peri, Massimo, *Του πόθου αρρωστημένος: ιατρική και ποίηση στον Ερωτόκριτο*, μετ. Αφροδίτη Αθανασοπούλου, Ηράκλειο: ΠΕΚ 1999
7. Πολίτης, Λίνος, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα: ΜΙΕΤ 2017, 65-82
8. Πούχνερ, Βάλτερ, «Επισκόπηση της ιστορίας του νεοελληνικού θεάτρου: από τις αρχές του μέχρι τη Μικρασιατική Καταστροφή», *Κείμενα και αντικείμενα: δέκα θεατρολογικά μελετήματα*, Αθήνα: Καστανιώτης, 1997
9. Holton, David, *Μελέτες για τον Ερωτόκριτο και άλλα νεοελληνικά κείμενα*, Αθήνα: Καστανιώτης, 2001
10. Holton, David (επιμ.), *Λογοτεχνία και κοινωνία στην Κρήτη της Αναγέννησης*, Ηράκλειο: ΠΕΚ, 1997
11. Χορτάσης, Γεώργιος, *Ερωφίλη*, επιμ. Στυλιανός Αλεξίου-Μάρθα Αποσκήτη, Αθήνα: Στιγμή 2001

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ: ΗΡΟΔΟΤΟΣ (Ν. Χαραλαμπίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

1. Αντιλαμβάνεται τον αρχετυπικό ρόλο των *Ιστοριών* του Ηροδότου ως του αρχαιότερου σωζομένου και του μακράν εκτενεστέρου προχριστιανικού πεζού κειμένου· αλλά, κυρίως, κειμένου το οποίο διαμόρφωσε οριστικά την κυρίαρχη εκδοχή για την αρχαϊκή Ελλάδα και τους Περσικούς Πολέμους.
2. Εντάσσει τον Αλικαρνασσία στο ιστορικό του συγκείμενο ώστε να αναγνωρίζει τις οφειλές του στον Όμηρο, τις αφηγηματικές ελεγείες και τους προδρόμους του ιστοριογραφούντες.
3. Καταδεικνύει ότι η ενιαία θεώρηση των γεγονότων της εικοσαετίας 499-479 π.Χ. συνιστά ηροδότεια επινόηση και επίτευγμα, θεμελιωμένη στα διαχρονικά βιώματα του ελληνικού ιστορικού υποκειμένου, τον πανελληνισμό και τον αντιβαρβαρισμό.
4. Αποδομεί τις (μετα)νεοτερικές κατηγορίες κατά του Ηροδότου περί «αφελείας», μειωμένης κριτικής σκέψης, ελληνοκεντρικότητας, ανατολισμού ως προϊόντων αναχρονιστικών προκαταλήψεων.
5. Διαλέγεται με τον εύπλαστο αλλά συμπαγή χαρακτήρα της ελληνικής εθν(οτ)ικής ταυτότητας και τις ποικίλες μεταλλάξεις της: από την φυλετική πρ(ωτ)οϊστορία Δωριέων και Ιώνων μέχρι την πρώτη καταγεγραμμένη προγραμματική φανέρωσή της στην απάντηση των Αθηναίων στον Μαρδόνιο (*αὔθις δὲ τὸ Ἑλληνικόν, ἐὼν ὁμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν ἰδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι ἤθεά τε ὁμότροπα*, Θ 144.2).
6. Κατανοεῖ ότι ο Ηρόδοτος προσαρμόζει το υλικό των πηγών του (μύθων, γενεαλογιών, κτίσεων πόλεων, μαρτυριών) στην τελεολογία του αφηγήματός του.
7. Λαμβάνει υπ' όψη του το στοιχείο της προφορικότητας-παραστασιακότητας των *Ιστοριών*, όπως προκύπτει από τις δημόσιες αναγνώσεις επιλεγμένων ενοτήτων σε πανελλήνια ή τοπικά ακροατήρια.

8. Συνειδητοποιεί ότι το ιστορικό αφηγήμα είναι ένα σύστημα κλειστό, αυθαίρετο, αυτονομιμοποιούμενο, όπου ο (δημοφιλής) συγγραφέας ορίζει τους κανόνες της ερμηνείας του.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να παρακολουθεί την αρχιτεκτονική της ηροδοτείου διηγήσεως - από τα πρώτα «εθνογραφικά» βιβλία μέχρι την εποποιία των Μηδικών - και να ερμηνεύει τις προτεινόμενες εκάστοτε αιτιακές σχέσεις μεταξύ των γεγονότων.
2. Δυνατότητα ανάδειξης του διπλού κειμενικού ακροατηρίου των *Ιστοριών* (η γενιά των Μηδικών/οι ακροατές/αναγνώστες του Ηροδότου) και του επιδιωκόμενου εκ μέρους του συγγραφέα επιτελεστικού τους ρόλου για την γεωπολιτική του διπολικού ελληνικού χώρου κατά το δεύτερο μισό του 5^{ου} αι. π. Χ.
3. Μαθησιακή ευελιξία ώστε να κατανοηθούν επαρκώς οι κειμενικοί μηχανισμοί (ομηρικά διακείμενα, «ιερός πόλεμος», εφηρμοσμένη θεοδικία) μέσω των οποίων υπενθυμίζεται ο (λησμονημένος) αφηρωισμός των Ελλήνων μαχητών των Μηδικών.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγικά ζητήματα

Η ανάδυση ενός φιλερένου πνεύματος στην Ιωνία του 6^{ου} αι. π.Χ. και ο μύθος της μετάβασης από την «μυθική» στην «ιστορική» θεώρηση του κόσμου.

(Πρωτο-)Ιστορικά ποιήματα: Σημωνίδου του Αμοργίνου *Σαμίων Αρχαιολογία* (7^{ος} αι. π.Χ.), Μιμνέρμου του Κολοφωνίου *Σμυρνηίς* (7^{ος} αι. π.Χ.), Πανυάσιδος του Αλικαρνασσέως *Ιωνικά* (πρώιμος 5^{ος} αι. π.Χ.).

(Πρωτο-)Ιστορία και η γένεση της πεζογραφίας.

Προγενέστεροι του Ηροδότου: Εκαταίου του Μιλησίου *Γενεαλογία, Γης περίοδος* (555-485 π.Χ.), Διονυσίου του Μιλησίου *Περσικά*.

Σύγχρονοι του Ηροδότου: Χάρωνος του Λαμψακηνού *Αιθιοπικά, Περσικά, Λυβικά, Έλληνικά*, Ελλανίκου του Μυτιληναίου *Άτθίς, Τρωικά*, Ξάνθου του Λυδού *Λυδιακά*, Ίωνος του Χίου (480-422 π.Χ.) *Χίου Κτίσις, Επιδημιαί*.

2. Σχολιασμός επιλεγμένων χωρίων από τα βιβλία Ε-Θ

Το προοίμιο των *Ιστοριών* και η δόμηση της συγγραφικής ταυτότητας.

Μακεδονικός λόγος (Ε 17-22).

Η Μεταπολίτευση των Αθηνών: Από τους Περιστρατίδες στους Αλκμαιωνίδες (Ε 55-72).

Κυπριακός λόγος (Ε 103-115).

Η Β' Περσική Εκστρατεία και η μάχη του Μαραθώνα (Ζ 94-120).

Η Γ' Περσική Εκστρατεία και η μάχη των Θερμοπυλών (Η 201-233).

Η Τετραλογία των «δημηγοριών» (Θ 140-144).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. R. Bichler and R. Rolinger, *Ηρόδοτος - Εισαγωγή στο έργο του*. Αθήνα 2006 (Καρδαμίτσα).
2. E. J. Bakker, I J. F. de Jong & H. Van Wees (eds), *Εγχειρίδιο Ηροδοτείων Σπουδών*. Αθήνα 2007 (Μεταίχμιο).
3. D. Asheri, A. Lloyd & C. Aldo, *Ηροδότου Ιστορία: Βιβλία Α-Δ Κείμενο και Ερμηνευτικό Υπόμνημα. 2 τόμοι*. Θεσσαλονίκη 2010 (University Studio Press).
4. C. Dewald and J. Marincola (eds), *The Cambridge Companion to Herodotus* Cambridge 2006 (CUP).

5. E. Irwin and E. Greenwood (eds), *Reading Herodotus: A Study of the logoi in Book 5 of Herodotus' Histories*. Cambridge 2007 (CUP).
6. N. Luraghi (ed.), *The Historian's Craft in the Age of Herodotus*. Oxford 2007 (OUP).
7. E. Baragwanath, *Motivation and Narrative in Herodotus*. Oxford 2008 (OUP).
8. V. L. Provençal, *Sophist Kings: Persians as Other in Herodotus*. London and New York 2015 (Bloomsbury Academic).
9. J. Priestley and V. Zali (eds), *Brill's Companion to the Reception of Herodotus in Antiquity and Beyond*. Leiden and Boston 2016 (Brill).

ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ (Γ. Καζαντζίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει βελτιώσει τη γνώση βασικών γραμματικο-συντακτικών φαινομένων της λατινικής γλώσσας μέσα από την προσεκτική ανάγνωση και εμπειριστατωμένη ανάλυση κειμένων από τον Λίβιο και τον Τάκιτο.
2. Θα έχει εξοικειωθεί με βασικές πτυχές και όψεις της ρωμαϊκής ιστοριογραφίας. Έμφαση θα δοθεί, πιο συγκεκριμένα, στις απαρχές της αυτοκρατορικής ιδεολογίας καθώς και στη συγκριτική ανάγνωση του ρωμαϊκού λόγου περί εξουσίας έτσι όπως αυτή προκύπτει από την αντιπαραβολή λατινικών και αρχαιοελληνικών ιστορικών κειμένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει:

Προσέγγιση βασικών κειμένων της ρωμαϊκής ιστοριογραφίας σε σύγκριση με κομβικά κείμενα της αρχαίας ελληνικής ιστοριογραφίας (Ηρόδοτος και Θουκυδίδης).

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Αποσπάσματα από Λίβιο, Ιούλιο Καίσαρα και Τάκιτο

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας*, E.J. Kenney, W.V. Clausen, Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2003
2. *Ρωμαϊκή Ιστορία*, M. Rostovtzeff. Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2010.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ (Σ. Αθήνη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και ικανότητες στις παρακάτω περιοχές:

1. Να παρουσιάζουν την πορεία της νεοελληνικής πεζογραφίας από το 1830 ως τον πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο.
2. Να διακρίνουν τα πολιτισμικά και ιστορικά συμφραζόμενα που διαμόρφωσαν τη λογοτεχνική παραγωγή.

3. Να γνωρίζουν τις λογοτεχνικές σχολές και τάσεις της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (1830-1914), ειδικότερα σε πεζό λόγο.
4. Να παρουσιάζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της πεζογραφίας της Παλαιάς Αθηναϊκής Σχολής και αντιπροσωπευτικούς εκπροσώπους.
5. Να παρουσιάζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της πεζογραφίας της Γενιάς του 1880 και αντιπροσωπευτικούς εκπροσώπους
6. Να διακρίνουν τα πεζογραφικά είδη: μυθιστόρημα, διήγημα, νουβέλα.
7. Να κατανοούν τους όρους *πικαρικό, ιστορικό μυθιστόρημα, ηθογραφία* κ.ά., και να μπορούν να ταξινομήσουν ανάλογα τα κείμενα.
8. Να προβαίνουν σε κριτική ανάγνωση των κειμένων της Νεοελληνική πεζογραφίας (1830-1914) και να τα συζητούν υιοθετώντας επιστημονικό ύφος στην επιχειρηματολογία μέσα από την κατάλληλη βιβλιογραφία.
9. Να προβάλλουν πειστικά επιχειρήματα για να υποστηρίξουν τις απόψεις τους.
10. Να γνωρίζουν να ερευνούν έντυπες και ηλεκτρονικές βιβλιογραφικές πηγές.

Δεξιότητες:

1. Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη.
2. Να επιδεικνύουν γνώση και κατανόηση των βασικών γνωρισμάτων της λογοτεχνικής πεζογραφικής παραγωγής της περιόδου 1830-1914.
3. Να ορίζουν τα λογοτεχνικά γένη (μυθιστόρημα, διήγημα, νουβέλα).
4. Να αναγνωρίζουν τα βασικά μορφικά χαρακτηριστικά των αισθητικών ρευμάτων: Ρομαντισμός, Ρεαλισμός, Νατουραλισμός.
5. Κριτική ανάλυση και ερμηνεία πεζογραφικών κειμένων.
6. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
7. Αυτόνομη εργασία.
8. Ομαδική εργασία.
9. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
10. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή: Ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες στον ελληνόφωνο κόσμο από την ίδρυση του ελληνικού κράτους έως τον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο.
2. Το γλωσσικό ζήτημα (καθαρεύουσα, αρχαϊζουσα, δημοτική).
3. Το λογοτεχνικό πεδίο εκδόσεις, οικογενειακά-φιλολογικά περιοδικά, εφημερίδες.
4. Συνοπτικό διάγραμμα της εξέλιξης της νεοελληνικής πεζογραφίας: α. Η πεζογραφική παραγωγή 1830-1880, β. Η Γενιά του 1880 και η πεζογραφία.
5. Τα λογοτεχνικά ρεύματα και οι τάσεις: Ρομαντισμός, Ρεαλισμός, Νατουραλισμός, Αισθητισμός, Συμβολισμός, ηθογραφία.
6. Τα πεζογραφικά είδη: αισθηματικό/επιστολικό/ιστορικό/πικαρικό/κοινωνιστικό μυθιστόρημα, ηθογραφικό/αστικό διήγημα, επιφυλλιδικό πεζογράφημα, κ.ά.
7. Ερμηνευτική ανάλυση και σχολιασμός αντιπροσωπευτικών κειμένων αντιπροσωπευτικών πεζογράφων (Γρ. Παλαιολόγος, Α.Ρ. Ραγκαβής, Εμμ. Ροϊδης, Αλ. Παπαδιαμάντης, Γ. Βιζυηνός, Κ. Μητσάκης, Α. Καρκαβίτσας, Κ. Θεοτόκης, Γ. Ξενόπουλος κ.ά.).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Νάσος Βαγενάς (επιμ.), Από τον «Λέανδρο» στον «Λουκή Λάρα». Μελέτες για την πεζογραφία της περιόδου 1830-1880, Ηράκλειο Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας – Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2009.
2. Γεωργία Γκότση, Η ζωή εν τη πρωτεύουση. Θέματα αστικής πεζογραφίας από το τέλος του 19ου αιώνα, Αθήνα, Νεφέλη, 2004
3. Η παλαιότερη πεζογραφία μας. Από τις αρχές της ως τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο: 1880-1900, τόμοι ΣΤ΄-Η΄, Αθήνα, Σοκόλης, 1997.
4. Η παλαιότερη πεζογραφία μας. Από τις αρχές της ως τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο: 1900-1914, τόμοι Θ΄-ΙΑ΄, Αθήνα, Σοκόλης, 1998.
5. Η παλαιότερη πεζογραφία μας. Από τις αρχές της ως τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο: 1830-1880, τόμοι Α΄, Γ΄-Δ΄, Αθήνα, Σοκόλης, 1996.
6. Σοφία Ντενίση, Το ελληνικό ιστορικό μυθιστόρημα και ο Sir Walter Scott (1830-1880), Αθήνα, Καστανιώτης, 1994
7. Αλέξης Πολίτης, Η Ρομαντική λογοτεχνία στο εθνικό κράτος 1830-1880, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 2017.
8. Ελένη Πολίτου-Μαρμαρινού–Βίκυ Πάτσιου (επιμ.), Ο Νατουραλισμός στην Ελλάδα. Διαστάσεις-Μετασηματισμοί-Όρια, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2007.
9. Γεωργία Φαρίνου-Μαλαματάρη (επιμ.), Εισαγωγή στην πεζογραφία του Παπαδιαμάντη, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2005.
10. Γεωργία Φαρίνου-Μαλαματάρη, Το σχοίνισμα της γραφής. Παπαδιαμαντ(ολογ)ικές μελέτες, Αθήνα, Gutenberg 2014.
11. Mario Vitti, Η Ιδεολογική λειτουργία της ελληνικής ηθογραφίας, Αθήνα, Κέδρος 1991.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ (Θ. Μαρκόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει τις διάφορες περιόδους της ιστορίας της Ελληνικής, από την Μυκηναϊκή έως και την Νέα Ελληνική
2. Κατανοεί την εξελικτική διαδικασία των κυριότερων ποικιλιών της Ελληνικής
3. Γνωρίζει τις βασικότερες μεταβολές που συντελέστηκαν σε κάθε περίοδο
4. Γνωρίζει το ιστορικό κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύχθηκαν και διαμορφώθηκαν οι ποικιλίες της Ελληνικής

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να παρέχει ιστορικές ερμηνείες για διάφορα φαινόμενα από τις περιόδους της Ελληνικής
2. Ικανότητα να αναγνωρίζει τα φαινόμενα αυτά σε κείμενα από τις διάφορες περιόδους της Ελληνικής
3. Ικανότητα να συσχετίζει κοινωνιογλωσσικά φαινόμενα με αμιγώς 'γλωσσικές'

εξελίξεις

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στην έννοια της Ιστορίας της Ελληνικής (ποικιλίες προς εξέταση, περίοδοι της Ιστορίας της Ελληνικής, σχέση Αρχαίας και Νέας Ελληνικής)
2. Η Γραμμική Β' και η Μυκηναϊκή Ελληνική
3. Το ελληνικό αλφάβητο και η διαμόρφωσή του
4. Η Αρχαία Ελληνική: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο και διάλεκτοι
5. Ελληνιστική – Ρωμαϊκή περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές
6. Μεσαιωνική περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές
7. Πρώιμη ΝΕ περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Horrocks, G. 2006. Ελληνικά: Η ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της. Αθήνα: Εστία.
2. Χριστίδης, Α-Φ.(εκδ.) 2001. Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας: Από τις αρχές έως την ύστερη αρχαιότητα. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
3. Jannaris, A. 1897. An historical Greek grammar, chiefly of the Attic dialect. London.
4. Bakker, E.J.(ed.) 2010. A companion to the Ancient Greek language. Oxford: Wiley-Blackwell.
5. Adrados, F. 2003. Ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Από τις απαρχές ως τις μέρες μας. Αθήνα: Παπαζήσης.
6. *papyri.info*

**Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**

ΜΥΘΟΣ, ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ) (Μ. Χριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Το μάθημα προσφέρει εξειδικευμένη προσέγγιση στην όπερα και στο μουσικό θέατρο με συνεχή αναφορά στη σκηνική παρουσίαση. Η ύλη του μαθήματος καλύπτει τα γενικά ιστορικά χαρακτηριστικά, την παρουσίαση και την ανάλυση αντιπροσωπευτικών συνθετών και έργων (Εποχή μπαρόκ, κλασική, ρομαντική, νεότερη, σύγχρονη).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Έχει κατανοήσει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των έργων, την σύνδεση τους με την ιστορική και κοινωνική πραγματικότητα στην οποία δημιουργούνται και την επίδρασή τους στην ιστορία της τέχνης
2. Να έχει σαφή αντίληψη της σχέσης που συνδέει τα έργα με την εποχή τους καθώς και τις επιδράσεις που δέχτηκαν και άσκησαν διαχρονικά

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία
2. Ομαδική Εργασία
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
4. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
5. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές Έννοιες. Ιστορικό περίγραμμα. Κοινωνικό περίγραμμα. Δομές και πλαίσιο των έργων
2. Ανάλυση και σχολιασμός Στοιχεία επίδρασης και πρόσληψης των έργων
3. Ανάλυση συγκεκριμένων έργων από ιστορικές ή/και πρωτοποριακές σκηνικές παρουσιάσεις

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Αναρτάται στο e-class

ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ (Α. Παπαχρυσόστομου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί την έννοια και το περιεχόμενο των όρων «Δημοκρατία», «πόλις-κράτος», «αισυμνήτης», «Εκκλησία του Δήμου», κλπ.
2. Τοποθετεί στον χρονολογικό άξονα τις σημαντικότερες πολιτικές φυσιολογίες της αρχαίας Ελλάδας.
3. Γνωρίζει το έργο και τις μεταρρυθμίσεις κάθε σημαντικού πολιτικού ηγέτη.
4. Αναφέρεται στα σημαντικότερα γεγονότα-σταθμούς στην πορεία της αθηναϊκής πολιτείας προς την πραγμάτωση της Δημοκρατίας.
5. Έχει μια καθολική εποπτεία της πολιτικής ιστορίας της αρχαίας Αθήνας.
6. Έχει μια συνολική θεώρηση του πολιτεύματος της αρχαίας Σπάρτης.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να παρουσιάζει σε γενικές γραμμές την πολιτική ιστορία της αρχαίας Αθήνας, από τον Θησέα μέχρι τα τέλη του 4^{ου} αι. π.Χ.
2. Ικανότητα να αναφέρεται στις πολιτειακές μεταρρυθμίσεις που εισήγαγε ο κάθε πολιτικός ηγέτης.
3. Ικανότητα να κατανοεί και να αποτιμά τις πληροφορίες που εμπεριέχονται στις αρχαίες, πρωτογενείς πηγές.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Θησεύς

Ο ιδρυτής και θεμελιωτής της πόλης των Αθηνών και ο πρόδρομος της μακραίωνης πολιτειακής εξέλιξής της προς την Αθηναϊκή Δημοκρατία.

2. Πόλις-Κράτος & Σπάρτη-Λυκούργος

Θεσμός της πόλεως-κράτους: ερμηνευτική προσέγγιση με καταγραφή των κύριων χαρακτηριστικών του. Το πολίτευμα της Σπάρτης: αναλυτική παρουσίαση (πολιτική φιλοσοφία και θεσμοί), αναφορά στον νομοθέτη Λυκούργο και την περίφημη Μεγάλη Ρήτρα, περιγραφή των κυρίαρχων θεσμών.

3. Σόλων

Η προσωπικότητα του αισυμνήτη / ποιητή / νομοθέτη Σόλωνα και το ευρύτατο μεταρρυθμιστικό έργο του (Σεισάχθεια, ταξική πολιτική, δικαιώματα στους θήτες, Εκκλησία, Βουλή των Τετρακοσίων, Άρειος Πάγος, Ηλιαία, άρχοντες, πολιτογράφηση, νομισματική πολιτική).

4. Κλεισθένης

Τα βασικά μεταρρυθμιστικά μέτρα του Κλεισθένη: διοικητική αναδιάρθρωση του πληθυσμού (οι δέκα φυλές, οι δήμοι, η πολιτογράφηση), η Εκκλησία του Δήμου (ο κυρίαρχος πολιτειακός θεσμός), η Ηλιαία (ο αναβαθμισμένος δικαστικός φορέας) και η Βουλή των Πεντακοσίων (ο δεύτερος βασικός πολιτειακός θεσμός).

5. Εφιάλτης & Περικλής

Η προσωπικότητα, η ιδεολογία και η δράση του Εφιάλτη (οριστικός παροπλισμός του Αρείου Πάγου). Η κυριαρχία του Περικλή στην ηγεσία της αθηναϊκής πολιτείας και οι μεταρρυθμίσεις του (κληρουχίες, θεωρικά, μισθοφορά).

6. Ο πολίτης στην αθηναϊκή Δημοκρατία

Το στίγμα του Αθηναίου πολίτη στις βασικές εκφάνσεις της δημόσιας ζωής, σε δύο άξονες: εκείνο της πολιτικής συμμετοχής και εκείνο της στρατιωτικής δράσης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Παπαχρυσόστομου, *Πορεία προς την Αθηναϊκή Δημοκρατία. Η μαρτυρία των αρχαίων πηγών*, Αθήνα 2014 (εκδόσεις Καρδαμίτσα)
2. R. K. Sinclair, *Δημοκρατία και Συμμετοχή στην Αρχαία Αθήνα* (μτφ. Ε. Ταμβάκη), Αθήνα 1997.
3. R. Osborne, *Athens and Athenian Democracy*, New York 2010.
4. L. J. Samons II, *Pericles and the Conquest of History: A Political Biography*, Cambridge 2016 (Cambridge University Press).
5. L. J. Samons II (επιμ.), *The Cambridge Companion to the Age of Pericles*, Cambridge 2007 (Cambridge University Press).
6. D. F. Leão & P. J. Rhodes, *The Laws of Solon: a new edition with introduction, translation and commentary*, London 2015.
7. R. Brock, *Greek Political Imagery from Homer to Aristotle*, New York 2003.
8. S. S. Monoson, *Plato's Democratic Entanglements: Athenian Politics and the Practice of Philosophy*, Princeton 2000.
9. J. Ober, *Political Dissent in Democratic Athens. Intellectual Critics of Popular Rule*, Princeton 1998.
10. Χ. Γ. Ρήγας, *Η Δημοκρατία του Εφιάλτη (Η εξουσία των πολιτών)*, Αθήνα 2008.

IV. Περιγράμματα μαθημάτων ειδίκευσεων

ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (Γ. Καζαντζίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει κατανοήσει βασικές πτυχές της στωικής φιλοσοφίας μέσα από τη συγκριτική ανάγνωση κειμένων της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραμματείας. Έμφαση θα δοθεί στη στωική φιλοσοφία περί συναισθημάτων.
2. Θα έχει εξοικειωθεί με βασικές αρχές της ελληνιστικής και ρωμαϊκής φιλοσοφίας, σχηματίζοντας έτσι μία πιο ολοκληρωμένη εικόνα για την ιστορία της αρχαίας φιλοσοφίας η οποία δε θα περιορίζεται στα κλασικά κείμενα του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

Εμπεριστατωμένη ανάγνωση και ανάλυση κειμένων της ελληνιστικής και ρωμαϊκής περιόδου. Συγκριτική ανάγνωση φιλοσοφικών κειμένων τα οποία θα καθιστούν σαφή τη συνέχεια μεταξύ της ελληνιστικής και ρωμαϊκής φιλοσοφίας και σκέψης γενικότερα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Ανθολόγιο κειμένων από τα αποσπάσματα των Στωικών της ελληνιστικής περιόδου και τον Κικέρωνα

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Η ελληνιστική φιλοσοφία*, Α.Α. Long. Εκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 2012
2. *Η θεραπεία της επιθυμίας*, Μ. Nussbaum. Εκδ. Θύραθεν, Αθήνα 2015.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ II (Α. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του

μαθήματος ο φοιτητής θα:

1. Έχει επεξεργαστεί λεξιλογικά, γραμματικά, συντακτικά και νοηματικά επιλεγμένα αποσπάσματα από το έργο αττικών και άλλων πεζογράφων.
2. Έχει εξασκηθεί στην μετάφραση από τα νέα ελληνικά στην αττική διάλεκτο.
3. Έχει εξασκηθεί στην επεξεργασία αγνώστου κειμένου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Να κατανοεί, να μεταφράζει και να επεξεργάζεται λεξιλογικά, γραμματικά και συντακτικά τα διδαχθέντα κείμενα.
2. Να αναγνωρίζει το ιδιαίτερο ύφος των συγγραφέων τους.
3. Να μεταφράζει από τα νέα ελληνικά στην αττική διάλεκτο.
4. Να κατανοεί, να μεταφράζει και να επεξεργάζεται λεξιλογικά, γραμματικά και συντακτικά αδιδάκτα κείμενα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αποσπάσματα από τα έργα των Θουκυδίδη, Λυσία, Πλάτωνα, Δημοσθένη, Θεοφράστου και άλλων πεζογράφων (όχι απαραίτητα αττικών).
2. Αντίστροφο κείμενο

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δ. Γρηγορόπουλος, *Η σύνταξη του αρχαίου ελληνικού λόγου*, Αθήνα: Έννοια 2004
2. F. Montanari, *Σύγχρονο λεξικό της αρχαίας ελληνικής γλώσσας*, Αθήνα: Παπαδήμας 2013
3. Π. Τσιλογιάννης, *Αντίστροφο λεξικό της νέας- αρχαίας ελληνικής γλώσσας*, Αθήνα: Δάρδανος 2000

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΚΑΙ ΣΥΜΠΟΣΙΑΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ (Κ. Οικονομοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει κατανοήσει τη λειτουργία του συμποσίου ως θεμελιώδους κοινωνικού θεσμού κατά την αρχαϊκή και κλασική εποχή, και θα έχει κατανοήσει τις πολιτικές του προεκτάσεις.
2. Θα έχει καλλιεργήσει την ικανότητα να συνδυάζει τη μελέτη τέχνης, αρχαιολογίας και λογοτεχνίας, με σκοπό να κατανοήσει πολύπλευρα το συμπόσιο ως θεσμό.
3. Θα έχει εξοικειωθεί με καίριας σημασίας κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις στο συμπόσιο και τη συμποσιακή λογοτεχνία της αρχαϊκής και κλασικής

εποχής, και θα έχει κατανοήσει τους τρόπους με τους οποίους αυτές συμπληρώνουν και ενισχύουν την παραδοσιακή φιλολογική κριτική των κειμένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Μελέτη κειμενικών και αρχαιολογικών πηγών για το αρχαίο συμπόσιο συνδυαστικά, και κατανόηση σε βάθος των ιδιαιτεροτήτων τους.
2. Εύρεση και χρήση ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και ηλεκτρονικών βάσεων (όπως το Beazley Archive και το Corpus Vasorum Antiquorum).
3. Ικανότητα συγγραφής εργασίας τύπου ερευνητικού δοκιμίου, με χρήση ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Συμποτική ποίηση της αρχαϊκής και κλασικής εποχής (Αρχίλοχος, Θέογνις, Ξενοφάνης, Ανακρέων).
2. Αγγεία συμποσίου: τύποι και εικονογραφία τους.
3. Συμποσιακά έργα γραμμένα σε πεζό λόγο, με επικέντρωση στο *Συμπόσιο* του Ξενοφώντα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. E.L. Bowie, 'Greek table-talk before Plato'. *Rhetorica* 11.4 (1993): 355-371.
2. D. A. Campbell, *Greek lyric poetry: a selection of early Greek lyric, elegiac and iambic poetry*. London 2002.
3. D. Gerber, *A Companion to the Greek Lyric Poets*. Leiden-New York 1997.
4. P. E. Marchant, *Xenophontis Opera Omnia IIb (Oeconomicus, Symposium)*. Oxford Classical Texts.
5. O. Murray (επιμ.), *Symptica: A Symposium on the Symposion*. Oxford 1990.
6. I. Περυσινάκης, *Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση*. Αθήνα 2012.

ΑΡΧΑΪΚΟ ΕΠΟΣ: ΗΣΙΟΔΟΣ (Α. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα:

1. Έχει αναγνώσει και επεξεργαστεί τα έργα του Ησιόδου *Θεογονία* και *Έργα και Ημέραι* από το πρωτότυπο.
2. Έχει εξοικειωθεί με την γλώσσα, το ύφος και τα θέματα του ησιόδειου έπους.
3. Έχει εξοικειωθεί με την γενικότερη προβληματική γύρω από το πρόσωπο και το έργο του ποιητή.
4. Έχει γνώση των ομοιοτήτων του ησιόδειου έπους με αιγυπτιακά και ανατολικά κείμενα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Να επιδεικνύει κατανόηση και γνώση της διδακτικής και κοσμολογικής ποίησης του Ησιόδου.
2. Να επιδεικνύει γνώση του ησιόδειου ζητήματος.
3. Να αναγνωρίζει βασικά ησιόδεια θέματα στην μεταγενέστερη λογοτεχνία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Εισαγωγή στο έργο του Ησιόδου. Αυτοβιογραφική, διδακτική, κοσμολογική ποίηση. Αιγυπτιακά και ανατολικά παράλληλα κείμενα. Ησιόδειο ζήτημα (προβληματική για τον τρόπο σύνθεσης του έργου και την ταυτότητα του ποιητή). *Θεογονία, Έργα και Ήμέραι*.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. «Ησιόδος», στο Easterling, P. E. & B.M. W. Knox, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας*. Μτφρ. Ν. Κονομή, Χρ. Γριμπά, Μ. Κονομή. Εκδ. Παπαδήμα, 2006, σελίδες 135-152.
2. Lamberton, Robert, *Ησιόδος. Ο Ποιητής και το Έργο του*. Μτφρ. Μ. Τσάτσου, επιμ. Α. Μαρκαντωνάτος. Εκδ. Τυπωθήτω, 2005
3. Μπεζαντάκος, Ν. Π., Τσαγγάλης Χ. Κ., Ράγκος, Σ. Ι., *Μουσάων Αρχώμεθα. Ο Ησιόδος και η Αρχαϊκή Επική Ποίηση*. Εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2006
4. Vernant, J. P., «Ο Ησιοδικός μύθος των γενών», στο *Μύθος και Σκέψη στην Αρχαία Ελλάδα*. Μτφρ. Σ. Γεωργούδη. Εγνατία, χ.χ., σελίδες 29-54.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ (Α. Αντωνόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί μια περιδιάβαση στις απόψεις για το νόημα, τον σκοπό, τις ωφέλειες και τα μειονεκτήματα της ποίησης για τη ζωή που βρίσκουμε στην αρχαία ελληνική γραμματεία, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους θεωρείται ότι επιτυγχάνει το έργο της.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Κατανοεί βασικές αντιλήψεις των αρχαίων Ελλήνων για την ποίηση.
2. Αναγνωρίζει τον βαθμό αυτοσυνειδησίας σχετικά με το έργο τους που διέθεταν οι αρχαίοι ποιητές, αρχής γενομένης από τον Όμηρο.
3. Έχει μια συνολική εικόνα του πότε, πώς, με ποιούς στόχους και σε ποιές συνθήκες άρχισαν σοφιστές, ρήτορες και φιλόσοφοι να ασχολούνται θεωρητικά με την ποίηση.
4. Αναγνωρίζει τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στις κύριες για την ποίηση απόψεις που παρουσιάστηκαν στην αρχαία Ελλάδα.

5. Κατανοεί τους λόγους που οδήγησαν τον Πλάτωνα στην αποπομπή των ποιητών από την ιδανική πολιτεία.
6. Αναγνωρίζει την περίφημη “αρχαία διαμάχη ποίησης και φιλοσοφίας”.
7. Κατανοεί το έργο της τραγωδίας σύμφωνα με το *Περί Ποητικής* σύγγραμμα του Αριστοτέλη.
8. Κατανοεί την έννοια του υψηλού σύμφωνα με το *Περί Ύψους* σύγγραμμα του ψευδο-Λογγίνου.
9. Εκτιμά την ιστορική αξία και την επικαιρότητα της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνικής κριτικής.

Δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτική.
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Τι είναι η λογοτεχνική κριτική;
2. Η προϊστορία και η ιστορία της λογοτεχνικής κριτικής στην ελληνική αρχαιότητα.
3. Όμηρος και αρχαϊκή λυρική ποίηση.
4. Οι *Βάτραχοι* του Αριστοφάνη.
5. Το *Ελένης εγκώμιο* του Γοργία.
6. Ο *Ίων* και ο *Ιππίας ελάσσων* του Πλάτωνα.
7. Οι πλατωνικές απόψεις για την ποίηση στο 2ο, 3ο και 10ο βιβλίο της *Πολιτείας*.
8. Η έναρξη της ιστορίας της λογοτεχνικής κριτικής.
9. Το *Περί ποιητικής* του Αριστοτέλη: τραγωδία και έπος.
10. Το *Περί ύψους* του “Λογγίνου”.
11. Γενικά χαρακτηριστικά της λογοτεχνικής κριτικής στην ελληνική αρχαιότητα: η ιστορική σημασία και η επικαιρότητά τους.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ford, A., *The origins of Criticism: Literary Culture and Poetic Theory in Classical Greece*. Princeton, NJ: Princeton University Press 2002.
2. Fuhrmann, M., *Αρχαία λογοτεχνική θεωρία: Αριστοτέλης, Οράτιος, “Λογγίνος”*, Αθήνα: Παπαδήμας 2007.
3. Grube, G. M. A., *The Greek and Roman critics*. Toronto: University of Toronto Press 1965.
4. Grube, G. M. A., *Ο Αριστοτέλης για την ποίηση και το ύφος*, μτφρ. Γ. Χρυσάφης, Αθήνα: Καρδαμίτσα 1995.
5. Halliwell, S., *Between Ecstasy and Truth: Interpretations of Greek Poetics from Homer to Longinus*. Oxford and New York: Oxford University Press 2011.
6. Hunter, R., *Critical Moments in Classical Literature*. Cambridge: Cambridge

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΪΚΟΥ ΕΠΟΥΣ (Μ. Χριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Το μάθημα προσφέρει εξειδικευμένη προσέγγιση στο αρχαϊκό έπος με έμφαση στα ερευνητικά ζητήματα που αφορούν τη μελέτη του είδους. Η μελέτη περιλαμβάνει ανάλυση λογοτεχνικών χαρακτήρων (π.χ. Ελένη) σε σχέση με τα κοινωνικά και ιστορικά δεδομένα αλλά και μελέτη εναλλακτικών γραμματειακών μορφών του έπους (π.χ. ομηρικοί ύμνοι)

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Έχει κατανοήσει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των έργων, την σύνδεση τους με την ιστορική και κοινωνική πραγματικότητα στην οποία δημιουργούνται και την επίδρασή τους στην ιστορία της λογοτεχνίας
2. Να έχει σαφή αντίληψη της σχέσης που συνδέει τα έργα με την εποχή τους καθώς και τις επιδράσεις που δέχτηκαν και άσκησαν διαχρονικά

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία
2. Ομαδική Εργασία
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
4. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
5. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές Έννοιες. Ιστορικό περίγραμμα. Κοινωνικό περίγραμμα. Δομές και πλαίσιο των έργων. Λογοτεχνικοί χαρακτήρες και κοινωνία
2. Ανάλυση και σχολιασμός (λεξιλογικός, σημασιολογικός, κοινωνικός, ιστορικός) Στοιχεία επίδρασης και πρόσληψης των έργων

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Αναρτάται στο e-class

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΣΧΟΛΕΙΟ (Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή

ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Γνωρίζουν βασικές αρχές ψυχολογίας ψυχανάλυσης
2. Έχουν μία συνολική θεώρηση του θεσμού της οικογένειας και του σχολείου σε ανθρωπολογικό και κοινωνιολογικό επίπεδο
3. Διακρίνουν τις στοιχειώδεις αρχές λειτουργίας της οικογένειας σε ψυχολογικό επίπεδο.
4. Αντιλαμβάνονται τις επιμέρους εκφάνσεις της σχολικής ζωής και των ενδοσχολικών συγκρούσεων
5. Γνωρίζουν κατευθυντήριες αρχές ως προς την παρέμβαση σε επίπεδο των ενδοοικογενειακών και των ενδοσχολικών συγκρούσεων

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές ψυχολογίας και φροϋδικής ψυχανάλυσης.
2. Ο θεσμός της οικογένειας. Ανθρωπολογική και κοινωνιολογική διάσταση.
3. Η οικογένεια στην ψυχολογία και την ψυχανάλυση. Η έννοια του οιδιποδείου, η έννοια του οικογενειακού μυθιστορήματος, οικογένεια και μορφώματα του ασυνειδήτου.
4. Νέες μορφές γονεϊκότητας.
5. Βασικές αρχές οργάνωσης της σχολικής ζωής. Σχολείο, οικογένεια, μαθητής.
6. Ενδοσχολικές συγκρούσεις, ψυχοπαθολογία της σχολικής ζωής.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. *Οικογένεια και σύμπτωμα*, Ν. Παπαχριστόπουλος, (επιμ.), Orportuna, Πάτρα 2018.
2. *Οικογένεια και νέες μορφές γονεϊκότητας*, Ν. Παπαχριστόπουλος, Κ. Σαμαρτζή (επιμ.), Orportuna, Πάτρα 2010.
3. *Το οικογενειακό μυθιστόρημα των νευρωτικών*, Σ. Φρόντ, Orportuna, Πάτρα 2014.
4. *Η πολιτισμική σεξουαλική ηθική και η σύγχρονη νευρική ηθική*, Σ. Φρόντ, Orportuna, Πάτρα 2013.
5. *Οικογένεια, σχολείο, τοπικές κοινωνίες*, Π. Κυπριανός, Ζ.-Π. Πουρτουά (επιμ.), Orportuna, Πάτρα 2016.

**ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΕΙΜΕΝΑ Β' ΣΟΦΙΣΤΙΚΗΣ (Α. Γεωργιάδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του

μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει αποκτήσει μία πανοραμική εικόνα του 'φαινομένου' της Β Σοφιστικής και μερικών βασικών εκπροσώπων της, ρητόρων-σοφιστών και ιατρο-σοφιστών που έδρασαν κυρίως στις ελληνόγλωσσες περιοχές της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας κατά τους 3 πρώτους μεταχριστιανικούς αιώνες.
2. Θα έχει κατανοήσει τον διευρυμένο ρόλο που είχε η επιδεικτική ρητορική (μέσω των δημοσίων ρητορικών παραστάσεων) στον κύκλο των πεπαιδευμένων Ελλήνων και τον ρυθμιστικό πολιτικό ρόλο που έπαιζαν διακεκριμένοι ρήτορες-σοφιστές στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία.
3. Θα αντιληφθεί τον ρόλο της παιδείας, που ήταν στενά συνδεδεμένη με τη δημόσια εικόνα του ρήτορα-σοφιστή, στη διαμόρφωση της ταυτότητας των πεπαιδευμένων Ελλήνων στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

Θα έχει αποκτήσει δεξιότητες μελέτης για την σφαιρική κατανόηση της λογοτεχνικής παραγωγής της αυτοκρατορικής περιόδου μέσα από την επίδραση της επιδεικτικής ρητορικής σε άλλα γραμματειακά είδη, και ιδιαίτερα στη βιογραφία και το μυθιστόρημα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Σύντομη εισαγωγή στην Α Σοφιστική (*Ελένης Εγκώμιον* του Γοργία, *Εγκώμιον Ελένης* Ισοκράτη).
2. Διάκριση Α και Β Σοφιστικής: Πρόλογος Φλάβιου Φιλόστρατου (*Βίοι Σοφιστών*).
3. Επιλογή βιογραφιών από το έργο του Φλάβιου Φιλόστρατου (*Βίοι Σοφιστών*).
3. *Ρητόρων Διδάσκαλος* και *Ενύπνιον* του Λουκιανού.
4. *Πότερον Αθηναίοι κατά πόλεμον ή κατά σοφίαν ενδοξότεροι* και *Περί παιδων αγωγής* του Πλουτάρχου.
5. *Ιεροί Λόγοι* Αίλιου Αριστείδη (επιλογή).
6. *Προγυμνάσματα* Θέωνα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. T. Whitmarsh, *Η Δεύτερη Σοφιστική* (Αθήνα 2013).
2. S. Swain, *Hellenism and Empire: Language, Classicism, and Power in the Greek World AD 50-250* (Oxford 1996).
3. G. Bowersock, *Greek Sophists in the Roman Empire* (Oxford 1969).
4. E. Bowie, "Greeks and their Past in the Second Sophistic", *Past and Present* 1970: 46.1, 3-41.
5. G. Anderson, *The Second Sophistic. A Cultural Phenomenon in the Roman Empire* (London 1993).
6. E. Bowie and J. Elsner, *Philostratus* (Cambridge 2009).

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (Α. Γεωργιάδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει μία γενική εποπτεία της ελληνόγλωσσης λογοτεχνικής παραγωγής κατά τους 3 πρώτους μεταχριστιανικούς αιώνες με εστίαση στο μυθιστόρημα και την επιστολογραφία.
2. Θα εξοικειωθεί με διαφορετικούς τρόπους ανάγνωσης των κειμένων (Νέα κριτική, Ιστορικισμός, Πρόσληψη), με τα φαινόμενα της 'επιστροφής' στο παρελθόν ως σταθερό λογοτεχνικό πρότυπο, την πρόσληψη της σκέψης των συγγραφέων της αρχαϊκής, κλασικής και ελληνιστικής περιόδου από τους ελληνόγλωσσους συγγραφείς της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, τις έννοιες του αττικισμού, της διγλωσσίας, ταυτότητας κλπ..

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Κατανόηση της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας της αυτοκρατορικής περιόδου μέσα από τις συνέχειες και ασυνέχειες των γραμματειακών ειδών και την ανθηρή λογοτεχνική παραγωγή των ελληνόγλωσσων και αλλόγλωσσων πεπαιδευμένων.
2. Δυνατότητα να εντοπίζει τη διαλογική σχέση ανάμεσα σε κείμενα και συγγραφείς διαφορετικών ιστορικών περιόδων και να τα σχολιάζει με φιλολογική επάρκεια.
3. Εύρεση και χρήση ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και ηλεκτρονικών βάσεων για τη συγγραφή εργασιών.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικοί σταθμοί στη λογοτεχνική παραγωγή της Αυτοκρατορικής περιόδου (1^ο-3^ο αι. μ.Χ.).
2. Εισαγωγή στο Μυθιστόρημα. Εστίαση στο ουτοπικό μυθιστόρημα: Λουκιανού *Αληθή Διηγήματα*. Αντώνιου Διογένη *Τα υπέρ Θούλην Άπιστα*, Ιάμβουλος (αποσπ.).
3. Εισαγωγή στην Επιστολογραφία: Συλλογές Επιστολών από Αλκίφρονα, Αιλιανό, Φλάβιο Φιλόστρατο.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. P.E. Easterling και B.M.W. Knox, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας* (Αθήνα 2013), κεφ. 20: «Η Λογοτεχνία της Αυτοκρατορίας».
2. T. Hägg, *Το Αρχαίο Μυθιστόρημα* (Αθήνα 2010).
3. A. Georgiadou and D.H.J. Larmour, *Lucian's Science Fiction Novel, True Histories: Interpretation and Commentary* (Leiden 1998).
- K. ní Mheallaigh, *Reading Fiction with Lucian: Fakes, Freaks and Hyperreality* (Cambridge 2014).
4. P.A. Rosenmeyer, *Ancient Epistolary Fictions. The letter in Greek literature* (Cambridge 2003).
5. R. Morello and A.D. Morrison, *Ancient Letters. Classical and Late Antique Epistolography* (Oxford 2007).
6. M. Trapp, *Greek and Latin Letters. An Anthology with Translation* (Cambridge 2003).
7. S. Swain, *Hellenism and Empire: Language, Classicism, and Power in the Greek World AD 50-250* (Oxford 1996).

**ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ: ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ (Μ. Χριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Γνωρίζει τα σχετικά με τον Ευριπίδη, τη σημασία του στην αρχαιοελληνική λογοτεχνία και την επίδρασή του στο μεταγενέστερο θέατρο
2. Γνωρίζει τα σωζόμενα έργα του Ευριπίδη
3. Γνωρίζει ολόκληρο το κείμενο της *Μήδειας*

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να κινείται με άνεση στα θέματα που αφορούν τη μελέτη του Ευριπίδη
2. Ικανότητα να αναλύσει σε βάθος το κείμενο της *Μήδειας*
3. Μέθοδο να προσεγγίζει άλλα έργα του Ευριπίδη

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή
2. Περιεχόμενο και ανάλυση των σωζόμενων έργων του Ευριπίδη
3. Ανάλυση και σχολιασμός όλων των στίχων της τραγωδίας *Μήδεια*

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Barlow S.A., 1971. *The Imagery of Euripides*, London
2. Χριστόπουλος, Μ. 2017. *Μιμήσεις πράξεων. Αφήγηση και δομή στις τραγωδίες των κλασικών χρόνων*, Αθήνα
3. De Jong I., 1991. *Narrative Drama. The Art of the Euripidean Messenger Speech*, Leiden
4. Mastronarde D., 2002. *Euripides' Medea*, Cambridge (ελληνική μετάφραση, Αθήνα 2006)
5. Michelini A. 1987. *Euripides and the Tragic Tradition*, Madison
6. Torrance I., 2013. *Metapoetry in Euripides*, Oxford and New York

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ (Α. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα:

1. Έχει γνώση της ύπαρξης λαϊκής προφορικής παράδοσης παράλληλης με τα

καθιερωμένα γραμματειακά είδη της ελληνικής αρχαιότητας.

2. Έχει μελετήσει σειρά λαϊκών ειδών λόγου της ελληνικής αρχαιότητας και την λειτουργία τους σε μια ευρεία γκάμα κειμένων.
3. Έχει γνώση της προβληματικής του ορισμού της έννοιας *λαϊκή παράδοση*.
4. Έχει σκεφτεί για την σχέση της λαϊκής προφορικής παράδοσης με την εγγράμματη λογοτεχνία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να ανατρέχει στις κατάλληλες πηγές για λαογραφικά θέματα στην αρχαία ελληνική γραμματεία.
2. Ικανότητα να εντοπίζει λαϊκά είδη λόγου στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία και να σχολιάζει την λειτουργία τους.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Ιστορική επισκόπηση της έννοιας «λαϊκή παράδοση/κουλτούρα/λαϊκός πολιτισμός» (folklore), ιχνηλάτησή της στην αρχαία ελληνική γραμματεία. Λαϊκά είδη λόγου: λαϊκά τραγούδια, ξόρκια, αφηγηματικές παραδόσεις (παραμύθια, αισώπειοι μύθοι, ανέκδοτα, παροιμίες, αινίγματα): αρχαίες μαρτυρίες, αντιλήψεις και θεωρίες, λειτουργία και λογοτεχνική χρήση των λαϊκών ειδών.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. van Dijk, G. J., *AINOI, ΛΟΓΟΙ, ΜΥΘΟΙ. Fables in Archaic, Classical and Hellenistic Greek Literature*, Leiden, 1997
2. Faraone, A.-D. Obbink, *Magika hiera : ancient Greek magic and religion*, New York :Oxford University Press, 1991
3. Graf, F., I. Πετρόπουλος, Α. Χανιώτης, Α. Αβαγιανού, Α. Βακαλούδη, *Η Μαγεία στην Αρχαία Ελλάδα*, Αθήνα, ΕΙΕ, 2008
4. Hansen, W.F., "Folklore", in Grant & Kitzinger (eds.), *Civilization of the Ancient Mediterranean II*, New York, 1988
5. Hansen, W.F., 'Homer and the Folktale', στο I. Morris - B.B. Powell, *A New Companion to Homer*, Brill, 1997
6. Hansen, W. F., *Ariadne's Thread. A Guide to International Tales Found in Classical Literature*. Ithaca: Cornell University Press, 2002
7. Κακριδής, Ι. Θ., *Ξαναγυρίζοντας στον Όμηρο*, Βιβλιοπωλείον της ΕΣΤΙΑΣ, Αθήνα, 1999² (Κεφάλαιο ΙΧ: "Οδυσσέως αναγνωρισμός")
8. Λουκάτος, Σ. Δ., *Εισαγωγή στην ελληνική λαογραφία*. ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1977 (ιδιαίτερα το ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ, ΤΜΗΜΑ Α' : ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ, "Μνημεία του λόγου")
9. D. L. Page, *Η ομηρική Οδύσσεια*. Μετ. Κ. Πανηγύρης. Εκδ. Παπαδήμα 1999⁵. (Κεφάλαιο 1, "Οδυσσέας και Πολύφημος")
10. Rotamiti, A. "“γρίφους παίζουν”: Playing at Riddles in Greek." *GRBS* 55 (2015) 133-153

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ (Γ. Καζαντζίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του

μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει βελτιώσει τη γνώση βασικών γραμματικο-συντακτικών φαινομένων της λατινικής γλώσσας μέσα από την προσεκτική ανάγνωση και εμπεριστατωμένη ανάλυση αποσπασμάτων από τις Ωδές του Οράτιου.
2. Θα έχει εξοικειωθεί με βασικές πτυχές και όψεις της λατινικής λυρικής ποίησης. Έμφαση θα δοθεί, πιο συγκεκριμένα, στη σχέση του Οράτιου με την αρχαία ελληνική λυρική παράδοση (ιδιαίτερα, με τον Πίνδαρο) καθώς και στις ιδεολογικές/πολιτικές αποχρώσεις του έργου του κατά την μετάβαση από τη *res publica* στο *imperium* του Αυγούστου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει:

1. Αυτόνομη εργασία
2. Κριτική ανάλυση κειμένων της λατινικής ποίησης σε συνδυασμό με τη χρήση δευτερεύουσας (ξενόγλωσσης και ελληνικής) βιβλιογραφίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Αποσπάσματα από τις Ωδές του Οράτιου.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας*, E.J. Kenney, W.V. Clausen, Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2003
2. *Ρωμαϊκή Ιστορία*, M. Rostovtzeff. Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2010.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ (Ν. Παπαχριστόπουλος)
--

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Σχηματίσουν μία επαρκή εικόνα για την λειτουργία της εκπαίδευσης ως κοινωνικής και ψυχολογικής διεργασίας.
2. Εξοικειωθούν με τις βασικές ψυχαναλυτικές έννοιες οι οποίες ερμηνεύουν το φαινόμενο της εκπαίδευσης.
3. Συνδέσουν την εκπαίδευση με τις ευρύτερες πολιτισμικές πρακτικές.
4. Αντιληφθούν την σχέση τέχνης και εκπαίδευσης.
5. Να ερμηνεύουν το φαινόμενο της εκπαίδευσης μέσω των εννοιών της κοινωνικής αποδοχής και της κοινωνικής αμφισβήτησης.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ψυχανάλυση και πολιτισμικές πρακτικές

Η γένεση της φροϋδικής θεωρίας του πολιτισμού. Η γενεαλογία του πολιτισμού. Οιδιπόδειο σύμπλεγμα και πολιτισμική διαχείριση. Η έννοια του νόμου και της επιθυμίας. Η δυσφορία στον πολιτισμό.

2. Η εκπαίδευση ως πολιτισμική πρακτική

Εκπαίδευση: το «αδύνατο» κατά Φρόντ επάγγελμα. Η εκπαίδευση υπό το πρίσμα των κοινωνικών επιστημών και της θεωρίας του πολιτισμού. Εκπαίδευση και παιδική σεξουαλικότητα. Ο παιδαγωγός, η θεωρία των νευρώσεων και η δυσφορία στον πολιτισμό.

3. Μεταξύ τέχνης και εκπαίδευσης: το παράδειγμα του μύθου

Μύθος, ασυνείδητο και πολιτισμός. Μύθος και σύμπτωμα. Η χρήση των μύθων από τον Φρόντ και τον Λακάν: η έννοια του «οικογενειακού μυθιστορήματος» κατά Φρόντ και του «ατομικού μύθου του νευρωτικού» κατά Λακάν. Η ψυχαναλυτική προσέγγιση των παραμυθιών ως καλλιτεχνικό αλλά και ως εκπαιδευτικό παράδειγμα.

4. Εκπαίδευση και κοινωνική αμφισβήτηση Το εκπαιδευτικό φαινόμενο ως παράδειγμα κοινωνικής αμφισβήτησης και κοινωνικής αποδοχής. Εκπαίδευση και εξέγερση. Το παράδειγμα των ελευθεριακών σχολείων: το εκπαιδευτικό μοντέλο μεταξύ ουτοπίας, φαντασίωσης και κοινωνικής ανατροπής.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.), *Εκπαίδευση και εξέγερση*, Orportuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, *Η εικόνα και το γράμμα*, Orportuna, Πάτρα 2018.
3. Μ. Δροσινού, *Ειδική αγωγή και εκπαίδευση*, Orportuna, Πάτρα 2016.
4. Π.-Λ. Ασσούν, *Ο Φρόντ και οι κοινωνικές επιστήμες*, Orportuna, Πάτρα 2018.
5. Μ. Πουρκός, *Προοπτικές και όρια της διαλογικότητας στον Μιχαήλ Μπαχτίν. Εφαρμογές στην ψυχολογία, την εκπαίδευση, την τέχνη, τον πολιτισμό*, Orportuna, Πάτρα 2016.

**Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΣΑΤΙΡΑ (Μ. Λίπκα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Εξοικείωση των φοιτητών με λεξιλόγιο, γραμματική, σύνταξη, μεθόδους μετάφρασης κ.λπ. Ένταξη του κειμένου στο ειδολογικό, ιδεολογικό, ιστορικό και πολιτισμικό πλαίσιο.

Δεξιότητες: Βλ. επάνω

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Οράτιος, *Σάτιρες*
2. Σενέκας, *Αποκολοκύνθωσις*

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Michael von Albrecht, *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας*, Τομ. I 810-844, Τομ. II 1329-1377 (Ηράκλειο 1995).
2. Α. Σακελλαρίου, *Σενέκα Αποκολοκύνθωσις* (Αθήνα 2000)

**ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΥ (Α. Γεωργιάδου)**

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει αποκτήσει μία σφαιρική εικόνα της ελληνόγλωσσης λογοτεχνικής παραγωγής των τριών πρώτων μεταχριστιανικών αιώνων

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει αποκτήσει δεξιότητες μελέτης για την σφαιρική κατανόηση της λογοτεχνικής παραγωγής της αυτοκρατορικής περιόδου, με έμφαση στον εγκυκλοπαιδισμό και στον παραδοξολογικό και ουτοπικό χαρακτήρα έργων της εποχής

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα περιλαμβάνει τη μελέτη έργων από την ελληνόγλωσση λογοτεχνική παραγωγή των τριών πρώτων μεταχριστιανικών αιώνων. Στα εξεταζόμενα έργα περιλαμβάνονται η *Ποικίλη Ιστορία (Varia Historia)* και το *Περί ζώων Ιδιότητος (De natura animalium)* του Κλαύδιου Αιλιανού, τα *Ονειροκριτικά* του Αρτεμίδωρου, το *Περί μακροβίων και θαυμασίων* του Φλέγοντα Τραλλιανού και η *Αληθής Ιστορία (Vera Historia)* του Λουκιανού.

Η μελέτη των παραπάνω έργων εστιάζει αφενός στον εγκυκλοπαιδικό χαρακτήρα των έργων του Αιλιανού και του Αρτεμίδωρου -με παράλληλη μελέτη και άλλων σχετικών κειμένων της περιόδου (ελληνικών και λατινικών)- και αφετέρου στον παραδοξολογικό και ουτοπικό χαρακτήρα του έργου του Φλέγοντα και του Λουκιανού.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. B.E. Borg, *Paideia: The World of the Second Sophistic*, Walter de Gruyter: Millenium Studies 2004.
2. S. Freud, *The Interpretation of Dreams*, New York: Bartleby, 2010.
3. J. König and T. Whitmarsh (επιμ.), *Ordering Knowledge in the Roman Empire*, Cambridge: Cambridge University Press 2011.
4. D.E. Harris-McCoy, *Artemidorus' Classification of Dreams. Text, Translation, and Commentary*, Oxford: Oxford University Press 2012.
5. A. Georgiadou and D.H.J. Larmour, *Lucian's Science Fiction Novel, True Histories: Interpretation and Commentary*, Leiden: Brill 1998.
6. W.V. Harris, *Dreams and Experience in Classical Antiquity*, Cambridge: Harvard University Press 2000.
7. ní Mheallaigh, *Reading Fiction with Lucian: Fakes, Freaks and Hyperreality*, Cambridge: Cambridge University Press 2014.
8. S.R.F. Price, "The Future of Dreams: From Freud to Arthemidorus", *Past and Present* 113 (1986) 3-37.
9. S.D. Smith, *Man and Animal in Severan Rome*, Cambridge: Cambridge University Press 2014.
10. C. Stewart, "Erotic Dreams and Nightmares from Antiquity to the Present", *The Journal of the Royal Anthropological Institute*, 8.2 (2002) 273-309.
11. Swain, *Hellenism and Empire: Language, Classicism, and Power in the Greek World AD 50-250*, Oxford: Oxford University Press 1996.
12. T. Hägg, *Το Αρχαίο Μυθιστόρημα* (μτφρ.), Αθήνα 2010.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ: ΠΛΑΤΩΝ (Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί την πρώτη εστιασμένη πραγμάτευση ενός αρχαίου Έλληνα φιλοσόφου στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας. Ο φοιτητής έχει υποχρεωτικά διδαχθεί μια γενική Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία στο πρώτο έτος σπουδών και ένα μάθημα με θέμα την Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Φιλοσοφία στο τρίτο έτος.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Κατανοεί βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Πλάτωνα καθώς και τα επιχειρήματα που οδήγησαν στην υιοθέτηση αυτών των θέσεων.
2. Αναγνωρίζει την πνευματική ατμόσφαιρα των προπλατωνικών στοχαστών (σοφιστών, φυσικών φιλοσόφων) εντός της οποίας δημιούργησε ο Πλάτων τη φιλοσοφία του.
3. Γνωρίζει τις λογοτεχνικές τεχνικές που χρησιμοποίησε ο Πλάτων στους διαλόγους του.
4. Εκτιμά τη σχέση μορφής και περιεχομένου στο πλατωνικό έργο.
5. Κατανοεί την ενότητα ενός πλατωνικού διαλόγου.
6. Αναλύει και αξιολογεί φιλοσοφικά επιχειρήματα.
7. Συγκρίνει αρχαίες και νεότερες αντιλήψεις και πρακτικές για βασικά ζητήματα της ζωής.
8. Εκτιμά κριτικά την επικαιρότητα ή μη του πλατωνικού στοχασμού.

Δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Το λεγόμενο “σωκρατικό πρόβλημα”.
2. Βιογραφικά και εργογραφικά στοιχεία για τον Πλάτωνα.
3. Βασικές έννοιες και θέσεις της πλατωνικής φιλοσοφίας.
4. Ζητήματα σχέσεων μορφής και περιεχομένου, προσώπων και λόγων, στους πλατωνικούς διαλόγους.
5. Αυτοτελής σχολιασμός ενός ολοκληρωμένου πλατωνικού διαλόγου της πρώιμης ή μέσης περιόδου.
6. Ανάλυση επιχειρημάτων και λογοτεχνικής γραφής.
7. Προβλήματα κριτικής κειμένου.
8. Συζήτηση περί της επικαιρότητας ή του παρωχημένου χαρακτήρα της πλατωνικής φιλοσοφίας.
9. Ιστορική και ανιστορική προσέγγιση του πλατωνικού έργου.
10. Σύγχρονες προσεγγίσεις στην πλατωνική φιλοσοφία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Γ. Βλαστός, *Πλατωνικές Μελέτες*, μετ. Ι. Αρζόγλου, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1994.
2. K. Bormann, *Πλάτων*, μετ. Ι. Καλογεράκος, Αθήνα: Καρδαμίτσα 2006.
3. L. Brisson, *Ο Πλάτων, οι λέξεις και οι μύθοι*, μετ. Στ. Οικονόμου, Αθήνα: Μεταίχμιο 2006.
4. A. Kougré, *Φιλοσοφία και Πολιτεία. Εισαγωγή στην ανάγνωση του Πλάτωνα*, μτφ. Λ. Κασίμη, Αθήνα: Αλεξάνδρεια 1990.
5. G. Martin, *Πλάτων*, Αθήνα: Πλέθρον 1991.
6. T. A. Szlezák, *Πώς να διαβάζουμε τον Πλάτωνα*, μετ. Π. Κοτζιά, Θεσσαλονίκη: Θύραθεν 2004.
7. A. E. Taylor, *Πλάτων: ο άνθρωπος και το έργο του*, μετ. Ι. Αρζόγλου, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1992.
8. U. von Wilamowitz-Möllendorff, *Πλάτων*, Αθήνα: Κάκτος 2005.
9. B. Williams, *Πλάτων: η επινόηση της φιλοσοφίας*, Αθήνα: Ενάλιος 2001.

Για την ξενόγλωσση βιβλιογραφία των τελευταίων ετών και άλλα θέματα σχετικά με την πρόσληψη του Πλάτωνα σήμερα μπορεί ο ενδιαφερόμενος να επισκεφθεί την ιστοσελίδα:

<http://platosociety.org/plato-bibliography/>

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ (Μ. Χριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Γνωρίζει τη δημιουργία, το ιστορικό πλαίσιο και τα βασικά είδη της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης
2. Γνωρίζει αντιπροσωπευτικά ποιήματα των Αρχίλοχου, Τυρταίου, Σιμωνίδη, Στησίχορου, Σαπφώς, Αλκαίου, Πίνδαρου, Ανακρέοντα
3. Γνωρίζει τα βασικά στοιχεία μετρικής της αρχαίας ελληνικής ποίησης

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης
2. Ικανότητα να προσεγγίζει άλλα ποιήματα των αρχαίων Ελλήνων λυρικών ποιητών
3. Ικανότητα να αναγνωρίζει και να αναλύει τα βασικά μέτρα της αρχαίας ελληνικής μετρικής

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή
2. Ανάλυση έργων των Αρχίλοχου, Τυρταίου, Σιμωνίδη, Στησίχορου, Σαπφώς, Αλκαίου, Πίνδαρου, Ανακρέοντα

3. Ανάλυση των βασικών μέτρων της αρχαίας ελληνικής μετρικής

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Bowra C.M., 1968. *Greek Lyric Poetry*, Oxford (ελληνική μετάφραση Αθήνα 1997)
2. Γιόση Μ., Κιούση Δ., Τάτση Α., (επιμ.), 2004. *Θέλξις. Σαπφώ. Δεκαπέντε μελετήματα*, Αθήνα
3. Σκιαδάς Α., 1999, 2000. *Αρχαϊκός λυρισμός*, τόμοι 1 και 2, Αθήνα

ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ (Α. Σύρκου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Γνωρίζει τις φάσεις εξέλιξης της ελληνικής γραφής από τον 8^ο π.Χ. αιώνα έως τον 5^ο μ.Χ.
2. Εξοικειώνεται με την ανάγνωση των επιγραφών και την ερμηνεία τους.
3. Συσχετίζει τις επιγραφές με τα φιλολογικά κείμενα.
4. Αποτυπώνει και μεταγράφει επιγραφές.
5. Μαθαίνει τον τρόπο χρονολόγησης και συμπλήρωσης επιγραφών.
6. Αντιλαμβάνεται τη σπουδαιότητα των επιγραφών για τη μελέτη της αρχαίας ιστορίας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να συσχετίζει τις επιγραφικές μαρτυρίες με τις φιλολογικές πηγές και τα ιστορικά γεγονότα.
2. Ικανότητα να αποτυπώνει επιγραφικά κείμενα και να τα μεταγράφει.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο.
2. Καταγωγή και εξέλιξη του αλφαβήτου.
3. Εξέταση των αρχών και των επιστημονικών μεθόδων προσέγγισης και μελέτης των ελληνικών επιγραφών.
4. Μελέτη βασικών κατηγοριών των ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα από τον 8^ο π.Χ. αιώνα έως τον 5/6^ο μ.Χ..
5. Χρονολόγηση και αποκατάσταση επιγραφικών κειμένων.
6. Διαδικασία λήψης εκτύπων.
7. Βιβλιογραφική ενημέρωση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Στ. Κουμανούδης – Αγ. Ματθαίου, *Αρχαίες Ελληνικές επιγραφές*, Αθήνα 1986
2. Στ. Κουμανούδης, *Αττικάί επιγραφαί επιτύμβιοι*, Αθήναι 1871
3. Α.Α. Παπαγιαννόπουλος – Παλαιός, *Αρχαίαι Ελληνικαί Επιγραφαί*, Αθήνα 1939

4. Α. Σιγάλας, *Ιστορία της Ελληνικής Γραφής*, Θεσσαλονίκη 1934
5. G. Klaffenbach, *Ελληνική επιγραφική*, Μτφρ. Αθ. Αντωνίου. 2^η Έκδοση, Αθήνα 1989
6. Marg. Guarducci, *Epigrafia Greca*, Roma 1967 - 1969
7. L.H. Jeffery – A. Johnston, *The Local Scripts of the Archaic Greece*, 2nd ed., London 1990
8. R. Harris, *The origin of writing*, London 1986
9. B.F. Cook, *Greek Inscriptions*, London 1987
10. G. Woodhead, *The study of Greek inscriptions*, Cambridge 1959
11. Marg. Guarducci, *Η Ελληνική Επιγραφική από τις Απαρχές ως την Ύστερη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορική Περίοδο*, Μτφρ. Κ. Κουρεμένος, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2008
12. G. Woodhead, *Η μελέτη των Ελληνικών Επιγραφών*, Μτφρ. Ελένη Κουρίνου και Φλωρεντία Πίκουλα, Αθήνα 2009
13. Josiah Ober, *Μάζες και ελίτ στη δημοκρατική Αθήνα*, Αθήνα 2003
14. Μ.Β. Σακελλαρίου, *Η Αθηναϊκή Δημοκρατία*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2016

ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΕΦΗΒΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΩΝ (Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Γνωρίζουν βασικές αρχές ψυχολογίας και ψυχοπαθολογίας
2. Διακρίνουν βασικά ψυχολογικά ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την εφηβεία
3. Αντιλαμβάνονται ορισμένα χαρακτηριστικά τα οποία διαφοροποιούν την ψυχοπαθολογία της εφηβείας από την αντίστοιχη της ενήλικης ζωής
4. Συνειδητοποιούν την κοινωνική διάσταση της ψυχοπαθολογίας καθώς και την κοινωνικής κατασκευή των συμπτωμάτων, ιδίως των αποκαλούμενων ως «νέα» συμπτώματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές ψυχοπαθολογίας

Κλινική συμπτωματολογία βάσει των εγχειριδίων DSM-V και ICD-X. Κυρίαρχοι ψυχοπαθολογικοί σχηματισμοί.

2. Κλινικές δομές στην ψυχανάλυση

Νευρώσεις, ψυχώσεις, διαστροφές. Συμπτωματολογία και ερμηνεία.

3. Η εφηβεία και τα χαρακτηριστικά της

Ιδιαιτερότητες της εφηβείας και η διαφοροποίηση της συμπτωματολογίας της από την αντίστοιχη των ενηλίκων.

4. Κλινικά συμπτώματα και κοινωνικός δεσμός

Τα «νέα» συμπτώματα και η σχέση τους με τον νέο τρόπο εγγραφής του υποκείμενου στον κοινωνικό δεσμό. Η κοινωνική κατασκευή της έννοιας του συμπτώματος.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. *Υγεία, υποκείμενο, κοινωνία*, Ν. Παπαχριστόπουλος, (επιμ.), Orportuna, Πάτρα 2018.
2. *Υγεία, ασθένεια και κοινωνικός δεσμός*, Ν. Παπαχριστόπουλος, Κ. Σαμαρτζή (επιμ.), Orportuna, Πάτρα 2010.
3. *Κλινικές δομές. Νευρώσεις, ψυχώσεις, διαστροφές*, Jeal-Louis Pardinielli, Pascal Bertagne, Guy Gimenez, Gérard Pirlot, Orportuna, Πάτρα 2008.
4. *DSM-V. Διαγνωστικά Κριτήρια*, Αμερικανική ψυχιατρική εταιρεία, Λίτσα, Αθήνα 2015.
5. *ICD-X. Διεθνής Στατιστική Ταξινόμηση Νόσων και Συναφών Προβλημάτων Υγείας*, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Υπουργείο Υγείας, Αθήνα 2010.
6. *Ψυχανάλυση και κοινωνικά συμπτώματα*, Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.), Orportuna, Πάτρα 2015.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ: ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (Α. Παπαχρυσόστου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Διακρίνει την Αρχαία Ελληνική Κωμωδία σε Παλαιά, Μέση και Νέα.
2. Γνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά της ποιητικής τέχνης του Αριστοφάνη αλλά και της Παλαιάς Κωμωδίας γενικότερα.
3. Κατανοεί τη σημασία της Αριστοφανικής Κωμωδίας στη διαμόρφωση και την εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας ως είδους (genre).
4. Διαθέτει μια γενική εποπτεία των έντεκα σωζόμενων κωμωδιών του Αριστοφάνη.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να διακρίνει και να επεξηγεί τα δομικά μέρη της Αριστοφανικής Κωμωδίας.

2. Ικανότητα να κατανοεί την αριστοφανική γλώσσα από το πρωτότυπο αρχαίο ελληνικό κείμενο.
3. Ικανότητα να εντοπίζει και να αποτιμά τους πολιτικούς υπαινιγμούς και τις πολιτικο-κοινωνικές παρεμβάσεις / παραινήσεις του αριστοφανικού corpus

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Διδασκαλία επιλεγμένων αποσπασμάτων από τις εξής κωμωδίες: *Άχαρνης, Ίππης, Νεφέλαι, Σφήκες, Ειρήνη, Όρνιθες, Βάτραχοι*. Πραγματολογικά σχόλια, μετάφραση, μετρική ανάλυση (ιαμβικό τρίμετρο, καταληκτικό τροχαϊκό τετράμετρο, καταληκτικό αναπαιστικό τετράμετρο).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. K. J. Dover, *Η Κωμωδία του Αριστοφάνη* (μτφ. Φ. Ι. Κακριδής), Αθήνα ⁴1997, εκδ. ΜΙΕΤ.
2. F. MacDonald Cornford, *Η Αττική Κωμωδία* (μτφ. Λ. Ζενάκου), Αθήνα ³1993, εκδ. Παπαδήμα.
3. K. Sidwell, *Aristophanes the Democrat: The Politics of Satirical Comedy during the Peloponnesian War*, Cambridge 2009 (Cambridge University Press).
4. J. Henderson, *The Maculate Muse*, New Haven & London 1975.
5. M. Revermann (ed.), *The Cambridge Companion to Greek Comedy*, New York 2014 (Cambridge University Press).
6. S. D. Olson, *Aristophanes Acharnians*, Oxford 2002.
7. S. D. Olson, *Aristophanes Peace*, Oxford 1998.
8. N. Dunbar, *Aristophanes Birds*, Oxford 1995.
9. K. J. Dover, *Aristophanes Frogs*, Oxford 1993.
10. K. J. Dover, *Aristophanes Clouds*, Oxford 1968.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί τη δεύτερη εστιασμένη πραγμάτευση ενός αρχαίου Έλληνα φιλοσόφου στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας. Ο φοιτητής έχει υποχρεωτικά διδαχθεί μια γενική Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία στο πρώτο έτος σπουδών και ένα μάθημα με θέμα την Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Φιλοσοφία στο τρίτο έτος και έχει ενδεχομένως επιλέξει ένα μάθημα εστιασμένο στον Πλάτωνα κατά το προηγούμενο εξάμηνο σπουδών του.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Κατανοεί βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Αριστοτέλη καθώς και τα επιχειρήματα που οδήγησαν στην υιοθέτηση αυτών των θέσεων.
2. Αναγνωρίζει την πνευματική ατμόσφαιρα των προγενέστερων στοχαστών (σοφιστών, φυσικών φιλοσόφων, Πλάτωνα) εντός της οποίας δημιούργησε ο Αριστοτέλης τη φιλοσοφία του.

3. Κατανοεί την αριστοτελική ταξινόμηση των επιστημών, τη σημασία των τεσσάρων αριστοτελικών αιτίων, καθώς και τα δίπολα καθέκαστον-καθόλου, ύλη-μορφή, δύναμις-ενέργεια.
4. Γνωρίζει τις βασικές μεθόδους επιστημονικής έρευνας και σκέψης που χρησιμοποίησε ο Αριστοτέλης στην ηθική φιλοσοφία του.
5. Αναλύει και αξιολογεί φιλοσοφικά επιχειρήματα.
6. Γνωρίζει το ακριβές περιεχόμενο των όρων “ευδαιμονία” και “αρετή” στην αριστοτελική σκέψη.
7. Συγκρίνει αρχαίες και νεότερες αντιλήψεις και πρακτικές για βασικά ζητήματα της ζωής.
8. Εκτιμά κριτικά την επικαιρότητα ή μη του αριστοτελικού ηθικού στοχασμού.

Δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βιογραφικά και εργογραφικά στοιχεία για τον Αριστοτέλη.
2. Βασικές έννοιες και θέσεις της αριστοτελικής φιλοσοφίας:
  - τέσσερα αίτια
  - διάκριση επιστημών
  - καθέκαστον και καθόλου
  - ύλη και μορφή
  - δύναμις και ενέργεια
  - άρνηση υπερβατικών Ιδεών
3. Η αριστοτελική ηθική και πολιτική φιλοσοφία.
4. Αυτοτελής σχολιασμός των δύο πρώτων βιβλίων των *Ηθικών Νικομαχείων*.
5. Το ζήτημα της ευδαιμονίας και το πρόβλημα της αρετής.
6. Ανάλυση επιχειρημάτων.
7. Προβλήματα κριτικής κειμένου.
8. Συζήτηση περί της επικαιρότητας ή του παρωχημένου χαρακτήρα της αριστοτελικής ηθικής φιλοσοφίας.
9. Ιστορική και ανιστορική προσέγγιση του αριστοτελικού έργου.
10. Σύγχρονες προσεγγίσεις στην αριστοτελική φιλοσοφία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ackrill, J., *Aristotle the Philosopher*, Oxford: Oxford University Press, 1981.
2. Anagnostopoulos, G. (επιμ.), *The Blackwell Guide to Aristotle*, Oxford: Blackwell, 2007.
3. Barnes, J. (επιμ.), *The Cambridge Companion to Aristotle*, Cambridge: Cambridge University Press, 1995.
4. Düring, I., *Ο Αριστοτέλης: παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του*, μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή & Αικ. Γεωργίου-Κατσιβέλα, 2 τόμοι, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής

Τραπέζης 1994.

5. Jaeger, W., *Aristotle: Fundamentals of the History of his Development*, Oxford: Oxford University Press, 1934.

6. Lear, J., *Aristotle: the Desire to Understand*, Cambridge: Cambridge University Press, 1988.

7. Λυπουρλής, Δημήτριος, *Αριστοτέλης: Ηθικά Νικομάχεια*, 2 τόμοι Θεσσαλονίκη: Ζήτρος 2006.

8. Natali, C., *Aristotle: His Life and School*, D. Hutchinson (ed.), Princeton: Princeton University Press, 2013.

9. Rapp, Christof, *Εισαγωγή στον Αριστοτέλη*, μτφρ. Ηλίας Τσιριγκάκης, επιμ. Παν. Θανασάς, Αθήνα: Οκτώ 2012

10. Ross, W. D., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μήτσιου, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1993.

11. Shields, C., *Aristotle* 2nd edition, London: Routledge, 2014.

12. Shields, C. (επιμ.), *The Oxford Handbook on Aristotle*, Oxford: Oxford University Press, 2012.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (Ε. Καρακάντζα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές:

1. Θα αποκτήσουν γνώση της σύγχρονης φεμινιστικής κριτικής και θα διαπιστώσουν πώς εφαρμόζεται στα κείμενα της κλασικής γραμματείας.
2. Θα μάθουν και θα μπορούν να αναγνωρίζουν την βασικά ζητήματα της σύγχρονης έρευνας, και θα διαπιστώσουν την σχετικότητα θεωριών που μέχρι τώρα κυριαρχούσαν στις κλασικές σπουδές.
3. Θα αντιληφθούν μια βασική αρχή που διέπει την επιστημονική έρευνα: ότι πολλά από τα 'ευρήματα' του παρελθόντος αναθεωρούνται με βάση σύγχρονες προσεγγίσεις που προέρχονται από περιοχές της κοινωνιολογικής, πολιτικής, και ψυχαναλυτικής επιστήμης, και τις σπουδές φύλου κατά τον 20^ο και 21^ο αιώνα.
4. Θα έχουν αποκτήσει τις εξής ικανότητες: Θα μπορούν να επαναξιολογούν θεμελιακά κείμενα της κλασικής φιλολογίας με τα θεωρητικά εργαλεία της σύγχρονης εποχής. Θα αντιληφθούν την ιδιαίτερη σημασία που έχουν ορισμένα κλασικά κείμενα για την διαμόρφωση της δυτικής ταυτότητας, άρα θα εισαχθούν επίσης στην έννοια της πρόσληψης της αρχαιότητας από την κριτική σκέψη.

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με την χρήση της απαραίτητων τεχνολογιών
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
3. Σεβασμός στην διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας, και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

5. Παραγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φεμινιστική κριτική άλλαξε τον τρόπο ερμηνείας βασικών κειμένων της κλασικής γραμματείας. Η εξέτασή μου στο θεωρητικό πλαίσιο θα ξεκινήσει από την δεκαετία του 70, όταν η Luce Irigaray επανερμηνεύει κλασικά κείμενα και μορφές του ελληνικού μύθου παίρνοντας τις αποστάσεις της από την 'ορθόδοξη' λακανική (και φροϋδική) αντίληψη της γυναίκας ως μη-πολιτικού και κοινωνικού υποκειμένου.
2. Στην συνέχεια θα ληφθούν υπόψη ερμηνείες της Judith Butler, Julia Kristeva, και οι συμβολές των Miriam Leonard, Bonnie Honig, Rosi Braidotti, Nancy Rabinowitz, Amy Richlin, Helen Foley κ.ά. στην ερμηνεία κλασικών κειμένων.
3. Μελέτες περιπτώσεων από την κλασική γραμματεία θα είναι: από την *Οδύσσεια* του Ομήρου η μορφή της Πηνελόπης, της Καλυψώς / Κίρκης, Ναυσικάς και της θεάς Αθηνάς. Από τον Αισχύλο, Σοφοκλή και Ευριπίδη οι αποτυπώσεις στα έργα τους των παρακάτω ηρωίδων: Κλυταιμνήστρας, Αντιγόνης, Δηιάνειρας, Ιοκάστης, και Μήδειας.
4. Τέλος, αντικείμενο μελέτης θα είναι δύο 'κλασικά' βιβλία της σύγχρονης φεμινιστικής κριτικής σκέψης για την ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα: N. Rabinowitz and A. Richlin (eds) *Feminist Theory and the Classics (Thinking Gender)* (1997) και A. Richlin (ed) *Pornography and Representation in Greece and Rome* (1992).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. A. Αθανασίου. 2007. *Η Ζωή στο Όριο. Δοκίμια για το Σώμα, το Φύλο και τη Βιοπολιτική*. Αθήνα.
2. P. Αστρινάκη, Π. Χαντζαρούλα, A. Αθανασίου. 2011. *Μελέτες για το Φύλο στην Ανθρωπολογία και την Ιστορία*. Αθήνα. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 22769186
3. A. Athanasiou. 2017. *Agonistic Mourning. Political Dissidence and the Women in Black*. Εδιμβούργο.
4. S. Brodribb. 1992. *Nothing Mat(t)ers: a Feminist Critique of Postmodernism*. (ιδ. κεφάλαιο 5: Lacan and Irigaray.) N. Melbourne.
5. J. Butler. 2014 [πρωτ. 2000]. *Η διεκδίκηση της Αντιγόνης. Η συγγένεια μεταξύ ζωής και θανάτου*. Αθήνα.
6. H. P. Foley. 2001. *Female Acts in Greek Tragedy*. N. Jersey.
7. B. Honig. 2013. *Antigone Interrupted*. Cambridge.
8. L. Irigaray. 1985 [πρωτ. 1974]. *Speculum of the Other Woman*. N. Y.
9. L. Irigaray. 1994 [πρωτ. 1989]. *Thinking the Difference: For a Peaceful Revolution*. Λονδίνο.
10. M. A. Katz. 1991. *Penelope's Renown. Meaning and Indeterminacy in the Odyssey*. N. J.
11. J. Peradotto and J. P. Sullivan. 1984. *Women in the Ancient World. The Arethusa Papers*. N.Y.
12. N. Rabinowitz and A. Richlin (επιμ.). 1997. *Feminist Theory and the Classics (Thinking Gender)*. Λονδίνο.
13. A. Richlin (επιμ.). 1992. *Pornography and Representation in Greece and Rome*. Οξφόρδη.
14. E. Tzelepis, A. Athanasiou (επιμ.). 2010. *Rewriting Difference: Luce Irigaray and 'the Greeks'*. Albany NY.

ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α. Αντωνόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Γνωρίζει τις φάσεις εξέλιξης της ελληνικής γραφής από τον 4^ο π.Χ. αιώνα έως τον 9^ο μ.Χ.
2. Μαθαίνει τους λόγους μεταγραφής των κειμένων καθώς και τις αλλαγές που αφορούν τα υλικά γραφής.
3. Μελετά το έργο των Αλεξανδρινών φιλολόγων και εξοικειώνεται με τις αρχές τις φιλολογικής επιστήμης.
4. Εξοικειώνεται με την ανάγνωση των παπύρων και τον σχολιασμό τους.
5. Συσχετίζει τους παπύρους με τα φιλολογικά κείμενα.
6. Μεταγράφει παπύρους.
7. Μαθαίνει τον τρόπο χρονολόγησης και αποκατάστασης παπύρων.
8. Μαθαίνει τη σύνταξη κριτικού υπομνήματος.
9. Αντιλαμβάνεται τη σπουδαιότητα των παπύρων για τη μελέτη και κατανόηση του αρχαίου κόσμου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να συσχετίζει τις παπυρολογικές μαρτυρίες με τις φιλολογικές πηγές και τα ιστορικά γεγονότα.
2. Ικανότητα να μεταγράφει παπυρικά κείμενα και να τα σχολιάζει.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο.
2. Εξέταση των αρχών και των επιστημονικών μεθόδων προσέγγισης και μελέτης των παπύρων.
3. Μελέτη του ιστορικού πλαισίου της Αιγύπτου και τα ελληνιστικά χρόνια και την Πρώιμη Βυζαντινή εποχή.
4. Ανάγνωση παπυρικών κειμένων.
5. Χρονολόγηση και αποκατάσταση παπυρικών κειμένων.
6. Σχολιασμός κοινωνικών, οικονομικών και πολιτιστικών στοιχείων που αφορούν τα μελετηθέντα κείμενα.
7. Βιβλιογραφική ενημέρωση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. E.G. Turner, *Ελληνικοί Πάπυροι. Εισαγωγή στη μελέτη και χρήση των παπυρικών κειμένων*, Μτφρ. Γιώργος Παράσογλου, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1981
2. Βασίλειος Γ. Μανδηλαράς, *Πάπυροι και Παπυρολογία*, Δεύτερη έκδοση, Αθήνα 1994
3. Elpidio Mioni, *Εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία*, Μτφρ. Νικολάου Μ. Παναγιωτάκη, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1977

- 4.L. Lewis, *Papyrus in classical Antiquity*, Oxford 1974
5. O. Montevecchi, *La papirologia*, Torino 1973
- 6.R.S.Bagnall and K.A.Worp, *The Chronological Systems of the Byzantine Egypt*, Zutphen 1978
7. F. Gignac, *A grammar of the Greek papyri of the Roman and Byzantine periods*, 2 vols., Milano 1975-77
8. C.H.Roberts, *Greek Literary Hands*, Oxford 1955
9. M. Rostovzeff, *Social and Economic History of the Hellenistic World*, Oxford 1941
10. A.C.Johnson-L.C.West, *Byzantine Egypt: Economic Studies*, Princeton 1949
11. F.G.Kenyon, *Books and Readers in Ancient Greece and Rome*, 2nd edition, Oxford 1951 και *The palaeography of the Greek Papyri*, Chicago 1974
12. B.A.van Groningen, *Πραγματεία περί της ιστορίας και της κριτικής των Ελληνικών κειμένων*, Μτφρ. Οδ. Λαμψίδη, Προλεγόμενα Χαραλ. Σ. Φλωράτου, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1980
13. Martin West, *Κριτική των κειμένων και τεχνική των εκδόσεων*, Μτφρ. Γιώργος Μ. Παράσογλου, Ι. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα 1989
14. Paul Maas, *Κριτική των κειμένων*, Μετάφραση-σχόλια Ν. Χιονίδη, Παπαδήμας 1975
15. L.D .Reynolds & N.G . Wilson , *Αντιγραφείς και φιλόλογοι. Το ιστορικό της παράδοσης των κλασικών κειμένων*, Μτφρ. Νικολάου Μ. Παναγιωτάκη, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1981
16. Χ. Ιωαννίδου, *Πολιτισμικές προκαταλήψεις και αλληλεπιδράσεις στην αρχαιότητα. Το παράδειγμα της Ελληνορωμαϊκής Αιγύπτου*, Αθήνα 2000
17. G. Cavallo & H. Maehler, *Hellenistic Bookhands*, Berlin, 2008
18. Αμφ. Παπαθωμάς, *Εισαγωγή στην Παπυρολογία*, Αθήνα, 2014

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ (Α. Αντωνόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος

1. Να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις για την ιστορία, την φιλολογική δραστηριότητα και την λογοτεχνία της ελληνιστικής περιόδου.
2. Να εξοικειωθούν με την ελληνιστική ποίηση και τους πιο σημαντικούς εκπροσώπους της.
3. Να κατανοήσουν τις επιδράσεις της ελληνιστικής ποίησης από την προγενέστερη ποιητική δημιουργία.
4. Να εκτιμήσουν την ιδιαίτερη αισθητική της ελληνιστικής ποίησης.

Δεξιότητες:

Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν προετοιμαστεί κατάλληλα, ούτως ώστε να μπορούν να κατανοήσουν κείμενα της ελληνιστικής ποίησης.

Περιεχόμενα (ύλη του μαθήματος):

1. Εισαγωγή στην Ελληνιστική περίοδο (ο όρος «ελληνιστικός», τα ελληνιστικά βασίλεια, η Πτολεμαϊκή Αίγυπτος, η Αλεξάνδρεια, το Μουσείο, η Βιβλιοθήκη, φιλολογική δραστηριότητα).
2. Η ποίηση (νέος χαρακτήρας της ποίησης και του ποιητή, λόγιοι ποιητές και πολιτισμός του βιβλίου, θέματα, πολυείδεια, νεωτερικές μορφές ποίησης, τεχνοπαίγνια και ακρόστιχα, γλώσσα και μέτρο).
3. Το κοινό (η ελληνική ελίτ).
4. Ποιητές και ποιητικά είδη (Απολλώνιος Ρόδιος, Καλλίμαχος, Θεόκριτος, επίγραμμα κ.α.).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. H.-J. Gehrke, *Ιστορία του ελληνιστικού κόσμου*, μτφρ. Α. Χανιώτης, Αθήνα 2000
2. P. Ballet, *Η καθημερινή ζωή στην Αλεξάνδρεια 331-30 π.Χ.*, μτφρ. Σ. Βλοντάκης, Αθήνα 2002
3. G. O. Hutchinson, *Η Ελληνιστική Ποίηση*, μτφρ. Λ. Χατζηκώστας, Αθήνα 2007
4. Φ.Π. Μανακίδου & Κ. Σπανουδάκης (επιμ.), *Αλεξανδρινή Μούσα: Συνέχεια & νεωτερισμός στην ελληνιστική ποίηση*, Αθήνα 2008
5. M. Fantuzzi & R. Hunter, *Ο Ελικώνας και το Μουσείο: Η Ελληνιστική ποίηση από την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου έως την εποχή του Αυγούστου*, μτφρ. Δ. Κουκουζικά & Μ. Νούσια, Αθήνα 2013

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ (Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Γνωρίζουν τα βασικά σημεία της ψυχαναλυτικής θεωρίας του Φρόυντ και του Λακάν.
2. Επεξεργάζονται τα σημεία της θεωρίας του Φρόυντ και του Λακάν τα οποία αναφέρονται στην ερμηνεία της λογοτεχνίας.
3. Προβαίνουν στην προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων με βάση τις θεμελιώδεις ψυχαναλυτικές αναφορές, χωρίς να εξαντλούνται στο αδιέξοδο της «εφαρμογής».

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές της φροϋδικής ψυχανάλυσης.

Ο άξονας διαμόρφωσης της φροϋδικής ψυχαναλυτικής σκέψης και οι θεμελιώδεις έννοιες της ψυχαναλυτικής πρακτικής: οιδιπόδειο, ενόρμηση, μορφώματα του ασυνειδήτου, τοπικές.

2. Βασικές αρχές της λακανική ψυχανάλυσης.

Η λακανική ψυχανάλυση και το πρόταγμα της επιστροφής στον Φρόντ: γλώσσα, Άλλος, φαντασιακό, συμβολικό, αίτημα, επιθυμία, απόλαυση.

3. Ο Φρόντ και η λογοτεχνία

Συνοπτική παρουσίαση των φροϋδικών αναφορών στην λογοτεχνία: Οιδίπους τύραννος, Άμλετ, Γκραντίβα, Ντοστογιέφσκυ, Γκαίτε...

4. Ο Λακάν και η λογοτεχνία

Οι λακανικές αναφορές στην λογοτεχνία: Ζιντ, Ντυράς, Άμλετ, Πόε, Πλάτων, Τζόυς...

5. Γενικές αρχές της ψυχαναλυτικής ανάγνωσης λογοτεχνικών κειμένων

Ψυχαναλυτική ανάγνωση κειμένων νεοελληνικής και ξένης λογοτεχνίας: Εμπειρικός, Βιζυηνός, Αραγκόν, Μαζώχ.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.), *Ο Λακάν και η λογοτεχνία*, Orportuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, *Τέχνη και ασυνείδητο. Ψυχαναλυτικά δοκίμια*, Orportuna, Πάτρα 2013.
3. Ν. Παπαχριστόπουλος, *Το ψυχαναλυτικό ίχνος. Κείμενα για την νέα ελληνική λογοτεχνία. Παπαδιαμάντης, Καζαντζάκης, Πεντζίκης, Εμπειρικός*, Orportuna, Πάτρα 2010.
4. Π.-Λ. Ασσούν, *Ο διαστροφικός και η γυναίκα*, Orportuna, Πάτρα 2018.
5. Σ. Κόφμαν, *Το πρωτόλειο της τέχνης*, Κανάκη, Αθήνα 2007.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΟΙΗΣΗ (Φ. ΝΟΥΣΙΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του

μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Διακρίνει και να κατανοεί τα ποιητικά είδη που καλλιεργήθηκαν κατά τη Βυζαντινή εποχή
2. Διακρίνει τις μετρικές φόρμες που χρησιμοποιήθηκαν από τους ποιητές
3. Να κατανοεί τα Βυζαντινά ποιήματα και τη θέση τους στη Βυζαντινή παράδοση
4. Να αξιολογεί κριτικά πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Εξοικείωση με τις γραπτές πηγές ποιητικής σύνθεσης
2. Ικανότητα να τις εντάσσει στο ευρύτερο ιστορικο-κοινωνικό πλαίσιο
3. Δεξιότητες μελέτης για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική του ανάπτυξη και εξέλιξη
4. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής του ικανότητας

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Κείμενα λόγιας Βυζαντινής Ποίησης, «θύραθεν» και εκκλησιαστικής

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. H. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία: η Λόγια Κοσμική Γραμματεία των Βυζαντινών*, τόμ. Β' (Αθήνα, 2009⁵), σσ. 479-611
2. M.D. Lauxtermann, *Οι Απαρχές του ρυθμού: ένα δοκίμιο για τον πολιτικό στίχο και άλλα βυζαντινά μέτρα* (μτφρ. Ε. Καλτσογιάννη) (Θεσ/κη, 2007)
3. Μ. Αυγερινού-Τζιώγα, *Σύνοψις Χρονική του Κωνσταντίνου Μανασσή. Συμβολή στην υφολογική μελέτη μιας έμμετρης χρονογραφίας* (Θεσ/κη, 2013)
4. Ι. Πολέμης, Ε. Μίνεβα, *Βυζαντινά υμνογραφικά και αγιολογικά κείμενα* (Αθήνα, 2015)

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: 1670-1830 (Σ. Αθήνη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος η/ο φοιτ/ήτρια/ητής θα μπορεί να:

1. Παρουσιάζει τα βασικά χαρακτηριστικά της γραμματειακής παραγωγής, πρωτότυπης και μεταφρασμένης, της περιόδου.
2. Περιγράφει την πολιτιστική κατάσταση του υπό οθωμανική κυριαρχία ελληνόφωνου κόσμου και του ελληνισμού της διασποράς.
3. Γνωρίζει τις βασικές ιδέες του νεοελληνικού Διαφωτισμού.
4. Διακρίνει τις φάσεις του κινήματος, τα έργα και τις ιδέες των αντιπροσωπευτικών εκπροσώπων του (Βούλγαρης, Μοισιόδαξ, Ρήγας, Κοραΐς).
5. Κατανοεί τη συμβολή του κινήματος του Διαφωτισμού στην τόνωση του αισθήματος της εθνικής ταυτότητας.
6. Διακρίνει την κινητικότητα που προκάλεσαν οι ιδέες της Γαλλικής Επανάστασης στα ελληνικά περιβάλλοντα.
7. Παρουσιάζει τις βασικές τάσεις του γλωσσικού ζητήματος μέσα από τα έργα και τις

απόψεις των σημαντικότερων εκπροσώπων.

8. Γνωρίζει τις ιδιαιτερότητες που διακρίνουν την παραγωγή και τη διακίνηση του ελληνικού βιβλίου, περιοδικού και ειδησεογραφικού Τύπου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος η/ο φοιτητής/τρια/ητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της λογοτεχνικής παραγωγής της περιόδου 1670-1830.
2. Ικανότητα να εντοπίζει τις απαρχές νεωτερικών ειδών (μυθιστόρημα, λυρική ποίηση, θέατρο), του γλωσσικού ζητήματος και της νεοελληνικής κριτικής.
3. Ικανότητα να διακρίνει τα βασικά γνωρίσματα του μπαρόκ, του κλασικισμού και του προ-ρομαντισμού.
4. Ικανότητα κριτικής ανάλυσης και ερμηνείας ποιητικών και πεζογραφικών κειμένων.
5. Ικανότητα να προσεγγίζει κείμενα, χειρόγραφα και δημοσιευμένα, από τη γλωσσική κληρονομιά.
6. Ικανότητα να εκτιμά τη συμβολή της ευρωπαϊκής παιδείας, σκέψης και λογοτεχνίας στη διαμόρφωση της νεοελληνικής.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Τα πολιτισμικά συμφραζόμενα από την κατάληψη του Χάνδακα ως την κήρυξη της Επανάστασης και την ίδρυση του ελληνικού κράτους.
2. Η κινητικότητα των ιδεών στο περιβάλλον των πρώτων Φαναριωτών ηγεμόνων.
3. Το κίνημα του νεοελληνικού Διαφωτισμού: η εμβέλεια, οι βασικοί εκπρόσωποι, οι αντιδράσεις.
4. Η κομβική θέση της μετάφρασης.
5. Η ανάδυση του γλωσσικού ζητήματος.
6. Η στροφή προς την ελληνική αρχαιότητα.
7. Τα γραμματειακά είδη: ρητορική, ποίηση, πεζογραφία, θέατρο.
8. Η «λογοτεχνική σχολή» του κύκλου του Ρήγα.
9. Οι πρώτες εφημερίδες και τα φιλολογικά περιοδικά.
10. Η ανάδυση του κριτικού λόγου
11. Η αναζήτηση ορολογίας για τα νεωτερικά είδη και η συμβολή του Αδαμάντιου Κοραή.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Στέση Αθήνη – Γιάννης Ξούριας, *Νεοελληνική Γραμματεία 1670-1830*, Αθήνα, 2015, Ελληνικά ακαδημαϊκά συγγράμματα και βοηθήματα
www.kallipos.gr, <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/3325>
2. Κ. Θ. Δημαράς, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, Αθήνα, Ερμής, 3^η 1983.
3. Π. Μ. Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, μετ. Στέλλα Νικολούδη, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2^η 2009.
4. Άλκης Αγγέλου, *Των Φώτων*, Αθήνα, Ερμής, 1988.
5. Άλκης Αγγέλου, *Των Φώτων Β': Όψεις του νεοελληνικού διαφωτισμού*, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 1999.
6. Άννα Ταμπάκη, *Περί νεοελληνικού διαφωτισμού*, Αθήνα, Ergo, 2004.
7. Γιώργος Κεχαγιόγλου (εισαγ.-επιμ.-ανθολ.), *Η Παλαιότερη Πεζογραφία μας*, Αθήνα, Σοκόλης, τ. Β1, Β2, 1999.
8. Γιώργος Κεχαγιόγλου (εισαγ.-επιμ.-ανθολ.), *Πεζογραφική ανθολογία*.

Αφηγηματικός γραπτός νεοελληνικός λόγος, τ. 1: Από το τέλος του Βυζαντίου ως τη Γαλλική Επανάσταση, τ. 2: Από τη Γαλλική Επανάσταση ως τη δημιουργία του ελληνικού κράτους, Θεσσαλονίκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], 2001.

9. Φαναριώτες – Άνθη Ευλαβείας --Επτανήσιοι, εισαγ.-επιμ.: Μ. Μ. Παπαϊωάννου – Κ. Ιορδανίδης, στη σειρά: *Η Ελληνική Ποίηση. Ανθολογία-Γραμματολογία*, Αθήνα, Σοκόλης, 1980.

10. Στέση Αθήνη, *Όψεις της νεοελληνικής αφηγηματικής πεζογραφίας (1700-1830). Ο διάλογος με τις ελληνικές και ξένες παραδόσεις στη θεωρία και την πράξη*, Αθήνα, ΙΝΕ/ΕΙΕ, 2010.

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: 19^{ος} – 20^{ος} αι. (Γ. Γκότση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά του ρομαντισμού, του ρεαλισμού, του νατουραλισμού, του συμβολισμού, των κινημάτων της πρωτοπορίας και του μοντερνισμού.
2. Παρουσιάζει τις αισθητικές αναζητήσεις των λογοτεχνών του αισθητισμού και της παρακμής.
3. Επισημαίνει τη συμβολή κοινωνικών και επιστημονικών εξελίξεων στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής καλλιτεχνικής ευαισθησίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αι.
4. Εξηγεί γιατί ο Σαρλ Μπωντλαίρ θεωρείται πρόδρομος της νεωτερικής τέχνης.
5. Αναγνωρίζει σημαντικούς συγγραφείς και αντιπροσωπευτικά έργα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει:

1. Την ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των σημαντικότερων ρευμάτων και κινημάτων της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αι.
2. Την ικανότητα να αναγνωρίζει τα βασικά τεχνοτροπικά χαρακτηριστικά τους και να διακρίνει τις διαφορετικές εκφάνσεις τους σε κάθε ευρωπαϊκή χώρα.
3. Την ικανότητα κριτικής ανάλυσης και ερμηνείας λογοτεχνικών κειμένων.
4. Την ικανότητα συγκριτικής θεώρησης και ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων.
5. Την ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε προβλήματα ερμηνείας των κειμένων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αντιπροσωπευτικά ρομαντικά έργα Ευρωπαίων δημιουργών (Goethe, Keats, Hugo, Lamartine, Leopardi).
2. Αντιπροσωπευτικά κείμενα του ευρωπαϊκού ρεαλισμού και νατουραλισμού (Balzac, Flaubert, Τσέχωβ, Ίψεν).
3. Αντιπροσωπευτικά κείμενα της ευρωπαϊκής συμβολιστικής παράδοσης (Baudelaire, Mallarmé)
4. Αντιπροσωπευτικά κείμενα κινημάτων της πρωτοπορίας (Apollinaire, Marinetti, Μαγιακόφσκι).

5. Αντιπροσωπευτικά κείμενα του ευρωπαϊκού μοντερνισμού (Κάφκα, T.S. Eliot, Virginia Woolf).
6. Κριτικά κείμενα εκπροσώπων των διαφόρων ευρωπαϊκών λογοτεχνικών κινημάτων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. C.W.E. Bigsby. *Νταντά και Σουρρεαλισμός*. Μτφρ. Ελένη Μοσχονά. Ερμής, 1974.
2. Chadwick Charles. *Συμβολισμός*. Μτφρ. Στέλλα Αλεξοπούλου. Ερμής, 1978.
3. Lilian R. Furst, Peter N. Skrine. *Νατουραλισμός*. Μτφρ. Λία Μεγάλου. Ερμής, 1972.
4. Lilian R. Furst. *Η προοπτική του ρομαντισμού*. Μτφρ. Κλειώ Σύρμα. Ψυχογιός, 2001.
5. Sonia Ilinskaya. *Στη τροχιά του Ρομαντισμού*. Ελληνικά Γράμματα 2008.
6. Pericles Lewis (ed.) *The Cambridge Companion to European Modernism* Cambridge 2011.
7. Stephen Prickett (general ed.); Simon Haines (ed.) *European Romanticism. A Reader*. Continuum 2010.
8. Martin Travers. *Εισαγωγή στη Νεότερη Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία: από τον Ρομαντισμό ως το Μεταμοντέρνο*. Αθήνα: Βιβλιόραμα, 2005.

ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ (Ε. Παπαργυρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και ικανότητες στις παρακάτω περιοχές:

1. Γνώση των ιστορικών γεγονότων και των πολιτικοκοινωνικών αλλαγών κατά το διάστημα 1918-1940.
2. Γνώση της πεζογραφικής παραγωγής της περιόδου 1918-1940 και των κύριων εκπροσώπων της.
3. Ικανότητα διάκρισης πεζογραφικών ειδών (μυθιστόρημα, νουβέλα, διήγημα)
4. Κριτική κατανόηση της ανόδου του μυθιστορήματος.
5. Ικανότητα συζήτησης του ηγεμονικού ρόλου της γενιάς του '30.
6. Γνώση της ευρωπαϊκής λογοτεχνικής παραγωγής κατά την περίοδο 1918-1940, ρευμάτων και διακειμενικών αναφορών της πεζογραφικής παραγωγής του Μεσοπολέμου.
7. Κατανόηση των πολιτικών και ιδεολογικών ζητημάτων που επηρέασαν την πεζογραφία.
8. Κατανόηση των όρων *ρεαλισμός, νατουραλισμός, συμβολισμός, μοντερνισμός και υπερρεαλισμός* και ανίχνευσή τους στα κείμενα.
9. Γνώση των ιδιαιτεροτήτων που διακρίνουν την παραγωγή και τη διακίνηση του ελληνικού βιβλίου, περιοδικού και ειδησεογραφικού Τύπου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει:

1. Ιστορική γνώση της περιόδου 1918-1940.
2. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της λογοτεχνικής παραγωγής της περιόδου 1918-1940.

3. Ικανότητα να αναγνωρίζει ρεύματα και να τα τοποθετεί στην ιστορική τους συνέχεια.
4. Ικανότητα κριτικής ανάλυσης και ερμηνείας πεζογραφικών κειμένων.
5. Ικανότητα να εντοπίζει τις επιρροές της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας στην ελληνική πεζογραφική παραγωγή.
6. Ικανότητα να συσχετίζει πολιτικές εξελίξεις και ιδεολογικές ζυμώσεις με την εξέλιξη της λογοτεχνίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Τα ιστορικά, ιδεολογικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα του Μεσοπολέμου
2. Βασικά ρεύματα, ευρωπαϊκή διάσταση και διακειμενικές αναφορές της μεσοπολεμικής πεζογραφίας
3. Τα μυθιστορήματα *Οι σκλάβοι στα δεσμά τους* του Κωνσταντίνου Θεοτόκη (1922) και *Εροίκα* του Κοσμά Πολίτη (1938)
4. Το δοκίμιο *Ελεύθερο Πνεύμα* του Γιώργου Θεοδοκά (1929)
5. Αποσπάσματα πεζογραφικών κειμένων των Πέτρου Πικρού, Φώτη Κόντογλου, Στρατή Δούκα, Στράτη Μυριβήλη, Γιώργου Θεοδοκά, Μ. Καραγάτση, Γιάννη Σκαρίμπα, Νίκου-Γαβριήλ Πεντζίκη, Μέλπως Αξιώτη
6. Κριτικά κείμενα

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Καγιαλής, Τάκης, *Η επιθυμία για το Μοντέρνο: δεσμεύσεις και αξιώσεις της λογοτεχνικής διάνοησης στην Ελλάδα του 1930*, Αθήνα: Βιβλιόραμα 2007
2. Κοτζιά, Ελισάβετ, *Ιδέες και αισθητική: μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι*, Αθήνα: Πόλις 2006
3. Μουλλάς, Παν., «Εισαγωγή», τόμος Α' στη σειρά *Η μεσοπολεμική πεζογραφία*, Αθήνα: Σοκόλης 1993, 17-157.
4. Μπεχλικούδη Δήμητρα, *Όψεις του νεοελληνικού μυθιστορήματος του μεσοπολέμου: μια συγκριτική προοπτική*, Αθήνα: Παπαζήση 2005
5. Τζιόβας, Δημήτρης, *Ο μύθος της γενιάς του Τριάντα: νεωτερικότητα, ελληνικότητα και πολιτισμική ιδεολογία*, Αθήνα: Πόλις 2011.
6. Vitti, Mario, *Η γενιά του τριάντα': ιδεολογία και μορφή*, Αθήνα: Ερμής 1995
7. Beaton, Roderick, *Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία*, μετάφραση Ευαγγελία Ζουργού-Μαριάννα Σπανάκη, Αθήνα: Νεφέλη 1996, 137-152, 174-198 και 220-232
8. Vitti, Mario, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα: Οδυσσέας 1987, 321-330 και 367-392
9. Σβορώνος, Νίκος, *Επισκόπηση της νεοελληνικής ιστορίας*, Αθήνα: Θεμέλιο 1994, 119-136
10. Κωστής, Κώστας, *«Τα κακομαθημένα παιδιά της Ιστορίας»: η διαμόρφωση του νεοελληνικού κράτους 18^{ος}-21^{ος} αιώνας*, Αθήνα: Πόλις 2013, 593-645

**ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ (Ε. Κιαπίδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει και να διακρίνει τα είδη της βυζαντινής ιστοριογραφίας.
2. Κατανοεί την εξέλιξή τους, καθώς και τη θέση της ιστοριογραφίας στη βυζαντινή γραμματεία.
3. Γνωρίζει και να αξιολογεί κριτικά τους βασικούς ιστορικούς συγγραφείς της βυζαντινής περιόδου και τα έργα τους μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής του καθενός.
4. Κατανοεί τις ιδιαιτερότητες της βυζαντινής ιστοριογραφίας σε σύγκριση με τους κλασικούς ιστορικούς της αρχαιότητας, αλλά και τη σύγχρονη ιστοριογραφία..
5. Είναι εξοικειωμένος με ζητήματα εκδοτικής κειμένων.
6. Είναι εξοικειωμένος με ερευνητικά ζητήματα και φιλολογικές μεθόδους ανάλυσης των βυζαντινών ιστοριογραφικών κειμένων.
7. Γνωρίζει εγχειρίδια και διαδικτυακούς τόπους της Βυζαντινής Φιλολογίας σχετικά με τη βυζαντινή ιστοριογραφία.
8. Αποδίδει βυζαντινά ιστοριογραφικά κείμενα στα νέα ελληνικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της βυζαντινής ιστοριογραφίας.
2. Ικανότητα εφαρμογής αυτής της γνώσης στην προσέγγιση βυζαντινών ιστοριογραφικών κειμένων μη οικείας φύσης.
3. Ικανότητα κριτικής προσέγγισης εκδοτικών προβλημάτων.
4. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη και τη διδασκαλία Βυζαντινών κειμένων στη Μέση Εκπαίδευση.
5. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής του ικανότητας.
6. Ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε προβλήματα ερμηνείας των κειμένων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Κείμενα βυζαντινής ιστοριογραφίας (ιστορίες, χρονογραφίες) από την πρώιμη, μέση και ύστερη περίοδο.
2. Ορθή απόδοση βυζαντινού κειμένου καθ' υπαγόρευση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Καρπόζηλος, *Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι* I-III, Αθήνα 1997/2009.
2. Η. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία: η Λόγια Κοσμική Γραμματεία των Βυζαντινών*, II, Αθήνα 1992.
3. J.O. Rosenqvist, *Η Βυζαντινή Λογοτεχνία. Από τον 6^ο αιώνα έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης*, Αθήνα 2008.
4. *Αγαθίου Σχολαστικού Ιστορία*, κείμενο, εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Α. Αλεξάκη, Αθήνα 2008.
5. F.H. Tinnefeld, *Kategorien der Kaiserkritik in der byzantinischen Historiographie. Von Prokop bis Niketas Choniates*, Μόναχο 1971.

ΠΑΛΑΜΑΣ – ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ (Θ. Ιερωνυμάκη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Το μάθημα αποτελεί αναλυτική παρουσίαση της ποίησης του Κωστή Παλαμά και του Άγγελου Σικελιανού. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / η φοιτήτρια θα είναι σε θέση να:

1. Γνωρίζει τους βασικούς εκπροσώπους της Νέας Αθηναϊκής Σχολής, με επίκεντρο την προσωπικότητα του Παλαμά.
2. Συνδυάζει τις εθνικού περιεχομένου επικολυρικές συνθέσεις του Παλαμά με ιστορικο-πολιτικά γεγονότα της εποχής.
3. Ανιχνεύει την επίδραση της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας στη διαμόρφωση της παλαμικής ποίησης και κριτικής.
4. Διακρίνει και εντοπίζει στην ποίηση του Παλαμά τα βασικά χαρακτηριστικά ρευμάτων όπως ο Παρνασσισμός και ο Συμβολισμός.
5. Αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά της παλαμικής και της σικελιανικής ποίησης ως παράδοσης του μείζονος λυρισμού.
6. Παρουσιάζει τους τρόπους αξιοποίησης της παλαμικής κληρονομιάς από τον Σικελιανό, επισημαίνοντας όχι μόνο τις ομοιότητες αλλά και τις θεμελιώδεις διαφορές των δύο ποιητών.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ιστορικό και λογοτεχνικό πλαίσιο (γενιά του 1880)
2. Το ποιητικό έργο του Παλαμά. Θεματική, ιδεολογία, ειδολογία, μετρική.
3. Η κριτική σκέψη του Παλαμά.
4. Το ποιητικό έργο του Σικελιανού. Θεματική, ιδεολογία, ειδολογία, μετρική

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Πρακτικά Γ' Διεθνούς Συνεδρίου. Η ποίηση και η ποιητική του Κωστή Παλαμά. Εβδομήντα χρόνια από τον θάνατό του, τόμ. Α'-Β', Αθήνα, Ίδρυμα Κωστή Παλαμά, 2016.
2. Εισαγωγή στην ποίηση του Παλαμά: επιλογή κριτικών κειμένων, (επιμ.: Ευρ. Γαραντούδης), Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2016.
3. Αλεξάνδρα Σαμουήλ, Ο Παλαμάς και η κρίση του στίχου, Νεφέλη, 2007.
4. Ευριπίδης Γαραντούδης, Ο Παλαμάς από τη σημερινή σκοπιά. Όψεις της ποίησής του και της σύγχρονης πρόσληψής της, Καστανιώτης, 2005.
5. Αθηνά Βογιατζόγλου, Η γένεση των πατέρων. Ο Σικελιανός ως διάδοχος των εθνικών ποιητών, Καστανιώτης, 2005.
6. Ρίτσα Φράγκου-Κικίλια, Άγγελος Σικελιανός. Βαθμίδες μύησης, Καστανιώτης, 2002.

ΣΤ'ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (Γ. Γκότση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Περιγράφει τις βασικές θεωρητικές τάσεις που χαρακτήρισαν τον στοχασμό του 20ού αιώνα.
2. Εξηγεί γιατί η γλωσσολογική θεωρία του Ferdinand de Saussure άσκησε μεγάλη επίδραση στο σύγχρονο θεωρητικό στοχασμό.
3. Περιγράφει τις βασικές αρχές του ρώσικου φαρμαλισμού και να αναφέρει τους κύριους εκπροσώπους του.
4. Περιγράφει τις βασικές αρχές του τσέχικου δομισμού και να αναφέρει τους κύριους εκπροσώπους του.
5. Περιγράφει τις βασικές αρχές του γαλλικού δομισμού, να διακρίνει τις διάφορες τάσεις του και να αναφέρει τους κύριους εκπροσώπους τους.
6. Εξηγεί τις βασικές απόψεις των Marx, Engels για τη λογοτεχνία.
7. Σχολιάζει το δόγμα του «σοσιαλιστικού ρεαλισμού».
8. Εξηγεί βασικές απόψεις του Antonio Gramsci και του Louis Althusser.
9. Περιγράφει τις διαφορές μεταξύ δομισμού και μεταδομισμού.
10. Εξηγεί ποιο είναι το αντικείμενο μελέτης της φεμινιστικής κριτικής της λογοτεχνίας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει:

1. Την ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση σημαντικών θεωρητικών κινήματων του 20^{ου} αιώνα.
6. Την ικανότητα να αναγνωρίζει τις βασικές αρχές τους και να διακρίνει τις διαφορετικές εκφάνσεις τους στο έργο διαφόρων εκπροσώπων τους.
7. Κριτική σκέψη και εναλλακτικούς τρόπους αντίληψης της λειτουργίας της λογοτεχνίας.
8. Την ικανότητα συγκριτικής θεώρησης διαφορετικών θεωρητικών απόψεων.
9. Την ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε ερωτήματα σχετικά με το νόημα, τη γραφή και την ανάγνωση.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αντιπροσωπευτικά θεωρητικά κείμενα των Saussure, Jakobson, Tynjanov, Sklovskij, Mukarovsky, Todorov, Lévi-Strauss, Barthes, Genette, Marx, Engels, Foucault, Elaine Showalter και Josephine Donovan, τα οποία είναι αναρτημένα στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης “eclass” του μαθήματος.
2. Σύγχρονες αναλύσεις και αποτιμήσεις θεωρητικών κινήματων του 20ού αι.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Ιστορία της Θεωρίας της Λογοτεχνίας. Από τον φορμαλισμό στον μεταδομισμό.* Επιμέλεια Radam Selden. Θεώρηση μετάφρασης Μ. Πεχλιβάνος, Μιχ. Χρυσανθόπουλος. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών 2004.
2. Angenot, Marc, Bessière Jean, Fokkema Douwe, Kushner, Eva. *Θεωρία της λογοτεχνίας. Προβλήματα και προοπτικές.* Μετάφραση Τιτίκα Δημητρούλια. Gutenberg 2010.
3. Barry, Peter. *Γνωριμία με τη Θεωρία. Μια εισαγωγή στη λογοτεχνική και πολιτισμική θεωρία.* Μτφρ. Αναστασία Νάτσινα. Βιβλιόραμα 2013.
4. Culler, Jonathan. *Λογοτεχνική θεωρία.* Μτφρ. Καίτη Διαμαντάκου. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2000.
5. Douwe Fokkema, Elroud Ibsch, *Θεωρίες Λογοτεχνίας του Εικοστού Αιώνα.* Πατάκης, 2003.
6. Ήγκλετον, Τέρι. *Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας.* Εισαγωγή, θεώρηση μετάφρασης Δημήτρης Τζιόβας. Μτφρ. Μιχάλης Μαυρωνάς. Οδυσσέας 1996⁴.
7. Newton, K.M. (επιμ.) *Η Λογοτεχνική Θεωρία του 20ού αιώνα. Ανθολόγιο κειμένων.* ΠΕΚ 2013.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ (Κ. ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται:

1. να έχουν εμπλουτίσει τις γνώσεις τους γύρω από τα ελληνικά χειρόγραφα, τους γραφείς, τα είδη γραφών, και εν γένει τον κόσμο του βυζαντινού βιβλίου,
2. να έχουν διευρύνει τους ορίζοντές τους σε σχέση με τη βυζαντινή ιδεολογία και την πολιτισμική κληρονομιά της αυτοκρατορίας,
3. να γνωρίζουν τον τρόπο με τον οποίο καταρτίζονται οι κριτικές εκδόσεις, μέσω της ανάγνωσης και μεταγραφής χειρογράφων,
4. να μπορούν να διαβάζουν διαφορετικά είδη μεγαλογράμματων και μικρογράμματων γραφών,
5. να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν διαφορετικά είδη γραφών, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους,
6. να νιώθουν έτοιμοι να εξερευνήσουν περαιτέρω τον κόσμο των βυζαντινών χειρογράφων, μέσω της αναζήτησης εξειδικευμένων προγραμμάτων σπουδών στην Παλαιογραφία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει δεξιότητες για:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Ομαδική εργασία.
4. Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με τον κόσμο των βυζαντινών χειρογράφων. Στα θέματα που καλύπτει το μάθημα περιλαμβάνονται τα εξής:

1. Εξέλιξη μεγαλογράμματης και μικρογράμματης γραφής.
2. Γραφείς, υλικά (πάπυρος, περγαμινή, χαρτί), δίκτυα, παραγωγή βιβλίων.
3. Αντιγραφείς και παράδοση του κειμένου.
4. Από το χειρόγραφο στην κριτική έκδοση.
5. Η ιδεολογία των χειρογράφων: Πατρωνία, συντήρηση και βλάβιμο του κειμένου.
6. Σχόλια, σημειώματα και κριτικά σημεία.
7. Στίξη και προφορική πλευρά των χειρογράφων.
8. Συλλογές χειρογράφων και ψηφιακά αποθετήρια.

Η μέθοδος διδασκαλίας βασίζεται πρωτίστως στην ανάγνωση χειρογράφων τόσο μεγαλογράμματης, όσο και μικρογράμματης γραφής. Τα δευτερογενή βοηθήματα περιλαμβάνουν τόσο έντυπες, όσο και ψηφιακές πηγές.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. A. Giannouli & E. Schiffer (επιμ.), *From manuscripts to books / Vom Codex zur Edition. Proceedings of the international workshop on textual criticism and editorial practice for byzantine texts (Vienna, 10-11 December 2009)*, Βιέννη 2011.
2. H. Hunger, *Ο κόσμος του βυζαντινού βιβλίου. Γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο*, μτφ. Γ. Βασίλαρος, Αθήνα 1995.
3. E. Mioni, *Εισαγωγή στην ελληνική Παλαιογραφία*, μτφ. Ν. Μ. Παναγιωτάκη, Αθήνα 1998.
- D. R. Reinsch, «Stixis und Hören», στο: B. Atsalos & N. Tsironi (επιμ.), *Actes de VIe colloque international de paléographie grecque (Drama, 21-27 Septembre 2003)*, Αθήνα 2008, 259-269.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (Σ. Αθήνη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος η/ο φοιτ/ήτρια/ητής θα μπορεί να:

1. Ανατρέχει στους βασικούς κλάδους της νεοελληνικής φιλολογίας (Ιστορία/ιστοριογραφία της νεοελληνικής λογοτεχνίας, ιστορία των μεταφράσεων, μετρική, εκδοτικά ζητήματα, βιβλιολογία)
2. Χειρίζεται βασικές μεθόδους έρευνας.
3. Χρησιμοποιεί ποικίλες πηγές και παραδείγματα.
4. Εφαρμόζει ένα θεωρητικό τρόπο γραφής.
5. Συλλέγει, αναλύει και συνθέτει δεδομένα και πληροφορίες.
3. Χρησιμοποιεί την έντυπη και ηλεκτρονική βιβλιογραφία και τις τεχνολογίες.
4. Γνωρίζει την κατάλληλη και έγκυρη ιστοτοπογραφία που αφορά τη νεοελληνική και συγκριτική φιλολογία
6. Χρησιμοποιεί βιβλιογραφικά συστήματα.

7. Τηρεί την επιστημονική δεοντολογία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος η/ο φοιτ/ήτρια/ητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να εφαρμόζει τη γνώση στην πράξη.
2. Ικανότητα να συλλέγει δεδομένα και βιβλιογραφία ακολουθεί τη μεθοδολογία της νεοελληνικής φιλολογικής επιστήμης.
3. Ικανότητα να συντάσσει τη βιβλιογραφία ακολουθώντας ένα από τα βιβλιογραφικά συστήματα.
4. Ευχέρεια να αξιοποιεί τις ηλεκτρονικές τεχνολογίες και το ίντερνετ.
5. Ικανότητα να συντάσσει μια επιστημονική εργασία.
6. Ικανότητα να εργάζεται αυτόνομα.
7. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
8. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και προαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η νεοελληνική φιλολογία και οι κλάδοι της.
2. Η νεοελληνική ιστοτοπογραφία.
3. Τα βιβλιογραφικά συστήματα.
4. Η συγγραφή της επιστημονικής εργασίας: παραθέματα, υποσημειώσεις, παραπομπές.
5. Το ύφος του επιστημονικού λόγου.
6. Η επιστημονική δεοντολογία

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δημήτρης, Αγγελάτος, Η Άλφα Βήτα του νεοελληνιστή: Οδηγός για το εισαγωγικό μάθημα στην επιστήμη της νεοελληνικής φιλολογίας, Αθήνα, Gutenberg, 2011.
2. Ελισάβετ Αρσενίου, Πρακτική εισαγωγή στη μελέτη της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Ορολογία, μεθοδολογία, θεωρία, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2012.
3. J. Bell, Πώς να συντάξετε μια επιστημονική εργασία: Οδηγός ερευνητικής μεθοδολογίας, μετ. Ε. Πανάγου, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2007.
4. Umberto Eco, Πώς γίνεται μία διπλωματική εργασία, μετ. Μαριάννα Κονδύλη, Αθήνα, Νήσος, 1994.
5. Άννα Ιορδανίδου, (επιμ.), Οδηγός της νεοελληνικής γλώσσας, Αθήνα, Πατάκης, 2004.
6. Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Πρόσωπα - Έργα - Ρεύματα - Όροι, Αθήνα, Πατάκης, 2007.
7. Θεόδωρος Γ. Παππάς, Η Μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες, Αθήνα, Καρδαμίτσα, 2002.
8. Αλέξης, Πολίτης, Υποσημειώσεις και παραπομπές, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 1998.
9. Αλέξης Πολίτης, Εγχειρίδιο του Νεοελληνιστή. Βιβλιογραφίες, λεξικά, εγχειρίδια, κατάλογοι, ευρετήρια, χρονολόγια κ.ά., Ηράκλειο, ΠΕΚ, 2008.
10. Π.Δ. Μαστροδημήτρης, Εισαγωγή στη νεοελληνική φιλολογία, Αθήνα, Δόμος, 7 2005.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: Ο Μ. ΨΕΛΛΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΚΟΜΗΝΩΝ (Ε. Κιαπίδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί το ιστορικοπολιτικό και πνευματικό πλαίσιο της βυζαντινής περιόδου 11ος-12ος αιώνας σε σχέση και με την παράλληλη πορεία της Δύσης.
2. Γνωρίζει την προσωπικότητα και το έργο του Μιχαήλ Ψελλού, της κυρίαρχης προσωπικότητας την εν λόγω εποχή.
3. Γνωρίζει και να αξιολογεί κριτικά τους διακεκριμένους συγγραφείς της εν λόγω περιόδου και τα έργα τους μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής τους.
4. Γνωρίζει τα γραμματειακά είδη που καλλιεργήθηκαν την εν λόγω περίοδο και τα βασικά χαρακτηριστικά τους.
5. Είναι εξοικειωμένος με ζητήματα εκδοτικής κειμένων.
6. Γνωρίζει βασικά εγχειρίδια και διαδικτυακούς τόπους της Βυζαντινής Φιλολογίας και ειδικότερα της ιστορίας και γραμματείας της μέσης βυζαντινής περιόδου.
7. Αποδίδει κείμενα της βυζαντινής γραμματείας στα νέα ελληνικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της γραμματείας της μεσοβυζαντινής περιόδου.
2. Ικανότητα εφαρμογής αυτής της γνώσης στην προσέγγιση βυζαντινών κειμένων μη οικείας φύσης.
3. Ικανότητα κριτικής προσέγγισης εκδοτικών προβλημάτων.
4. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη και τη διδασκαλία Βυζαντινών κειμένων στη Μέση Εκπαίδευση.
5. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής του ικανότητας.
6. Ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε προβλήματα ερμηνείας των κειμένων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Επισκόπηση της βυζαντινής ιστορίας και γραμματείας κατά τον 11ο-12ο αιώνα.
2. Βίος και ποικίλα κείμενα του Μιχαήλ Ψελλού.
3. Βίος και ποικίλα κείμενα άλλων διακεκριμένων συγγραφέων του 11ου-12ου αιώνα.
3. Ορθή απόδοση βυζαντινού κειμένου καθ' υπαγόρευση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. A.P. Kazhdan, A.-W. Epstein, Αλλαγές στον βυζαντινό πολιτισμό κατά τον 11 ο και 12 ο αιώνα, Αθήνα 1997.
2. J.N. Ljubarskij, Η προσωπικότητα και το έργο του Μιχαήλ Ψελλού, Αθήνα 2004.
3. P. Magdalino, Η αυτοκρατορία του Μανουήλ Α΄ Κομνηνού (1143-1180), Αθήνα

2008.

4. Α. Καρπόζηλος, Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι, ΙΙΙ, Αθήνα 2009.

5. Κωνσταντίνου Μανασσή Σύνοψις Χρονική, κείμενο, εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Ο. Λαμψίδη, Αθήνα 2008.

6. Ε.-Σ. Κιαπίδου, Η Σύνοψη Ιστοριών του Ιωάννη Σκυλίτζη και οι πηγές της (811-1057). Συμβολή στη βυζαντινή ιστοριογραφία κατά τον ΙΑ΄ αιώνα, Αθήνα 2010.

Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ (Μέλος ΔΕΠ υπό μετακίνηση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Διακρίνει το καβαφικό έργο από την πρωτόλεια φάση του έως την ωριμότητα.
2. Γνωρίζει την ιδιότυπη Ποιητική του Καβάφη: τη μυθική μέθοδο, την πορεία προς το ρεαλισμό, την οικουμενική προοπτική.
3. Προσεγγίζει τα σημαντικότερα καβαφικά ποιήματα.
4. Ελέγχει ένα βασικό μέρος της εκτενέστατης καβαφικής βιβλιογραφίας.
5. Εφαρμόζει τα κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία για την προσέγγιση όλων των ποιημάτων του Καβάφη.
6. Αναγνωρίζει τη «διαβρωτική» επίδραση της καβαφικής ποιητικής στη μεταγενέστερη ποίηση.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να γνωρίζει και να κατανοεί ουσιώδεις έννοιες, θεωρίες και μεθόδους που σχετίζονται με το πολύσημο και πρωτεϊκό καβαφικό έργο.
2. Ικανότητα να εφαρμόζει αυτή τη γνώση και κατανόηση στην προσέγγιση συνθετικών ζητούμενων.
3. Ικανότητα να υιοθετεί και να εφαρμόζει την κατάλληλη μεθοδολογία στην προσέγγιση μη οικείων κειμένων.
4. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.
5. Ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε προβλήματα διεπιστημονικής φύσης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Προϋποθέσεις εμφάνισης του καβαφικού έργου

Χωροχρονικό πλαίσιο: Εισαγωγή στην εποχή, πολιτισμικό περιβάλλον, ιστορικές συνθήκες, της Ελλάδας και της πολυπολιτισμικής διασποράς.

Συνθήκες ενηλικίωσης του ποιητή, γεωγραφικό στίγμα, πνευματική πορεία, προϋποθέσεις της βιοτής του που επηρέασαν την πνευματική του συγκρότηση και την ποιητική δημιουργία.

2. Οι βασικοί κύκλοι της καβαφικής ποίησης

Πρωτόλεια ποίηση και Φαναριώτικες επιδράσεις, η πρώτη φάση της συμβολιστικής επιρροής, η πορεία προς τη «μυθική μέθοδο», η κατάκτηση του ρεαλισμού, η ποιητική ιδιοπροσωπία. Ο αυτοπροσδιορισμός του έργου του και η ποιητική ώσμωση: Ερωτικά ποιήματα, Φιλοσοφικά ποιήματα, Ιστορικά ποιήματα.

3. Βασικά θέματα της καβαφικής ποίησης

Φύση-Τέχνη, Ποιητική, Μέσα-Έξω, Ατομικό-Συλλογικό, Άνοδος-Πτώση, Νίκη-Ήττα, Άνθρωπος-Μοίρα/Θεός. Θεωρητική, ιστοριογραμματολογική και κειμενοκεντρική προσέγγιση των επιμέρους θεμάτων.

4. Ο ποιητής και η Ιστορία

Σφαιρική προσέγγιση και συνδυαστική μελέτη των σημαντικότερων ιστορικών ποιημάτων του.

5. Η ειρωνική γλώσσα

Εισαγωγή στην έννοια της Ειρωνείας. Θεωρητική και ιστορική προσέγγιση. Μελέτη των ποικίλων εκφάνσεων του φαινομένου μέσω αντιπροσωπευτικών καβαφικών κειμένων. Τεχνικές της ειρωνικής γλώσσας, σταθμοί της καβαφικής ποιητικής σε σχέση με την ειρωνεία.

6. Η «μυθική μέθοδος»

Μελέτη της ιδιότυπης καβαφικής ποιητικής μέσω της προσέγγισης των σημαντικότερων ποιημάτων της ωριμότητας. Ανίχνευση της πορείας προς την κατάκτηση της καβαφικής ιδιοπροσωπίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Εισαγωγή στην ποίηση του Καβάφη. Φιλολογική επιμέλεια Μιχάλης Πιερής, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1994.
2. Γ. Λεωνίτης, *Καβαφικά αυτοσχόλια*, εισαγωγικό σημείωμα Τίμος Μαλάνος, Αθήνα 2^η 1977 (1942).
3. Μ. Χ. Γεωργίου [Παν. Μουλλάς], «Ο Καβάφης και η άρνηση. Σταθμοί της αντικαβαφικής κριτικής», *Επιθεώρηση Τέχνης*, 1963, 652-669.
4. Diana Haas, «Σχόλια του Καβάφη σε ποιήματά του. (Ανακοίνωση ανέκδοτου υλικού από το Αρχείο Καβάφη)», *Κύκλος Καβάφη*, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Ίδρυμα Σχολής Μωραΐτη, Αθήνα, 1983, 83-109.
5. Alexander Nehamas, «Memory, Pleasure and Poetry: The Grammar of the Self in the Writing of Cavafy», *Journal of Modern Greek Studies*, Volume 1, Number 2, October 1983, 295-319.
6. Alexiou Margaret (1985), "C. P. Cavafy's "Dangerous drugs": Poetry, Eros and the Dissemination of Images", στο M. Alexiou, V. Lambropoulos *The Text and Its Margins: Post-Structuralist Approaches to Twentieth-Century Greek Literature*, New York, 157-196.
7. Γ. Π. Σαββίδης, *Βασικά θέματα της ποίησης του Καβάφη*, Ίκαρος, Αθήνα 1993.
8. Μ. Πιερής (επιμ.), *Η ποίηση του κράματος: Μοντερνισμός και διαπολιτισμικότητα στο έργο του Καβάφη*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2000, 227-244.
9. Παύλος Καλλιγιάς, «Το είδωλο του ποιητή: ένα αίνιγμα της "ποιητικής" του Καβάφη», *Ποίηση* 24 (φθινόπωρο-χειμώνας 2004) 116-138.
10. Κατερίνα Κωστίου, «Ο Οροφέρνης, οι Λακεδαιμόνιοι και ο αμφίθυμος αφηγητής», *Ο λόγος της παρουσίας*. Τιμητικός τόμος για τον Πάν. Μουλλά, Σοκόλης, Αθήνα 2005, 143-162.
11. Κατερίνα Κωστίου, «Ο Μυρτίας, ο Αιμιλιανός και ο αμφίθυμος σχολιαστής», *Κονδυλοφόρος* 4 (2005) 109-128.
12. Χρήστος Παπάζογλου, «Ειρωνικές αποκλίσεις του ρυθμού από το μέτρο στη καβαφική στιχουργία» *Κονδυλοφόρος* 4 (2005) 57-107.
13. Δ. Ν. Μαρωνίτης, *Καβάφης. Μελετήματα*. Πατάκης, Αθήνα 2007.
14. Κατερίνα Κωστίου, «Ανάμεσα στη μίμηση και την αυτοσυνειδησία: η συγκρότηση του προσωπείου στο ποίημα Φιλέλλην», *Νεοελληνική Λογοτεχνία και Κριτική από το Διαφωτισμό έως σήμερα*. Πρακτικά ΙΓ' Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, 3-6

Νοεμβρίου 2011, Μνήμη Πάνου Μουλλά, Εκδόσεις, Σοκόλη-Κουλεδάκη, Αθήνα 2014, 636-643.

15. Κατερίνα Κωστίου, «Ο γλύπτης, ο τεχνίτης, το αισθητικό ιδεώδες και η αγορά στην καβαφική πολιτεία», *Κονδυλοφόρος* 17 (2014) 77-109.

16. Κατερίνα Κωστίου, «Καλλιτεχνικές ωσμώσεις στην ποίηση του Καβάφη. Ζωγραφική: “Του πλοίου”», Θανάσης Αγάθος κ.ά. (επιμ.), *Λογοτεχνικές διαδρομές. Ιστορία-Θεωρία-Κριτική*, Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτη, 2015, 280-293.

17. Κατερίνα Κωστίου, «Ο Καβάφης και η (μετα)ποίηση της Ιστορίας: από την Αλεξιάδα στην “Αννα Κομνηνή” και στην “Αννα Δαλασσηνή”», *Κονδυλοφόρος* 14 (2015) 147-170.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ 20^{ου} αι. (Α. Κατσιγιάννη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά των κινημάτων της ευρωπαϊκής avant-garde, του φουτουρισμού, του ντανταϊσμού, του υπερρεαλισμού σε όλες τις καλές τέχνες.
2. Συσχετίζει τα ρεύματα της πρωτοπορίας με τους σταθμούς της πολιτικής και πολιτισμικής ιστορίας της Ευρώπης του πρώτου μισού του 20ού αι. (1909-1945).
3. Προσεγγίζει ερμηνευτικά έργα του φουτουρισμού, του ντανταϊσμού, του υπερρεαλισμού και να γνωρίζει τα ειδοποιά χαρακτηριστικά της πρωτοπορίας και τους κύριους εκπροσώπους της.
4. Γνωρίζει την επίδραση της ψυχαναλυτικής θεωρίας και των μεθόδων της ψυχανάλυσης στη διαμόρφωση του υπερρεαλισμού.
5. Γνωρίζει τα βασικά στοιχεία της λογοτεχνικής (επιπλέον εικαστικής, κινηματογραφικής, κλπ.) παραγωγής, καθώς και της φιλοσοφίας του γαλλικού υπερρεαλισμού (ουτοπία, χιούμορ, κλπ.).
6. Συγκρίνει και να διακρίνει τις ιδιοτυπίες του ελληνικού υπερρεαλισμού.
7. Αναλύει τη θεματική, το ιδεολογικό περιεχόμενο, τη μορφολογία της ελληνικής υπερρεαλιστικής γραφής (υβρίδια, πεζά ποιήματα, κλπ.) σε σύγκριση με τη γαλλική.
8. Παρουσιάζει τους τρόπους αξιοποίησης της υπερρεαλιστικής κληρονομιάς από τους επιγόνους.

Δεξιότητες: Βλ. επάνω

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Πρωτοπορία και μοντερνισμός.
2. Μανιφέστα του φουτουρισμού. Αντιπροσωπευτικά έργα.
3. Μανιφέστα του ντανταϊσμού. Αντιπροσωπευτικά έργα.
4. Μανιφέστα του υπερρεαλισμού. Αντιπροσωπευτικά έργα (Λογοτεχνία, γλυπτική, ζωγραφική, κολλάζ, μουσική, αρχιτεκτονική, κινηματογράφος).
5. Φιλοσοφικό – ιδεολογικό πλαίσιο. Νίτσε, ουτοπία, χιούμορ.

6. Θέματα ορολογίας («νταντά», «σουρρεαλισμός», «αυτόματη γραφή», «ασύνειδο», κ.ο.κ.).
7. Θέσεις των υπερρεαλιστών για την ποιητική, την πολιτική και την ιδεώδη κοινωνία.
8. Κοινωνικά αιτήματα της πρωτοπορίας. Εμπλοκή της τέχνης με την πολιτική, Σύνδεση της τέχνης με τη ζωή.
9. Ερμηνευτική προσέγγιση αντιπροσωπευτικών έργων.
10. Κριτικά κείμενα. Η πρόσληψη των ρευμάτων της πρωτοπορίας - η ιδιότυπη πρόσληψη του υπερρεαλισμού στην Ελλάδα (1935-1945).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. C.W.E. Bigsby. *Νταντά και Σουρρεαλισμός*, Μετ. Ελένη Μοσχονά. Ερμής, 1974.
2. Maurice Nadeau, *Η Ιστορία του σουρρεαλισμού*, μετ. Αλεξάνδρα Παπαθανασοπούλου, Πλέθρον, 1978.
3. Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, *...δεν άνησαν ματαίως*, *Ανθολογία Υπερρεαλισμού*, Νεφέλη, 1980.
4. Γιώργης Γιατρομανωλάκης, *Ανδρέας Εμπειρικός. Ο ποιητής του έρωτα και του νόστου*, Κέδρος, 1983.
5. *Εισαγωγή στην ποίηση του Νίκου Εγγονόπουλου*, επιμ. Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2008.
6. Μιχάλης Χρυσανθόπουλος, *Εκατό χρόνια πέρασαν κι ένα καράβι. Ο ελληνικός υπερρεαλισμός και η κατασκευή της παράδοσης*, Άγρα, 2012.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (Θ. Ιερωνυμάκη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Αξιοποιεί τη θεωρία της λογοτεχνίας και τη θεωρία της διδακτικής στη διδακτική πράξη.
2. Σχεδιάζει διδακτικά σενάρια λογοτεχνίας Γυμνασίου και Λυκείου
3. Εφαρμόζει στην πράξη τα διδακτικά σενάρια
4. Συνδυάζει τη λογοτεχνία με άλλες τέχνες σχεδιάζοντας λογοτεχνικά πρότζεκτ

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
3. Λήψη αποφάσεων
4. Ομαδική εργασία
5. Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
7. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο με βάση τη θεωρία της λογοτεχνίας, τη θεωρία της διδακτικής και με υλικό τα κείμενα λογοτεχνίας των σχολικών εγχειριδίων. Οι φοιτητές θα ασκηθούν στην εκπόνηση σχεδίων διδασκαλίας, στον τρόπο διδασκαλίας λογοτεχνικών κειμένων, ποιημάτων και πεζών και στον σχεδιασμό διαθεματικών πρότζεκτ.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Βενετία Αποστολίδου – Δημήτρης Κόκορης – Μιχάλης Μπακογιάννης – Ελένη Χοντολίδου (επιμ.), *Λογοτεχνική Ανάγνωση στο σχολείο και την κοινωνία*, Αθήνα, Gutenberg, 2018.
2. Χ. Μ. Νιφτανίδου (επιμ.), *Η διδασκαλία της λογοτεχνίας. Ιστορική και συγχρονική προοπτική*, Πάτρα, Αχαϊκές Εκδόσεις, 2014.
3. Βίκυ Πάτσιου – Τζίνα Καλογήρου (επιμ.), *Η δύναμη της λογοτεχνίας. Διδακτικές προσεγγίσεις - Αξιοποίηση διδακτικού υλικού* (Δημοτικό - Γυμνάσιο - Λύκειο), Αθήνα, Gutenberg, 2013.
4. Ευαγγελία Φρυδάκη, *Η θεωρία της λογοτεχνίας στην πράξη της διδασκαλίας*, Αθήνα, Κριτική, 2003.
5. Robert E. Scholes Robert, *Η δύναμη του κειμένου. Λογοτεχνική θεωρία και διδασκαλία των γραμμάτων*, (μετάφρ.: Ζωή Κ. Μπέλλα), Αθήνα, Gutenberg, 2005.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ 12^{ου} ΑΙΩ. (Κ. Χρυσόγελος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται:

1. να έχουν εμπλουτίσει τις γνώσεις τους γύρω από τη λογοτεχνική και πολιτισμική ιστορία του Βυζαντίου.
2. να έχουν αναπτύξει περαιτέρω τις δεξιότητές τους σε λεξιλογικό, γραμματικό και συντακτικό επίπεδο, απέναντι στο αρχαίο αττικό και ομηρικό ιδίωμα.
3. να έχουν κατανοήσει τη θέση της γραμματείας του 12^{ου} αιώνα στην ευρύτερη λογοτεχνική και πολιτισμική ιστορία του Βυζαντίου, με έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εποχής.
4. να είναι σε θέση να προσεγγίζουν, να αναλύουν και να ερμηνεύουν κείμενα του 12^{ου} αιώνα με σφαιρικό τρόπο.
5. να ασχολούνται με κείμενα της μεσαιωνικής γραμματείας με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και επάρκεια.
6. να βλέπουν τον αρχαίο και τον μεσαιωνικό κόσμο με φρέσκια ματιά.

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών μεθόδων και πρωτοβουλιών.

4. Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με τον 12^ο αιώνα, μέσα από μία ιστορική, πολιτισμική και αισθητική οπτική. Κατ' αυτό τον τρόπο, η ύλη περιλαμβάνει ποικίλα κείμενα από διάφορα είδη, όπως ιστοριογραφία, πεζή σάτιρα, έμμετρο και πεζή μυθιστορία, και δοκιμιογραφία κατά των αιρέσεων.

Η ιστορική οπτική τονίζει και διαγράφει τη συνέχεια και την εξέλιξη των λογοτεχνικών και ιδεολογικών παραμέτρων που έχουν την αρχή τους στον 11^ο αιώνα.

Η πολιτισμική οπτική αφορά στην κοινωνική θέση των λογίων της εποχής, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων, της πατρωνίας και του ανταγωνισμού μεταξύ των συγγραφέων.

Η αισθητική οπτική αναδεικνύει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν την παραγωγή της εποχής από τους προηγούμενους αιώνες (με εξαίρεση τον 11^ο αιώνα, όπως προαναφέρθηκε). Σε αυτά περιλαμβάνονται ο εγωκεντρισμός, η επίθεση επί προσωπικού, τα κωμικά στοιχεία (σάτιρα, παρωδία, χιούμορ), καθώς και το ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το ανθρώπινο σώμα και τις επιμέρους λειτουργίες του.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. R. Beaton, *Η ερωτική μυθιστορία του ελληνικού Μεσαίωνα*, transl. N. Tsironi, Αθήνα 1996 (pp. 43-124).
2. H. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία. Η λόγια κοσμική γραμματεία των Βυζαντινών* (3 vol.), Αθήνα 32001.
3. P. Magdalino, *Η αυτοκρατορία του Μανουήλ Α΄ Κομνηνού, 1143-1180*, transl. A. Kasdagli, Αθήνα 2008 (esp. pp. 532-652).
4. P. Roilos, *Amphoteroglossia: A poetics of the twelfth-century Medieval Greek novel* (Hellenic Studies 10), Washington, D.C.–Cambridge Mass. – London 2005.
5. J.-O. Rosenquist, *Η βυζαντινή λογοτεχνία από τον 6^ο αιώνα ως την άλωση της Κωνσταντινούπολης*, transl. I. Vassis, Αθήνα 2008 (σσ. 159-194).

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΣΤΕΡΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (Κ. Χρυσόγελος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται:

1. να έχουν εμπλουτίσει τις γνώσεις τους γύρω από τη λογοτεχνική και πολιτισμική

ιστορία του Βυζαντίου.

2. να έχουν αναπτύξει περαιτέρω τις δεξιότητές τους σε λεξιλογικό, γραμματικό και συντακτικό επίπεδο, απέναντι στο αρχαίο αττικό ιδίωμα.
3. να έχουν κατανοήσει τη θέση της Παλαιολόγειας γραμματείας στην ευρύτερη λογοτεχνική και πολιτισμική ιστορία του Βυζαντίου.
4. να είναι σε θέση να προσεγγίζουν, να αναλύουν και να ερμηνεύουν κείμενα της Παλαιολόγειας εποχής με σφαιρικό τρόπο.
5. να ασχολούνται με κείμενα της μεσαιωνικής γραμματείας με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και επάρκεια.
6. να βλέπουν τον αρχαίο και τον μεσαιωνικό κόσμο με φρέσκια ματιά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών μεθόδων και πρωτοβουλιών.
4. Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι η λογοτεχνική παραγωγή της Παλαιολόγειας περιόδου (1261-1453). Προσφέρεται μεγάλη ποικιλία κειμένων που ανήκουν σε διάφορα είδη, όπως αυτοβιογραφία, ιστοριογραφία, πεζή σάτιρα και επιστολογραφία.

Στις θεματικές του μαθήματος, περιλαμβάνονται οι ακόλουθες:

1. Αυτοπαρουσίαση και η εξέλιξη του είδους της αυτοβιογραφίας στο πέρασμα των αιώνων.
2. Επίθεση επί προσωπικού, μέσω της σάτιρας και της προσβολή.
3. Εξέλιξη της βυζαντινής κοινωνίας και οικονομίας μετά τον εμφύλιο πόλεμο του 1321-1328.
4. Γυναίκες του Βυζαντίου: πατρωνία και εκπαίδευση στα υψηλότερα κλιμάκια της βυζαντινής κοινωνίας.
5. Η επιτελεστική διάσταση της Παλαιολόγειας λογοτεχνίας.
6. Εξέλιξη και χαρακτήρας της υστεροβυζαντινής δημόσιας γραμματείας.

Η διδακτική μέθοδος στηρίζεται στην προσεκτική ανάγνωση των πρωτογενών πηγών. Τα κείμενα αναλύονται και συζητούνται με τους φοιτητές με διαδραστικό τρόπο. Η δευτερογενής βιβλιογραφία περιλαμβάνει τόσο έντυπα, όσο και ψηφιακά εργαλεία και βοηθήματα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. N. Bronwen & L. Garland (επιμ.), *Questions of gender in Byzantine society*, Νέα Υόρκη 2016.
2. D. M. Nicol, *Οι τελευταίοι αιώνες του Βυζαντίου, 1261-1453*, μτφ. Σ. Κομνηνός, Αθήνα 2012.
3. J.-O. Rosenquist, *Η βυζαντινή λογοτεχνία από τον 6ο αιώνα ως την άλωση της Κωνσταντινούπολης*, μτφ. Ι. Βάσσης, Αθήνα 2008 (σσ. 207-244).
4. E. Trapp κ. ά. (έκδ.), *Prosopographisches Lexikon der Palaiologenzeit*, Βιέννη 2001.

5. Ν. Β. Τωμαδάκης, *Βυζαντινή επιστολογραφία*, Θεσσαλονίκη 1993 (ανατύπωση γ' έκδοσης).

Γ. ΣΕΦΕΡΗΣ (Θ. Ιερωνυμάκη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Το μάθημα αποτελεί μια αναλυτική εξέταση της ποίησης του Γ. Σεφέρη. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Αναλύει τα σημαντικότερα ποιήματα του Γιώργου Σεφέρη ως προς τη θεματική, τα σύμβολα, το ύφος και το μέτρο.
2. Αναγνωρίζει τα κύρια χαρακτηριστικά των ποιητικών συλλογών του Σεφέρη.
3. Διακρίνει τις διαφορετικές περιόδους της σεφερικής ποίησης και τη σχέση τους με την ιστορική πραγματικότητα του ελληνικού και ευρωπαϊκού εικοστού αιώνα.
4. Αναγνωρίζει την εξέλιξη συγκεκριμένων θεμάτων και μοτίβων μέσα στην σεφερική ποίηση.
5. Εντάσσει τη σεφερική ποίηση τόσο στην ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας όσο και στην ιστορία των ευρωπαϊκών λογοτεχνικών ρευμάτων του μετασυμβολισμού και του μοντερνισμού.
6. Παρουσιάζει τα βασικά πορίσματα της έρευνας για την ποίηση και την ποιητική του Γιώργου Σεφέρη και τους κυριότερους σταθμούς της πρόσληψης του σεφερικού έργου.
7. Αναγνωρίζει τη σχέση του ποιητικού έργου του Σεφέρη με τα δοκίμια, τις μεταφράσεις και το μυθιστόρημά του, όπως και με ενδεικτικά αποσπάσματα από την αλληλογραφία και τα ημερολόγια του.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η γενιά του τριάντα και η Στροφή.

Ένταξη της ποίησης του Σεφέρη στα συμφραζόμενα της ελληνικής ποίησης των αρχών του εικοστού αιώνα και η ηγετική του θέση στην γενιά του τριάντα. Η σημασία της *Στροφής*. Τα παραδοσιακά μέτρα και η σχέση με την παράδοση («Ρίμα», «Δημοτικό τραγούδι», «Ερωτικός Λόγος», «Άρνηση»), η επίδραση του Καρυωτάκη («Το ύφος μιας μέρας») και η ανάγνωση της *Οδύσσειας* («Οι σύντροφοι στον Άδη»).

2. Από τον συμβολισμό της Στέρνας στο μοντερνιστικό Μυθιστόρημα.

Η επίδραση της γαλλικής ποίησης στο έργο του Σεφέρη. Το αίτημα της «κάθαρης ποίησης», ο Paul Valéry και η κρυπτική *Στέρνα*. Ο ελεύθερος στίχος και η σύζευξη μύθου και ιστορίας στο *Μυθιστόρημα*. Πρόσωπα και προσωπεία από τον Αισχύλο και τον Όμηρο.

3. Το υλικό του Τετραδίου Γυμνασμάτων και ο χρόνος του Ημερολογίου Καταστρώματος Α΄.

Η μορφική ποικιλία των πειραματισμών του Τετραδίου Γυμνασμάτων και η λειτουργία της επιφάνειας στην «Επιφάνια, 1937». Ο ρόλος της ποίησης στους «μικρόψυχους καιρούς» του Ημερολογίου Καταστρώματος Α΄. Η χρήση της διακειμενικής αλληγορίας («Ο γυρισμός του ξενιτεμένου»), της δυστοπίας («Διάλειμμα χαράς»), του συμβόλου («Ο βασιλιάς της Ασίνης», «Αφήγηση») και παρουσία της προφητικής φωνής («Η τελευταία μέρα»).

4. Από την ποίηση του πολέμου του Ημερολογίου Καταστρώματος Β΄ στην λύτρωση της «Κίχλης»

Η μετωνυμική παρουσία του πολέμου («Μέρες του Ιουνίου '41»), η σάτιρα της ανεπάρκειας των πολιτικών («Τελευταίος σταθμός», «Θεατρίνοι Μ.Α.») και οι μεταμορφώσεις του ηρωισμού («Τελευταίος σταθμός», «Ο Στράτης Θαλασσινός ανάμεσα στους αγάπανθους»). Η «αποστράτευση» του Σεφέρη, η νεκριομαντεία και η βιβλική εικονοποιία στην «Κίχλη».

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δημήτρης Δασκαλόπουλος (επιμ.), *Εισαγωγή στην ποίηση του Σεφέρη. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, ²1999 (1996).
2. Mario Vitti, *Φθορά και λόγος. Εισαγωγή στην ποίηση του Γιώργου Σεφέρη*, Αθήνα, Εστία, ³1994 (1978).
3. Νάσος Βαγενάς, *Ο ποιητής και ο χορευτής. Μια εξέταση της ποίησης και της ποιητικής του Σεφέρη*, Αθήνα, Κέδρος, ⁷1996 (1979).
4. Δ. Ν. Μαρωνίτης, *Γιώργος Σεφέρης. Μελετήματα*, Αθήνα, Πατάκης, 2008.
5. Αλέξανδρος Αργυρίου, *Δεκαεπτά κείμενα για τον Γ. Σεφέρη*, Αθήνα, Καστανιώτης, ²1990 (1986).
6. Roderick Beaton, *Γιώργος Σεφέρης. Περιμένοντας τον άγγελο*, Αθήνα, Ωκεανίδα, 2003.

**Η' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**

ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ (Ζ. Γκότση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Εντοπίζει τα σημαντικά γεγονότα της κοινωνικής και πολιτικής Ιστορίας τα οποία διαμορφώνουν τη νεοελληνική λογοτεχνική παραγωγή της περιόδου.
2. Παρουσιάζει την εξέλιξη της νεοελληνικής μεταπολεμικής πεζογραφίας από το τέλος του του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ως τη μεταπολίτευση.
3. Παρακολουθεί τις ιδιαίτερες μορφές που έλαβε το διήγημα και το μυθιστόρημα την περίοδο αυτή.
4. Γνωρίζει τους σημαντικότερους εκπροσώπους της ελληνικής μεταπολεμικής πεζογραφίας.
5. Προχωρά σε ερμηνευτικές αναλύσεις και αφηγηματολογικό σχολιασμό των έργων.

6. Αξιολογεί την ανάδυση του γυναικείου υποκειμένου τόσο ως συγγραφέα όσο και ως λογοτεχνικής ηρωίδας την περίοδο αυτή.
7. Οικοδομεί και διαχειρίζεται επιχειρηματολογία.
8. Ερευνά αυτόνομα σε ένα βασικό μέρος της εκτενούς έντυπης και ηλεκτρονικής σχετικής βιβλιογραφίας.
9. Οργανώνει ατομικές ή ομαδικές παρουσιάσεις λογοτεχνικών θεμάτων με χρήση power-point.

Δεξιότητες:

1. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
2. Άσκηση ικανοτήτων κριτικής αποτίμησης δεδομένων
3. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
4. Ικανότητα για αυτόνομη εργασία
5. Ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους
6. Λήψη αποφάσεων

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο χωροχρονικό πλαίσιο: Ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες στην Ελλάδα από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι τη μεταπολίτευση.
2. Γραμματολογική παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης της μεταπολεμικής πεζογραφίας και της ποικιλίας των έργων της.
3. Μελέτη ειδών (μαρτυρία, μυθιστόρημα διαμόρφωσης, αντι-μυθιστόρημα, κύκλος διηγημάτων, κ.ά.) και αφηγηματικών τρόπων.
4. Μελέτη της προβληματικής που αναπτύσσει η μεταπολεμική πεζογραφία γύρω από τη σχέση του ανθρώπου με τις ιστορικές δυνάμεις και τις κοινωνικές αλλαγές
5. Κριτική αποτίμηση του φαινομένου της ανάδυσης γυναικείων υποκειμένων ως συγγραφέων και ως ηρωίδων της μεταπολεμικής πεζογραφίας.
6. Ερμηνευτική ανάλυση, αφηγηματολογική ανάλυση και κριτική κατανόηση αντιπροσωπευτικών κειμένων των Σ. Πατατζή, Στ. Τσίρκα, Δ. Χατζή, Τ. Γκρίτση-Μιλλιέξ, Γ. Ιωάννου, Θ. Βαλτινού, Β. Βασιλικού, και Α. Αλεξάνδρου.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Αλέξανδρος Αργυρίου, «Εισαγωγή» στον Α΄ τόμο της σειράς *Η μεταπολεμική πεζογραφία. Από τον πόλεμο του '40 ως τη δικτατορία του '67*, Σοκόλης, Αθήνα 1988.
2. Αλέξανδρος Κοτζιάς, *Μεταπολεμικοί πεζογράφοι*, Κέδρος, Αθήνα 1982.
3. Ελισάβετ Κοτζιά, *Ιδέες και αισθητική: μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι (1930-1974)*, Πόλις, Αθήνα 2006.
4. Παν. Μουλλάς, *Για τη μεταπολεμική μας πεζογραφία. Κριτικές καταθέσεις*, Στιγμή, Αθήνα 1989.
5. Δημήτρης Ραυτόπουλος, *Οι ιδέες και τα έργα*, Δίφρος, Αθήνα 1965.
6. Απόστολος Σαχίνης, *Μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι*, Κωνσταντινίδης, Θεσσαλονίκη 1979
7. Τζιόβας, Δημήτρης, *Η πολιτισμική ποιητική της ελληνικής πεζογραφίας*, Ηράκλειο: ΠΕΚ 2017 (κεφάλαια για τον Χατζή και το Βασιλικό).
8. -----, *Το παλίμψηστο της ελληνικής αφήγησης. Από την αφηγηματολογία στη διαλογικότητα*, Οδυσσέας, Αθήνα 1993.

9. Μαίρη Μικέ – Λένα Γκανά, «Εσωτερικός μονόλογος (Αναδρομική περιδιάβαση και σύγχρονη προβληματική μιας αφηγηματικής τεχνικής)», *Φιλολόγος* 48 (Καλοκαίρι 1987) 136-160.
10. *Ιστορική πραγματικότητα και νεοελληνική πεζογραφία (1945-1995)*, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη), Αθήνα 1997.
11. Νάτια Χαραλαμπίδου, «Αφηγηματική τεχνική και ιδεολογία: οι λογοτεχνικές προσδοκίες της Αριστεράς (1945-1955) και η περίπτωση του Δημ. Χατζή», *Σπείρα*, τχ. 2 (Φθιν. 1991) 113-145
12. Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, *Ο άλλος εν διωγμώ. Η εικόνα του Εβραίου στη λογοτεχνία. Ζητήματα ιστορίας και μυθοπλασίας*, Θεμέλιο, Αθήνα 1998.
13. Γιάννης Παπαθεοδώρου, «Διανόηση και κομματική στράτευση. Ο Μάνος Σιμωνίδης στις Ακυβέρνητες πολιτείες του Στρατή Τσίρκα», *Νέα Εστία*, αφιέρωμα *Λογοτεχνία και αριστερά 1940-1980*, τχ. 1743 (Μάρτιος 2002) 367-386.
14. Ντάνιελ Μπλο, *Χρονικές δομές στις Ακυβέρνητες πολιτείες*, μτφρ. Σεραφείμ Βελέντζας, Κέδρος, Αθήνα 1980.
15. Χρύσα Προκοπάκη, *Οι Ακυβέρνητες πολιτείες και η κριτική (1960-1966)*, Κέδρος, Αθήνα 1980.
16. -----, *Στα ίχνη του Στρατή Τσίρκα. Σχεδιάσμα χρονολογίου*, Κέδρος, Αθήνα 1985.
17. Δημ. Ραυτόπουλος, *Άρης Αλεξάνδρου, ο εξόριστος*, Σοκόλης, Αθήνα 1996.
18. Λίζυ Τσιριμώκου, «Δρόμοι σημείων αδιέξοδοι. Η καφκική ηχώ στο περιφερόμενο *Κιβώτιο* του Άρη Αλεξάνδρου», *Εσωτερική ταχύτητα. Δοκίμια για τη λογοτεχνία*, Άγρα, Αθήνα 2000, 137-148.
19. -----, «Η αφηγηματική πορεία του Θανάση Βαλτινού. Ο Λόγος και η Ιστορία», στον τόμο Τίνα Κροντήρη – Κατερίνα Κίτση-Μυτάκου (επιμ.), *Η λογοτεχνία και οι προϋποθέσεις της. Τιμητικό αφιέρωμα στην Τζίνα Πολίτη*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1999, 227-249
20. *Για τον Βαλτινό. Κριτικά κείμενα*, εισαγωγή, επιλογή κειμένων Θεοδόσης Πυλαρινός, εκδόσεις Αιγαίον, Λευκωσία 2002.
21. Μαρία Νικολοπούλου, «Η μαρτυρία στο έργο του Θανάση Βαλτινού», *Πόρφυρας* 103, (Απρίλιος-Ιούνιος 2002), 95-103.
22. Πατερίδου, Γεωργία, «Γιώργος Ιωάννου. Ζητήματα επαρχιακής λογοτεχνίας», στο *Νεοελληνική λογοτεχνία και κριτική από το Διαφωτισμό ως σήμερα* [Μνήμη Παν. Μουλλά], Σοκόλης, Αθήνα 2014, 543-552.
23. Αφιέρωμα στον Βασίλη Βασιλικό, *Περιοδικό Διαβάζω*, 517 (2011).

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (Μέλος ΔΕΠ υπό μετακίνηση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και ικανότητες στις παρακάτω περιοχές:

1. Γνώση της πεζογραφικής παραγωγής της περιόδου 1974-2000 και των κύριων εκπροσώπων της.

2. Γνώση των ιστορικών και πολιτικών γεγονότων της περιόδου καθώς και της σύνδεσης τους με τη λογοτεχνική παραγωγή της περιόδου.
3. Κριτική κατανόηση της ανόδου του ιστορικού μυθιστορήματος και της αναπαράστασης της συλλογικής μνήμης στην περίοδο της μεταπολίτευσης.
4. Ικανότητα προσέγγισης της έννοιας του «αρχείου» στην ιστορία και τη λογοτεχνία.
5. Γνώση των πολιτισμικών ρευμάτων του μοντερνισμού και του μετα-μοντερνισμού.

Δεξιότητες:

1. Ιστορική κατανόηση της περιόδου 1974-2000.
2. Ικανότητα αναγνώρισης των βασικών χαρακτηριστικών και αφηγηματικών τεχνικών της πεζογραφικής παραγωγής της περιόδου 1974-2000.
3. Σύνδεση της λογοτεχνίας με την ευρύτερη πολιτισμική ποιητική.
4. Ικανότητα κριτικής ανάλυσης και ερμηνείας πεζογραφικών κειμένων, με βάση τα ιστορικά συμφραζόμενα της περιόδου.
5. Εξοικείωση με την κριτική πρόσληψη των κειμένων της μεταπολιτευτικής πεζογραφίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Τα ιστορικά, ιδεολογικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα της περιόδου 1974-2000.
2. Βασικά αισθητικά ρεύματα και ευρωπαϊκή διάσταση της μεταπολιτευτικής πεζογραφίας
3. Αποσπάσματα πεζογραφικών κειμένων των, Στρατή Τσίρκα, Άρη Αλεξάνδρου, Άλκης Ζέη, Γ. Ιωάννου, Μάρως Δούκα, Θανάση Βαλτινού, Ρέας Γαλανάκη, Αλ. Πανσέληνος κ.α.
4. Κριτικά κείμενα.
4. Ιστοριογραφικά σχήματα για το λογοτεχνικό πεδίο στην περίοδο της μεταπολίτευσης.
5. Η λογοτεχνία ως μορφή πολιτισμικής μνήμης της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Αργυρίου Αλέξανδρος, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της όταν η δημοκρατία δοκιμάζεται, υπονομεύεται και καταλύεται. 1964-1974 και μέχρι τις ημέρες μας*, Καστανιώτη, Αθήνα, 2017.
2. Beaton Roderick, *Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία*, (μτφρ. Ευαγγελία Ζουργού-Μαριάννα Σπανάκη), Νεφέλη, Αθήνα, 1996.
3. Καλλιβρετάκης Λεωνίδας, *Δικτατορία και Μεταπολίτευση*, Θεμέλιο, Αθήνα, 2017.
4. Κοτζιά Ελισάβετ, *Ιδέες και αισθητική: μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι*, Πόλις, Αθήνα, 2006.
5. Κορνέτης Κωστής, *Τα παιδιά της δικτατορίας. Φοιτητική αντίσταση, πολιτισμικές πολιτικές και η μακρά δεκαετία του εξήντα στην Ελλάδα*, Πόλις, Αθήνα, 2015.
6. Τζιόβας Δημήτρης, *Η πολιτισμική ποιητική της νεοελληνικής πεζογραφίας. Από την ερμηνεία στην ηθική*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2017.
7. Χατζηβασιλείου Βαγγέλης, *Η κίνηση του εκκρεμούς. Άτομα και κοινωνία στη μεταπολιτευτική πεζογραφία (1974-2017)*, Πόλις, Αθήνα, 2018.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ (Α. Ράλλη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

1. Να κατανοεί την έννοια και το περιεχόμενο της δομής των λέξεων.
2. Να αναγνωρίζει τα ελάχιστα τεμάχια δόμησης λέξεων, τα διάφορα είδη τους, τη θέση τους στο νοητικό λεξικό, τα ιδιοσυγκρασιακά τους χαρακτηριστικά και τις κυριότερες μορφολογικές διαδικασίες.
3. Να αντιλαμβάνεται ότι μορφολογία δεν είναι μόνον η κλίση των λέξεων όπως παραδοσιακά έχει γίνει αποδεκτό.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναγνωρίζει τις διαδικασίες δόμησης λέξεων.
2. Ικανότητα να κατανοεί την έννοια των λημμάτων του νοητικού λεξικού και του περιεχομένου τους.
3. Ικανότητα να κατανοεί και να αποτιμά τις πληροφορίες που εμπεριέχονται σε διάφορες δημοσιεύσεις αναφορικά με τα επιμέρους συστατικά λέξεων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Γενικές εισαγωγικές αρχές μορφολογικής ανάλυσης
2. Αναγνώριση και είδη μορφημάτων
3. Βασικές έννοιες παραγωγικότητας, αλλομορφίας, μετάπλασης και υποκατάστασης
4. Νοητικό λεξικό: δομή και περιεχόμενο
5. Ονοματική και ρηματική κλίση
6. Κλιτικές τάξεις

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ράλλη, Α. (2005). *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης
2. Aronoff, M. & K. Fudeman (2005). *What is Morphology?* Oxford: Blackwell.
3. Bauer, L. (2003). *Introducing Linguistic Morphology*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
4. Katamba, F. (2000). *Morphology*. Vol. 1-5. London: Routledge.
5. Lieber, R. & P. Stekauer. (2005). *Handbook of Word Formation*. Dordrecht: Springer.

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ (Θ. Μαρκόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Το μάθημα προσφέρει βασικές γνώσεις σχετικά με την Αρχαία Ελληνική ώστε ο φοιτητής να μπορεί να:

1. Κατανοεί το κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο της Αρχαίας Ελληνικής
2. Γνωρίζει τις κυριότερες ιδιαιτερότητες των διαλεκτικών ομάδων της Αρχαίας Ελληνικής
3. Γνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά της Αττικής διαλέκτου στο επίπεδο της φωνολογίας και της μορφολογίας
4. Γνωρίζει την ύπαρξη πηγών για διάφορες κοινωνικές ποικιλίες της Αττικής διαλέκτου
5. Κατανοεί την ποικιλία που παρατηρείται στο φωνολογικό και μορφολογικό επίπεδο της Αττικής διαλέκτου

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις παρακάτω ικανότητες:

1. Ικανότητα να αναλύει γλωσσολογικά τα βασικότερα φαινόμενα της Αττικής διαλέκτου
2. Ικανότητα να επισημαίνει τις διαλεκτικές ιδιαιτερότητες σε κείμενα της περιόδου
3. Ικανότητα να συγκρίνει το φωνολογικό και το μορφολογικό σύστημα της Αττικής διαλέκτου και της Νέας Ελληνικής
4. Ικανότητα να επισημαίνει στοιχεία κοινωνιογλωσσικής ποικιλίας στα κείμενα της Αττικής διαλέκτου
5. Δεξιότητες γλωσσολογικού σχολιασμού αρχαίων ελληνικών κειμένων (επιγραφών κ.ά.)

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
3. Αυτόνομη εργασία
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η θέση της Αρχαίας Ελληνικής στην Ινδο-ευρωπαϊκή οικογένεια γλωσσών
2. Το αρχαίο ελληνικό αλφάβητο
3. Ποικιλία και συστηματικότητα στην Αττική διάλεκτο (φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη)
4. Κοινωνιογλωσσικά ζητήματα της Αττικής διαλέκτου (γλωσσική επαφή, «χαμηλά» επίπεδα χρήσης κλπ.)
5. Γεωγραφική ποικιλία της Αρχαίας Ελληνικής (Αρχαίες Ελληνικές διαλέκτοι)

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Χριστίδης, Α.Φ. (εκδ.) 2001. Ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Από τις αρχές έως την ύστερη αρχαιότητα. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

2. Bakker, E.J.(ed.) 2010. A companion to the Ancient Greek language. Oxford: Wiley-Blackwell.
3. Μπαμπινιώτης, Γ. 1977-1985. Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. I: Φωνολογία. II: Μορφολογία. Αθήνα.

Ε΄ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ (Χ. Βλάχος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί το γνωστικό αντικείμενο τις σημασιολογίας.
2. Διακρίνει μεταξύ λεξικής και προτασιακής σημασίας.
3. Κατανοεί τους όρους αναφορά, σύνολα, έννοια.
4. Διακρίνει τις σχέσεις λογικής συνεπαγωγής και προϋπόθεσης.
5. Γνωρίζει σημασιολογικές ιδιότητες σε επίπεδων λέξεων.
6. Μεταφράζει στην προτασιακή λογική.
7. Μεταφράζει στην κατηγορηματική λογική.
8. Γνωρίζει τον ρόλο των ποσοδεικτών και των τελεστών.

Δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία
2. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και παραγωγικής σκέψης
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αυτό αποτελεί εισαγωγή στη Σημασιολογία. Εξετάζει τον ορισμό της σημασίας σε επίπεδο λέξης και πρότασης, τις σημασιολογικές σχέσεις των γλωσσικών εκφράσεων, καθώς και τη σχέση φυσικής γλώσσας και τυπικής λογικής.

1. Τι είναι σημασιολογία: Ορισμός της σημασίας, προβλήματα, διακρίσεις.
2. Έννοια και αναφορά: η ένταση και έκταση των γλωσσικών εκφράσεων, χρήση εννοιών από τη θεωρία συνόλων.
3. Λεξική σημασία: συνωνυμία, πολυσημία, ομωνυμία, αντωνυμία.
4. Σημασιολογικές σχέσεις προτάσεων: λογική συνεπαγωγή, υπονόημα, προϋπόθεση.
5. Λογική πρόταση και αληθειαικότητα: προτασιακή λογική.
6. Κατηγορήματα: κατηγορηματική λογική.
7. Ποσοδείκτες και τελεστές: η έννοια της μεταβλητής.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Βελούδης, Γ. 2005. *Η σημασία πριν, κατά και μετά τη γλώσσα*. Εκδόσεις Κριτική: Αθήνα.
2. Lyons, J. 1995. *Γλωσσολογική Σημασιολογία* (μτφρ. Γ. Ανδρουλάκης). Εκδόσεις Πατάκη: Αθήνα.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

3. Chierchia, G. & S. McConnell-Ginet. 2000². *Meaning and Grammar: An Introduction to Semantics*. Cambridge, MA: MIT Press.

4. Heim, I. & A. Kratzer. 1988. *Semantics in Generative Grammar*. Oxford: Blackwell.

5. Hurford, J.R. & B. Heasley. 1983. *Semantics: A Coursebook*. Cambridge: Cambridge University Press.

6. Larson, R. & G. Segal. 1995. *Knowledge of Meaning. An Introduction to Semantic Theory*. Cambridge, MA: MIT Press. [Κεφάλαια 1, 2, 3, 4, 7, 8, 10].

7. Portner, P. 2005. *What is Meaning? Fundamentals of Formal Semantics*. Oxford: Blackwell.

8. Saeed, J. 2003². *Semantics*. Oxford: Blackwell.

9. de Swart, H. 1998. *Introduction to Natural Language Semantics*. CLSI Lecture Notes, Number 80. CLSI Publications: Stanford, California.

ΚΕΙΜΕΝΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ (Ρ. Καραχάλιου)
(*συνδιδασκαλία με Ζ' εξάμηνο)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί:

1. Να γνωρίζει τους τρόπους σύστασης των κειμένων.
2. Να αναλύει ποικίλα κείμενα βάσει κριτηρίων κειμενικότητας.
3. Να διακρίνει τα χαρακτηριστικά του προφορικού, του γραπτού και του ψηφιακού λόγου.
4. Να κατανοεί και να αναγνωρίζει τις συμβάσεις του αφηγηματικού και του πολιτικού λόγου.
5. Να αξιοποιεί με κριτικό τρόπο ποικίλα κείμενα σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Δεξιότητες: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών εννοιών και μεθόδων της Κειμενογλωσσολογίας.
2. Ικανότητα να ανιχνεύει χαρακτηριστικά προφορικότητας και γραπτότητας σε υβριδικά είδη κειμένων.
3. Ικανότητα να ερμηνεύει και να αποκωδικοποιεί αφηγηματικά και πολιτικά κείμενα.
4. Ικανότητα να εντάσσει με κριτικό τρόπο ποικίλα κείμενα στη διδασκαλία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος: Στο μάθημα εξετάζουμε τις ακόλουθες έννοιες και φαινόμενα:

1. Προφορικός, γραπτός και ψηφιακός λόγος.
2. Κριτήρια διάκρισης ενός κειμένου από ένα άθροισμα προτάσεων: Συνοχή, συνεκτικότητα, προθετικότητα, περιστασιακότητα, διακειμενικότητα, αποδεκτότητα.

3. Έννοιες κειμενικής ανάλυσης: Συνοχικοί μηχανισμοί, συνεκτικότητα, επίπεδα ύφους, ομοιοαναφορικότητα, ομοιοταξινόμηση, ομοιοεκτατικότητα, ενδοφορική και εξωφορική αναφορά, θέμα-σχόλιο, μικρο- και μακρο- λειτουργίες, γνωστικά σχήματα.
4. Χαρακτηριστικά αφηγηματικού λόγου.
5. Χαρακτηριστικά πολιτικού λόγου (κοινοβουλευτικός & συνθηματικός λόγος).
6. Κριτική ένταξη κειμένων στη γλωσσική διδασκαλία. Το μοντέλο των πολυγραμματισμών.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Adam, J.-M. (1999). *Τα κείμενα: Τύποι και πρότυπα. Αφήγηση, περιγραφή, επιχειρηματολογία, εξήγηση και διάλογος*, μτφρ. Γ. Παρίσης, επιμ. Ε. Καψωμένος. Αθήνα: Πατάκης.
2. Αρχάκης Α. (2005). *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: Πατάκης.
3. Αρχάκης, Α. & Β. Τσάκωνα. (2011). *Ταυτότητες, Αφηγήσεις και Γλωσσική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Πατάκης.
4. Barton, D., & Lee, C. (2013). *Language online: Investigating digital texts and practices*. London: Routledge.
5. Beaugrande R. & W. Dressler (1981). *Introduction to Textlinguistics*. London: Longman.
6. Bernstein B. (1971). *Class, Codes and Control, I*. London: Routledge and Kegan Paul.
7. Bernstein B. (1990). *Class, Codes and Control, IV*. London: Routledge.
8. Γεωργακοπούλου Α. και Δ. Γούτσος (1999). *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
8. Γούτσος, Δ. (2012). *Γλώσσα – Κείμενο, ποικιλία, σύστημα*. Αθήνα: εκδ. Κριτική.
9. Halliday M. A. K. & R. Hasan (1985). *Language, Context and Text: Aspect of Language in a Social Semiotic Perspective*. Oxford: Oxford University Press.
10. Knapp P. & M. Watkins (1994). *Context — Text — Grammar: Teaching the Genres and Grammar of School Writing in Infants and Primary Classrooms*. Australia: Text Productions.
11. Ματσαγγούρας Η. Γ. (2001). *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου. Ή αφού σκέπτονται γιατί δεν γράφουν;*. Αθήνα: Γρηγόρης.
12. Μπαμπινιώτης Γ. (1991). *Γλωσσολογία και λογοτεχνία: Από την τεχνική στην τέχνη του λόγου*. Αθήνα.
13. Πολίτης Π. (2001). «Προφορικός και γραπτός λόγος». Στο Α.-Φ. Χριστίδης (επιμ., σε συνεργασία με τη Μ. Θεοδοροπούλου), *Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, 58-62 (βλ. επίσης www.komvos.edu.gr).
14. Τσάκωνα, Β. (2014). Ανάλυση Πολιτικού Λόγου. Στο Μ. Γεωργαλίδου, Μ. Σηφιανού & Β. Τσάκωνα (επιμ.) *Ανάλυση Λόγου: Θεωρία και Εφαρμογές*, 521-551. Αθήνα: εκδ. Νήσος

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΣΥΝΤΑΞΗ (Χ. Βλάχος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει τα συστατικά μια φράσης και τη λειτουργία της στην πρόταση.
2. Αναπαριστά τη δομή μιας φράσης με τη μορφή δένδροδιαγράμματος.
3. Εφαρμόζει τους βασικούς κανόνες της Συγχώνευσης και τη Συμφωνίας για τη συντακτική ανάλυση της πρότασης.
4. Αναγνωρίζει τα κατηγορήματα και τις ιδιότητές τους ως προς τον αριθμό και την έκφραση των ορισμάτων τους.
4. Συσχετίζει συντακτικές δομές με βάση την εναλλαγή ορισμάτων και γραμματικών λειτουργιών.
5. Συνδυάζει τη συντακτική θεωρία με τα εμπειρικά δεδομένα.

Δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία
2. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και παραγωγικής σκέψης
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αυτό είναι μια εισαγωγή στη συντακτική θεωρία, στο πλαίσιο της Γενετικής Γραμματικής. Εξετάζει την παραγωγή της φραστικής δομής, τη σχέση σύνταξης-λεξικού, καθώς και τις βασικές συντακτικές διεργασίες.

1. Βασικές έννοιες: τι είναι «γλώσσα» και πώς ορίζεται η «γραμματική».
2. Η ιεραρχική δομή της πρότασης: συστατικά και διαγνωστικά κριτήρια αναγνώρισής τους, μια πρώτη προσέγγιση στους κανόνες φραστικής δομής.
3. Συντακτικές κατηγορίες: «τα μέρη του λόγου», ο διαχωρισμός σε λεξικές και λειτουργικές κατηγορίες και η οργάνωση του λεξικού.
4. Φραστική Δομή: από ένα σύστημα κανόνων σε ένα σύστημα αρχών – η πρωτογενής διαδικασία της Συγχώνευσης.
5. Η σχέση Σύνταξης και Λεξικού: κατηγορήματα και ορίσματα. Η προβολή τους στη συντακτική δομή και το ρηματικό κέλυφος.
6. Ορίσματα και γραμματικές λειτουργίες: η αντιστοίχιση των ορισμάτων με τις γραμματικές λειτουργίες του υποκειμένου και του αντικειμένου, μέσα από τη διαδικασία της «Συμφωνίας». Περιπτώσεις παράλειψης του υποκειμένου και η παρουσία του *pro*. Περιπτώσεις παράλειψης του αντικειμένου και ο ρόλος του κατηγορήματος.
7. Εναλλαγές στη δομή ορισμάτων: παθητική σύνταξη, μεταβιβαστικές και αντιμεταβιβαστικές δομές. Αποκοπή του εξωτερικού ορίσματος και λειτουργία του εσωτερικού ορίσματος ως υποκειμένου.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ρούσσου, Α. 2015. *Σύνταξη. Γραμματική και Μινιμαλισμός*. [Ηλεκτρονικό σύγγραμμα]. Αθήνα: ΣΕΑΒ. <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/581>.
2. Θεοφανοπούλου-Κοντού, Δ. (2002) *Γενετική Σύνταξη: Το πρότυπο της Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμωσης*. Αθήνα, Εκδόσεις Καρδαμίτσα.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

3. Adger, D. 2003. *Core Syntax: A Minimalist Approach*. Oxford University Press: Oxford.
4. Carnie, A. 2013³. *Syntax. A Generative Introduction*. Oxford: Blackwell.
5. Freidin, R. 2012. *Syntax. Basic Concepts and Applications*. Cambridge University Press: Cambridge.
6. Haegeman, L. 2006. *Thinking Syntactically. A Guide o Argumentation and Analysis*. Oxford: Blackwell.
7. Larson, R. 2010. *Grammar as Science*. Cambridge, MA: MIT Press.
8. Radford, A. 1997. *Syntactic Theory and the Structure of English: A Minimalist Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
9. Radford, A. 2004. *Minimalist Syntax. Exploring the structure of English*. Cambridge: Cambridge University Press.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ (Α. Ράλλη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

1. Να κατανοεί την έννοια και το περιεχόμενο του σχηματισμού και της ανάλυσης λέξεων.
2. Να αναγνωρίζει τις διαφορές ανάμεσα σε κλίση, παραγωγή και σύνθεση καθώς και τις βασικές ιδιότητες αυτών των διαδικασιών.
3. Να αντιλαμβάνεται ότι η μορφολογία της Νέας Ελληνικής είναι ένας γραμματικός τομέας με νόμους και αρχές.
4. Να έχει μια συνολικότερη εποπτεία της βιβλιογραφίας αναφορικά με τη μορφολογία της Ελληνικής.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναλύει και να συνθέτει μορφολογικά πολύπλοκες λέξεις.
2. Ικανότητα να κατανοεί βασικές αρχές αναφορικά με την κλίση, την παραγωγή και τη σύνθεση.
3. Ικανότητα να κατανοεί και να αποτιμά τις πληροφορίες που εμπεριέχονται σε διάφορες δημοσιεύσεις αναφορικά με τη δόμηση και ανάλυση λέξεων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Παραγωγή, παραγωγικά μορφήματα, νόμοι και αρχές παραγωγής
2. Σύνθεση, συστατικά, νόμοι και αρχές σύνθεσης
3. Βασικές μορφολογικές θεωρίες
4. Θέση της μορφολογίας στη γραμματική

5. Σύγκριση με τη μορφολογία άλλων γλωσσών

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ράλλη, Α. (2005). *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης
2. Ράλλη, Α. (2007). *Η σύνθεση λέξεων. Διαγλωσσική προσέγγιση*. Αθήνα: Πατάκης
3. Booij, G., C. Lehmann, & W. Mugdan (eds.) (2000). *Morphology*. Vol. 1-2. Berlin: Walter de Gruyter.
4. Katamba, F. (2000). *Morphology*. Vol. 1-5. London: Routledge.
5. Lieber, R. & P. Stekauer (2009). *The Oxford Handbook of Compounding*. Oxford: OUP
6. Ralli, Angela (2013). *Compounding in Modern Greek*. Dordrecht: Springer
7. Ralli, A. (2002). Morphology in Greek Linguistics: The State of the Art. *Journal of Greek Linguistics* 4: 77-130.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (Δ. Παπαζαχαρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και ικανότητες στις παρακάτω περιοχές:

1. Κατάκτηση μίας γκάμας τεχνικών ηχογράφησης και παρατήρησης ομιλίας
2. Κατανόηση της σημαντικότητας της αλληλεπίδρασης της γλωσσολογικής θεωρίας, του γλωσσολογικού επίπεδου προς μελέτη, καθώς και των διαφορετικών μεθοδολογιών συλλογής και ανάλυσης γλωσσικών δεδομένων.
3. Κατανόηση της σημαντικότητας της σωστής επιλογής του μεθοδολογικού πλαισίου και των μεθοδολογικών εργαλείων που ταιριάζουν για το κάθε είδος γλωσσικής έρευνας
4. Γνώση πειραματικού σχεδιασμού, καθώς και της οργάνωσης ερευνητικών projects
5. Ικανότητα για εφαρμογή των βασικών τεχνικών συλλογής, μεταγραφής και επισημείωσης γλωσσικών δεδομένων, σε διαφορετικούς κλάδους της Γλωσσολογίας, συμπεριλαμβανομένων και των Βάσεων Δεδομένων, Μεθόδων εκμείωσης Δεδομένων, ελεγχόμενων πειραματικών διαδικασιών, ερωτηματολογίων, συνεντεύξεων και εθνογραφικών μεθόδων συλλογής υλικού.
6. Ικανότητα κατανόησης των ιδιαιτεροτήτων κάθε ενός ερευνητικού πεδίου, και σεβασμού των ηθικών και νομικών ζητημάτων που εγείρονται από τη συλλογή και αποθήκευση του γλωσσικού υλικού.
7. Ικανότητα κριτικού ελέγχου των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων κάθε ενός μεθοδολογικού πλαισίου

Δεξιότητες:

1. Ικανότητα αναλυτικής σκέψης, μέσα από τη σύγκριση της καταλληλότητας των διαφορετικών μεθοδολογικών πλαισίων και εργαλείων για τα διάφορα είδη Γλωσσολογικής έρευνας
2. Ικανότητα χρήσης των κατάλληλων υπολογιστικών εργαλείων και λογισμικών, για την ανάλυση δεδομένων
3. Ικανότητα προσαρμογής σε νέες καταστάσεις
4. Ικανότητα κριτικής σκέψης

5. Ικανότητα για αυτόνομη εργασία
6. Ικανότητα για συλλογική εργασία
7. Επίδειξη δεοντολογικής υπευθυνότητας στη συλλογή και διαχείριση γλωσσικού υλικού, καθώς και σεβασμού των ιδιαιτεροτήτων των πληροφορητών

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Πώς γράφουμε ένα επιστημονικό κείμενο. Βασική δομή
2. Βιβλιογραφικές αναφορές
3. Αλληλεπίδραση ανάμεσα σε: i. Γλωσσολογικές Θεωρίες, ii. Γλωσσικά Επίπεδα, 4. Γλωσσικά δεδομένα, iv. Μεθοδολογικά πλαίσια και εργαλεία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων
5. Μέθοδοι συλλογής γλωσσικού υλικού: Δειγματοληψία πληθυσμού, ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, εθνογραφικές μέθοδοι συλλογής υλικού, εργαστηριακά πειράματα, Μελέτες Μεμονωμένων Περιπτώσεων, Μελέτες Στάσεων, Μελέτες Αντίληψης.
6. Δεοντολογικά και νομικά ζητήματα συλλογής, χρήσης και αποθήκευσης γλωσσικού υλικού
7. Ποιοτικές και Ποσοτικές μέθοδοι Ανάλυσης
8. Πολυτροπικές βάσεις δεδομένων: i.Είδη δεδομένων (κείμενο, ήχος, εικόνα –κινητή & ακίνητη-, πρωτογενή & επεξεργασμένα, είδη μεταγραφής, είδη επισημείωσης), ii. Μεταδεδομένα (είδη μεταδεδομένων ως προς το γλωσσικό σύστημα, την επικοινωνιακή περίσταση, τους πληροφορητές και τη δομή της (συν)-ομιλίας), iii. Λογισμικά εργαλεία (ELAN, Praat, Cat-Labb, Exmaralda, EMU)

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΑΦΗ (Θ. Μαρκόπουλος)
(*συνδιδασκαλία με Η' εξάμηνο)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Το μάθημα προσφέρει βασικές γνώσεις σχετικά με το φαινόμενο της Γλωσσικής Επαφής / Πολυγλωσσίας ώστε ο φοιτητής να μπορεί να:

1. Αντιλαμβάνεται την έκταση και ποικιλία του φαινομένου της Γλωσσικής Επαφής
2. Γνωρίζει βασικά κοινωνιογλωσσικά χαρακτηριστικά πολύγλωσσων κοινωνιών
3. Γνωρίζει τους βασικούς μηχανισμούς της γλωσσικής επαφής σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο
4. Γνωρίζει βασικά ζητήματα σχετικά με τις κρεολές και τις γλώσσες πίτζιν
5. Κατανοεί το φαινόμενο του «γλωσσικού θανάτου»

Δεξιότητες: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις παρακάτω ικανότητες:

1. Ικανότητα να αντιλαμβάνεται την επίδραση της γλωσσικής επαφής / πολυγλωσσίας σε γλωσσικά δεδομένα από διάφορες γλώσσες
2. Ικανότητα να επισημαίνει συγκεκριμένα φαινόμενα γλωσσικής επαφής σε γλωσσικά δεδομένα (συγχρονικά και διαχρονικά)
3. Ικανότητα να συσχετίζει κοινωνιογλωσσικές καταστάσεις με φαινόμενα

γλωσσικής επαφής

4. Ικανότητα να έχει κριτική στάση απέναντι στις προκαταλήψεις για την γλωσσική επαφή

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η γλωσσική επαφή ως καθολικό γλωσσικό φαινόμενο
2. Σχέση γλωσσικής επαφής και πολυγλωσσίας
3. Κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο και γλωσσική επαφή / Αντιλήψεις για την γλωσσική επαφή
4. Μηχανισμοί της γλωσσικής επαφής
5. Αποτελέσματα γλωσσικής επαφής: I. Λεξιλογικός και δομικός δανεισμός
II. Μεικτές γλώσσες / πίτζιν και κρεολές γλώσσες
III. «Γλωσσικός θάνατος»

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Baker, C. 2001. *Εισαγωγή στη διγλωσσία και τη δίγλωσση εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.
2. Thomason, S. G. 2001. *Language Contact: An Introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
3. Hickey, R. (ed.). 2010. *The Handbook of Language Contact*. Oxford: Wiley-Blackwell.
4. Matras, Y. 2009. *Language Contact*. Cambridge: Cambridge University Press.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΜΟΡΦΟΦΩΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΙΑΛΕΚΤΩΝ (Α. Ράλλη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

1. Να κατανοεί την έννοια της γλωσσικής ποικιλίας.
2. Να διακρίνει τα φωνολογικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά των κυριοτέρων νεοελληνικών διαλέκτων.
3. Να κατανοεί τις έννοιες του ισόγλωσσου και της γλωσσικής χαρτογράφησης.
4. Να γνωρίζει τη διαχρονική εξέλιξη των νεοελληνικών διαλέκτων.
5. Να γνωρίζει αρκετές από τις υπάρχουσες διαλεκτικές πηγές.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αντιλαμβάνεται τον πλούτο της ελληνικής διαλεκτικής ποικιλίας.
2. Ικανότητα να συμβάλλει στη διαφύλαξη της ελληνικής γλωσσικής κληρονομιάς.

3. Ικανότητα να κατανοεί και να αποτιμά τις ιδιαιτερότητες της κάθε νεοελληνικής διαλέκτου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Γενικές εισαγωγικές αρχές διαλεκτολογίας
2. Γένεση και εξέλιξη νεοελληνικών διαλέκτων
3. Έννοιες ισόγλωσσου και ετερόγλωσσου
4. Διαλεκτικοί άτλαντες
5. Βόρεια ιδιώματα, Ποντιακά, Καππαδοκικά, Κρητικά, Κυπριακά, Κατωιταλιώτικα, Επτανησιακά, Δωδεκανησιακά.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ράλλη, Α. (2017). *Σημειώσεις μαθήματος*
2. Κοντοσόπουλος, Νικόλαος (1981). *Διάλεκτοι και ιδιώματα της Νέας Ελληνικής*. Αθήνα: Γρηγόρης.
3. Chambers, J. K. & P. Trudgill (1998). *Dialectology*. Cambridge: Cambridge University Press.
4. *Η ελληνική γλώσσα και οι διάλεκτοί της*. Αθήνα: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. (2000).

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ (Α. Ρούσσου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί τις συντακτικές διεργασίες.
2. Αναλύει φαινόμενα που αφορούν σχέσεις ορισμάτων.
3. Αναλύει φαινόμενα που σχετίζονται με μετακινήσεις λεξικών στοιχείων.
4. Συγκρίνει διαγλωσσικά δεδομένα.
5. Κρίνει θεωρητικές αναλύσεις.
6. Αναγνωρίζει συντακτικά φαινόμενα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναλύσει σύνθετα συντακτικά δεδομένα.
2. Ικανότητα να επεκτείνεται σε συγκριτική ανάλυση δεδομένων.
3. Ικανότητα να θέτει ερωτήματα.
4. Εφαρμόζει συντακτικές αναλύσεις.
5. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Εμβάθυνση σε κάποιες θεωρητικές έννοιες με εστίαση σε βασικά συντακτικά φαινόμενα σε διαγλωσσικό επίπεδο. Το θεωρητικό πλαίσιο είναι αυτό της Γενετικής Γραμματικής, όπως έχει διαμορφωθεί στο Μινιμαλιστικό Πρόγραμμα (Chomsky 1995, κί εξής).

1. Το θεωρητικό πλαίσιο: διαγλωσσικές διαφορές και παραμετρικές επιλογές.
2. Εξαρτήσεις ορισμάτων I: αναφορική δέσμευση.
3. Εξαρτήσεις ορισμάτων II: δομές ελέγχου, ανύψωσης και ο ρόλος της μη παρεμφατικότητας.
4. Ερωτηματικές προτάσεις: διάκριση σε μερικής και ολικής άγνοιας. Ο ρόλος της αριστερής περιφέρειας της πρότασης.
5. Η διεύρυνση της αριστερής περιφέρειας. Εστίαση και θεματοποίηση.
6. Τοπικότητα: περιορισμοί στη μετακίνηση (και στις σχέσεις εξάρτησης).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Adger, D. 2003. *Core Syntax*. Oxford University Press: Oxford.
- 2 Chomsky, N. 2002. *On Nature and Language*. Edited by A. Belletti & L. Rizzi. Cambridge: Cambridge University Press. [Chomsky, N. (2004) *Για τη φύση και τη γλώσσα* (μτφρ. Γ. Κοτζόγλου). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδήμα].
3. Hornstein, N., J. Nunes and K. Grohmann. 2005. *Understanding Minimalism*. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Θεοφανοπούλου-Κοντού, Δ. 2002. *Γενετική Σύνταξη: Το πρότυπο της κυβέρνησης και αναφορικής δέσμευσης*. Εκδόσεις Καρδαμίτσα: Αθήνα. [Κεφάλαια 6, 8, 9, 10, 11].
5. Lasnik, H. and J. Uriagereka. 2005. *A Course in Minimalist Syntax. Foundations and Prospects*. Oxford: Blackwell.
6. Radford, A. 2004. *Minimalist Syntax. Exploring the Structure of English*. Cambridge: Cambridge University Press.
7. Roberts, I. 1997. *Comparative Syntax*. London: Arnold
8. Ρούσσου, Α. 2015. *Σύνταξη. Γραμματική και Μινιμαλισμός*. [Ηλεκτρονικό σύγγραμμα]. Αθήνα: ΣΕΑΒ. <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/581>.

ΔΙΑΛΕΚΤΟΛΟΓΙΑ (Ρ. Καραχάλιου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί:

1. Να γνωρίζει τις βασικές αρχές της Διαλεκτικής Γεωγραφίας και της Αστικής Διαλεκτολογίας.
2. Να αναγνωρίζει τις βασικές διαστάσεις γλωσσικής ποικιλότητας (γεωγραφικής, κοινωνικής, λειτουργικής).
3. Να αντιλαμβάνεται τη σημασία της μελέτης των γλωσσικών στάσεων.
4. Να κατανοεί τα φαινόμενα της γλωσσικής αλλαγής,
5. Να γνωρίζει τους μηχανισμούς της δημιουργίας νέων διαλέκτων.
6. Να διακρίνει τα είδη γλωσσικού θανάτου.
7. Να αξιοποιήσει διαλεκτικά κείμενα στον σχεδιασμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων

Δεξιότητες: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής /τρια θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών εννοιών της Διαλεκτολογίας.
2. Ικανότητα να αντιμετωπίζει κριτικά τις ποικίλες γλωσσικές στάσεις
3. Ικανότητα να προσεγγίζει με κριτικό πνεύμα τις διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις.
4. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των φαινομένων της δημιουργίας διαλέκτων, της γλωσσικής αλλαγής και του γλωσσικού θανάτου.
5. Ικανότητα να εντάσει κείμενα ποικιλότητας στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος: Στο μάθημα εξετάζονται οι παρακάτω έννοιες και φαινόμενα:

1. Ορισμοί: «Γλώσσα» – «Διάλεκτος». Κριτήρια προσδιορισμού των παραπάνω όρων (Αλληλοκατανόηση, Αυτονομία- Ετερονομία).
2. Διαλεκτική Γεωγραφία: Απαρχές, μέθοδοι, κωδικοποίηση γλωσσικού υλικού, ευρήματα.
3. Γλωσσικές στάσεις & ποικιλότητα
4. Σχέση Διαλεκτολογίας και Θεωρητικής Γλωσσολογίας (Δομική Γλωσσολογία, Γενετική Γλωσσολογία).
5. Αστική Διαλεκτολογία: Διαφορές από την Γεωγραφική Διαλεκτολογία (στην αντίληψη του γλωσσικού συστήματος, του ρόλου των ομιλητών και της γλωσσικής κοινότητας, στις μεθόδους, στα ευρήματα, στην ερμηνεία τους).
6. Ποσοτική Διαλεκτολογία – Διαλεκτομετρία: Διαφορές από την Αστική Διαλεκτολογία ως προς το γλωσσικό υλικό, την ποσοτική επεξεργασία του, τα αποτελέσματα). Αντιληπτική Διαλεκτολογία: Πού βασίζεται, ποια τα μεθοδολογικά εργαλεία της.
7. Γλωσσική ποικιλία – γλωσσική αλλαγή.
8. Δημιουργία νέων γλωσσικών συστημάτων (pidgin, creoles, νέων διαλέκτων).
9. Επαφή διαλέκτων / Γλωσσική απομόνωση. Αποτελέσματα στα γλωσσικά συστήματα.
10. Γλωσσικός θάνατος / μειονοτικές γλώσσες (κοινωνικές και γλωσσικές παράμετροι, semi-speakers, passive speakers).
11. Ένταξη ποικιλότητας στην κριτική εκπαίδευση. Το μοντέλο των πολυγραμματισμών.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Aitchison, J. (1991). *Language Change: Progress or Decay?* Cambridge: Cambridge University Press.
2. Αρχάκης, Α. & Μ. Κονδύλη. 2001. *Εισαγωγή σε Ζητήματα Κοινωνιογλωσσολογίας*. Αθήνα: εκδ. Νήσος.
3. Αρχάκης, Α. & Β. Τσάκωνα. (2011). *Ταυτότητες, Αφηγήσεις και Γλωσσική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Πατάκης.
4. Campbell, L. & M. C. Muntzel. (1989). The structural consequences of language death. Στο Nancy Dorian (επιμ.), *Investigating Obsolescence: Studies in Language Contraction and Death*, 181-196. Cambridge: CUP.
5. Chambers, J.K., P. Trudgill & N. Schilling-Estes. (2008). *The Handbook of Language Variation and Change*. Blackwell Publishing.
6. Chambers, K.J. & P. Trudgill. (2011). *Διαλεκτολογία*. Μτφρ: Στέλλα Λαμπροπούλου, Επιμέλεια: Δημήτρης Παπαζαχαρίου, Αθήνα: εκδ. Πατάκη.
7. Crystal, D. (2000). *Language Death*. Cambridge: Cambridge University Press.

8. Grenoble, L. A. & Whaley, L. J. (2006). *Saving Languages: An Introduction to Language Revitalization*. New York: Cambridge University Press.
9. Κακριδή-Φερράρι, Μαρία. (2007). Στάσεις απέναντι στη γλώσσα.
http://www.greek-language.gr/greekLang/studies/history/thema_03/index.html
10. Kerswill, P. & P. Trudgill. (2005). The birth of new dialects. Στο P Auer, F. Hinskens, & P. Kerswill (επιμ.), *Dialect Change: Convergence and Divergence in European Languages*, 196-220. Cambridge: Cambridge University Press.
11. Κουρδής, Ε. (2007). *Θεσσαλικό ιδίωμα: από τα κοινωνικά σημεία στη γλωσσική ιδεολογία*. Βόλος: Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας.
12. Preston, D. R.(επιμ.). (1999). *Handbook of Perceptual Dialectology*. (Volume 1). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
13. Τσάκωνα Β., Γλωσσικές στάσεις / στάσεις απέναντι στη γλώσσα.
http://www.greek-language.gr/digitalResources/modern_greek/tools/lexica/glossology_edu/lemma.html?id=131

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (Θ. Μαρκόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί την αναγκαιότητα της γλωσσικής αλλαγής και τις διάφορες αντιλήψεις για αυτήν
2. Γνωρίζει τα είδη της γλωσσικής μεταβολής σε όλα τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης (φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη και σημασιολογία)
3. Γνωρίζει την σχέση μεταξύ νεωτερισμού και διάδοσης μιας μεταβολής στην γλωσσική κοινότητα
4. Εξηγήσει γνωστές ή πολύ συχνές γλωσσικές μεταβολές

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναγνωρίζει περιπτώσεις γλωσσικής μεταβολής στα γλωσσικά δεδομένα
2. Ικανότητα να ερμηνεύει γλωσσικές μεταβολές με σύγχρονα γλωσσολογικά εργαλεία
3. Ικανότητα κριτικής προσέγγισης αρνητικών αντιλήψεων για την γλωσσική μεταβολή
4. Δεξιότητες μελέτης παλαιότερων κειμένων και εύρεσης περιπτώσεων γλωσσικής μεταβολής

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στη γλωσσική μεταβολή: έννοια της γλωσσικής αλλαγής, αντιλήψεις για την γλωσσική αλλαγή
2. Γλωσσική μεταβολή και γλωσσική ποικιλία
3. Είδη γλωσσικής μεταβολής: I. Φωνολογία, II. Μορφολογία, III. Σύνταξη, IV. Σημασιολογία

4. Γλωσσική επαφή
5. Επισκόπηση της Ιστορικής Γλωσσολογίας

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. McMahon, A. 2003. Ιστορική Γλωσσολογία: Η θεωρία της γλωσσικής μεταβολής. Αθήνα: Μεταίχμιο.
2. Aitchison, J. 2006. Γιατί αλλάζει η γλώσσα: Πρόοδος ή παρακμή; Αθήνα: Πατάκης.
3. Bower, C. & B. Evans. 2014. The Routledge Handbook of Historical Linguistics. London: Routledge.
4. Campbell, L. 2004². Historical Linguistics. An Introduction. Cambridge Massachusetts: The MIT Press.
5. Hock, H.H. 1991². Principles of Historical Linguistics. Berlin: Mouton de Gruyter.
6. Joseph, B. & R. Janda (eds.) 2004. The Handbook of Historical Linguistics. Oxford: Wiley-Blackwell.

**Η' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΟΥ (Ρ. Καραχάλιου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί:

1. Να γνωρίζει τις βασικότερες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ανάλυση φυσικού λόγου, προφορικού ή γραπτού.
2. Να αναγνωρίζει τα δεικτικά στοιχεία ενός εκφωνήματος, τα υπονοήματά του, τις γλωσσικές πράξεις που επιτελεί, την απειλητικότητά του και το ρόλο του στη συνομιλία.
3. Να εμβαθύνει στο φαινόμενο του πραγματωμένου λόγου.
4. Να κατανοεί βασικές αρχές και μεθόδους της Ανάλυσης Συνομιλίας
5. Να κατανοεί βασικές αρχές και μεθόδους της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου.

Δεξιότητες: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής /τρια θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών εννοιών της Ανάλυσης του Λόγου.
2. Ικανότητα να αντιμετωπίζει προβλήματα γλωσσολογικής ή διεπιστημονικής φύσης.
3. Ικανότητα να προσεγγίζει με κριτικό πνεύμα τις διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις.
4. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών αρχών της Ανάλυσης Συνομιλίας και της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος: Το μάθημα εξετάζει τις ακόλουθες έννοιες και

φαινόμενα:

1. Γλωσσική χρήση
2. Πρόταση και εκφώνημα
3. Σημασίες εκφωνημάτων και συμφραζόμενα
4. Συνομιλιακές αρχές
5. Δείξη, υπονόημα, συνάφεια
6. Βασικές έννοιες της θεωρίας των γλωσσικών πράξεων
7. Ευθείες και πλάγιες γλωσσικές πράξεις
8. Η έννοια του προσώπου και θεωρίες ευγένειας & αγένειας
9. Ανάλυση της συνομιλίας: δομές εναλλαγής των ομιλητών, μοντέλα διαδοχής των συνεισφορών και γειτνιαστικά ζεύγη, μηχανισμοί διόρθωσης, επικαλύψεις, διακοπές
10. Συνομιλιακές αφηγήσεις.
11. Συστήματα απομαγνητοφώνησης
12. Βασικές αρχές της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Αρχάκης Α. (2011). *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: Πατάκης.
2. Austin J. L. (1962). *How to Do Things with Words*. Oxford: Clarendon press.
3. Blakemore D. (1992). *Understanding Utterances: An introduction to pragmatics*. Oxford: Blackwell.
4. Brown P. & S. Levinson (1987). *Politeness. Some Universals in Language Usage*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. Γεωργακοπούλου Α. και Δ. Γούτσος (1999). *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
6. Grice P. (1975). "Logic and Conversation". Στο Cole & Morgan (επιμ.), *Syntax and Semantics 3*. New York: Academic Press, 41-58.
7. Leech G. 1983. *Principles of Pragmatics*. London: Longman.
8. Levinson S. C. (1983). *Pragmatics*. Cambridge: Cambridge University Press.
9. Marmaridou S. (2000). *Pragmatic Meaning and Cognition*. Amsterdam: John Benjamins.
10. Mey J. L. (1993), *Pragmatics: An introduction*. Oxford: Blackwell.
11. Johnstone B. (2002). *Discourse Analysis*. Oxford: Blackwell.
12. Κανάκης Κ. (2007). *Εισαγωγή στην πραγματολογία. Γνωστικές και κοινωνικές όψεις της γλωσσικής χρήσης*. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.
13. Μπέλλα, Σ. (2015). *Πραγματολογία: Από τη Γλωσσική Επικοινωνία στη Γλωσσική Διδασκαλία*. Αθήνα: Gutenberg.
14. Ντάλτας Π. (2003). *Πραγματολογία και επικοινωνία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
15. Παυλίδου Θ.-Σ. (επιμ.) (2006). *Γλώσσα-γένος-φύλο*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].
16. Sacks, H. (1992). *Lectures on Conversation* (επιμ. G. Jefferson). Oxford: Blackwell.
17. Sacks H., Schegloff, E. A. & Jefferson, G. (1974). "A simplest systematics for the organisation of turn-taking for conversation". *Language*, 50: 696-735.
18. Searle J. R. (1969). *Speech Acts: An Essay in the Philosophy of Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
19. Searle J. R. (1975). "Indirect speech acts". Στο Cole, P. & Morgan, J. (επιμ.), *Syntax and semantics: Speech acts*, 3. New York: Academic Press, 59-82.
20. Searle J. R. (1976). "A classification of illocutionary acts". *Language in Society*, 5(1): 1-23.
21. Sifianou M. (1992). *Politeness Phenomena in England and Greece. A Cross-Cultural Perspective*. Oxford: Oxford University Press.

22. Sifianou, M. (1999), *Discourse analysis: An Introduction*. Παρουσία, 48. Αθήνα (Β' έκδοση: Hillside Press, 2006).
23. Sperber D. & Wilson, D. (1986/1995), *Relevance: Communication and cognition*. Oxford: B. Blackwell.
24. Yule G. (2006), *Πραγματολογία*. Μτφρ. Α. Αλβανούδη & Χ. Καπελλίδη, επιμ. Θ.-Σ. Παυλίδου. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη]. → προτεινόμενο βοήθημα

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΦΩΝΗΤΙΚΗ (Δ. Παπαζαχαρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και ικανότητες στις παρακάτω περιοχές:

1. Θα συνδέουν τις νοητικές αναπαραστάσεις των ανθρώπινων ήχων με τις φυσικές ιδιότητες τους, όπως αυτές εμφανίζονται μέσα από κυματομορφές, φασματογραφήματα και φάσματα
2. Θα έχουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν, περιγράφουν και αναλύουν τους ήχους της ανθρώπινης φωνής
3. Θα καταλαβαίνουν τη διαφορά ανάμεσα στην παραγωγή και αντίληψη φωνή.
4. Θα έχουν κατακτήσει ένα σύνολο τεχνικών για την ανάλυση και την επεξεργασία του ηχητικού σήματος

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών
2. Ικανότητα κατανόησης των βασικών τεχνικών ανάλυσης δεδομένων.
3. Ικανότητα χειρισμού εξειδικευμένου λογισμικού (για ανάλυση φωνής)
4. Ικανότητα για ολοκλήρωση αυτόνομης ατομικής εργασίας

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Φυσικές ιδιότητες της ανθρώπινης φωνής
2. Κυματομορφές: Είδη κυματομορφών. Κατηγοριοποίηση των ήχων της ανθρώπινης φωνής σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των κυματομορφών.
3. Φασματογραφήματα: είδη φασματογραφημάτων. Κατηγοριοποίηση των ήχων της ανθρώπινης φωνής σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των φασματογραφημάτων. Φάσματα
4. Περιγραφή του φωνηεντικού χώρου
5. Μονοφθόγγοι / δίφθογγοι και τα ακουστικά τους χαρακτηριστικά
6. Χρόνος Έναρξης Φώνησης (Χ.Ε.Φ.) και τα ακουστικά χαρακτηριστικά των κλειστών ήχων
7. Ακουστικά χαρακτηριστικά των τριβόμενων ήχων
8. Ακουστικά χαρακτηριστικά των υγρών και έρρηνων
9. Ακουστικά χαρακτηριστικά των ουρανικών ήχων της Ελληνικής γλώσσας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ladefoged, P. (2010) *Εισαγωγή στη Φωνητική*. Αθήνα: Πατάκης
2. Μποτίνης, Α. (2011) *Φωνητική της Ελληνικής*. Αθήνα: ISEL Editions
3. Παπαζαχαρίου, Δημήτρης (2004). Σημειώσεις μαθήματος Εργαστηριακής Φωνητικής

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΓΛΩΣΣΩΝ (Χ. Βλάχος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει τις οικογένειες γλωσσών που ομιλούνται σε κάθε μέρος του πλανήτη.
2. Αναγνωρίζει τις σχέσεις μεταξύ των γλωσσικών οικογενειών και την καταγωγή τους.
3. Χρησιμοποιεί τη μεθοδολογία της τυπολογικής έρευνας.
4. Γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές της φωνολογικής, μορφολογικής και συντακτικής τυπολογίας.
5. Γνωρίζει τα βασικά επιπέδα γλωσσολογικής ανάλυσης υπό το πρίσμα της τυπολογίας.

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
3. Αυτόνομη εργασία
4. Ομαδική εργασία
4. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στο χώρο της Τυπολογίας και της αρχές της Τυπολογικής Σχολής, καθώς και των διαφορών της με τη Σχολή της Γενετικής Γραμματικής:

1. Γλωσσικές ομοιότητες και γλωσσικοί τύποι
2. Οι γλώσσες του κόσμου: Ευρασία, Αφρική, Ειρηνικός, Αυστραλία, Αμερική
3. Μεθοδολογία τυπολογικής έρευνας
4. Τυπολογία και λεξιλόγιο
5. Μορφολογική τυπολογία
6. Συντακτική τυπολογία
7. Φωνολογική τυπολογία
8. Κρεολές και Πίντζιν γλώσσες
9. Υπόθεση Sapir-Whorf
10. Γλωσσικά καθολικά και Καθολική Γραμματική

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Chomsky, N. 1986. *Knowledge of Language*. New York: Praeger
2. Chomsky, N. 1981. *Lectures on Government and Binding*. Dordrecht: Foris Publications
3. Comrie, B. 1981. *Language Universal and Linguistic Typology. Syntax and Morphology*. Oxford: Blackwell
4. Croft, W. 2003. *Typology and Universals*. Cambridge: Cambridge University Press
5. Greenberg, J. 1966a. Some Universals of Language with particular reference to the order of meaningful elements. In J. Greenberg (ed.), *Universals of Language*. 2nd. Edition. Cambridge MA: MIT Press
6. Greenberg, J. 1966b. Chapter 3. Grammar and Lexicon. In J. Greenberg (ed.), *Language Universals with Special Reference to Feature Hierarchies*. The Hague: Mouton.
7. Haspelmath, M. 2005. Explaining syntactic universals. Handouts from the 2005 LSA Institute, MIT, 27 June - 5 August 2005
8. Haspelmath, M., M. Dryer, D. Gil, and B. Comrie (eds.) 2005. *The World Atlas of Language Structures*. Oxford: Oxford University Press
9. Hawkins J.A. 1983. *Word Order Universals*. New York: Academic Press
10. Hawkins J.A. (ed.) 1992. *Explaining Language Universals*. Oxford: Basil Blackwell Ltd
11. McCloskey, J. 1997. Subjecthood and Subject Positions. In L. Haegeman (ed.) *Elements of Grammar*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers
12. Polinsky, M. 2006. Language Universals and Grammatical Theory: From Generalizations to Explanations. LSA Lectures, MIT
13. Shibatani, M. and T. Bynon (eds). 1995. *Approaches to Language Typology*. Oxford: Oxford University Press

ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Γ. Ευδόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Εξηγήσει το πεδίο μελέτης της λεξικολογίας στο πλαίσιο της σύγχρονης γλωσσολογίας και τη σχέση του με τη λεξικογραφία.
2. Χειρίζεται με άνεση τις έννοιες και τις μεθόδους των επιπέδων ανάλυσης και να αντιλαμβάνεται πώς αυτές μπορούν να συνδυάζονται με στόχο την ανάλυση της λέξης.
3. Αναλύει ζητήματα που αφορούν το σχηματισμό, τη σημασία και τη χρήση των λέξεων.
4. Γνωρίζει τις τυπικές και άλλες ιδιαιτερότητες του λεξικού αποθέματος της Νέας Ελληνικής.
5. Εφαρμόζει έναν συνδυασμό μικρογλωσσολογικής και μακρογλωσσολογικής ανάλυσης στη λέξη και στο λεξικό απόθεμα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Να συλλέγει, να οργανώνει, να αναλύει και να χειρίζεται γλωσσικά δεδομένα διαφόρων ειδών.
2. Να πραγματοποιεί ποσοτική και ποιοτική επεξεργασία γλωσσικών δεδομένων.
3. Να αξιολογεί κριτικά τα γλωσσικά δεδομένα.
4. Να αναλύει και να συνθέτει διαφορετικού είδους πληροφορίες.
5. Να αντιλαμβάνεται τις αντίστοιχες έννοιες και να εφαρμόζει τις κατάλληλες μεθόδους έρευνας και ανάλυσης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Λεξικολογία ως Κλάδος της Γλωσσολογίας. Έννοια και Ορισμός της Λέξης. Λέξημα. Λεξικές και Γραμματικές (Λειτουργικές) Λέξεις. Η σημασία της Λέξης. Διεργασίες Σχηματισμού Λέξεων. Λεξιλογική Κατηγοριοποίηση της Ν. Ελληνικής. Ειδικά Λεξιλόγια.

Εισαγωγικά: Η Λεξικολογία ως Κλάδος της Γλωσσολογίας. Ορισμός της Λεξικολογίας. Η Σχέση της Λεξικολογίας με τη Μορφολογία. Η Σχέση της Λεξικολογίας με τη Σημασιολογία, τη Φωνητική και Φωνολογία και τη Σύνταξη. Λεξικολογία και Λεξικογραφία. Λεξικολογία και Ετυμολογία.

Φύση των λέξεων: Έννοια και Ορισμός της Λέξης, Προφορικός – Γραπτός Λόγος, Ορθογραφία και Προφορά. Λέξημα, Λεξικές και Γραμματικές (Λειτουργικές) Λέξεις. Τάξεις λέξεων.

Λεξικό και λεξιλόγια: Το λεξικό απόθεμα, είδη λεξιλογίων. Κατηγοριοποίηση του λεξικού αποθέματος της ΝΕ.

Λεξική σημασία: Η σημασία της λέξης, Σημασία, δήλωση, αναφορά. Εννοιακές σχέσεις: συνωνυμία, ομωνυμία, πολυσημία, αντίθεση, παλαιωνυμία. Επέκταση της σημασίας: μεταφορά, μετωνυμία, κ.τ.λ.

Μορφή των λέξεων: Διεργασίες Σχηματισμού Λέξεων: κλίση, παραγωγή, σύνθεση. Άλλοι μηχανισμοί λεξικής παραγωγής.

Λεξιλογική ποικιλία: Περιθωριακά λεξιλόγια. Ειδικά λεξιλόγια. Το «διπλό λεξιλόγιο».

Στοιχεία λεξικογραφίας: Λεξικογραφία: τυπολογία, δομή και οργάνωση, δημιουργία λεξικών. Ιστορία της λεξικογραφίας στην Ελλάδα και τον κόσμο.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Crystal, D. (1997) *The Cambridge Encyclopedia of Language* (2nd Edition). Cambridge: Cambridge University Press.
2. Crystal, D. (1997) *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Jackson, H. (1988) *Words and Their Meaning*. London: Longman.
4. Jackson, H. & E. Z. Amvela (2000) *Words, Meaning and Vocabulary: An Introduction to Modern English Lexicology*. London: Continuum.
5. Κρύσταλ, Ντ. (2003) *Λεξικό Γλωσσολογίας και Φωνητικής* (Μετ. Γ. Ξυδόπουλος). Αθήνα: Πατάκης.
6. Lyons, J. (1995) *Γλωσσολογική Σημασιολογία* (Μετ. Γ. Ανδρουλάκης). Αθήνα: Πατάκης.
7. Μότσιου, Β. (1994) *Στοιχεία Λεξικολογίας: Εισαγωγή στη νεοελληνική λεξικολογία*. Αθήνα: Νεφέλη. **[Προτεινόμενο σύγγραμμα]**

8. Μπαμπινιώτης, Γ. (1998) «Λεξικογραφικό Επίμετρο». Στο *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.
9. Ξυδόπουλος, Γ. (2008) *Λεξικολογία: Εισαγωγή στην ανάλυση της λέξης και του λεξικού*. Αθήνα: Πατάκης [**Προτεινόμενο σύγγραμμα**]
10. Πετρούνιας Ευ. (2002). *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση*. Μέρος Α': Θεωρία, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
11. Ράλλη, Α. (2005) *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης
12. Singleton, D. (2000) *Language and the Lexicon: An Introduction*. London: Arnold.
13. Yule, G. (2010). *The Study of Language* (4th Edition). Cambridge: Cambridge University Press.

ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ Ι (Γ. Μεσσήνης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν:

1. να γνωρίζουν τη βασική δομή και λειτουργία του Η/Υ
2. να γνωρίζουν τη βασική δομή και λειτουργία του διαδικτύου
3. να αποκτήσουν γνώσεις για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου
4. να γνωρίσουν τις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες (Digital Humanities)
5. να αξιοποιούν με επιστημονικά οφέλη τις Εφαρμογές Κοινωνικής Δικτύωσης
6. να αξιοποιούν λογισμικά Επεξεργασίας Κειμένου
7. να αξιοποιούν λογισμικά Παρουσιάσεων

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Ομαδική εργασία
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος και είναι μια εισαγωγή στις βασικές γνώσεις και δεξιότητες χρήσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Καλύπτει τις ανάγκες των φοιτητών, που προκύπτουν από την συνεχή εξέλιξη των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Σπουδών (Digital Humanities), ως επικουρικής επιστήμης στην κλασική επιστήμη της Φιλολογίας

Γενικός σκοπός του μαθήματος:

1. Η απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων χρήσης των ΤΠΕ (πληροφορικός εγγραμματισμός), προσανατολισμένων στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες
2. Να καλύψουν οι φοιτητές τα κενά που ενδεχομένως έχουν από το σχολείο και να προσαρμόσουν τις γνώσεις τους στην ειδικότητά τους
3. Η απόκτηση της κατάλληλης ψηφιακής γνώσης που θα τους βοηθήσει να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σπουδών τους, αλλά και στην μετέπειτα σταδιοδρομία τους

Βασικές Ενότητες

1. Είδη Υπολογιστών και σύγχρονες Περιφερειακές Μονάδες Εισόδου/Εξόδου
2. Είδη Λειτουργικών Συστημάτων
3. Διαχείριση του Υπολογιστή
4. Είδη σύνδεσης με το Διαδίκτυο
5. Ασφάλεια Διαδικτύου
6. Διαχείριση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου
7. Αναζήτηση στο Διαδίκτυο
8. Εισαγωγή στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες
9. Εφαρμογές Κοινωνικής Δικτύωσης
10. Είδη Λογισμικού Εφαρμογών
11. Δημιουργία και επεξεργασία κειμένου
12. Δημιουργία και επεξεργασία παρουσιάσεων

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη: Αναρτάται στο e class

ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ II (Γ. Μεσσήνης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν:

1. να αναγνωρίζουν τις κατηγορίες του Λογισμικού Εφαρμογών που αναφέρονται στην επιστήμη της Φιλολογίας και της Γλωσσολογίας
2. να αναγνωρίζουν τις Κατηγορίες Ελεύθερου και Μη-Ελεύθερου Λογισμικού και τα Προγράμματα Ανοικτού Κώδικα
3. να αποκτούν το υπόβαθρο ώστε να διαχειρίζονται και να αξιοποιούν τα απαραίτητα Τεχνολογικά Εργαλεία για την υποστήριξη των σπουδών τους
4. να γνωρίζουν τις σύγχρονες μορφές ενσωμάτωσης της χρήσης των ΤΠΕ στη διδασκαλία και τη μάθηση
5. να κατανοούν την χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού στη διδασκαλία των μαθημάτων που εμπίπτουν στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες
6. Να αναζητούν και να επιλέγουν Εκπαιδευτικό Υλικό και Λογισμικό στον Παγκόσμιο Ιστό για την διδασκαλία των μαθημάτων που εμπίπτουν στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις

ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Ομαδική εργασία
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος και αφορά τη χρήση Λογισμικού Εφαρμογών των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στο επιστημονικό πεδίο της Φιλολογίας και της Γλωσσολογίας

Καλύπτει τις ανάγκες των φοιτητών του Τμήματος οι οποίοι θα κληθούν χρησιμοποιήσουν πακέτα Λογισμικού Εφαρμογών σε μαθήματα του προγράμματος των προπτυχιακών και των μεταπτυχιακών σπουδών τους

Καλύπτει τις ανάγκες των φοιτητών του Τμήματος για την ενσωμάτωση της χρήσης των ΤΠΕ στη διδασκαλία των μαθημάτων που εμπίπτουν στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Γενικός σκοπός του μαθήματος:

1. Η απόκτηση της κατάλληλης ψηφιακής γνώσης που θα τους βοηθήσει να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σπουδών τους, αλλά και στην μετέπειτα σταδιοδρομία τους
2. Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών για την ψηφιοποίηση αναλογικών δεδομένων
3. Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών για την αποθήκευση και επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων
4. Η χρήση του Παγκόσμιου Ιστού για την επιλογή και χρήση κατάλληλου Εκπαιδευτικού Υλικού για τη διδασκαλία μαθημάτων που εμπίπτουν στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Βασικές Ενότητες

1. Είδη Λογισμικού Εφαρμογών
2. Προγράμματα Ανοικτού Κώδικα
3. Οπτική Ψηφιοποίηση κειμένου
4. Λογισμικό Επεξεργασίας ψηφιοποιημένου κειμένου
5. Λογισμικό Οπτικής Αναγνώρισης Χαρακτήρων
6. Ψηφιοποίηση Αναλογικού Ήχου
7. Λογισμικά φωνητικής ανάλυσης
8. Λογισμικά δημιουργίας και διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων
9. Εκπαιδευτικό Λογισμικό
10. Αναζήτηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού στον Παγκόσμιο Ιστό
11. Εκπαιδευτικά Λογισμικά με εφαρμογή στα μαθήματα της Φιλολογίας και της Γλωσσολογίας

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη: Αναρτάται στο e class

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

τίτλος ΠΜΣ: «**Σύγχρονες προσεγγίσεις στα κείμενα: αναγνώσεις και ερμηνείες**»

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών της ανώτατης εκπαίδευσης συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ), το οποίο ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Τα ΠΜΣ εντάσσονται στο στρατηγικό σχεδιασμό των Α.Ε.Ι., διέπονται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπούν:

- α) στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας,
- β) στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων, καθώς και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών, εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο που δραστηριοποιείται το κάθε Τμήμα.

Το σχέδιο Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών συμπληρώνει τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ του Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ. Α'/4.8.2017): "Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις" και έχει ως στόχο να συμβάλει σε ένα είδος εναρμόνισης όλων των μεταπτυχιακών σπουδών του Πανεπιστημίου, στο πλαίσιο των κατευθύνσεών του, με παράλληλη διατήρηση των βαθμών ελευθερίας και των δυνατοτήτων καινοτομίας τους, που προκύπτουν εξαιτίας ιδιαιτεροτήτων κάθε μεταπτυχιακού προγράμματος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρο 1. Εισαγωγή

Άρθρο 2. Σκοπός

Άρθρο 3. Όργανα και Μέλη του ΠΜΣ

Άρθρο 4. Εισαγωγή Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Άρθρο 5. Εγγραφές-Δηλώσεις μαθημάτων/ασκήσεων-Κατεύθυνση

Άρθρο 6. Εκπαιδευτική Δομή του ΠΜΣ

- Άρθρο 7. Διπλωματική εργασία
- Άρθρο 8. Λοιπές υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών
- Άρθρο 9. Απονομή και βαθμός ΔΜΣ
- Άρθρο 10. Δεοντολογία
- Άρθρο 11. Φοιτητικές Παροχές
- Άρθρο 12. Θέματα του Παραρτήματος Διπλώματος
- Άρθρο 13. Διοικητική Υποστήριξη – Υλικοτεχνική Υποδομή
- Άρθρο 14. Θέματα χρηματοδότησης του ΠΜΣ
- Άρθρο 15. Αξιολόγηση
- Άρθρο 16. Μεταβατικές ρυθμίσεις
- Άρθρο 17. Συντμήσεις
- Άρθρο 18. Παραρτήματα

Άρθρο 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ιδρύθηκε/επανιδρύθηκε με την υπ' αριθμ. .... απόφαση (ΦΕΚ ..... τ. Β') και ισχύει, όπως ενεκρίθη από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πατρών (αρ. συνεδρ. 134/20.04.2018) και τη Συνέλευση του Τμήματος Φιλολογίας (αρ. συνεδρ. 318/21.3.2018). Διέπεται από τις διατάξεις του νόμου 4485/2017, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές καθώς και του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 2. ΣΚΟΠΟΣ

Το ΠΜΣ αποσκοπεί στην ανάπτυξη της έρευνας, βασικής και εφαρμοσμένης, στα αντίστοιχα πεδία ειδίκευσης που προσφέρει (Κλασικές Σπουδές, Βυζαντινή Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία), στην προαγωγή και προώθηση της διεπιστημονικής συζήτησης, στην ανάπτυξη και δημιουργική αξιοποίηση του ακαδημαϊκού δυναμικού του Τμήματος και στη διεύρυνση των ικανοτήτων των νέων επιστημόνων για βελτιστοποίηση της επαγγελματικής απόδοσής τους. Το ΠΜΣ αποσκοπεί, επίσης, στην ανάπτυξη επιστημονικού διαλόγου και συνεργασίας με αναγνωρισμένα ομοταγή Ιδρύματα, Κέντρα και Ινστιτούτα της Ελλάδας, χωρών-μελών της Ε.Ε. και άλλων χωρών του εξωτερικού.

Στόχος του προγράμματος είναι:

- α. Η παραγωγή επιστημόνων ικανών να ακολουθήσουν διδακτορικές σπουδές σε συναφείς επιστημονικές περιοχές,
- β. Η δημιουργία στελεχών με ισχυρό θεωρητικό υπόβαθρο και αναβαθμισμένες δεξιότητες, ικανών να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του σύγχρονου ερευνητικού περιβάλλοντος στο χώρο των ανθρωπιστικών επιστημών,
- γ. Ο εφοδιασμός των φοιτητών με γνώσεις και αναλυτικά ερευνητικά εργαλεία που θα τους επιτρέψουν να εργαστούν ως επαγγελματικά στελέχη σε θέσεις αυξημένης ευθύνης, μεταξύ άλλων, στους τομείς της φιλολογικής έρευνας, της διδασκαλίας, των πολιτιστικών φορέων, των εκδοτικών φορέων, του δημοσίου, του τουρισμού, των ΜΜΕ.

Περισσότερες πληροφορίες για το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ παρέχονται στην ιστοσελίδα: <http://www.philology.upatras.gr>

Το ΠΜΣ «Σύγχρονες προσεγγίσεις στα κείμενα: αναγνώσεις και ερμηνείες» οδηγεί αποκλειστικά στην απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Εξειδίκευσης (ΜΔΕ) στις εξής ειδικεύσεις:

- Κλασικών Σπουδών
- Βυζαντινής Φιλολογίας
- Νεοελληνικής Φιλολογίας

Άρθρο 3. ΟΡΓΑΝΑ και ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

3.1. Στα διοικητικά όργανα συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Πατρών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 36 του Ν. 4485/2017 καθώς και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του Πανεπιστημίου Πατρών. Για την οργάνωση και λειτουργία του ΠΜΣ, αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

α) **Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Πατρών** είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα του ΠΜΣ.

β) **Η Συνέλευση του Τμήματος** για το ΠΜΣ (ΣΤ) απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και δύο (2) εκπροσώπους μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος.

Η Συνέλευση έχει τις κατωτέρω αρμοδιότητες, αλλά αποφασίζει και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από τις επί μέρους διατάξεις:

- ▶ Εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών για την αναγκαιότητα ίδρυσης ΠΜΣ
- ▶ Εκλέγει για διετή θητεία τη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ «Σύγχρονες προσεγγίσεις στα κείμενα: αναγνώσεις και ερμηνείες»
- ▶ Ορίζει τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών
- ▶ Επιλέγει τους εισακτέους μεταπτυχιακούς φοιτητές μετά από σχετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ
- ▶ Κατανέμει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες των μεταπτυχιακών μαθημάτων
- ▶ Καλεί από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 5 του Ν. 4485/2017 και το άρθρο 101, παράγραφος 1 του Ν.4547/2018

γ) **Η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ** (ΣΕ) είναι επταμελής και απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της ΣΕ. Όλα τα μέλη της ΣΕ ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Η Συντονιστική Επιτροπή είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος και ειδικότερα:

- ▶ Εισηγείται στη ΣΤ τη σύνθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης Υποψηφίων και των Τριμελών Εξεταστικών Επιτροπών.
- ▶ Ορίζει τον επιβλέποντα της διπλωματικής εργασίας
- ▶ Προτείνει στη ΣΤ τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων
- ▶ Ενημερώνει για όλα τα θέματα που άπτονται του ΠΜΣ
- ▶ Επιλέγει με βάση τις ορισθείσες διαδικασίες τους επιτυχόντες του ΠΜΣ

δ) **Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΕΜΣ):** αποτελείται από τον/την Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο/η οποίος/α εκτελεί χρέη προέδρου και τους Κοσμήτορες ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 32 του Ν. 4485/2017.

ε) **Ο/Η Διευθυντής/ρια Σπουδών του ΠΜΣ (ΔΜΣ)** προεδρεύει της Συντονιστικής Επιτροπής και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Ο ΔΜΣ:

- Εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική εφαρμογή του ΠΜΣ
- Έχει την ευθύνη της ομαλής λειτουργίας του ΠΜΣ
- Έχει την ευθύνη σύνταξης αναλυτικού απολογισμού του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, τον οποίο υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος
- Παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών και είναι υπεύθυνος ώστε να τηρούνται οι αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων όσον αφορά τις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών, όπως αυτές προβλέπονται στο ΦΕΚ λειτουργίας του ΠΜΣ

στ) **Ο/Η Αναπληρωτής/τρια Πρυτάνεως Ακαδημαϊκών και Διεθνών Θεμάτων** του Πανεπιστημίου Πατρών έχει την εποπτεία και τον γενικότερο συντονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών, σε επίπεδο Ιδρύματος.

Άρθρο 4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

4.1 Για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών διενεργείται προκήρυξη (Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος) με εισήγηση της ΣΕ και απόφαση της ΣΤ του ΠΜΣ κάθε δυο χρόνια. Η δημοσίευση της προκήρυξης γίνεται από το Πανεπιστήμιο Πατρών με ευθύνη του Τμήματος, ενώ το σχετικό κόστος βαρύνει το ΠΜΣ.

Με εισήγηση της ΣΕ και απόφαση της ΣΤ ορίζεται κάθε έτος η Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων (ΕΑΥ), η οποία απαρτίζεται από τον/την Πρόεδρο της ΣΕ, τέσσερα (4) τακτικά και τέσσερα (4) αναπληρωματικά μέλη (μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Φιλολογίας). Στην ΕΑΥ πρέπει να αντιπροσωπεύονται όλες οι ειδικεύσεις του ΠΜΣ.

Η επιλογή ολοκληρώνεται μέχρι τις 20 Οκτωβρίου του έτους εισαγωγής.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm# και είναι τα εξής:

- 1) Αίτηση (υπάρχει στην πλατφόρμα) στην οποία οι υποψήφιοι θα δηλώνουν απαραίτητα την ειδίκευση που τους ενδιαφέρει (μόνο μια από τις τρεις προσφερόμενες ειδικεύσεις του ΠΜΣ).
- 2) Περιγραφή στόχων: Υπόμνημα μιας σελίδας, στο οποίο να δικαιολογείται και να τεκμηριώνεται η πρόθεση του υποψηφίου για εγγραφή στη συγκεκριμένη ειδίκευση του ΠΜΣ.
- 3) Βιογραφικό σημείωμα.
- 4) Δύο Συστατικές Επιστολές. Εάν ο υποψήφιος προέρχεται από το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών θα πρέπει να δηλώσει τα ονόματα των καθηγητών του Τμήματος που έχουν συμφωνήσει να δώσουν συστατική επιστολή, εφόσον τους ζητηθεί.
- 5) Αντίγραφο Πτυχίου (με αναγνώριση από Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π, όπου απαιτείται).
- 6) Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.
- 7) Αντίτυπο πτυχιακής εργασίας (εάν υπάρχει) και πιθανών δημοσιευμάτων σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή.
- 8) Πιστοποιητικά ξένων γλωσσών επιπέδου τουλάχιστον B2 (αν δεν διατίθεται, οι υποψήφιοι είναι δυνατό να κληθούν να αποδείξουν το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους με γραπτή ή προφορική εξέταση).
- 9) Αντίγραφο Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας: www.philology-upatras.gr ή από την Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-997546 fax: 2610-996197, e-mail: philsec@upatras.gr.

4.2 Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των Φιλοσοφικών Σχολών και σχετικών τμημάτων άλλων σχολών Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Ιστορικών Σπουδών (π.χ. του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών και του Τμήματος Φιλοσοφίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών, του Τμήματος Ιστορίας και Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ.λπ.) των ελληνικών Α.Ε.Ι. και ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων του εξωτερικού, καθώς και απόφοιτοι τμημάτων Τ.Ε.Ι.

Αίτηση μπορούν να υποβάλουν οι τελειόφοιτοι των ανωτέρω τμημάτων, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν προσκομίσει Βεβαίωση Περάτωσης των Σπουδών τους το αργότερο μέχρι την ημερομηνία συνεδρίασης της Συνέλευσης για επικύρωση του πίνακα των επιτυχόντων. Αντίγραφο του πτυχίου ή του διπλώματός τους προσκομίζεται εν ευθέτω χρόνω. Σε κάθε περίπτωση, οι επιλεγέντες θα πρέπει να προσκομίσουν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι τη λήξη του Α' εξαμήνου.

4.3 Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατά ανώτατο όριο σε πενήντα (50) με την εξής κατανομή: έως είκοσι πέντε (25) στις **Κλασικές Σπουδές**, έως δέκα (10) στη **Βυζαντινή Φιλολογία**, και έως δέκα πέντε (15) στη **Νεοελληνική Φιλολογία**.

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 34 του Ν.4485/2017, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά ΠΜΣ, μόνο σε ΠΜΣ που οργανώνεται σε Τμήμα του Ιδρύματος όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και το έργο που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα.

4.4 Η επιλογή γίνεται κυρίως με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: τον γενικό βαθμό του πτυχίου/διπλώματος, τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο και την τυχούσα ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα του υποψηφίου.

Κριτήρια επιλογής - Συντελεστές βαρύτητας

Ο πίνακας επιτυχόντων καταρτίζεται με βάση τα εξής:

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Γραπτές εξετάσεις: 30%

Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 20%

1. Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα αφορούν την Βυζαντινή και Μεσαιωνική Φιλολογία και τον Βυζαντινό Πολιτισμό.

Προφορική συνέντευξη: 20%

Ξένες γλώσσες: 15% [Αγγλικά άνω του Β2: 5%, δεύτερη/ τρίτη/ τέταρτη γλώσσα 10%]

Γενικός βαθμός πτυχίου: 10%

Συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα: 5%

- Ως συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα λογίζεται η επίδοση σε διπλωματική εργασία ή άλλες προπτυχιακές εργασίες, η εν γένει ερευνητική δραστηριότητα και άλλα ειδικά προσόντα όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η συμμετοχή σε Summer Schools, τυχόν δημοσιεύσεις, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 20%

- Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα αφορούν την Αρχαία Ελληνική και Λατινική Γραμματεία, την Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Ιστορία και τον Αρχαίο Ελληνικό και Ρωμαϊκό Πολιτισμό μέχρι την περίοδο της Ύστερης Αρχαιότητας.
Προφορική συνέντευξη – εξέταση: 50%

- Εκτός των γραμματολογικών δεδομένων της κλασικής γραμματείας, όπως ορίζεται στην Ύλη Εξετάσεων (βλ. κατωτέρω), στη συνέντευξη ενδέχεται να εξεταστεί η γνώση των υποψηφίων στην κατανόηση της αρχαίας ελληνικής και της λατινικής γλώσσας.

Ξένες γλώσσες: 15% [Αγγλικά άνω του Β2: 5%, δεύτερη/τρίτη/τέταρτη γλώσσα: 10%]

Γενικός βαθμός πτυχίου: 10%

Συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα: 5%

1. Ως συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα λογίζεται η επίδοση σε διπλωματική εργασία ή άλλες προπτυχιακές εργασίες, η εν γένει ερευνητική δραστηριότητα και άλλα ειδικά προσόντα όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η συμμετοχή σε Summer Schools, τυχόν δημοσιεύσεις, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Γραπτές εξετάσεις: 30%

Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 20%

- Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα αφορούν τη Νεοελληνική και Ευρωπαϊκή Φιλολογία, τον Νεοελληνικό και Ευρωπαϊκό Πολιτισμό, τη Θεωρία λογοτεχνίας και τη Συγκριτική Γραμματολογία.

Προφορική συνέντευξη: 20%

Ξένες γλώσσες: 15% [Αγγλικά άνω του Β2: 5%, δεύτερη/τρίτη/τέταρτη γλώσσα: 10%]

Γενικός βαθμός πτυχίου: 10%

Συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα: 5%

- Ως συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα λογίζεται η επίδοση σε διπλωματική εργασία ή άλλες προπτυχιακές εργασίες, η εν γένει ερευνητική δραστηριότητα και άλλα ειδικά προσόντα, όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η συμμετοχή σε Summer Schools, τυχόν δημοσιεύσεις, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν περιστασιακά ως υπεράριθμοι και φοιτητές του εξωτερικού μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων (π.χ. ERASMUS+).

Αν η ειδίκευση κρίνει ότι κάποιος επιτυχών χρειάζεται ενίσχυση των γνώσεων υποδομής, μπορεί να ζητήσει την παρακολούθηση των απαιτούμενων προπτυχιακών μαθημάτων, με τη σύμφωνη γνώμη και έγκριση της ΣΕ.

4.5 Η ΕΑΥ καταρτίζει πίνακα αξιολογικής σειράς των επιτυχόντων, ο οποίος (με τη σύμφωνη γνώμη της ΣΕ) επικυρώνεται από την ΣΤ, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια

επιλογής όπως περιγράφηκαν στην παράγραφο 4.4.

Επιλέγονται οι υποψήφιοι που θα συγκεντρώνουν συνολική βαθμολογία τουλάχιστον 60%.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας δυο ή περισσότερων υποψηφίων, γίνονται δεκτοί όλοι οι ισοβαθμούντες.

Εάν κάποιος φοιτητής γίνει δεκτός και εγκαταλείψει το πρόγραμμα, η θέση του δεν συμπληρώνεται.

Άρθρο 5. ΕΓΓΡΑΦΕΣ - ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ/ΑΣΚΗΣΕΩΝ - ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

5.1 Η εγγραφή των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών κάθε έτους γίνεται σε προθεσμίες που ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος (βλ. και άρθρο 68 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών).

Για περισσότερες πληροφορίες οι εισακτέοι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας: www.philology-upatras.gr ή από τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-969312, 2610-969324 fax: 2610-996197, e-mail: philsec@upatras.gr.

Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, είναι εφικτή η εγγραφή εντός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας, με απόφαση της ΣΤ, μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου.

5.2 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να ανανεώνουν την εγγραφή τους ανά εξάμηνο. Η ανανέωση εγγραφής γίνεται ηλεκτρονικά στην εξής διεύθυνση <https://idp.upnet.gr/idp/Authn/UserPassword> στην αρχή κάθε εξαμήνου, μέσα σε προθεσμίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του Τμήματος, που έχει τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος. Φοιτητής, που δεν ανανέωσε την εγγραφή του και δεν παρακολούθησε μαθήματα ή δεν διεξήγαγε έρευνα για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, χάνει την ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του ΠΜΣ.

5.3 Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί, με σχετική αίτησή του στη Γραμματεία του Τμήματος, να ζητήσει την αναστολή της φοίτησής του για διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος (ήτοι δύο συνεχόμενα εξάμηνα), για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους. Το διάστημα αναστολής της φοίτησης δεν συνυπολογίζεται στο ανώτατο όριο διάρκειας της φοίτησης για την απόκτηση του ΜΔΕ.

Την αίτηση αναστολής φοίτησης εξετάζει η ΣΕ, η οποία και εισηγείται στη ΣΤ την αποδοχή ή την απόρριψή της. Η αίτηση αναστολής δεν μπορεί να υποβληθεί μετά τη λήξη του τέταρτου εξαμήνου φοίτησης.

5.4 Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο (ενδεικτικά: ασθένεια, στράτευση, σοβαρές οικογενειακές υποχρεώσεις, λόγοι ανωτέρας βίας), κατόπιν ειδικής αίτησης του

ενδιαφερομένου και αιτιολογημένης σχετικής εισήγησης της ΣΕ, η ΣΤ μπορεί να χορηγήσει σε μεταπτυχιακό φοιτητή παράταση σπουδών και μέχρι και ένα έτος.

5.5 Φοιτητής, που δεν ανανέωσε την εγγραφή του και δεν παρακολούθησε μαθήματα ή δεν διεξήγαγε έρευνα για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, χάνει αυτομάτως την ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του ΠΜΣ.

5.6 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές στο πρώτο εξάμηνο φοίτησης οφείλουν μέσα σε οριζόμενες από το τμήμα ημερομηνίες και μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης <https://idp.upnet.gr/idp/Authn/UserPassword> να κάνουν δήλωση των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν. Δήλωση μαθημάτων οφείλουν να κάνουν οι φοιτητές και κατά την έναρξη όλων των επομένων εξαμήνων της φοίτησής τους. Φοιτητής που δεν έκανε δήλωση μαθημάτων στις οριζόμενες προθεσμίες χάνει τη δυνατότητα εξέτασης στα μαθήματα και άρα χάνει την ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του ΠΜΣ.

5.7 Οι όροι φοίτησης που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Σπουδών του ΠΜΣ γίνονται αποδεκτοί από κάθε υποψήφιο με την εγγραφή του. Ο υποψήφιος, πριν εγγραφεί, λαμβάνει γνώση αυτού του Κανονισμού.

Άρθρο 6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

6.1 Διάρκεια και διάρθρωση Σπουδών – Διδακτικό ημερολόγιο

Η **ελάχιστη διάρκεια** σπουδών είναι τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας (ΔΕ), όπως ορίζει ο νόμος.

Η **ανώτατη διάρκεια** φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του χρόνου της κανονικής διάρκειας φοίτησης, όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης εκάστου ΠΜΣ. Ως εκ τούτου, η **ανώτατη διάρκεια** φοίτησης στο ΠΜΣ ανέρχεται στα οκτώ (8) εξάμηνα.

Τα όρια των εξαμήνων ορίζονται ως εξής και περιλαμβάνουν 13 εβδομάδες διδασκαλίας και τις εξετάσεις των μαθημάτων:

Χειμερινό εξάμηνο: Οκτώβριος – Φεβρουάριος

Εαρινό εξάμηνο: Μάρτιος – Ιούνιος

Με την έναρξη κάθε εξαμήνου καθορίζεται ο τρόπος αξιολόγησης που έχει επιλέξει ο διδάσκων (προφορικές ή γραπτές εξετάσεις, εκπόνηση ερευνητικών εργασιών ή συνδυασμός των παραπάνω). Εφόσον υπάρχουν εξετάσεις, η εξεταστική περίοδος δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μια εβδομάδα.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων/ασκήσεων, το πρόγραμμα των εξετάσεων, εφόσον υπάρχουν, και η καταληκτική ημερομηνία παράδοσης των εργασιών κάθε

εξαμήνου καταρτίζεται και ανακοινώνεται από τη ΣΕ τουλάχιστον ένα δεκαήμερο πριν από την έναρξη του εξαμήνου. Για τις εργασίες που εκπονούνται στο πλαίσιο των μαθημάτων του ΠΜΣ ισχύουν πλήρως όσα γράφονται σχετικά με την κάθε είδους λογοκλοπή όσον αφορά τη Διπλωματική Εργασία (βλ. Παράγραφος 7.2 κατωτέρω).

6.2 Μαθήματα

- Το κάθε μάθημα του Μ.Δ.Ε. αντιστοιχεί σε 3 διδακτικές μονάδες και δεκαπέντε (15) πιστωτικές μονάδες στο σύστημα ECTS.
- Η κατανομή των προσφερόμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο (και για τις τρεις ειδικεύσεις) είναι δυνατόν να αλλάξει με εισήγηση της ΕΣ και κατόπιν έγκρισης της ΣΤ.
- Η αξιολόγηση του κάθε μαθήματος και του/της διδάσκοντος γίνεται στο τέλος κάθε εξαμήνου με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους φοιτητές.
- Το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων αναρτάται κάθε εξάμηνο στον ιστότοπο του Τμήματος.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων ECTS που απαιτούνται για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. ανέρχεται σε 120. Η διδασκαλία των μαθημάτων μπορεί να γίνεται στην Ελληνική και/ή στην Αγγλική Γλώσσα. Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά 6 εξαμηνιαία μαθήματα κατά τα 3 πρώτα εξάμηνα (δηλ. 2 μαθήματα στο Α' εξάμηνο, 2 στο Β' εξάμηνο και 2 στο Γ' εξάμηνο) και να εκπονήσουν επιτυχώς Διπλωματική Εργασία (ΔΕ) ειδίκευσης κατά το 4ο εξάμηνο. Τα μαθήματα πιστώνονται με συνολικό φόρτο εργασίας 90 ECTS και η ΔΕ με συνολικό φόρτο εργασίας 30 ECTS. Τα μαθήματα του Μ.Δ.Ε. είναι επιλογής εφόσον προσφέρονται περισσότερα από δύο ανά εξάμηνο. **Τα προσφερόμενα μαθήματα του Μ.Δ.Ε.** ανά ειδίκευση και ανά εξάμηνο σπουδών είναι τα εξής:

Κατεύθυνση: Βυζαντινή Φιλολογία με θέμα «Βυζαντινή Φιλολογία: κειμενικές, διακειμενικές, εκδοτικές και γραμματολογικές προσεγγίσεις»

Α' εξάμηνο		Β' εξάμηνο	
Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS	Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS
Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας	15	Λόγια Βυζαντινή Γραμματεία II	15
Λόγια Βυζαντινή Γραμματεία I	15	Παλαιογραφία, Εκδοτική και Κριτική κειμένων II	15
Παλαιογραφία, Εκδοτική και Κριτική κειμένων I	15	Ερευνητικά Ζητήματα της Βυζαντινής Φιλολογίας I	15
Θέματα Μεσαιωνικής Ελληνικής Γλώσσας	15	Βυζαντινή Αγιολογία	15
Θεωρία της Λογοτεχνίας	15	Γραμματειακά Είδη και Θέματα I	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30
Γ' εξάμηνο		Δ' εξάμηνο	

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS	Μαθήματα	ECTS
Δημώδης Βυζαντινή Γραμματεία	15	Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	30
Ερευνητικά Ζητήματα της Βυζαντινής Φιλολογίας II	15		
Γραμματειακά Είδη και Θέματα II			
Βυζαντινή Ρητορική και Επιστολογραφία	15		
Υστερη Αρχαιότητα και Βυζάντιο	15		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Δ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

Κατεύθυνση: Κλασικές Σπουδές με θέμα «Αρχαίες και σύγχρονες αναγνώσεις της αρχαιότητας: κατοπτρισμοί και προσλήψεις»

Α' εξάμηνο		Β' εξάμηνο	
Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS	Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS
Ερευνητικά θέματα κλασικής φιλολογίας I	15	Έπος, λυρική ποίηση και δράμα II	15
Πεζογραφία I	15	Ερευνητικά θέματα κλασικής φιλολογίας II	15
Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας	15	Κριτική και σχολιασμός κειμένου (χειρόγραφα, πάπυροι, επιγραφές) I	15
Έπος, λυρική ποίηση και δράμα I	15	Μύθος και θρησκεία I	15
Λατινική Φιλολογία I	15	Λατινική Φιλολογία II	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30
Γ' εξάμηνο		Δ' εξάμηνο	
Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS	Μαθήματα	ECTS
Ερευνητικά θέματα κλασικής φιλολογίας III	15	Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	30
Λατινική Φιλολογία III	15		
Κριτική και σχολιασμός κειμένου (χειρόγραφα, πάπυροι, επιγραφές) II	15		
Μύθος και θρησκεία II	15		
Πεζογραφία II	15		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Δ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

Κατεύθυνση: Νεοελληνική Φιλολογία με θέμα «Νεοελληνική φιλολογία: ιστορικές, θεωρητικές, συγκριτολογικές προσεγγίσεις»

Α' εξάμηνο			Β' εξάμηνο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS
MALT_B101	Κριτική και θεωρία της λογοτεχνίας	15	MALT_B103	Συγκριτική Φιλολογία Ι	15
MALT_B102	Ζητήματα νεοελληνικής φιλολογίας	15	MALT_B203	Ρεύματα και κινήματα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας	15
MALT_B104	Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας	15	MALT_B204	Νεοελληνική κριτική	15
MALT_B305	Μετάφραση: Ιστορία και θεωρία	15	MALT_B205	Ζητήματα ποιητικής και θεωρίας	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ		30	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ		30
Γ' εξάμηνο			Δ' εξάμηνο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαθήματα	ECTS
MALT_B201	Συγκριτική φιλολογία ΙΙ	15	MALT_401	Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	30
MALT_B202	Λογοτεχνικά είδη και θέματα	15			
MALT_B304	Εκδοτική κειμένων	15			
MALT_B105	Λογοτεχνία και τύπος	15			
MALT_B301	Ερευνητικά θέματα της νεοελληνικής φιλολογίας	15			
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ		30	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Δ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ		30

Όπου τα ομότιπλα μαθήματα διαφοροποιούνται με αρίθμηση (π.χ. Πεζογραφία Ι, Πεζογραφία 2) η αρίθμηση δηλώνει διαφορετικό περιεχόμενο μέσα στην ίδια θεματική κατηγορία (π.χ. Ιστοριογραφία, Ρητορική, Φιλοσοφία, Μυθιστόρημα) και όχι ότι το Ι

είναι προαπαιτούμενο για το II.

Με πρόταση της ΣΕ και έγκριση της ΣΤ και της Συγκλήτου μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

Διδάσκοντες στο ΠΜΣ δύνανται να είναι σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 5 και 6 του άρθρου 36 του Ν.4485/2017 και τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 101 του Ν.4547/2018.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η επαρκής περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, η ενημέρωση των φοιτητών/τριών για τον τρόπο εξέτασης του μαθήματος, η εν γένει καθοδήγηση των φοιτητών/τριών και η επικοινωνία μαζί τους για την επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με το συγκεκριμένο μάθημα.

Η διδασκαλία των μαθημάτων μπορεί να γίνεται στην Ελληνική και/ή στην Αγγλική Γλώσσα.

6.3 Παρακολούθηση μαθημάτων

Τα μαθήματα έχουν τη μορφή σεμιναρίων ή και παραδόσεων και είναι δυνατόν να πλαισιώνονται με σεμινάρια και διαλέξεις προσκεκλημένων επιστημόνων της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι **υποχρεωτική** και θα πρέπει να αποφεύγεται η καθυστερημένη προσέλευση ή πρόωγη αποχώρηση των φοιτητών. Οι φοιτητές διαγράφονται από μάθημα, εάν ο αριθμός των αδικαιολόγητων απουσιών τους υπερβεί τις δύο (2). Για τη δικαιολόγηση των απουσιών απαιτείται προσκόμιση επίσημων πιστοποιητικών. Σε ειδικές περιπτώσεις και μόνον αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, η ΓΤ, μετά από σχετική εισήγηση της ΣΕ, μπορεί να κάνει δεκτό αίτημα φοιτητή για δικαιολόγηση απουσίας του χωρίς προσκόμιση επίσημου πιστοποιητικού. Υπεύθυνοι για την τήρηση του παρουσιολογίου των φοιτητών σε κάθε μάθημα είναι οι διδάσκοντες του μαθήματος.

Τα μαθήματα – εργαστήρια πραγματοποιούνται στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

6.4 Βαθμολογία - Εξετάσεις – Ορισμός Συμβούλου Καθηγητή και Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής

Η επίδοση σε κάθε μάθημα αξιολογείται από τον/την διδάσκοντα/ουσα και βαθμολογείται με την ισχύουσα, για τους προπτυχιακούς φοιτητές, κλίμακα βαθμολογίας. Συγκεκριμένα, οι βαθμοί που δίδονται κυμαίνονται από μηδέν (0) μέχρι δέκα (10) με διαβαθμίσεις της ακέρατης ή μισής μονάδας. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το 5 και οι μεγαλύτεροι του.

Σε περίπτωση μη προβιβάσιμου βαθμού σε μάθημα του Α' ή Β' ή Γ' εξαμήνου ο μεταπτυχιακός φοιτητής δύναται να εξεταστεί εκ νέου με τον τρόπο που ορίζει ο διδάσκων πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Εάν το μάθημα στο οποίο απέτυχε είναι του Γ' εξαμήνου, τότε η διπλωματική εργασία του, εφόσον έχει εκπονηθεί, θα πιστώνεται μόνο σε περίπτωση επιτυχίας στο

μάθημα. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας στο ίδιο μάθημα ή αποτυχίας και σε δεύτερο μάθημα, ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται αυτομάτως από το ΠΜΣ. Σε περίπτωση που η δεύτερη αποτυχία στο ίδιο μάθημα αφορά το τελευταίο μάθημα με το οποίο ο φοιτητής ολοκληρώνει πλήρως τις υποχρεώσεις του στο ΠΜΣ, μετά από αίτηση του φοιτητή, δίνεται η δυνατότητα επανεξέτασής του από Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή (ΤΕΕ), η οποία ορίζεται με απόφαση της ΣΤ μετά από σχετική πρόταση της ΣΕ. Από την ΤΕΕ εξαιρείται ο διδάσκων του συγκεκριμένου μαθήματος.

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ορίζεται από τη ΣΤ, μετά από πρόταση της ΣΕ, ένα μέλος ΔΕΠ ως Σύμβουλος Καθηγητής (ΣΚ). Η ΣΕ και ο ΣΚ έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Για την απονομή του Δ.Μ.Σ., απαιτείται προβιβάσιμος βαθμός (βλ. 6.4) σε όλα τα μεταπτυχιακά μαθήματα και στη Διπλωματική Εργασία. Αν η εν λόγω προϋπόθεση δεν επιτευχθεί μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής δικαιούται απλού πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των μαθημάτων, στα οποία έλαβε προβιβάσιμο βαθμό και αποχωρεί από το ΠΜΣ.

Άρθρο 7. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

7.1 Καθορισμός θέματος της Διπλωματικής Εργασίας (ΔΕ) και Επιβλέπων Καθηγητή

Για τον καθορισμό του θέματος της ΔΕ και τον ορισμό του Επιβλέποντος Καθηγητή (ΕΚ) ο ενδιαφερόμενος φοιτητής έρχεται, προς το τέλος του Γ' εξαμήνου, σε συνεννόηση με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος, το οποίο δέχεται να επιβλέψει την εν λόγω ΔΕ. Κατόπιν, ο ΕΚ ενημερώνει την ΣΕ για την πρόθεσή του να αναλάβει την επίβλεψη της συγκεκριμένης ΔΕ. Η έγκριση των θεμάτων των ΔΕ και των ΕΚ γίνεται από τη ΣΤ, μετά από σχετική εισήγηση της ΣΕ.

7.2 Εκπόνηση, συγγραφή και παράδοση της ΔΕ

Για την εκπόνηση και συγγραφή της ΔΕ, ισχύουν οι οδηγίες συγγραφής (βλ. Παράρτημα 2 του παρόντος κανονισμού) και οι όροι δημοσίευσης και δημοσιοποίησης διπλωματικών εργασιών του Πανεπιστημίου Πατρών (βλ. Παράρτημα 3 του παρόντος κανονισμού).

Η έκτασή της ΔΕ περιορίζεται στις 20.000 με 25.000 λέξεις. Στα όρια αυτά συμπεριλαμβάνονται οι υποσημειώσεις και η βιβλιογραφία, αλλά εξαιρούνται τα παραρτήματα που περιλαμβάνουν σώματα δεδομένων, κείμενα, εικονογράφηση κ.ά., εκτός εάν πρόκειται για βιβλιογραφικού τύπου εργασία, οπότε η έκταση καθορίζεται από τον ΕΚ. Εργασίες που υπερβαίνουν το προκαθορισμένο όριο λέξεων δεν γίνονται δεκτές. Η συγγραφή της ΔΕ μπορεί να γίνει στην ελληνική ή στην αγγλική.

Θέματα που αφορούν τη συγγραφή της ΔΕ, όπως π.χ. γλώσσα, γραμματοσειρά, οδηγίες για την περίληψη, το περιεχόμενο, τη διάρθρωση και τον τρόπο παρουσίασης της εργασίας, ζητήματα βιβλιογραφίας, κλπ., παρατίθενται στο Παράρτημα 2 του παρόντος κανονισμού.

Στη ΔΕ δηλώνεται ρητά από τον υποψήφιο ότι είναι συγγραφέας αυτής της

πρωτότυπης μεταπτυχιακής εργασίας και ότι έχει αναφέρει όλες τις πηγές από τις οποίες έκανε χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες.

Οι ΕΚ οφείλουν να παρακολουθούν συστηματικά τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες κατά τη διάρκεια εκπόνησης της ΔΕ και αναλαμβάνουν να ενημερώνουν τη ΣΕ για την πρόοδο των φοιτητών που εποπτεύουν.

Η ΔΕ, όταν ολοκληρωθεί, παραδίδεται σε τρία αντίτυπα στη Γραμματεία του Τμήματος.

7.3 Εξέταση της ΔΕ

Για την εξέταση της ΔΕ, ορίζεται από τη ΣΤ, μετά από σχετική πρόταση της ΣΕ, Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή (ΤΕΕ), στην οποία συμμετέχουν ο ΕΚ και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και ανήκουν στην ίδια ή συγγενή ειδικότητα με αυτήν στην οποία εκπονήθηκε η εργασία. Στην ΤΕΕ συμμετέχει υποχρεωτικά ο ΕΚ. Τα άλλα δύο μέλη της ενδέχεται, αλλά δεν είναι υποχρεωτικό, να προέρχονται από άλλα Τμήματα του ίδιου ή άλλου Πανεπιστημίου ή Ερευνητικού Κέντρου της ημεδαπής ή αλλοδαπής. Μετά την ολοκλήρωση και επίσημη κατάθεση της ΔΕ από τον ενδιαφερόμενο φοιτητή, ο ΕΚ, σε συνεννόηση με τα άλλα δύο μέλη της ΤΕΕ, ορίζει τον χρόνο εξέτασής της, που δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από ένα μήνα από τον χρόνο κατάθεσής της, και ενημερώνει σχετικά τον φοιτητή.

Η εξέταση της ΔΕ γίνεται με παρουσία και των τριών μελών της ΤΕΕ. Σε περίπτωση που κάποιο από τα μέλη της ΤΕΕ προέρχεται από άλλο Πανεπιστήμιο ή Ερευνητικό Κέντρο της ημεδαπής ή αλλοδαπής, παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής του στην εξέταση μέσω τηλεδιάσκεψης. Αν κάποιο μέλος αδυνατήσει να παρευρεθεί με φυσική ή εικονική παρουσία, η εξέταση αναβάλλεται και ορίζεται νέα ημερομηνία εξέτασης.

Η έγκριση της ΔΕ γίνεται εφόσον ο μέσος όρος των βαθμών των τριών μελών της ΤΕΕ είναι προβιβάσιμος. Για να θεωρηθεί η ΔΕ προβιβάσιμη δεν είναι αναγκαίο να είναι προβιβάσιμοι και οι τρεις βαθμοί των μελών της ΤΕΕ. Η βαθμολογία κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος με σχετικό πρακτικό που υπογράφουν τα μέλη της ΤΕΕ.

Σε περίπτωση αποτυχίας στην εξέταση της ΔΕ, ο φοιτητής μπορεί να επανεξετασθεί για μια ακόμη φορά, όχι νωρίτερα από τρεις μήνες, ούτε αργότερα από έξι, από την προηγούμενη εξέταση και εφόσον έχει βελτιώσει τη ΔΕ σύμφωνα με τις υποδείξεις της ΤΕΕ. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα μετά από απόφαση της ΣΤ κατόπιν σχετικής εισήγησης της ΣΕ.

Οι προθεσμίες παράδοσης και εξέτασης της ΔΕ καθορίζονται ως εξής:

Παράδοση: 1 Σεπτεμβρίου

Εξέταση: 30 Σεπτεμβρίου

Η τελική παράδοση της ΔΕ μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να παραταθεί έως και δυο ακαδημαϊκά εξάμηνα, μετά από τη σύμφωνη γνώμη του ΕΚ, σχετική εισήγηση της ΣΕ και έγκριση της ΣΤ. Ο συνολικός χρόνος σπουδών (μαζί με την παράταση) δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει το ανώτατο όριο διάρκειας της φοίτησης για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε.

Μετά την έγκριση της ΔΕ και την καταχώριση των διορθώσεων, αλλά πριν από την καθομολόγηση, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να καταθέσουν στην οικεία

βιβλιοθήκη ένα τυπωμένο αντίτυπο καθώς και ένα αντίτυπο σε ηλεκτρονική μορφή (CD-ROM) σε μορφή αρχείου που δεν επιδέχεται επεμβάσεις (pdf).

Άρθρο 8. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος, να επικουρούν τα μέλη ΔΕΠ και να συμμετέχουν στην εποπτεία των εξετάσεων.

Άρθρο 9. ΑΠΟΝΟΜΗ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΣ ΜΔΕ

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις υποχρεώσεις τους απονέμεται Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε). Η αποφοίτηση των φοιτητών και ο τελικός βαθμός που συγκέντρωσαν στο Μ.Δ.Ε. εγκρίνονται από τη ΣΤ.

9.1 Προϋποθέσεις Απονομής ΜΔΕ

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και λαμβάνει το δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών, όταν εκπληρώσει όλες τις, υπό του Προγράμματος και του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του Πανεπιστημίου Πατρών, προβλεπόμενες υποχρεώσεις. Ειδικότερα:

Οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά 6 εξαμηνιαία μαθήματα κατά τα 3 πρώτα εξάμηνα (δηλ. 2 μαθήματα στο Α' εξάμηνο, 2 στο Β' εξάμηνο και 2 στο Γ' εξάμηνο) και να εκπονήσουν επιτυχώς Διπλωματική Εργασία (ΔΕ) ειδίκευσης κατά το 4ο εξάμηνο.

9.2 Υπολογισμός βαθμού ΜΔΕ

Ο τελικός βαθμός του ΜΔΕ προκύπτει από τον βαθμό των μεταπτυχιακών μαθημάτων και τον βαθμό της ΔΕ, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ως ακολούθως:

Ο βαθμός του ΜΔΕ προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του ΠΜΣ και της ΔΕ (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της διπλωματικής εργασίας) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο:

Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της διπλωματικής εργασίας (όπου προβλέπεται), πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο βαθμό πιστωτικών μονάδων ECTS και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του ΜΔΕ.

Ο **βαθμός** του ΜΔΕ πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή. Στα απονεμόμενα ΜΔΕ αναγράφεται ο χαρακτηρισμός "Καλώς", "Λίαν Καλώς", ή "Άριστα" που αντιστοιχεί σε:

- ▶ «Άριστα» από 8,50 έως 10
- ▶ «Λίαν Καλώς» από 6,50 έως 8,49
- ▶ «Καλώς» από 5 έως 6,49

Η απονομή των τίτλων ΜΔΕ εγκρίνεται από τη ΣΤ.

9.3 Απαραίτητα δικαιολογητικά

Αφού ολοκληρωθεί η έγκριση απονομής από τη ΣΤ ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να καταθέσει στη Γραμματεία του Τμήματος:

α) Βεβαίωση από το «Νημερτής» (είναι το ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου Πατρών που φιλοξενεί όλη την πνευματική παραγωγή του ιδρύματος και λειτουργεί ως βάση για τις διδακτορικές διατριβές και τις μεταπτυχιακές εργασίες που έχουν εκπονηθεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών) ότι έχει κατατεθεί η ΔΕ.

β) Υπεύθυνη δήλωση (άρθρο 8 Ν.1599/1986) η οποία περιλαμβάνει τα εξής:

- «Το σύνολο της εργασίας αποτελεί πρωτότυπο έργο, παραχθέν από εμένα, και δεν παραβιάζει δικαιώματα τρίτων καθ' οιονδήποτε τρόπο».
- «Φέρω αποκλειστικά την ευθύνη της δίκαιης χρήσης του υλικού που χρησιμοποίησα και τίθεμαι αποκλειστικός υπεύθυνος των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής. Αναγνωρίζω δε ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν φέρει ούτε αναλαμβάνει οιαδήποτε ευθύνη που τυχόν προκύψει από πλημμελή εκκαθάριση πνευματικών δικαιωμάτων».
- «Έχω λάβει γνώση των συνεπειών του νόμου και όσων ορίζονται στον Κανονισμό Σπουδών του Τμήματος και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών, και δηλώνω ότι η εργασία που καταθέτω έχει εκπονηθεί με δική μου ευθύνη τηρουμένων των προϋποθέσεων που ορίζονται στις ισχύουσες διατάξεις και στον Κανονισμό για τα πνευματικά δικαιώματα».
- «Δεν έχω εκκρεμότητες με τις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πατρών, (Φοιτητική Λέσχη, Φοιτητική Εστία, Κεντρική Βιβλιοθήκη), δεν έχω ειδική ταυτότητα δωρεάν σίτισης για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος και δεν διαθέτω δωμάτιο στη Φοιτητική Εστία».

γ) Ένα αντίτυπο της ΔΕ σε ηλεκτρονική μορφή (CD-ROM) σε μορφή αρχείου που δεν επιδέχεται επεμβάσεις (pdf).

9.4 Τελετουργικό Απονομής ΜΔΕ

Η απονομή των ΜΔΕ γίνεται τουλάχιστον δύο φορές κατ' έτος, ενιαία για όλα τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα, σε ειδική δημόσια τελετή, στην οποία παρίστανται ο/η Πρύτανης/ις, οι Πρόεδροι των Τμημάτων και όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, που έχουν εκπληρώσει τις προϋποθέσεις απονομής ΜΔΕ.

Κατά το μέχρι της απονομής του διπλώματος χρονικό διάστημα χορηγείται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ πιστοποιητικό ολοκλήρωσης των σπουδών στο οποίο αναφέρεται η ημερομηνία αποφοίτησης.

Άρθρο 10. ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ

Ο/Η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να αναφέρει με τον ενδεδειγμένο τρόπο αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης – δημοσιευμένης ή μη – χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η αντιγραφή οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος

για διαγραφή του/της. Στις παραπάνω περιπτώσεις, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της, αφού προηγουμένως του δοθεί η δυνατότητα να εκθέσει, προφορικός ή γραπτώς, τις απόψεις του επί του θέματος.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/η φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας (απόφαση Συγκλήτου συνεδρίαση 115/25.4.2017, έγγραφο με αριθμό 318/11394/27.4.2017, με θέμα "Επί του θέματος της υποχρεωτικής χρήσης της εφαρμογής EPhorus". Η εφαρμογή αυτή έχει αντικατασταθεί από το Turnitin).

Άρθρο 11. ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

11.1 Γενικά

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.).

11.2 Τέλη Φοίτησης

Τα τέλη φοίτησης για την παρακολούθηση του ΜΔΕ ορίζονται σε 1.500 ευρώ και επιμερίζονται σε τέσσερις δόσεις, τρεις δόσεις των 400 Ευρώ και μια δόση των 300 ευρώ. Η πρώτη δόση καταβάλλεται με την εγγραφή στο πρόγραμμα. Οι υπόλοιπες τρεις δόσεις καταβάλλονται κατά το πρώτο εικοσαήμερο κάθε εξαμήνου. Η διαδικασία καταβολής των διδάκτρων γίνεται μέσω του ΕΛΚΕ. Η οποιαδήποτε δαπάνη γίνεται με βάση τη σχετική απόφαση της ΣΤ.

Σε περίπτωση αναμονής για λήψη υποτροφίας απαλλαγής διδάκτρων, ο υποψήφιος μπορεί να μην καταβάλει δίδακτρα μέχρι την κοινοποίηση της απόφασης κατανομής των υποτροφιών.

Φοιτητές που δεν έχουν καταβάλει τα δίδακτρα για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του ΠΜΣ και δεν έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτά δεν δικαιούνται την απονομή του Μ.Δ.Ε. Οι ανωτέρω μεταπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται απλού πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των μαθημάτων, όπου έλαβαν προαγωγικό βαθμό.

Σε περίπτωση διαγραφής του φοιτητή από το ΠΜΣ δεν επιστρέφονται δίδακτρα που καταβλήθηκαν.

11.3 Δωρεάν Φοίτηση

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των οποίων το

ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στο Τμήμα ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών στο ΠΜΣ. Σε καμία περίπτωση η οικονομική αδυναμία δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε ΠΜΣ.

Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή.

11.4 Φοιτητικές υποτροφίες

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να χορηγεί υποτροφίες, ανταποδοτικές ή μη, ή βραβεία αριστείας σε μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες, σύμφωνα με απόφαση της ΣΤ και τις διατάξεις του Νόμου 4547/2018. Οι υποτροφίες δίνονται με βάση ακαδημαϊκά, αντικειμενικά κριτήρια (ενδεικτικά: αφορούν φοιτητές κανονικής φοίτησης, μέσος όρος βαθμολογίας προηγούμενου εξαμήνου) ή προσφορά υπηρεσιών και πρέπει να εγγράφονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του ΠΜΣ. Οι όροι χορήγησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποτρόφων καθορίζονται με απόφαση της ΣΤ μετά από σχετική εισήγηση της ΣΕ.

Άρθρο 12. ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ (άρθρο 15 του Ν.3374/2005)

Το ΠΜΣ συνοδεύεται από παράρτημα διπλώματος στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, το οποίο, μεταξύ άλλων, περιέχει πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με τη διάρκεια και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών, τα προσόντα και την εξειδίκευση που απέκτησε ο πτυχιούχος και τη βαθμολογία του σύμφωνα με το ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων (ECTS).

Άρθρο 13. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ – ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Για τα θέματα του ΠΜΣ οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-969312, 2610-969324 fax: 2610-996197, e-mail: philsec@upatras.gr.

Ωράριο λειτουργίας και εξυπηρέτησης κοινού: Δευτέρα – Τετάρτη – Πέμπτη 10.00-12.00

Οι Μ.Φ. που επιθυμούν να λάβουν πιστοποιητικά / βεβαιώσεις μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης <https://idp.upnet.gr/idp/Authn/UserPassword> κάνουν ηλεκτρονική

αίτηση και την επόμενη ημέρα που θα είναι ανοιχτή η γραμματεία μπορούν να παραλαμβάνουν το πιστοποιητικό / βεβαίωση.

Άρθρο 14. ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΜΣ

Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ καλύπτεται από τα τέλη φοίτησης.

Η διαχείριση των εσόδων των ΠΜΣ γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. και κατανέμεται κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) σε λειτουργικά έξοδα του προγράμματος και κατά τριάντα τοις εκατό (30%) σε λειτουργικά έξοδα του Ιδρύματος.

Τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να δημοσιεύουν ετησίως, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα τους, απολογισμό εσόδων-εξόδων, με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία, και ιδίως του ύψους των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων στα ΠΜΣ και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν.

Άρθρο 15. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 16. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Οι φοιτητές που έχουν ήδη εγγραφεί σε ΠΜΣ, κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 4485/2017, καθώς και οι φοιτητές που εγγράφονται και αρχίζουν τη φοίτηση το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 σε ΠΜΣ ιδρυθέν έως τη δημοσίευση του Ν. 4485/2017, συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ισχύουσες, έως την έναρξη ισχύος του Ν. 4485/2017, διατάξεις (άρθρο 85 παρ. 2 του Ν. 4485/2017).

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό, θα ρυθμίζονται από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 17. ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ

ΣΤ = Συνέλευση Τμήματος

ΔΕ = Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

ΔΜΣ = Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΕΑΥ = Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων

ΕΚ = Επιβλέπων Καθηγητής

ΜΔΕ = Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης

ΠΜΣ = Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΣΕ = Συντονιστική Επιτροπή

ΕΔΕ = Ειδική Διατμηματική Επιτροπή

ΤΕΕ = Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

Α.Ε.Ι. = Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Ε.Λ.Κ.Ε. = Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας

Ε.Ε.Π. = Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό

Ε.ΔΙ.Π. = Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό

Ε.Τ.Ε.Π. = Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό

Άρθρο 18. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Δικαιολογητικά υποψηφιότητας σε ΠΜΣ (το Τμήμα καθορίζει τα δικαιολογητικά των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Οδηγίες συγγραφής ΔΕ (καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευση του Τμήματος)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Όροι συγγραφής και δημοσιοποίησης διπλωματικών εργασιών, μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών στο Πανεπιστήμιο Πατρών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Δικαιολογητικά υποψηφιότητας σε ΠΜΣ

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm# και είναι τα εξής:

- 1) Αίτηση (υπάρχει στην πλατφόρμα) στην οποία οι υποψήφιοι θα δηλώνουν απαραίτητα την ειδίκευση που τους ενδιαφέρει (μόνο μια από τις τρεις προσφερόμενες ειδικεύσεις του ΠΜΣ).
- 2) Περιγραφή στόχων: Υπόμνημα μιας σελίδας, στο οποίο να δικαιολογείται και να τεκμηριώνεται η πρόθεση του υποψηφίου για εγγραφή στη συγκεκριμένη ειδίκευση του ΠΜΣ.
- 3) Βιογραφικό σημείωμα.
- 4) Δύο Συστατικές Επιστολές. Εάν ο υποψήφιος προέρχεται από το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών θα πρέπει να δηλώσει τα ονόματα των

καθηγητών του Τμήματος που έχουν συμφωνήσει να δώσουν συστατική επιστολή, εφόσον τους ζητηθεί.

5) Αντίγραφο Πτυχίου (με αναγνώριση από Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π, όπου απαιτείται).

6) Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.

7) Αντίτυπο πτυχιακής εργασίας (εάν υπάρχει) και πιθανών δημοσιευμάτων σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή.

8) Πιστοποιητικά ξένων γλωσσών επιπέδου τουλάχιστον B2 (αν δεν διατίθεται, οι υποψήφιοι είναι δυνατό να κληθούν να αποδείξουν το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους με γραπτή ή προφορική εξέταση).

9) Αντίγραφο Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας: www.philology-upatras.gr ή από την Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-997546 fax: 2610-996197, e-mail: philsec@upatras.gr.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Οδηγίες συγγραφής Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ)

I. Γενικές Οδηγίες – Δομή ΜΔΕ

- Η ΜΔΕ τυπώνεται σε χαρτί A4, σε διπλή όψη (μπρος-πίσω) και δένεται με θερμοκόλληση.

Το αρχείο της διατριβής θα πρέπει να είναι τόσο σε μορφή **Word doc ή Word.docx**, όσο και σε μορφή **pdf** (χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα Adobe Acrobat). Η μορφή pdf επιτρέπει να διαβάζονται κείμενα στα οποία χρησιμοποιούνται αρχαίες γραμματοσειρές Unicode.

- Το εξώφυλλο είναι λευκό και περιλαμβάνει τον τίτλο της ΜΔΕ, το ονοματεπώνυμο του φοιτητή/τριας, Αριθμό Μητρώου, Τίτλο Μεταπτυχιακού Προγράμματος, Τμήμα, Πανεπιστήμιο και ημερομηνία.
- Η σελίδα του τίτλου δεν έχει αρίθμηση. Οι σελίδες μετά τον τίτλο (Αφιέρωση, Περίληψη, Συντομεύσεις, Πίνακες) αριθμούνται με λατινικούς αριθμούς. Οι σελίδες όλου του υπόλοιπου κειμένου αριθμούνται με αραβικούς χαρακτήρες (1, 2, 3, ...)
- Μετά το εξώφυλλο ακολουθούν:
  - Η Αφιέρωση (αν υπάρχει)
  - Η Περίληψη (συνοπτική παρουσίαση της μελέτης και παράθεση βασικών λέξεων-κλειδιών. Δεν πρέπει να ξεπερνά τις 200-250 λέξεις)
  - Ο Πίνακας Συντομεύσεων-Βραχυγραφιών
  - Οι συντομογραφίες που χρησιμοποιούνται ή το σύστημα που ακολουθείται θα πρέπει να εξηγούνται στον Πίνακα Συντομεύσεων-Βραχυγραφιών
  - Ο Πίνακας Περιεχομένων και Παραρτημάτων (αναγράφονται οι τίτλοι των Κεφαλαίων/Ενοτήτων, Υποκεφαλαίων/Υποενοτήτων και Παραρτημάτων, εφόσον υπάρχουν, και τα οποία συμφωνούν με την αντίστοιχη σελίδα του κειμένου της ΜΔΕ)

- Η αρίθμηση των Κεφαλαίων/Ενοτήτων, Υποκεφαλαίων/Υποενοτήτων, Βιβλιογραφίας και Παραρτημάτων πρέπει να είναι συνεχής.
- Ο Κατάλογος Πινάκων, Εικόνων, Σχημάτων, Διαγραμμάτων και Χαρτών (εφόσον υπάρχουν). Οι Εικόνες και οι Πίνακες πρέπει να συνοδεύονται από αριθμημένη λεζάντα στο κάτω μέρος και με στοίχιση στη μέση. Γραμματοσειρά λεζάντας: **Times New Roman 10 pts**. Πριν και μετά τη λίστα των Πινάκων, Εικόνων, Σχημάτων, Διαγραμμάτων, Χαρτών πρέπει να υπάρχει μια κενή γραμμή.
- Κύριο σώμα μελέτης:

1. Πρόλογος

Δεν είναι υποχρεωτικός και έχει συνήθως προσωπικό χαρακτήρα (π.χ. μπορεί να περιλαμβάνει τις ευχαριστίες προς τους ανθρώπους που συνέβαλαν στην ολοκλήρωση της μελέτης, τα κέντρα έρευνας και τα αρχεία/συλλογές που χρησιμοποιήθηκαν)

2. Εισαγωγή

Στην Εισαγωγή ενημερώνεται ο αναγνώστης για το κύριο θέμα (πρόβλημα/ερώτημα) της εργασίας, την αιτιολόγηση της επιλογής και σημασίας του θέματος, την υπόθεση εργασίας βάσει της οποίας έχει διεξαχθεί η έρευνα, τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε και τα προβλήματα και προκλήσεις που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της μελέτης. Η Εισαγωγή περιλαμβάνει σύντομη βιβλιογραφική ανασκόπηση (ελληνική και ξενόγλωσση), με την οποία ο αναγνώστης ενημερώνεται για τις πρόσφατες εξελίξεις στο πεδίο και καταλήγει με τους στόχους της συγκεκριμένης εργασίας. Ακολουθεί μια συνοπτική παρουσίαση της δομής της μελέτης. Η εισαγωγή δεν μπορεί να ξεπερνά το 1/3 της συνολικής έκτασης της ΜΔΕ.

3. Κυρίως Μέρος

Το κύριο σώμα της εργασίας χωρίζεται σε Κεφάλαια/Ενότητες και υποκεφάλαια/υποενοότητες ακολουθώντας τη δομή που έχει ήδη ορισθεί στην Εισαγωγή. Στο μέρος αυτό διερευνώνται οι πτυχές του ερευνητικού θέματος, αποτιμάται η βιβλιογραφία που αφορά το συγκεκριμένο θέμα και τις πτυχές του και επιχειρείται η συνθετική ανάλυση των δεδομένων ανά Κεφάλαιο/Ενότητα, με άξονα τη μεθοδολογία που υιοθετείται. Η παρουσίαση των δεδομένων πρέπει να είναι πλήρης και ακριβής. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη λογική αλληλουχία των επιχειρημάτων, στην αποφυγή λογικών αλμάτων και αοριστολογίας, στην εύστοχη επιλογή παραδειγμάτων και στη γλωσσική επιμέλεια του κειμένου (π.χ. αποφυγή μακροσκελών περιόδων, υπερβολικών εκφράσεων, εξεζητημένης και σύνθετης σύνταξης, επαναλήψεων).

4. Επίλογος - Συμπεράσματα

Παρουσιάζονται συνοπτικά και αξιολογούνται τα αποτελέσματα της μελέτης με βάση τα ερωτήματα και τους στόχους, όπως έχουν τεθεί στην Εισαγωγή, χωρίς να εισάγονται νέες ιδέες, παρά μόνον όταν αυτές προτείνονται ως ερωτήματα για μελλοντική ερευνητική εργασία. Δεν πρέπει να επαναλαμβάνονται αυτολεξεί οι σκέψεις και τα επιχειρήματα που έχουν ήδη ειπωθεί στην Εισαγωγή και στο κύριο σώμα της μελέτης. Θα πρέπει να δηλωθεί η ιδιαίτερη συμβολή της εργασίας στην επίλυση/προώθηση του/των ερευνητικού/ών προβλήματος/ων που έχει/ουν τεθεί στην Εισαγωγή.

5. Πρωτογενείς Πηγές

Οι Πρωτογενείς πηγές παρέχουν πρωτογενή πληροφόρηση, της οποίας το περιεχόμενο βασίζεται στον συγγραφέα και τα στοιχεία της δεν έχουν υποστεί επεξεργασία ή αξιολόγηση. Σε αυτή την κατηγορία αναγράφονται οι αρχαίοι συγγραφείς και τα έργα τους που έχουν μνημονευθεί στο κύριο σώμα της εργασίας, περιοδικά, εφημερίδες, ημερολόγια, συνεντεύξεις, αρχειακό ή στατιστικό υλικό, χειρόγραφα, διοικητικά έγγραφα, φωτογραφίες, κ.λπ.).

6. Βιβλιογραφία

Η Βιβλιογραφία περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία μόνον των βιβλιογραφικών

παραπομπών που υπάρχουν στο κύριο σώμα της μελέτης και στις υποσημειώσεις (συγγραφείς, τίτλος περιοδικού, τίτλος εργασίας ή βιβλίου, εκδότης, τόπος και έτος έκδοσης, ακριβείς σελίδες, εάν πρόκειται για άρθρο). Τα ονόματα στη Βιβλιογραφία δίνονται με αλφαβητική σειρά. Οι βιβλιογραφικές αναφορές πρέπει να είναι έγκυρες, ομοιόμορφες και συνεπείς. Υπενθυμίζεται ότι η Wikipedia δεν συνιστά αξιόπιστη επιστημονική πηγή, ούτε και τυχαίες ιστοσελίδες. Για πληροφορίες που έχουν εντοπισθεί στο διαδίκτυο πρέπει να δηλώνεται η ακριβής ηλεκτρονική τους διεύθυνση, καθώς και η ημερομηνία κατά την οποία αντλήθηκε η πληροφορία (π.χ. <https://www.theparisreview.org/interviews/6231/hermione-lee-the-art-of-biography-no-4-hermione-lee>, 30.6.2018). Οι βιβλιογραφικές αναφορές που εμφανίζονται στο κείμενο θα πρέπει να εμφανίζονται και στην τελική βιβλιογραφία (για τον τρόπο παράθεσης των βιβλιογραφικών πηγών, βλ. 8.3).

7. Παραρτήματα

Η ύπαρξη Παραρτημάτων είναι προαιρετική και αυτά τοποθετούνται μετά τη **Βιβλιογραφία**. Στα Παραρτήματα περιλαμβάνονται δεδομένα που δεν εμφανίστηκαν στα αποτελέσματα ή την προηγούμενη συζήτηση. Αυτά πρέπει να έχουν συνεχή αρίθμηση και να γίνεται αναφορά σε αυτά μέσα στο κείμενο.

II. Διάταξη Σελίδας - Γραμματοσειρές - Μορφοποίηση κειμένου -Στίξη - Σύμβολα - Παράθεση κειμένου - Παράθεση Βιβλιογραφίας

1. Διάταξη Σελίδας

Μέγεθος σελίδας

A4 του Word (21 εκ. X 29.7 εκ.)

Περιθώρια σελίδας

2.54 εκ. επάνω-κάτω, 3.00 εκ. αριστερά-δεξιά

2. Γραμματοσειρές

- Κυρίως κείμενο (συμπεριλαμβανομένων των σελίδων που ακολουθούν το εξώφυλλο): **Times New Roman 12 pts**
- Παραθέματα εντός του κειμένου που υπερβαίνουν τις 2 σειρές: **Times New Roman 11 pts**
- Υποσημειώσεις: **Times New Roman 10 pts**

Οι Υποσημειώσεις πρέπει να εμφανίζονται στο κάτω μέρος της σελίδας και όχι στο τέλος του κειμένου (όχι, δηλαδή, ως σημειώσεις τέλους)

- Σε περίπτωση χρήσης κάποιων ειδικών γραμματοσειρών (π.χ. πολυτονικό σύστημα) θα πρέπει να ενημερώνεται ο επόπτης
- Για όρους από τα αρχαία ελληνικά που αναφέρονται μέσα στο κείμενο: γραμματοσειρά **Unicode**, κατά προτίμηση η **Palatino Linotype 12 pts**. Για πιο εκτεταμένα παραθέματα από αρχαία κείμενα: **11pts**
- Επικεφαλίδες πρώτου επιπέδου (headings): **Times New Roman 12 pts, έντονα και όχι πλάγια**
- Επικεφαλίδες δεύτερου και τρίτου επιπέδου (sub-headings και sub-sub-headings): **Times New Roman 12 pts, πλάγια και όχι έντονα**

3. Μορφοποίηση κειμένου

- **Διάστιχο: 1,5** (σε όλο το κείμενο).
- **Πλάγια γραμματοσειρά** θα πρέπει να χρησιμοποιείται για:
  - Τίτλους μονογραφιών, περιοδικών, εφημερίδων, έργων, ή μεμονωμένους στίχους έργων (εντός ή μη παρενθέσεως)
  - ξενόγλωσσες εκφράσεις, π.χ. *vs, et al., fl., fr., repr., etc.*
  - όρους-κλειδιά

- να δοθεί έμφαση σε μια λέξη ή φράση αποσπάσματος κειμένου που βρίσκεται ήδη μέσα σε εισαγωγικά. Θα πρέπει να ακολουθείται από την υπόδειξη [η έμφαση δική μου].
- **Έντονη γραφή ή υπογράμμιση** μπορεί να χρησιμοποιηθεί, με φειδώ, για να εστιαστεί η προσοχή σε ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, **κυρίως μέσα σε αριθμημένα παραδείγματα** (όχι στο τρέχον κείμενο).
- **Κεφαλαία:** Τα ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ και τα μικρά κεφαλαία δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για έμφαση. Χρησιμοποιήστε κεφαλαία γράμματα μόνο για το πρώτο γράμμα της πρώτης λέξης σε μια πρόταση και για κύρια ονόματα και επίθετα: «Τα κεφαλαία γράμματα στους τίτλους της Ελληνικής» (και όχι «Τα Κεφαλαία Γράμματα στους Τίτλους της Ελληνικής»).
- **Επικεφαλίδες**
  - **Αρίθμηση**
1., 2., 3. για τις επικεφαλίδες,
1.1, 1.2, 1.3 για τις επικεφαλίδες δεύτερου επιπέδου και
1.1.1, 1.1.2 για τις επικεφαλίδες τρίτου επιπέδου.

Η αρίθμηση δεν ξεκινάει από το 0 και πρέπει να περιορίζεται σε έως και τρίτου επιπέδου επικεφαλίδες.

- Γραματοσειρά: βλ. 3.1
- Στοίχιση: **αριστερή**.
- Κενό: Μια γραμμή κενή πριν και μετά την επικεφαλίδα.

- **Ρυθμίσεις Παραγράφου**
  - Αφήνετε **εσοχή στην πρώτη γραμμή** για κάθε παράγραφο ίση με **0,5 εκ.**
Μην αφήνετε εσοχή στην πρώτη γραμμή παραγράφων αμέσως μετά τις επικεφαλίδες, τους πίνακες, τις εικόνες, τα διαγράμματα κλπ.
  - Στοίχιση: **πλήρης**

4. Στίξη

- **Εισαγωγικά**

Τα μονά αγγλικά εισαγωγικά (καμπυλωτά) (") πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη μετάφραση μη ελληνικών λέξεων, π.χ. *cogito* 'νομίζω', ή παραδειγμάτων. Χρησιμοποιήστε τα καμπυλωτά εισαγωγικά ('. . .') και όχι τα ίσια ('...'). **Τα διπλά αγγλικά εισαγωγικά δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται.** Τα ελληνικά εισαγωγικά («») να χρησιμοποιούνται για την παράθεση μικρών αποσπασμάτων στο τρέχον κείμενο από κάποια άλλη πηγή, και για τίτλους ή όρους στους οποίους θέλει να δώσει έμφαση ο συγγραφέας ή για μεταφορική χρήση λέξεων.

- **Παύλα/ενωτικό:** Να χρησιμοποιείται κυρίως το ενωτικό (-) (hyphen) και όχι η παύλα (–) (dash). Η παύλα να χρησιμοποιείται για παράθεση πληροφοριών που είναι συμπληρωματικές στο κείμενο.
- Χρησιμοποιήστε την ελληνική **άνω τελεία** για να ξεχωρίσετε τους διαφορετικούς συγγραφείς και κόμμα για τις διαφορετικές συνεισφορές του ίδιου συγγραφέα.

5. Σύμβολα

- Το σύμβολο των **υποσημειώσεων** μπαίνει μετά το σημείο στίξης (κόμμα ή τελεία) όταν συναντώνται.
- Θα πρέπει να αποφεύγεται η εκτεταμένη χρήση συμβόλων (όπως τόξα, κουκκίδες)

- Χρησιμοποιήστε το **συμπλεκτικό σύμβολο ampersand (&)** μεταξύ των δύο τελευταίων συγγραφέων στην παράθεση αναφορών **μόνον** εντός παρενθέσεων και στη Βιβλιογραφία (λίστα αναφορών στο τέλος): <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/560/03/>. Εντός κειμένου να χρησιμοποιείται το «και».

Υπόδειγμα: «Οι Cadot και Voisine (1964) υποστηρίζουν...», **ή, όταν οι συγγραφείς βρίσκονται εντός παρενθέσεως**, «όπως υποστηρίζεται συχνά (Cadot & Voisine 1964)»

6. Παράθεση κειμένου

Το παράθεμα δεν αποτελεί παράφραση, και γι' αυτό πρέπει να διατηρείται η φρασεολογία της πηγής με απόλυτη ακρίβεια. Σε περίπτωση που παραλείπονται κάποιες λέξεις ή φράσεις από το παράθεμα, πρέπει να δηλωθεί με τρεις τελείες μέσα σε αγκύλες [...]. Εάν ο συγγραφέας θέλει να παραθέσει αυτούσιο κείμενο από κάποια πηγή (πρωτογενή ή δευτερογενή), το οποίο υπερβαίνει τις δύο σειρές, πρέπει να το τοποθετήσει σε ξεχωριστή θέση μετά το κυρίως κείμενο με μια γραμμή κενή πριν και μετά το απόσπασμα και να βάλει **εσοχή 0,5 στα αριστερά**. Η παράθεση πρέπει να γίνεται με φειδώ και με συγκεκριμένη στόχευση.

7. Παράθεση Βιβλιογραφίας

7.1 Γενικές οδηγίες

- Μεταφράσεις ξενόγλωσσων τίτλων **δεν** απαιτούνται.

Δεν παραλείπονται:

- ψηφία των συμπεριλαμβανομένων αριθμών σελίδων, π.χ., όχι 170-8, αλλά 170-178
- συντομογραφίες ονόματα περιοδικών, σειράς βιβλίων, εκδοτών ή συνεδρίων αν δεν έχει δοθεί και ο πλήρης τίτλος, π.χ. *Transactions of the American Philological Association (TAPhA)*
- τα ονόματα των συγγραφέων/επιμελητών.

Δεν χρησιμοποιούνται παύλες για να αντικατασταθούν επαναλαμβανόμενα ονόματα συγγραφέων/επιμελητών.

7.2 Αναφορές εντός κειμένου

Whitmarsh (2004: 125)

(Whitmarsh 2004: 121, 2013: 20)

Cadot και Voisine (1964), αλλά (Cadot & Voisine 1964)

7.3 Βιβλιογραφία (Λίστα βιβλιογραφικών αναφορών)

Βιβλίο/Μονογραφία

Whitmarsh, T. (2015), *Battling the Gods: Atheism in the Ancient World*. New York: Knopf.

- **Συλλογικός τόμος**
- Easterling, P.E. και Knox, B. (επιμ.) (1989), *The Cambridge History of Classical Literature, Volume 1, Greek Literature, Part 2, Greek Drama*. Cambridge: Cambridge University Press.

Συκουτρής, Ι. (1936/2016), «Ο Δωδεκάλογος του Γύφτου: Δύο Διαλέξεις [αποσπάσματα]». Στο Ε. Γαραντούδης (επιμ.), *Εισαγωγή στην Ποίηση του Παλαμά, Επιλογή κριτικών κειμένων*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 121-138.

Περιοδικό

Stadter, P.A. (1992), «Fictional narrative in the *Cyropaedia*», *AJP* 112: 461-91.

Πρακτικά συνεδρίων

- Χρυσανθόπουλος, Μ. (2016), «'Λάφυρα ελληνικά', 'βιβλία ελληνικά', 'ελληνική φρασιολογία', 'ελληνικός ρυθμός'. Η κατασκευή της έννοιας 'ελληνικός, -ή, -ό' στην ποίηση του Καβάφη». Στο *Ζητήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας. Μετρικά, Υφολογικά, Κριτικά, Μεταφραστικά, Πρακτικά της ΙΔ' Επιστημονικής Συνάντησης του Τομέα ΜΝΕΣ 27-30 Μαρτίου 2014*, Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 437-447.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΟΡΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ, ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ & ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

1. Κάθε τόμος με το κείμενο της εργασίας φέρει ευδιάκριτα στο πίσω μέρος της σελίδας τίτλου του τα ακόλουθα:

Πανεπιστήμιο Πατρών, [Τμήμα]

[Όνομα Συγγραφέα]

© [έτος] – Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος

2. Ο/Η Προπτυχιακός Φοιτητής (ΠΦ), Μεταπτυχιακός Φοιτητής (ΜΦ) ή Υποψήφιος Διδάκτορας (ΥΔ) -μέσα από τη σχετική φόρμα κατάθεσης της εργασίας στο Ιδρυματικό Αποθετήριο Νημερτής- εκχωρεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών και στη Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης το μη αποκλειστικό δικαίωμα διάθεσής της μέσα από το διαδίκτυο για σκοπούς συστηματικής και πλήρους συλλογής της ερευνητικής παραγωγής του Πανεπιστημίου Πατρών, καταγραφής, διαφάνειας και προαγωγής της έρευνας.
3. Κάθε ΠΦ, ΜΦ ή ΥΔ που εκπονεί τη διπλωματική, μεταπτυχιακή εργασία του ή τη διδακτορική διατριβή του σε Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών, θεωρείται ότι έχει λάβει γνώση και αποδέχεται τα ακόλουθα:
  - Το σύνολο της εργασίας αποτελεί πρωτότυπο έργο, παραχθέν από τον/ην ίδιο/α, και δεν παραβιάζει δικαιώματα τρίτων καθ' οιονδήποτε τρόπο,
  - Εάν η εργασία περιέχει υλικό, το οποίο δεν έχει παραχθεί από τον/ην ίδιο/α, αυτό πρέπει να είναι ευδιάκριτο και να αναφέρεται ρητώς εντός του κειμένου της εργασίας ως προϊόν εργασίας τρίτου, σημειώνοντας με παρομοίως σαφή τρόπο τα στοιχεία ταυτοποίησής του, ενώ παράλληλα βεβαιώνει πως στην περίπτωση χρήσης αυτούσιων γραφικών αναπαραστάσεων, εικόνων, γραφημάτων κλπ., έχει λάβει τη χωρίς περιορισμούς άδεια του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων για την συμπερίληψη και επακόλουθη δημοσίευση του υλικού αυτού.
  - Ο/Η ΠΦ, ΜΦ ή ΥΔ φέρει αποκλειστικά την ευθύνη της δίκαιης χρήσης του υλικού που χρησιμοποίησε και τίθεται αποκλειστικός υπεύθυνος των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής. Αναγνωρίζει δε ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν φέρει, ούτε αναλαμβάνει οιαδήποτε ευθύνη που τυχόν προκύψει από πλημμελή εκκαθάριση πνευματικών δικαιωμάτων.
  - Η σύνταξη, κατάθεση και διάθεση της εργασίας δεν κωλύεται από οποιαδήποτε παραχώρηση των πνευματικών δικαιωμάτων του συγγραφέα σε τρίτους, π.χ. σε εκδότες μονογραφιών ή επιστημονικών περιοδικών, σε οποιοδήποτε διάστημα, πριν ή μετά τη δημοσίευση της εργασίας, και πως ο συγγραφέας αναγνωρίζει ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν απεμπολεί τα δικαιώματα διάθεσης του

περιεχομένου της διπλωματικής ή μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με τα μέσα που το ίδιο επιλέγει.

- Για τους παραπάνω λόγους κατά την υποβολή της διπλωματικής ή μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής ο/η ΠΦ/ΜΦ/ΥΔ υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνει ότι έχει λάβει γνώση και γνωρίζει τις συνέπειες του νόμου και των οριζόμενων στους Κανονισμούς Σπουδών του ΠΜΣ και του Τμήματος και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και ότι η εργασία που καταθέτει με θέμα «.....» έχει εκπονηθεί με δική του ευθύνη τηρουμένων των προϋποθέσεων που ορίζονται στις ισχύουσες διατάξεις και στον παρόντα Κανονισμό.
4. Οι εργασίες δημοσιεύονται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο το αργότερο εντός δώδεκα (12) μηνών. Η Συντονιστική Επιτροπή ενός ΜΠΣ ή η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί να ζητήσει, μετά από επαρκώς τεκμηριωμένη αίτηση του Επιβλέποντος καθηγητή και του/της ΠΦ/ΜΦ/ΥΔ, την προσωρινή εξαίρεση της δημοσιοποίησης της εργασίας/διατριβής στο Ιδρυματικό Αποθετήριο, για σοβαρούς λόγους που σχετίζονται με την περαιτέρω πρόοδο και εξέλιξη της ερευνητικής δραστηριότητας, εάν θίγονται συμφέροντα του ιδίου ή άλλων φυσικών προσώπων, φορέων, εταιριών κλπ. Η περίοδος εξαίρεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριανταέξι μήνες (36) μήνες, εφόσον δεν συντρέχουν άλλα νομικά κωλύματα. Επισημαίνεται ότι η κατάθεση της εργασίας γίνεται μετά την επιτυχή παρουσίασή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, και πριν την απονομή του τίτλου σπουδών, αλλά η διάθεσή της ρυθμίζεται από τη Βιβλιοθήκη ανάλογα με το σχετικό αίτημα.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΝΗΜΕΡΤΗ

Η κατάθεση της εργασίας στις δομές της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης (ΒΚΠ), σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης (Συνεδρίαση Συγκλήτου 382/20.04.05, αναθεώρηση 59/04.06.15), είναι υποχρεωτική για τους Μεταπτυχιακούς φοιτητές ή Υποψήφιους Διδάκτορες του Πανεπιστημίου Πατρών σε ηλεκτρονική μορφή, ενώ για τους Υποψήφιους Διδάκτορες και σε έντυπη. Με την κατάθεση της εργασίας η ΒΚΠ χορηγεί τις απαραίτητες βεβαιώσεις για τις Γραμματείες των Τμημάτων τους.

ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Τίτλος ΠΜΣ: «Γλωσσολογία: Γλώσσα και Επικοινωνία»

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών της ανώτατης εκπαίδευσης συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), το οποίο ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Τα Π.Μ.Σ. εντάσσονται στο στρατηγικό σχεδιασμό των Α.Ε.Ι., διέπονται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπούν:

α) στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας,

β) στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων, καθώς και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο που δραστηριοποιείται το κάθε Τμήμα.

Το σχέδιο Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών συμπληρώνει τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ του Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ. Α'/4.8.2017): "Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις" και έχει ως στόχο να συμβάλει σε ένα είδος εναρμόνισης όλων των μεταπτυχιακών σπουδών του Πανεπιστημίου, στο πλαίσιο των κατευθύνσεών του, με παράλληλη διατήρηση των βαθμών ελευθερίας και των δυνατοτήτων καινοτομίας τους, που προκύπτουν εξαιτίας ιδιαιτεροτήτων κάθε μεταπτυχιακού προγράμματος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρο 1. Εισαγωγή

Άρθρο 2. Σκοπός

Άρθρο 3. Όργανα και Μέλη του ΠΜΣ

Άρθρο 4. Εισαγωγή Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Άρθρο 5. Εγγραφές-Δηλώσεις μαθημάτων/ασκήσεων-Κατεύθυνση

Άρθρο 6. Εκπαιδευτική Δομή του ΠΜΣ

Άρθρο 7. Διπλωματική εργασία

Άρθρο 8. Λοιπές υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Άρθρο 9. Απονομή και βαθμός ΔΜΣ

Άρθρο 10. Λογοκλοπή

Άρθρο 11. Φοιτητικές Παροχές

Άρθρο 12. Θέματα του Παραρτήματος Διπλώματος

Άρθρο 13. Διοικητική Υποστήριξη – Υλικοτεχνική Υποδομή

Άρθρο 14. Θέματα χρηματοδότησης του ΠΜΣ

Άρθρο 15. Αξιολόγηση

Άρθρο 16. Μεταβατικές ρυθμίσεις

Άρθρο 17. Συντμήσεις

Άρθρο 18. Παραρτήματα

Άρθρο 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ιδρύθηκε με την υπ' αριθμ. 817/12748 απόφαση (ΦΕΚ 1715/17.05.2018 τ. Β') και ισχύει, όπως ενεκρίθη από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πατρών (αρ. συνεδρ. 134/20.04.2018) και τη Συνέλευση του Τμήματος Φιλολογίας (αρ. συνεδρ. 316/21.02.2018). Διέπεται από τις διατάξεις του νόμου 4485/2017, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές καθώς και του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 2. ΣΚΟΠΟΣ

Το ΠΜΣ αποσκοπεί στην ανάπτυξη της έρευνας, βασικής και εφαρμοσμένης, στα αντίστοιχα πεδία ειδίκευσης που προσφέρει (Γλωσσολογία), στην προαγωγή και προώθηση της διεπιστημονικής συζήτησης, στην ανάπτυξη και δημιουργική αξιοποίηση του ακαδημαϊκού δυναμικού του Τμήματος και στη διεύρυνση των ικανοτήτων των νέων επιστημόνων για βελτιστοποίηση της επαγγελματικής απόδοσής τους. Το ΠΜΣ αποσκοπεί, επίσης, στην ανάπτυξη επιστημονικού διαλόγου και συνεργασίας με αναγνωρισμένα ομοταγή Ιδρύματα, Κέντρα και Ινστιτούτα της Ελλάδας, χωρών-μελών της Ε.Ε. και άλλων χωρών του εξωτερικού.

Συγκεκριμένα, το αντικείμενο του ΠΜΣ είναι η μελέτη της γλώσσας ως δομής και ως επικοινωνίας, ενός συστήματος δηλαδή που τίθεται σε χρήση από τους ομιλητές μιας γλωσσικής κοινότητας. Στόχος του είναι να εξειδικεύσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην επιστήμη της γλωσσολογίας, προσφέροντας μια συνολική θεώρηση του τι είναι γλώσσα, τι είναι γραμματική, πώς προκύπτει η διαγλωσσική διαφοροποίηση (σε επίπεδο γλωσσών και διαλέκτων) αλλά και η ενδογλωσσική ποικιλία, πώς αλλάζει η γλώσσα και γιατί, πώς εφαρμόζεται η γνώση αυτή σε εκπαιδευτικό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο γραμματικής περιγραφής και λεξικολογικής προσέγγισης, και τέλος πώς χρησιμοποιείται η γλώσσα από τους ομιλητές της ανάλογα με το κοινωνικό περιβάλλον.

Σκοπός του ΠΜΣ είναι να παρέχει στους απόφοιτους του γνώσεις και δεξιότητες στο πλαίσιο της σύγχρονης γλωσσολογίας. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που θα παρακολουθήσουν το πρόγραμμα θα εκπαιδευθούν ως γλωσσολόγοι στην κατανόηση του πώς λειτουργεί η γλώσσα, πώς χρησιμοποιείται από τους ομιλητές της και πώς η χρήση αυτή καθορίζει τη στάση των ομιλητών και τη διαμόρφωση ταυτότητας και ιδεολογίας, πώς τα γλωσσικά συστήματα διαφοροποιούνται μεταξύ τους σε επίπεδο τυπολογικό, διαλεκτικό, διαγλωσσικό, πώς αντιλαμβάνονται διαφορετικές κατηγορίες ομιλητών (παιδιά, ενήλικες, κλπ.) τη γλώσσα, πώς αλλάζει η γλώσσα, αλλά και πώς κωδικοποιείται η γνώση της γλώσσας σε γραμματικές περιγραφές και λεξικά.

Ο διδακτικός στόχος του προγράμματος είναι:

- α. η παραγωγή επιστημόνων ικανών να ακολουθήσουν διδακτορικές σπουδές σε συναφείς επιστημονικές περιοχές,
- β. η δημιουργία στελεχών με ισχυρό θεωρητικό υπόβαθρο και αναβαθμισμένες

δεξιότητες, ικανών να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του σύγχρονου ερευνητικού περιβάλλοντος στο χώρο της Γλωσσολογίας και των εφαρμογών της, γ. ο εφοδιασμός των φοιτητών με γνώσεις και αναλυτικά ερευνητικά εργαλεία που θα τους επιτρέψουν να εργαστούν ως επαγγελματικά στελέχη σε θέσεις αυξημένης ευθύνης, μεταξύ άλλων, στους τομείς της γλωσσολογικής έρευνας, της διδασκαλίας της γλώσσας ως πρώτης και ως δεύτερης, της υπολογιστικής επεξεργασίας της γλώσσας και της ομιλίας, της Λογοθεραπείας, των γενικών και λεξικογραφικών Εκδόσεων, της Μετάφρασης και Διερμηνείας, ακόμη και σε επιχειρήσεις και οργανισμούς που ειδικεύονται σε ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων οργάνωσης, ανάλυσης και επεξεργασίας στοιχείων κ.τ.ό.

Γενικότερα, με την απόκτηση του ΔΜΣ, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα κατέχουν την θεωρητική εξειδίκευση (τι είναι γλώσσα, τι είναι γραμματική, ποια η σχέση γλώσσας-επικοινωνίας) και την εξοικείωση με τα εμπειρικά (γλωσσικά) δεδομένα.

Πιο συγκεκριμένα, οι απόφοιτοι θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές γλωσσολογικές έννοιες και να χειρίζονται τους αντίστοιχους όρους.
- Διακρίνουν τα κατάλληλα γλωσσικά δεδομένα, να τα περιγράφουν και να τα αναλύουν στοχεύοντας στην ερμηνεία τους.
- Κατανοούν τις έννοιες της συγκριτικής ανάλυσης και της γλωσσικής ποικιλίας.
- Κατανοούν τη διάκριση ανάμεσα στη γλωσσική δομή και τη γλωσσική επικοινωνία.
- Θέτουν ερωτήματα σε σχέση με τα εμπειρικά δεδομένα και να σχεδιάζουν απαντήσεις.
- Οργανώνουν την έρευνά τους, ακολουθώντας την απαιτούμενη μεθοδολογία.
- Ασκούν την κριτική τους ικανότητα σε επίπεδο εμπειρικών δεδομένων και βιβλιογραφικής μελέτης.
- Γράφουν ακαδημαϊκές εργασίες, τηρώντας την ακαδημαϊκή δεοντολογία ως προς τις πηγές.
- Συντάσσουν κείμενα με οργανωμένη και εμπειριστατωμένη επιχειρηματολογία.

Περισσότερες πληροφορίες για το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ παρέχονται στον ιστότοπο: <http://www.philology.upatras.gr>

Το ΠΜΣ «Γλωσσολογία: Γλώσσα και Επικοινωνία» οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στη «Γλωσσολογία: Γλώσσα και Επικοινωνία».

Άρθρο 3. ΟΡΓΑΝΑ & ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

3.1. Στα διοικητικά όργανα συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ (Καθηγητές και Λέκτορες) του Πανεπιστημίου Πατρών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 36 του Ν. 4485/2017 καθώς και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του Πανεπιστημίου Πατρών. Για την οργάνωση και λειτουργία του ΠΜΣ, αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

α) **Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Πατρών (ΣΠΠ)** είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα του ΠΜΣ.

β) **Η Συνέλευση του Τμήματος (ΣΤ)** απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του

Τμήματος, τα μέλη ΔΕΠ της Συνέλευσης του Τμήματος και δύο (2) εκπροσώπους μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος.

Η Συνέλευση έχει τις κατωτέρω αρμοδιότητες, αλλά αποφασίζει και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις:

- ⇒ Εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών για την αναγκαιότητα ίδρυσης ΠΜΣ
- ⇒ Εκλέγει για διετή θητεία τη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ «Γλωσσολογία: Γλώσσα και επικοινωνία»
- ⇒ Ορίζει τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΜΦ)
- ⇒ Επιλέγει τους εισακτέους ΜΦ μετά από σχετική εισήγηση της ΣΕ
- ⇒ Κατανέμει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες των μεταπτυχιακών μαθημάτων
- ⇒ Καλεί από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 5 του Ν. 4485/2017

γ) **Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ** απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Φιλολογίας με ειδίκευση Γλωσσολογία, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο, και εκλέγονται από τη ΣΤ.

Η Συντονιστική Επιτροπή είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος και ειδικότερα:

- ⇒ Εισηγείται στη Συνέλευση τη σύνθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης Υποψηφίων (ΕΑΥ) και των Τριμελών Εξεταστικών Επιτροπών (ΤΕΕ)
- ⇒ Ορίζει τον επιβλέποντα καθηγητή της διπλωματικής εργασίας
- ⇒ Προτείνει στη Συνέλευση τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων
- ⇒ Ενημερώνει για όλα τα θέματα που άπτονται του ΠΜΣ.
- ⇒ Επιλέγει με βάση τις ορισθείσες διαδικασίες τους επιτυχόντες του ΠΜΣ.

δ) **Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΕΜΣ):** αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο οποίος εκτελεί χρέη προέδρου και τους Κοσμήτορες ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 32 του Ν. 4485/2017.

ε) **Ο Διευθυντής Σπουδών του ΠΜΣ (ΔΣ)** προεδρεύει της Συντονιστικής Επιτροπής και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του με απόφαση της Συνέλευσης για διετή θητεία. Ο ΔΣ εισηγείται στη Συνέλευση κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή του ΠΜΣ και ειδικότερα ασκεί τα κατωτέρω καθήκοντα :

- ⇒ Εισηγείται στη Συνέλευση για όλα τα θέματα που άπτονται του ΠΜΣ.
- ⇒ Έχει την ευθύνη της ομαλής λειτουργίας του ΠΜΣ.
- ⇒ Έχει την ευθύνη σύνταξης αναλυτικού απολογισμού του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος, παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών και είναι υπεύθυνος ώστε να τηρούνται οι αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων, κατά το μέρος που αφορά στις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών όπως αυτές προβλέπονται στο ΦΕΚ λειτουργίας του ΠΜΣ

στ) **Ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων** του Πανεπιστημίου Πατρών έχει την εποπτεία και τον γενικότερο συντονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών, σε επίπεδο Ιδρύματος.

3.2 Τη διδασκαλία του ΠΜΣ μπορούν να αναλαμβάνουν οι αναφερόμενοι στις διατάξεις του άρθρου 36 του Ν. 4485/2017

Άρθρο 4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

4.1 Για την εισαγωγή Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΜΦ) διενεργείται προκήρυξη (Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος) με εισήγηση της ΣΕ και απόφαση της ΣΤ του ΠΜΣ κάθε δυο χρόνια. Η δημοσίευση της προκήρυξης γίνεται από το Πανεπιστήμιο Πατρών με ευθύνη του Τμήματος, ενώ το σχετικό κόστος βαρύνει το ΠΜΣ. Με εισήγηση της ΣΕ και απόφαση της ΣΤ ορίζεται κάθε έτος η Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων (ΕΑΥ), η οποία απαρτίζεται από το πρόεδρο της Σ.Ε. και δύο τακτικά και τρία αναπληρωματικά μέλη ΔΕΠ με ειδικευση Γλωσσολογία.

Η επιλογή ολοκληρώνεται μέχρι τις 15 Οκτωβρίου του έτους εισαγωγής.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm# και είναι τα εξής:

- 1) Αίτηση (υπάρχει στην πλατφόρμα).
- 2) Περιγραφή στόχων: Υπόμνημα μίας σελίδας, στο οποίο να δικαιολογείται και να τεκμηριώνεται η πρόθεση για εγγραφή στο συγκεκριμένο Π.Μ.Σ
- 3) Βιογραφικό σημείωμα.
- 4) Δύο Συστατικές Επιστολές. Εάν ο υποψήφιος προέρχεται από το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, θα πρέπει να δηλώσει τα ονόματα των καθηγητών του Τμήματος που έχουν συμφωνήσει να δώσουν συστατική επιστολή.
- 5) Αντίγραφο Πτυχίου (με αναγνώριση από Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π, όπου απαιτείται).
- 6) Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.
- 7) Αντίτυπο πτυχιακής εργασίας (εάν υπάρχει) και πιθανών δημοσιευμάτων σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή.
- 8) Πιστοποιητικά γνώσης της Αγγλικής επιπέδου τουλάχιστον Β2 (αν δεν διατίθεται, οι υποψήφιοι είναι δυνατό να κληθούν να αποδείξουν το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους με γραπτή εξέταση), καθώς και πιστοποιητικά γνώσης άλλων ξένων γλωσσών.

9) Αντίγραφο Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας: www.philology-upatras.gr ή από τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-997546 fax: 2610-996197, e-mail: philsec@upatras.gr.

4.2 Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κατεξοχήν πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των Φιλοσοφικών Σχολών και σχετικών τμημάτων άλλων σχολών Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Ιστορικών Σπουδών (π.χ. του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών και του Τμήματος Φιλοσοφίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών, του Τμήματος Ιστορίας και Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ.λπ.) των ελληνικών Πανεπιστημίων και ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων του εξωτερικού, καθώς και απόφοιτοι τμημάτων Α.Τ.Ε.Ι. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν δεκτοί και απόφοιτοι άλλων Τμημάτων εφόσον συντρέχουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις (κυρίως επαρκής γνώση Γλωσσολογίας).

Αίτηση μπορούν να υποβάλουν οι τελειόφοιτοι των ανωτέρω τμημάτων, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν προσκομίσει Βεβαίωση Περάτωσης των Σπουδών τους το αργότερο μέχρι την ημερομηνία συνεδρίασης της Συνέλευσης για επικύρωση του πίνακα των επιτυχόντων. Στην περίπτωση αυτή αντίγραφο του πτυχίου ή του διπλώματός τους προσκομίζεται αμέσως μόλις αποκτηθεί.

Σε κάθε περίπτωση, οι επιλεγέντες για να εγγραφούν θα πρέπει να προσκομίσουν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι την ημερομηνία λήξης των εγγραφών.

4.3 Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών ανά διδάσκοντα ορίζεται σε 5 (πέντε) (βλέπε άρθρο 45, παράγραφος 1β του Ν. 4485/2017)

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατά ανώτατο όριο σε δεκαοκτώ (18). Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 34 του Ν.4485/2017, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά ΠΜΣ., μόνο σε ΠΜΣ. που οργανώνεται σε Τμήμα του Ιδρύματος όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα.

4.4 Η επιλογή γίνεται με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: το γενικό βαθμό του πτυχίου/διπλώματος, τη βαθμολογία στα γλωσσολογικά προπτυχιακά μαθήματα, την επίδοση σε πτυχιακή / διπλωματική εργασία (όπου αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο) και σε άλλες προπτυχιακές εργασίες καθώς και την ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα του υποψηφίου.

Κριτήρια επιλογής – Συντελεστές βαρύτητας

1. Συνέντευξη: 35%
2. Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 30%

- Ελάχιστος απαιτούμενος Μ.Ο. βαθμολογίας προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 7,5 / 10.
  - Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα υπάγονται στους τομείς της Γενικής, Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας.
3. Ξένες γλώσσες: 15% [Αγγλικά τουλάχιστον B2 10% και δεύτερη/τρίτη/τέταρτη γλώσσα 5%]
  4. Γενικός βαθμός πτυχίου: 7%
    - Ελάχιστος απαιτούμενος γενικός Μ.Ο. βαθμολογίας: 6,5 / 10.
  5. Επίδοση σε πτυχιακή / διπλωματική εργασία – άλλες εργασίες: 8%
  6. Ερευνητική δραστηριότητα: 5%
    - 5 Ως ερευνητική δραστηριότητα λογίζονται, πλην της αυτοτελούς έρευνας, και άλλα ειδικά προσόντα όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η παρακολούθηση θερινών σχολείων, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus, δημοσιεύσεις κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν περιστασιακά ως υπεράριθμοι και φοιτητές του εξωτερικού μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων (π.χ. Erasmus).

Αν η ΣΕ κρίνει ότι κάποιος/α επιτυχών/ούσα χρειάζεται ενίσχυση των βασικών γνώσεων Γλωσσολογίας, μπορεί να ζητήσει την παρακολούθηση των απαιτούμενων προπτυχιακών μαθημάτων.

4.5 Η ΕΑΥ καταρτίζει πίνακα αξιολογικής σειράς των επιτυχόντων, ο οποίος (με τη σύμφωνη γνώμη της ΣΕ) επικυρώνεται από την Συνέλευση, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια επιλογής όπως περιγράφηκαν στη παράγραφο 4.4

Επιλέγονται οι υποψήφιοι που θα συγκεντρώνουν συνολική βαθμολογία τουλάχιστον 60% και μέχρι τον μέγιστο αριθμό των 18 εισακτέων του ΠΜΣ. Σε περίπτωση ισοβαθμίας δυο ή περισσότερων υποψηφίων, γίνονται δεκτοί όλοι οι ισοβαθμούντες.

Εάν κάποιος φοιτητής γίνει δεκτός και εγκαταλείψει το πρόγραμμα, η θέση του συμπληρώνεται από τον πρώτο/η επιλαχόντα/ούσα, αρκεί να έχει βαθμολογία πάνω από 60%.

Άρθρο 5. ΕΓΓΡΑΦΕΣ – ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ/ΑΣΚΗΣΕΩΝ

5.1 Η εγγραφή των εισακτέων ΜΦ κάθε έτους γίνεται σε προθεσμίες που ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος (βλ. και άρθρο 68 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών).

Για περισσότερες πληροφορίες οι εισακτέοι ΜΦ μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας: www.philology-upatras.gr ή από τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-969312, 2610-969324 fax: 2610-996197, e-mail: philsec@upatras.gr.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, είναι εφικτή η εγγραφή εντός μηνός μετά τη λήξη της

προθεσμίας εγγραφής, με απόφαση της ΣΤ και μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου.

5.2 Οι ΜΦ υποχρεούνται να ανανεώνουν την εγγραφή τους ανά εξάμηνο. Η ανανέωση εγγραφής γίνεται ηλεκτρονικά στην εξής διεύθυνση: <https://idp.upnet.gr/idp/Authn/UserPassword> στην αρχή κάθε εξαμήνου, μέσα σε προθεσμίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του Τμήματος, που έχει τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος. Φοιτητής, που δεν ανανέωσε την εγγραφή του και δεν παρακολούθησε μαθήματα ή δεν διεξήγε έρευνα για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, χάνει τη ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του ΠΜΣ.

5.3 Αναστολή φοίτησης. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί με σχετική αίτησή του στη Γραμματεία του Τμήματος να ζητήσει την αναστολή της φοίτησής του για διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα, για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους. Το διάστημα αναστολής της φοίτησης δεν συνυπολογίζεται στο ανώτατο όριο διάρκειας της φοίτησης για την απόκτηση του ΔΜΣ.

Την αίτηση διακοπής φοίτησης εξετάζει η ΣΕ του ΠΜΣ, η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος την αποδοχή ή την απόρριψή της. Η αίτηση διακοπής δεν μπορεί να υποβληθεί μετά τη λήξη του τέταρτου εξαμήνου φοίτησης.

(βλ. παράγραφο 3 του άρθρου 33 του Ν. 4485/2017, όπου διευκρινίζεται ότι η αναστολή αφορά εξάμηνα).

5.4 Είναι δυνατό και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (ενδεικτικά: ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας) να χορηγείται παράταση σπουδών και μέχρι ένα έτος, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της ΓΣ ή της ΕΔΕ.

5.5 Οι ΜΦ στο πρώτο εξάμηνο φοίτησης οφείλουν, μέσα σε οριζόμενες από το τμήμα ημερομηνίες και μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης <https://idp.upnet.gr/idp/Authn/UserPassword>, να κάνουν δήλωση των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν.

Φοιτητής που δεν έκανε δήλωση μαθημάτων στις οριζόμενες προθεσμίες χάνει τη δυνατότητα εξέτασης στα μαθήματα και άρα χάνει τη ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του ΠΜΣ.

5.6 Οι όροι φοίτησης που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Σπουδών του ΠΜΣ γίνονται αποδεκτοί από κάθε υποψήφιο με την εγγραφή του. Ο υποψήφιος, πριν εγγραφεί, λαμβάνει γνώση αυτού του Κανονισμού.

Άρθρο 6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

6.1 Διάρκεια και διάρθρωση Σπουδών - Διδακτικό ημερολόγιο

Η **ελάχιστη διάρκεια** σπουδών είναι τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου εκπόνησης της ΔΕ, ως ο νόμος ορίζει.

Η **ανώτατη διάρκεια** φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του χρόνου της κανονικής διάρκειας φοίτησης, όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης εκάστου ΠΜΣ. Ως εκ τούτου, η **ανώτατη διάρκεια** φοίτησης στο ΠΜΣ «Γλωσσολογία: γλώσσα και επικοινωνία» ορίζεται στα οκτώ (8) εξάμηνα.

Τα όρια των εξαμήνων ορίζονται ως εξής και περιλαμβάνουν 13 εβδομάδες διδασκαλίας και τις εξετάσεις των μαθημάτων:

Χειμερινό εξάμηνο: Οκτώβριος – Φεβρουάριος

Εαρινό εξάμηνο: Μάρτιος – Ιούνιος

Για το **ακαδημαϊκό έτος 2018-2019** το οποίο είναι το έτος εισαγωγής, η ημερομηνία έναρξης ορίζεται στις 22 Οκτωβρίου.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων/ασκήσεων κάθε εξαμήνου καταρτίζεται και ανακοινώνεται από τη ΣΕ τουλάχιστον ένα δεκαήμερο πριν από την έναρξη του εξαμήνου.

(βλ. και άρθρο 70 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών).

6.2 Μαθήματα

- Το κάθε μάθημα του ΠΜΣ αντιστοιχεί σε δεκαπέντε (15) πιστωτικές μονάδες (ECTS).
- Η κατανομή των προσφερόμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο είναι δυνατόν να αλλάξει με εισήγηση της ΣΕ και κατόπιν έγκρισης της Συνέλευσης του Τμήματος.
- Η αξιολόγηση του κάθε μαθήματος και του/της διδάσκοντος γίνεται στο τέλος κάθε εξαμήνου με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους φοιτητές.
- Το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων αναρτάται κάθε εξάμηνο στον ιστότοπο του Τμήματος.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (Π.Μ. ή ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του ΔΜΣ ανέρχεται σε 120 ECTS. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται στην Ελληνική Γλώσσα. Για τη λήψη του ΔΜΣ οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά έξι (6) εξαμηνιαία μαθήματα κατά τα 3 πρώτα εξάμηνα (δηλ. 2 μαθήματα στο Α' εξάμηνο, 2 στο Β' εξάμηνο και 2 στο Γ' εξάμηνο) και να εκπονήσουν επιτυχώς Διπλωματική Εργασία (ΔΕ) κατά το 4ο εξάμηνο. Τα μαθήματα πιστώνονται με συνολικό φόρτο εργασίας 90 ECTS και η ΔΕ με συνολικό φόρτο εργασίας 30 ECTS. Τα μαθήματα του ΠΜΣ είναι επιλογής εφόσον προσφέρονται περισσότερα από δύο ανά εξάμηνο. **Τα προσφερόμενα μαθήματα του ΠΜΣ** ανά εξάμηνο σπουδών είναι τα εξής:

Α' εξάμηνο		Β' εξάμηνο	
Μαθήματα	ECTS	Μαθήματα	ECTS
(2 μαθήματα από τα ακόλουθα)		(2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	
Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία:		Σχηματισμός και ανάλυση	15
Μεταναστευτικές ταυτότητες και		λέξεων: Θεωρητικές προσεγγίσεις	

κριτική γλωσσική εκπαίδευση	15		
Ερευνητικά ζητήματα λεξικολογικής ανάλυσης	15	Σύνταξη: η δομή των φράσεων	15
Μεθοδολογία της Γλωσσολογικής Έρευνας	15	Γλωσσολογική ανάλυση και εφαρμογές	15
Σύγχρονα θέματα στη γλωσσολογία	15		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30
Γ΄ εξάμηνο		Δ΄ εξάμηνο	
Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS	Μαθήματα	ECTS
Γλωσσική μεταβολή: θεωρία και εφαρμογές	15	Σεμινάρια ακαδημαϊκής γραφής	3
Φωνολογία και διαλεκτική ποικιλία	15	Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας	27
Σύγχρονες τάσεις στη Γλωσσολογία	15		
Γλωσσολογικές εφαρμογές	15		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

Με πρόταση της ΣΤ και έγκριση της Συγκλήτου μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

Διδάσκοντες στο ΠΜΣ δύνανται να είναι σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 5 και 6 του άρθρου 36 του Ν.4485/2017.

Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η διδασκαλία μαθημάτων με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε ποσοστό μεγαλύτερο του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%).

Τα μαθήματα θα διδάσκονται στην Ελληνική και/ή στην Αγγλική γλώσσα.

6.3 Παρακολούθηση μαθημάτων

Τα μαθήματα έχουν τη μορφή σεμιναρίων ή παραδόσεων και είναι δυνατόν να πλαισιώνονται με σεμινάρια και διαλέξεις προσκεκλημένων επιστημόνων της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι **υποχρεωτική** και θα πρέπει να αποφεύγεται η καθυστερημένη προσέλευση ή πρόωρη αποχώρηση των φοιτητών. Οι φοιτητές διαγράφονται από μάθημα εάν ο μέγιστος αριθμός των απουσιών τους υπερβεί τις δύο (2). Σε ειδικές περιπτώσεις και αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, η ΓΣ μπορεί να επιτρέψει την συνέχιση των σπουδών ενός ΜΦ ο οποίος έχει υπερβεί το όριο των δύο (2) απουσιών, μετά από σχετική εισήγηση της ΣΕ.

Οι ΜΦ οφείλουν να συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος, και να συμμετέχουν στην εποπτεία των εξετάσεων.

Τα μαθήματα – εργαστήρια πραγματοποιούνται στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

(βλ. και άρθρο 71 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών).

6.4 Βαθμολογία - Εξετάσεις – Ορισμός ΕΚ και ΤΕΕ

Η επίδοση σε κάθε μάθημα αξιολογείται από τον/ους διδάσκοντα/ες και βαθμολογείται με την ισχύουσα, για τους προπτυχιακούς φοιτητές, κλίμακα βαθμολογίας. Συγκεκριμένα, οι βαθμοί που δίδονται, κυμαίνονται από μηδέν (0) μέχρι δέκα (10) με διαβαθμίσεις της ακέραιης ή μισής μονάδας. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το 5 και οι μεγαλύτεροί του.

Σε περίπτωση αποτυχίας εξέτασης σε μάθημα του Α΄ ή Β΄ ή Γ΄ εξαμήνου ο μεταπτυχιακός φοιτητής δύναται να εξεταστεί πριν την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Η παραπάνω εξέταση είναι επαναληπτική των μαθημάτων των αντίστοιχων εξαμήνων. Εάν το μάθημα στο οποίο απέτυχε είναι του Γ΄ εξαμήνου, τότε η διπλωματική εργασία του, εφόσον έχει εκπονηθεί, θα πιστώνεται μόνο σε περίπτωση επιτυχίας στο μάθημα.

Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας σε μάθημα (είτε πρόκειται για το ίδιο μάθημα στο οποίο αποτυγχάνει ο ΜΦ σε επαναληπτική εξέταση είτε για δύο διαφορετικά μαθήματα), ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα.

Για κάθε ΜΦ ορίζεται από τη ΣΤ, μετά από πρόταση της ΣΕ, ένα μέλος ΔΕΠ ως επιβλέπων καθηγητής (ΕΚ). Η ΣΕ και ο ΕΚ έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΔΕ), ορίζεται από τη ΣΤ Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή (ΤΕΕ), στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α΄, Β΄ ή Γ΄, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και ανήκουν στην ίδια ή συγγενή ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονήθηκε η εργασία.

Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας μπορεί να αποφασιστεί και με τη σύμφωνη γνώμη μόνο των δύο μελών της ΤΕΕ.

Σε περίπτωση αποτυχίας στην εξέταση της ΔΕ, ο φοιτητής μπορεί να επανεξετασθεί για μια ακόμη φορά, όχι νωρίτερα από τρεις μήνες, ούτε αργότερα από έξι, από την προηγούμενη εξέταση. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα μετά από απόφαση της ΣΤ.

Για την απονομή του ΔΜΣ απαιτείται προαγωγικός βαθμός σε όλα τα μεταπτυχιακά μαθήματα και στη ΔΕ. Αν η εν λόγω προϋπόθεση δεν επιτευχθεί μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής δικαιούται απλού πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των μαθημάτων όπου έλαβε προαγωγικό βαθμό και αποχωρεί.

Άρθρο 7. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Για την εκπόνηση και συγγραφή της ΔΕ, ισχύουν οι όροι συγγραφής και δημοσιοποίησης διπλωματικών εργασιών του Πανεπιστημίου Πατρών στο Παράρτημα 3 του παρόντος.

Το θέμα της ΔΕ ορίζεται στο τέλος του τρίτου εξαμήνου. Η έκτασή της περιορίζεται στις 20.000 με 25.000 λέξεις. Στα όρια αυτά συμπεριλαμβάνονται οι υποσημειώσεις και η βιβλιογραφία, αλλά εξαιρούνται τυχόν παραρτήματα (π.χ. σώματα δεδομένων, κείμενα,

εικονογράφιση κ.α.).

Προθεσμίες παράδοσης και διόρθωσης

Παράδοση: 15 Σεπτεμβρίου

Διόρθωση: 15 Οκτωβρίου

Υποστήριξη: Τέλη Οκτωβρίου (ενδεικτική ημερομηνία)

Η αξιολόγηση των Εργασιών και η κατάθεση της σχετικής βαθμολογίας στη Γραμματεία του Τμήματος ολοκληρώνεται μέσα σε διάστημα 40 ημερών από την παράδοση.

Για σοβαρούς και τεκμηριωμένους λόγους (όπως υγείας ή οικογενειακούς) και εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του ΕΚ, ο φοιτητής μπορεί να ζητήσει παράταση της ημερομηνίας υποβολής της ΔΕ, οπότε παρατείνεται ανάλογα και η αξιολόγησή της. Η παράταση αυτή δεν είναι δυνατό σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τα δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Ο συνολικός χρόνος σπουδών (μαζί με την παράταση) δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει το ανώτατο όριο διάρκειας της φοίτησης για την απόκτηση του ΔΜΣ, δηλαδή τα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Για την παράταση απαιτείται έγκριση από τη Συνέλευση, μετά από εισήγηση της ΣΕ.

Οι επόπτες καθηγητές οφείλουν να παρακολουθούν συστηματικά τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες κατά τη διάρκεια εκπόνησης της ΔΕ και αναλαμβάνουν να ενημερώνουν τη ΣΕ του ΠΜΣ για την πρόοδο των φοιτητών που εποπτεύουν.

7.1 Εκπόνηση - Εξέταση Διπλωματικής Εργασίας

Το θέμα της ΔΕ και ο ΕΚ, που πρέπει να είναι διδάσκων του ΠΜΣ, ορίζονται στο τέλος του τρίτου εξαμήνου μετά από σχετική συνεννόηση των δύο πλευρών. Τα θέματα των ΔΕ και οι επιβλέποντες καθηγητές τους εγκρίνονται από τη Συνέλευση μετά από σχετική εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Η έκταση της Διπλωματικής Εργασίας περιορίζεται στις 20.000 με 25.000 λέξεις. Στα όρια αυτά συμπεριλαμβάνονται οι υποσημειώσεις και η βιβλιογραφία, αλλά εξαιρούνται τα παραρτήματα που περιλαμβάνουν σώματα δεδομένων, κείμενα, εικονογράφιση κ.α. Εργασίες που υπερβαίνουν το προκαθορισμένο όριο λέξεων υπόκεινται σε μείωση βαθμολογίας, ή σε ακραίες περιπτώσεις, δε γίνονται δεκτές.

Η συγγραφή της ΔΕ μπορεί να γίνει στην ελληνική ή στην αγγλική.

Στη ΔΕ δηλώνεται ρητά από τον υποψήφιο ότι είναι συγγραφέας αυτής της πρωτότυπης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και ότι έχει αναφέρει όλες τις πηγές από τις οποίες έκανε χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες.

Εξέταση ΔΕ

Για την εξέταση της Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ΤΕΕ στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β', Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και διαθέτουν συναφή επιστημονική δραστηριότητα. Η ΔΕ παραδίδεται σε τρία αντίτυπα, βαθμολογείται από την ΤΕΕ και η βαθμολογία κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος. Παρασιώπηση βιβλιογραφικών ή άλλων πηγών, υιοθέτηση απόψεων τρίτων χωρίς

σχετική αναφορά στα ονόματα και τα έργα τους, μεταφορά αυτούσιου κειμένου αντλημένου από βιβλία, άρθρα ή άλλα δημοσιεύματα (συμβατικά ή ηλεκτρονικά) χωρίς τη χρήση εισαγωγικών («...»), οικειοποίηση ανέκδοτων μελετών χωρίς τη σύμφωνη γραπτή εξουσιοδότηση του συγγραφέα τους, καθώς και οποιαδήποτε άλλη μορφή λογοκλοπής συνεπάγεται απόρριψη της εξαμηνιαίας εργασίας ή της ΔΕ και διαγραφή του φοιτητή από το ΠΜΣ. Τη διαγραφή εισηγείται στη Συνέλευση η ΣΕ του Π.Μ.Σ προσκομίζοντας απαραίτητως και τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και επικυρώνει υποχρεωτικά η Συνέλευση, εκτός αν κρίνει ότι τα προσκομισθέντα στοιχεία δεν είναι επαρκή.

Η εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας περιλαμβάνει και προφορική εξέταση ενώπιον της ΤΕΕ. Η παρουσίαση της ΔΕ έχει διάρκεια 20 λεπτών, ενώ ακολουθείται και από ερωτήσεις ανάλογης διάρκειας από τα μέλη της ΤΕΕ.

Η παρουσίαση αποτελεί μέρος της αξιολόγησης της ΔΕ και προσμετράται στην συνολική βαθμολογία της ΔΕ. Για την καταχώρηση της βαθμολογίας της ΔΕ το πρακτικό παρουσίασης υποβάλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος.

Η ΔΕ, εφόσον εγκριθεί από την εξεταστική επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο δικτυακό τόπο της οικείας Σχολής.

Επιπλέον, μετά την έγκριση της ΔΕ και την καταχώρηση των διορθώσεων, αλλά πριν από την καθομολόγηση, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να καταθέσουν ένα ηλεκτρονικό αντίτυπο (CD-ROM) σε μορφή που δεν επιδέχεται επεμβάσεις (pdf) στη Γραμματεία του Τμήματος συνοδευόμενο από σχετική αίτηση, ένα (1) αντίτυπο στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, η οποία το καταχωρεί υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων της, και ένα στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος.

7.2 Συγγραφή διπλωματικής εργασίας

Θέματα που αφορούν στη συγγραφή της Δ.Ε., όπως π.χ. γλώσσα, γραμματοσειρά, οδηγίες για την περίληψη, το περιεχόμενο, τη διάρθρωση και τον τρόπο παρουσίασης της εργασίας, ζητήματα βιβλιογραφίας κ.λ.π., παρατίθενται στα Παραρτήματα 2-3 του παρόντος κανονισμού.

(βλ. και άρθρο 72 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών).

Άρθρο 8. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΦ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος και να συμμετέχουν στην εποπτεία των εξετάσεων.

Άρθρο 9. ΑΠΟΝΟΜΗ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΣ ΔΜΣ

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις υποχρεώσεις τους απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ). Η αποφοίτηση των φοιτητών και ο τελικός βαθμός που συγκέντρωσαν στο ΔΜΣ εγκρίνονται από τη Γ.Σ του Τμήματος.

9.1 Προϋποθέσεις Απονομής ΔΜΣ

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και λαμβάνει το δίπλωμα

μεταπτυχιακών σπουδών, όταν εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από το ΠΜΣ και τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του Πανεπιστημίου Πατρών.

Ειδικότερα:

Οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά 6 εξαμηνιαία μαθήματα κατά τα 3 πρώτα εξάμηνα (δηλ. 2 μαθήματα στο Α' εξάμηνο, 2 στο Β' εξάμηνο και 2 στο Γ' εξάμηνο) και να εκπονήσουν επιτυχώς Διπλωματική Εργασία (Δ.Ε.) ειδίκευσης κατά το 4ο εξάμηνο.

ΔΜΣ δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης – ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

9.2 Υπολογισμός βαθμού ΔΜΣ

Ο τελικός βαθμός του ΔΜΣ προκύπτει από τον βαθμό των μεταπτυχιακών μαθημάτων και τον βαθμό της ΔΕ, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ως ακολούθως:

Ο βαθμός του ΔΜΣ προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του ΠΜΣ και της ΔΕ. Η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της διπλωματικής εργασίας.

Ο βαθμός υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου με τον ακόλουθο τρόπο: Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της διπλωματικής εργασίας πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο βαθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του ΔΜΣ.

Ο βαθμός του ΔΜΣ πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών του ΜΦ. Στα απονεμόμενα ΔΜΣ αναγράφεται χαρακτηρισμός Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα που αντιστοιχεί σε:

- ⇒ «Άριστα» από 8,50 έως 10
- ⇒ «Λίαν Καλώς» από 6,50 έως 8,49
- ⇒ «Καλώς» από 5 έως 6,49

Η απονομή των τίτλων ΔΜΣ εγκρίνεται από τη ΣΤ.

9.3 Απαραίτητα δικαιολογητικά

Αφού ολοκληρωθεί η έγκριση απονομής από τη ΣΤ ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να καταθέσει στη Γραμματεία του Τμήματος:

α) Βεβαίωση από το «Νημερτής» (είναι το ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου Πατρών που φιλοξενεί όλη την πνευματική παραγωγή του ιδρύματος και λειτουργεί ως βάση για τις διδακτορικές διατριβές και τις μεταπτυχιακές εργασίες που έχουν εκπονηθεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών) ότι έχει κατατεθεί η ΔΕ.

β) Υπεύθυνη δήλωση (άρθρο 8 Ν.1599/1986) η οποία περιλαμβάνει τα εξής:

- «Το σύνολο της εργασίας αποτελεί πρωτότυπο έργο, παραχθέν από εμένα, και δεν παραβιάζει δικαιώματα τρίτων καθ' οιονδήποτε τρόπο».
- «Φέρω αποκλειστικά την ευθύνη της δίκαιης χρήσης του υλικού που χρησιμοποίησα και τίθεμαι αποκλειστικός υπεύθυνος των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής. Αναγνωρίζω δε ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν φέρει ούτε

αναλαμβάνει οιαδήποτε ευθύνη που τυχόν προκύψει από πλημμελή εκκαθάριση πνευματικών δικαιωμάτων».

- «Έχω λάβει γνώση των συνεπειών του νόμου και όσων ορίζονται στον Κανονισμό Σπουδών του Τμήματος και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών, και δηλώνω ότι η εργασία που καταθέτω έχει εκπονηθεί με δική μου ευθύνη τηρουμένων των προϋποθέσεων που ορίζονται στις ισχύουσες διατάξεις και στον Κανονισμό για τα πνευματικά δικαιώματα».
- «Δεν έχω εκκρεμότητες με τις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πατρών, (Φοιτητική Λέσχη, Φοιτητική Εστία, Κεντρική Βιβλιοθήκη), δεν έχω ειδική ταυτότητα δωρεάν σίτισης για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος και δεν διαθέτω δωμάτιο στη Φοιτητική Εστία».

γ) Ένα αντίτυπο της ΔΕ σε ηλεκτρονική μορφή (CD-ROM) σε μορφή αρχείου που δεν επιδέχεται επεμβάσεις (pdf).

9.4 Τελετουργικό Απονομής ΔΜΣ

Η απονομή των ΔΜΣ γίνεται τουλάχιστον δύο φορές κατ' έτος, ενιαία για όλα τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα, σε ειδική δημόσια τελετή, στην οποία παρίστανται ο/η Πρύτανης/ις, οι Πρόεδροι των Τμημάτων και όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, που έχουν εκπληρώσει τις προϋποθέσεις απονομής ΔΜΣ.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του ΠΜΣ και μέχρι την απονομή του διπλώματος, χορηγείται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ πιστοποιητικό ολοκλήρωσης των σπουδών στο οποίο αναφέρεται η ημερομηνία αποφοίτησης.

Άρθρο 10. ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ

Ο/Η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να αναφέρει με τον ενδεδειγμένο τρόπο αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης – δημοσιευμένης ή μη – χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η αντιγραφή οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του/της. Στις παραπάνω περιπτώσεις, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της, αφού προηγουμένως του δοθεί η δυνατότητα να εκθέσει, προφορικώς ή γραπτώς, τις απόψεις του επί του θέματος.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/η φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας (απόφαση Συγκλήτου συνεδρίαση 115/25.4.2017, έγγραφο με αριθμό 318/11394/27.4.2017, με θέμα "Επί του θέματος της υποχρεωτικής χρήσης της εφαρμογής EPhorus". Η εφαρμογή αυτή έχει αντικατασταθεί από το Turnitin).

Άρθρο 11. ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

11.1 Γενικά

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.).

11.2 Τέλη Φοίτησης

Το ΠΜΣ «Γλωσσολογία: Γλώσσα και Επικοινωνία» δεν έχει τέλη φοίτησης

Άρθρο 12. ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ (άρθρο 15 του Ν.3374/2005)

Το ΠΜΣ συνοδεύεται από παράρτημα διπλώματος στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, το οποίο, μεταξύ άλλων, περιέχει πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με τη διάρκεια και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών, τα προσόντα και την εξειδίκευση που απέκτησε ο πτυχιούχος και τη βαθμολογία του σύμφωνα με το ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων (ECTS).

Άρθρο 13. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ / ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Για τα θέματα του ΠΜΣ οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-969312, 2610-969324 fax: 2610-996197, e-mail: philsec@upatras.gr.

Ωράριο λειτουργίας και εξυπηρέτησης κοινού: Δευτέρα – Τετάρτη – Πέμπτη 10.00-12.00

Οι ΜΦ που επιθυμούν να λάβουν πιστοποιητικά / βεβαιώσεις, κάνουν ηλεκτρονική αίτηση μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης <https://idp.upnet.gr/idp/Authn/UserPassword> και την επόμενη ημέρα που θα είναι ανοιχτή η γραμματεία μπορούν να παραλαμβάνουν το πιστοποιητικό / βεβαίωση.

Άρθρο 14. ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΜΣ

Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ προέρχεται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

Τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να δημοσιεύουν ετησίως, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα τους, απολογισμό εσόδων - εξόδων, με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία.

Άρθρο 15. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 16. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Οι φοιτητές που έχουν ήδη εγγραφεί σε ΠΜΣ κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 4485/2017, καθώς και οι φοιτητές που εγγράφονται και αρχίζουν τη φοίτηση το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 σε ΠΜΣ ιδρυθέν έως τη δημοσίευση του Ν. 4485/2017, συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ισχύουσες, έως την έναρξη ισχύος του Ν. 4485/2017, διατάξεις (άρθρο 85 παρ. 2 του Ν. 4485/2017).

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό, θα ρυθμίζονται από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 17. ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ

ΣΤ = Συνέλευση Τμήματος

ΔΕ = Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

ΔΠΜΣ = Διευθυντής Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΕΑΥ = Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων

ΕΚ = Επιβλέπων Καθηγητής

ΔΜΣ = Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΜΦ = Μεταπτυχιακοί Φοιτητές

ΠΜΣ = Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΣΕ = Συντονιστική Επιτροπή

ΕΔΕ = Ειδική Διατμηματική Επιτροπή

ΤΕΕ = Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

Α.Ε.Ι. = Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Ε.Λ.Κ.Ε. = Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας

Ε.Ε.Π. = Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό

Ε.ΔΙ.Π. = Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό

Ε.Τ.Ε.Π. = Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό

Άρθρο 18. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Δικαιολογητικά υποψηφιότητας σε ΠΜΣ (το Τμήμα καθορίζει τα δικαιολογητικά των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Οδηγίες συγγραφής ΔΕ (καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευση του Τμήματος)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Όροι συγγραφής και δημοσιοποίησης διπλωματικών εργασιών, μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών στο Πανεπιστήμιο Πατρών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Δικαιολογητικά υποψηφιότητας σε ΠΜΣ

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm# και είναι τα εξής:

- 1) Αίτηση (υπάρχει στην πλατφόρμα).
- 2) Περιγραφή στόχων: Υπόμνημα μίας σελίδας, στο οποίο να δικαιολογείται και να τεκμηριώνεται η πρόθεση για εγγραφή στο συγκεκριμένο Π.Μ.Σ
- 3) Βιογραφικό σημείωμα.
- 4) Δύο Συστατικές Επιστολές. Εάν ο υποψήφιος προέρχεται από το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, θα πρέπει να δηλώσει τα ονόματα των καθηγητών του Τμήματος που έχουν συμφωνήσει να δώσουν συστατική επιστολή.
- 5) Αντίγραφο Πτυχίου (με αναγνώριση από Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π, όπου απαιτείται).
- 6) Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.
- 7) Αντίτυπο πτυχιακής εργασίας (εάν υπάρχει) και πιθανών δημοσιευμάτων σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή.
- 8) Πιστοποιητικά γνώσης της Αγγλικής επιπέδου τουλάχιστον B2 (αν δεν διατίθεται, οι υποψήφιοι είναι δυνατό να κληθούν να αποδείξουν το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους με γραπτή εξέταση), καθώς και πιστοποιητικά γνώσης άλλων ξένων γλωσσών.
- 9) Αντίγραφο Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας: www.philology-upatras.gr ή από τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-997546 fax: 2610-996197, e-mail: philsec@upatras.gr.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Οδηγίες συγγραφής ΔΕ

1. Γενικές Οδηγίες

- Η ΜΔΕ τυπώνεται σε χαρτί A4, σε διπλή όψη (μπρος-πίσω) και δένεται με θερμοκόλληση.
- Το αρχείο της διατριβής θα πρέπει να είναι τόσο σε μορφή **Word doc** ή **Word.docx** όσο και σε μορφή **pdf**.
- Το εξώφυλλο είναι λευκό και περιλαμβάνει τον τίτλο της διπλωματικής εργασίας, το ονοματεπώνυμο του φοιτητή/της φοιτήτριας, Αριθμό Μητρώου, Τίτλο Μεταπτυχιακού Προγράμματος, Τμήμα, Πανεπιστήμιο και ημερομηνία.
- Μετά το εξώφυλλο ακολουθούν η αφιέρωση (αν υπάρχει), η περίληψη, πίνακας συντημήσεων όρων και πίνακας περιεχομένων.
- Η σελίδα του τίτλου δεν έχει αρίθμηση. Οι σελίδες μετά τον τίτλο (αφιέρωση, πίνακες) αριθμούνται με λατινικούς αριθμούς. Οι σελίδες όλου του υπόλοιπου κειμένου αριθμούνται με αραβικούς χαρακτήρες (1, 2, 3, ...)
- Το **Πρότυπο Word** ακολουθεί τις προδιαγραφές που δίνονται αναλυτικά παρακάτω.

Θα πρέπει να είστε ιδιαίτερα προσεκτικοί:

- στην αρίθμηση των ενοτήτων, ώστε να είναι συνεχής.

- στις παραπομπές, ώστε τα έργα που αναφέρονται μέσα στο κείμενο να βρίσκονται στην τελική λίστα της βιβλιογραφίας (και το αντίστροφο).

Το κύριο μέρος μιας τυπικής ΜΔΕ περιλαμβάνει τα εξής μέρη:

1. Εισαγωγή

Στην εισαγωγή ενημερώνεται ο αναγνώστης για το κύριο θέμα που σχετίζεται με την εργασία, τη μεθοδολογία προσέγγισης του αντικειμένου και επεξηγούνται οι βασικοί τεχνικοί όροι που χρησιμοποιούνται.

Η εισαγωγή περιλαμβάνει σύντομη βιβλιογραφική ανασκόπηση, με την οποία ο αναγνώστης ενημερώνεται για τις πιο πρόσφατες εξελίξεις στο πεδίο και καταλήγει με τους στόχους της εργασίας, όπου επεξηγείται ο σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας. Η εισαγωγή δεν μπορεί να ξεπερνά το 1/3 της συνολικής έκτασης της διπλωματικής.

2. Παρουσίαση / Ανάλυση δεδομένων

Στο δεύτερο μέρος περιγράφονται τα γλωσσολογικά δεδομένα, αναφέρονται οι αναλύσεις που έχουν προταθεί, και δίνονται οι κατάλληλες γενικεύσεις. Η παρουσίαση των δεδομένων έχει ως στόχο την εμπειρική παρουσίαση του ερωτήματος που εξετάζει η διπλωματική εργασία. Η παρουσίαση των δεδομένων πρέπει να είναι πλήρης και ακριβής.

Σε αυτό το μέρος παρουσιάζονται και οι αναλύσεις που σχετίζονται με τα δεδομένα και είναι καταγεγραμμένες στη βιβλιογραφία. Εξετάζονται τα θετικά και τα αρνητικά τους σημεία.

Αν τα δεδομένα προέρχονται από βάσεις δεδομένων ή ερωτηματολόγια ή άλλου είδους πειραματική συλλογή, θα πρέπει να αναφέρεται ρητά η μεθοδολογία που έχει ακολουθηθεί.

3. Αποτελέσματα και Συζήτηση (μπορεί να είναι μαζί ή χωριστά)

Παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ανάλυσης των δεδομένων με βάση τα ερωτήματα και τους στόχους της εργασίας όπως έχουν τεθεί στην εισαγωγή.

Κατά τη συζήτηση τα αποτελέσματα συσχετίζονται με βιβλιογραφικά δεδομένα.

4. Συμπεράσματα

Στο μέρος αυτό συνοψίζεται η συζήτηση και αξιολογούνται τα αποτελέσματα. Μπορούν επίσης να τεθούν και ερωτήματα για μελλοντική ερευνητική εργασία.

Βιβλιογραφία

Η βιβλιογραφία περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία των βιβλιογραφικών παραπομπών που υπάρχουν στο κείμενο (συγγραφείς, τίτλος περιοδικού, τίτλος εργασίας ή βιβλίου, εκδότης, τόπος και έτος έκδοσης). Τα ονόματα στη βιβλιογραφία δίνονται με αλφαβητική σειρά. Οι βιβλιογραφικές αναφορές πρέπει να είναι ομοιόμορφες και συνεπείς. Οι αναφορές που εμφανίζονται στο κείμενο θα πρέπει να εμφανίζονται και στην τελική βιβλιογραφία.

Παραρτήματα

Η ύπαρξη παραρτημάτων είναι προαιρετική και αυτά τοποθετούνται μετά τη βιβλιογραφία. Στα Παραρτήματα περιλαμβάνονται δεδομένα που δεν εμφανίστηκαν στα αποτελέσματα ή τη συζήτηση.

2. Διάταξη Σελίδας

2.1 Μέγεθος σελίδας: **A4 του Word (21 εκ. X 29.7 εκ.)**

2.2 Περιθώρια σελίδας: **2.54 εκ. επάνω-κάτω, 3.00 εκ. αριστερά-δεξιά**

3. Γραμματοσειρές/Στίξη/Ειδικοί χαρακτήρες/Παράθεση αυτούσιου κειμένου

3.1 Γραμματοσειρές

- Κυρίως κείμενο (συμπεριλαμβανομένων των λιστών με τα παραδείγματα) και βιβλιογραφία: **Times New Roman 12 pts.**

- Υποσημειώσεις: **Times New Roman 10 pts.**

Οι Υποσημειώσεις πρέπει να εμφανίζονται στο κάτω μέρος της σελίδας και όχι στο τέλος του κειμένου (όχι δηλαδή, ως σημειώσεις τέλους).

- Επικεφαλίδες πρώτου επιπέδου (headings): **Times New Roman 12 pts., έντονα και όχι πλάγια.**

- Επικεφαλίδες δεύτερου και τρίτου επιπέδου (sub-headings και sub-sub-headings): *Times New Roman 12 pts., πλάγια και όχι έντονα.*

3.2 Σημεία Στίξης

- Διάστιχο: **1,5** (σε όλο το κείμενο).

- Πλάγια γραμματοσειρά θα πρέπει να χρησιμοποιείται για:

(i) λέξεις, φράσεις και προτάσεις που χρησιμοποιούνται ως γλωσσικά παραδείγματα **εντός του κειμένου (τα αριθμημένα παραδείγματα στις λίστες δεν χρειάζεται να πλαγιαστούν)**

(ii) ξενόγλωσσες εκφράσεις, π.χ. *vs, et al.*

(iii) όρους-κλειδιά

(iv) να δοθεί έμφαση σε μια λέξη ή φράση αποσπάσματος κειμένου που βρίσκεται ήδη μέσα σε εισαγωγικά. Θα πρέπει να ακολουθείται από την υπόδειξη [η έμφαση δική μου].

- Έντονη γραφή ή υπογράμμιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί, με φειδώ, για να εστιαστεί η προσοχή σε ένα ιδιαίτερο γλωσσικό χαρακτηριστικό, **κυρίως μέσα σε**

αριθμημένα παραδείγματα (όχι στο τρέχον κείμενο).

- Κεφαλαία: Τα ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ και τα ΜΙΚΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για έμφαση.
- Χρησιμοποιήστε κεφαλαία γράμματα μόνο για το πρώτο γράμμα της πρώτης λέξης σε μια πρόταση και για κύρια ονόματα και επίθετα: «Τα κεφαλαία γράμματα στους τίτλους της Ελληνικής» (και όχι «Τα Κεφαλαία Γράμματα στους Τίτλους της Ελληνικής»).

- Εισαγωγικά:

Τα μονά αγγλικά εισαγωγικά (") πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη μετάφραση μη ελληνικών λέξεων, π.χ. *cogito* 'νομίζω', ή παραδειγμάτων. Χρησιμοποιήστε τα καμπυλωτά εισαγωγικά ('. . .') και όχι τα ίσια ('...'). **Τα διπλά αγγλικά εισαγωγικά δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται.**

Τα ελληνικά εισαγωγικά («») να χρησιμοποιούνται για την παράθεση μικρών αποσπασμάτων στο τρέχον κείμενο από κάποια άλλη πηγή, και για τίτλους ή όρους στους οποίους θέλει να δώσει έμφαση ο συγγραφέας ή για μεταφορική χρήση λέξεων.

- Παύλα/ενωτικό: Να χρησιμοποιείται κυρίως το ενωτικό (-) (hyphen) και όχι η παύλα (–) (dash). Η παύλα να χρησιμοποιείται για παράθεση πληροφοριών που είναι συμπληρωματικές στο κείμενο.

- Χρησιμοποιήστε την ελληνική άνω τελεία για να ξεχωρίσετε τους διαφορετικούς συγγραφείς και κόμμα για τις διαφορετικές συνεισφορές του ίδιου συγγραφέα.

- Χρησιμοποιήστε το συμπλεκτικό σύμβολο ampersand (&) μεταξύ των δύο τελευταίων συγγραφέων στην παράθεση αναφορών **μόνο** εντός παρενθέσεων και στη Βιβλιογραφία (λίστα αναφορών στο τέλος): <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/560/03/>. Εντός κειμένου να χρησιμοποιείται το «και».

Υπόδειγμα: «Οι Bisetto και Melloni (2007) υποστηρίζουν...» **αλλά** «όπως υποστηρίζεται συχνά (Bisetto & Melloni 2007)»

- Το σύμβολο των υποσημειώσεων μπαίνει μετά το σημείο στίξης (κόμμα ή τελεία) όταν συναντώνται.¹

3.3 Ειδικοί χαρακτήρες

- Για τον **υπομνηματισμό των παραδειγμάτων** (glossing) σας παρακαλούμε να χρησιμοποιήσετε, όσο είναι δυνατόν, το πρότυπο *Leipzig Glossing Rules* (<http://www.eva.mpg.de/lingua/resources/glossing-rules.php>), προσαρμοσμένο στα Ελληνικά.

Σε κάθε περίπτωση, οι συντομογραφίες που χρησιμοποιούνται ή το σύστημα που ακολουθείται θα πρέπει να εξηγούνται σε υποσημείωση στο πρώτο παράδειγμα.

- Η εκτεταμένη χρήση συμβόλων (όπως τόξα, κουκκίδες) θα πρέπει να αποφεύγεται.
- Σε περίπτωση χρήσης κάποιων ειδικών γραμματοσειρών σας παρακαλούμε να μας ενημερώσετε σχετικά και να μας στείλετε τη σχετική γραμματοσειρά.

3.4 Παράθεση αυτούσιου εκτενούς κειμένου

---

¹ Παράδειγμα υποσημείωσης.

- Σε περίπτωση που ο συγγραφέας θέλει να παραθέσει αυτούσιο κείμενο από κάποια πηγή το οποίο υπερβαίνει τις δύο σειρές, παρακαλείται να το τοποθετήσει σε ξεχωριστή θέση μετά το κυρίως κείμενο με μία γραμμή κενή πριν και μετά το απόσπασμα και να βάλει **εσοχή 0,5 στα αριστερά**.

4. Τίτλος/Επικεφαλίδες

4.1 Επικεφαλίδες

- Αρίθμηση:

1., 2., 3. για τις επικεφαλίδες,

1.1, 1.2, 1.3 για τις επικεφαλίδες δεύτερου επιπέδου και

1.1.1, 1.1.2 για τις επικεφαλίδες τρίτου επιπέδου.

Να μην ξεκινάτε την αρίθμηση από το 0 και να περιορίζεσθε σε έως και τρίτου επιπέδου επικεφαλίδες.

- Γραμματοσειρά: βλ. προηγούμενη ενότητα.

- Στοίχιση: **αριστερή**.

- Κενό: Μια γραμμή κενή πριν και μετά την επικεφαλίδα.

5. Ρυθμίσεις Παραγράφου

5.1 Γενικές ρυθμίσεις

- Αφήστε **εσοχή στην πρώτη γραμμή** για κάθε παράγραφο ίση με **0,5 εκ.**

Μην αφήνετε εσοχή στην πρώτη γραμμή παραγράφων αμέσως μετά τις επικεφαλίδες, τα παραδείγματα, τις λίστες παραγράφου, τους πίνακες, τις εικόνες, τα διαγράμματα κ.λπ..

- Στοίχιση: **πλήρης**

5.2 Λίστες παραγράφου

- Αρίθμηση: τα σημεία της λίστας πρέπει να αριθμούνται ως εξής: (i), (ii), (iii) κ.λπ.

- Ο λατινικός αριθμός να έχει εσοχή **0,5 εκ.**

- Το κείμενο της λίστας πρέπει να έχει εσοχή **2 εκ.**

- Κενό: Μια κενή γραμμή πριν και μετά τη λίστα παραδειγμάτων.

Υπόδειγμα

Πέρα από τους πρωταρχικούς στόχους, το πρόγραμμα έθεσε και τους ακόλουθους δευτερεύοντες στόχους:

- (i) Την αρχειοθέτηση ενός μεγάλου εύρους προφορικού και γραπτού υλικού, που αποτελεί έναν ικανό και αναγκαίο όρο για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς των υπό μελέτη κοινοτήτων.
- (ii) Τη συλλογή εθνογλωσσικών δεδομένων που μπορούν να αξιοποιηθούν ως παρακαταθήκη για μελλοντική έρευνα αναφορικά με την κοινωνιογλωσσική κατάσταση των διαλέκτων.

Η πρωτοτυπία της παρούσας έρευνας μπορεί να αποτιμηθεί τόσο σε θεωρητικό επίπεδο σε πιο εφαρμοσμένο.

6. Παραδείγματα

6.1 Εντός του κειμένου: πλαγιασμένα και με μετάφραση (όπου χρειάζεται)

6.2 Λίστα παραδειγμάτων

- Αρίθμηση: τα παραδείγματα πρέπει να αριθμούνται ως (1), (2), (3) κ.λπ. Τα πολλαπλά

παραδείγματα πρέπει να τοποθετούνται σε αριθμημένη λίστα, κάτω από τον αριθμό της λίστας ως α., β., γ. κ.λπ.

- Κενό: Μια κενή γραμμή πριν και μετά τη λίστα παραδειγμάτων.

- Ο αριθμός της ομάδας των παραδειγμάτων πρέπει να έχει εσοχή **0,5 εκ.**
- Ο αριθμός του μεμονωμένου παραδείγματος πρέπει να έχει εσοχή **1,5 εκ.**
- Το παράδειγμα πρέπει να έχει εσοχή **2 εκ.**

Υπόδειγμα

(1)	τσιούμα	‘κύμα’
(2)	α. τῥ[ɸ]ουλία	‘κοιλιά’
	β. τῥ[ɸ]ερία	‘κεριά’
	γ. ατῥ[ɸ]ίστρι	‘αγκύστρι’
	δ. ατῥ[ɸ]ιναρέα	‘αγγιναριά’

7. Εικόνες/Πίνακες

7.1 Οι εικόνες και οι πίνακες πρέπει να συνοδεύονται από αριθμημένη λεζάντα στο κάτω μέρος και με στοίχιση στη μέση.

7.2. Γραμματοσειρά λεζάντας: **Times New Roman 10 pts.**

7.3 Κενό: Μια κενή γραμμή πριν και μετά τη λίστα των πινάκων και των εικόνων.

Για παράδειγμα:

Πίνακας 1: Εφαρμογές για τη διαχείριση και αξιοποίηση των δεδομένων
Εικόνα 7: Διάγραμμα Οντοτήτων

8. Αναφορές

8.1 Γενικές οδηγίες

- Μεταφράσεις ξενόγλωσσων τίτλων **δεν** απαιτούνται.

Παρακαλείσθε να **ΜΗΝ**:

- παραλείπετε ψηφία των συμπεριλαμβανομένων αριθμών σελίδων, π.χ., όχι 170-8 αλλά 170-178
- συντομεύετε ονόματα περιοδικών, σειράς βιβλίων, εκδοτών ή συνεδρίων αν δεν έχει δοθεί και ο πλήρης τίτλος, π.χ. Proceedings of the first Mediterranean Morphology Meeting (MMM1)
- χρησιμοποιείτε “et al.” στη λίστα με τις βιβλιογραφικές αναφορές. Όλα τα ονόματα των συγγραφέων/επιμελητών πρέπει να καταγράφονται.
- χρησιμοποιείτε παύλες για να αντικαταστήσετε επαναλαμβανόμενα ονόματα συγγραφέων/επιμελητών.

8.2 Αναφορές εντός κειμένου

Booij (2001)

Booij (2001: 125)

(Booij 2001: 121, 2010: 25)

Bisetto και Melloni (2007) αλλά (Bisetto & Melloni 2007)

(Dal 1999· Plénat 2005 για την ανάλυση του -ette)

8.3 Βιβλιογραφία (Λίστα αναφορών)

Βιβλίο/Μονογραφία:

Atkins, B. T. S. & M. Rundell. 2008. *The Oxford guide to practical lexicography*. Oxford: Oxford University Press.

Ευδόπουλος, Γ. 2008. *Εισαγωγή στη μελέτη της λέξης και του λεξικού*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Συλλογικός τόμος:

Durkin, P. 2010. Assessing non-standard writing in lexicography. Στο R. Hickey (επιμ.), *Varieties of English in writing: the written word as linguistic evidence*. Amsterdam: John Benjamins, 43-60.

Περιοδικό:

Rys, K. & J. Van Keymeulen. 2009. Intersystemic correspondence rules and headwords in Dutch dialect lexicography. *International Journal of Lexicography* 22: 129-150.

Πρακτικά συνεδρίων:

Iacobini, C. 1999. Distinguishing derivational prefixes from initial combining forms. Στο G. Booij, A. Ralli & S. Scalise (επιμ.), *Proceedings of the first Mediterranean Morphology Meeting*. Patras: University of Patras, 132-140.

Προφορική ή γραπτή ανακοίνωση:

Μαρκόπουλος, Γ. & Α. Καρασίμος. 2015. Πολυεπίπεδη επισημείωση του ελληνικού σώματος κειμένων αφασικού λόγου. Προφορική ανακοίνωση στο *12th International Conference of Greek Linguistics (ICGL12, 16-19 September 2015, Berlin, Germany)*.

9. Παραρτήματα

Αν χρησιμοποιείτε παραρτήματα, παρακαλείσθε να:

- τα τοποθετείτε μετά την ενότητα **Βιβλιογραφία**.
- έχουν συνεχή αρίθμηση και να γίνεται αναφορά σε αυτά μέσα στο κείμενο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΟΡΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ, ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ &

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ

ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

5. Κάθε τόμος με το κείμενο της εργασίας φέρει ευδιάκριτα στο πίσω μέρος της σελίδας τίτλου του τα ακόλουθα:

Πανεπιστήμιο Πατρών, [Τμήμα]

[Όνομα Συγγραφέα]

© [έτος] – Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος

6. Ο/Η Προπτυχιακός Φοιτητής (ΠΦ), Μεταπτυχιακός Φοιτητής (ΜΦ) ή Υποψήφιος Διδάκτορας (ΥΔ) -μέσα από τη σχετική φόρμα κατάθεσης της εργασίας στο Ιδρυματικό Αποθετήριο Νημερτής- εκχωρεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών και στη Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης το μη αποκλειστικό δικαίωμα διάθεσής της μέσα από το διαδίκτυο για σκοπούς συστηματικής και πλήρους συλλογής της ερευνητικής

παραγωγής του Πανεπιστημίου Πατρών, καταγραφής, διαφάνειας και προαγωγής της έρευνας.

7. Κάθε ΠΦ, ΜΦ ή ΥΔ που εκπονεί τη διπλωματική, μεταπτυχιακή εργασία του ή τη διδακτορική διατριβή του σε Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών, θεωρείται ότι έχει λάβει γνώση και αποδέχεται τα ακόλουθα:
- Το σύνολο της εργασίας αποτελεί πρωτότυπο έργο, παραχθέν από τον/ην ίδιο/α, και δεν παραβιάζει δικαιώματα τρίτων καθ' οιονδήποτε τρόπο,
  - Εάν η εργασία περιέχει υλικό, το οποίο δεν έχει παραχθεί από τον/ην ίδιο/α, αυτό πρέπει να είναι ευδιάκριτο και να αναφέρεται ρητώς εντός του κειμένου της εργασίας ως προϊόν εργασίας τρίτου, σημειώνοντας με παρομοίως σαφή τρόπο τα στοιχεία ταυτοποίησής του, ενώ παράλληλα βεβαιώνει πως στην περίπτωση χρήσης αυτούσιων γραφικών αναπαραστάσεων, εικόνων, γραφημάτων κλπ., έχει λάβει τη χωρίς περιορισμούς άδεια του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων για την συμπερίληψη και επακόλουθη δημοσίευση του υλικού αυτού.
  - Ο/Η ΠΦ, ΜΦ ή ΥΔ φέρει αποκλειστικά την ευθύνη της δίκαιης χρήσης του υλικού που χρησιμοποίησε και τίθεται αποκλειστικός υπεύθυνος των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής. Αναγνωρίζει δε ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν φέρει, ούτε αναλαμβάνει οιαδήποτε ευθύνη που τυχόν προκύψει από πλημμελή εκκαθάριση πνευματικών δικαιωμάτων.
  - Η σύνταξη, κατάθεση και διάθεση της εργασίας δεν κωλύεται από οποιαδήποτε παραχώρηση των πνευματικών δικαιωμάτων του συγγραφέα σε τρίτους, π.χ. σε εκδότες μονογραφιών ή επιστημονικών περιοδικών, σε οποιοδήποτε διάστημα, πριν ή μετά τη δημοσίευση της εργασίας, και πως ο συγγραφέας αναγνωρίζει ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν απεμπολεί τα δικαιώματα διάθεσης του περιεχομένου της διπλωματικής ή μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με τα μέσα που το ίδιο επιλέγει.
  - Για τους παραπάνω λόγους κατά την υποβολή της διπλωματικής ή μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής ο/η ΠΦ/ΜΦ/ΥΔ υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνει ότι έχει λάβει γνώση και γνωρίζει τις συνέπειες του νόμου και των οριζόμενων στους Κανονισμούς Σπουδών του ΠΜΣ και του Τμήματος και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και ότι η εργασία που καταθέτει με θέμα «.....» έχει εκπονηθεί με δική του ευθύνη τηρουμένων των προϋποθέσεων που ορίζονται στις ισχύουσες διατάξεις και στον παρόντα Κανονισμό.
8. Οι εργασίες δημοσιεύονται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο το αργότερο εντός δώδεκα (12) μηνών. Η Συντονιστική Επιτροπή ενός ΜΠΣ ή η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί να ζητήσει, μετά από επαρκώς τεκμηριωμένη αίτηση του Επιβλέποντος καθηγητή και του/της ΠΦ/ΜΦ/ΥΔ, την προσωρινή εξαίρεση της δημοσιοποίησης της εργασίας/διατριβής στο Ιδρυματικό Αποθετήριο, για σοβαρούς λόγους που σχετίζονται με την περαιτέρω πρόοδο και εξέλιξη της ερευνητικής δραστηριότητας, εάν θίγονται συμφέροντα του ιδίου ή άλλων φυσικών προσώπων, φορέων, εταιριών κλπ. Η περίοδος εξαίρεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριανταέξι μήνες (36) μήνες, εφόσον δεν συντρέχουν άλλα νομικά κωλύματα. Επισημαίνεται ότι η κατάθεση της εργασίας γίνεται μετά την επιτυχή παρουσιάσή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, και πριν την απονομή του τίτλου σπουδών, αλλά η διάθεσή της ρυθμίζεται από τη Βιβλιοθήκη ανάλογα με το σχετικό αίτημα.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΝΗΜΕΡΤΗ

Η κατάθεση της εργασίας στις δομές της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης (ΒΚΠ), σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης (Συνεδρίαση Συγκλήτου 382/20.04.05, αναθεώρηση 59/04.06.15), είναι υποχρεωτική για τους Μεταπτυχιακούς φοιτητές ή Υποψήφιους Διδάκτορες του Πανεπιστημίου Πατρών σε ηλεκτρονική μορφή, ενώ για τους Υποψήφιους Διδάκτορες και σε έντυπη. Με την κατάθεση της εργασίας η ΒΚΠ χορηγεί τις απαραίτητες βεβαιώσεις για τις Γραμματείες των Τμημάτων τους.

Αθήνη, Στέση

Σπουδές: Πτυχίο Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΕΚΠΑ. Πτυχίο Ελληνικής Φιλολογίας (ειδίκευση ΜΝΕΣ), Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. DEA en Littérature Générale et Comparée, Université de La Nouvelle Sorbonne–Paris III. Διδακτορικό δίπλωμα στη Νεοελληνική Φιλολογία, ΑΠΘ.

Ερευνητική και επιστημονική δραστηριότητα: Νεοελληνική και Συγκριτική Φιλολογία, πολιτισμικές μεταφορές, ιστορία των ελληνικών μεταφράσεων, Μεταφραστικές Σπουδές, Φαναριώτικος χώρος και πρώτοι Μαυροκορδάτοι, Νεοελληνικός Διαφωτισμός, πεζογραφία, ποίηση και κριτική (18ος-19ος αι.), σχέσεις λογοτεχνίας και Τύπου, ελληνογαλλικές σχέσεις.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Όψεις της νεοελληνικής αφηγηματικής πεζογραφίας, 1700-1830. Ο διάλογος με τις ελληνικές και ξένες παραδόσεις στη θεωρία και την πράξη*. Αθήνα, Βιβλιοθήκη της Ιστορίας των Ιδεών, Ι.Ν.Ε./Ε.Ι.Ε., 2010.
2. «Η παρουσία του François de Salignac de la Motte Fénelon στη νεοελληνική παιδεία (18ος – 19ος αιώνες)», *Λόγος και χρόνος στη νεοελληνική γραμματεία (18ος-19ος αιώνες)*. Πρακτικά Συνεδρίου προς τιμήν του Αλέξη Πολίτη, Ηράκλειο, 2015, σ. 109-142.
3. (σε συνεργασία με τον Γιάννη Ξούρια), *Νεοελληνική Γραμματεία 1670-1830*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Συγγράμματα και Βοηθήματα, 2016.
<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/3325>
4. «Πολιτισμικές μεταφορές στον περιοδικό Τύπο: Οι βιογραφίες ξένων λογοτεχνών», *Ελληνικότητα και ετερότητα. Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και 'εθνικός χαρακτήρας' στον 19ο αιώνα*. Πρακτικά Συμποσίου, επιμέλεια: Άννα Ταμπάκη – Ουρανία Πολυκανδριώτη, Αθήνα, 2016, τ. 2, σ. 125-154.

Αντωνόπουλος, Ανδρέας

Ο Ανδρέας Π. Αντωνόπουλος είναι αριστούχος απόφοιτος του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Συνέχισε τις σπουδές του στην Μεγ. Βρετανία, όπου ολοκλήρωσε μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο Πανεπιστήμιο του Cambridge, ενώ εκπόνησε την διδακτορική του διατριβή στο Πανεπιστήμιο του Exeter. Από το 2014 είναι Μεταδιδακτορικός Ερευνητής στο Τμήμα Φιλολογίας, αρχικά με υποτροφία από την Επιτροπή Ερευνών του Πανεπιστημίου Πατρών (Πρόγραμμα «Κ. Καραθεοδωρή»), και εν συνεχεία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Ελλάδος (Ι.Κ.Υ.). Παράλληλα, από το 2018 είναι Διδάσκων στο προπτυχιακό πρόγραμμα του Τμήματος, στο πλαίσιο του Προγράμματος ΕΣΠΑ. Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται το Αρχαίο Ελληνικό Δράμα, η Ελληνιστική Ποίηση, η Κριτική των Κειμένων και η Παπυρολογία. Μαζί με τον Καθηγητή Μενέλαο Χριστόπουλο, διοργάνωσε στο Πανεπιστήμιο Πατρών το διεθνές συνέδριο “Satyr Play: Reconstructing a Dramatic Genre from its Remnants” (2016). Είναι από τα ιδρυτικά μέλη της Διεθνούς Εταιρείας για την Μελέτη του Σατυρικού Δράματος (THIASOS), την οποία και υπηρετεί από την θέση του γραμματέα. Αυτό τον καιρό ετοιμάζει κριτική και σχολιασμένη έκδοση των

Ιχνευτών του Σοφοκλή. Παράλληλα συνδιοργανώνει με τον Καθηγητή Μενέλαο Χριστόπουλο και την Επίκ. Καθηγήτρια Αθηνά Παπαχρυσόστομου διεθνές συνέδριο με τίτλο [“Mythical History and Historical Myth: Blurred Boundaries in Antiquity”](#) (Πανεπιστήμιο Πατρών, 28.6 έως 1.7.2019).

Ιστοσελίδα: <https://upatras.academia.edu/AndreasAntonopoulos>

Αρχάκης, Αργύρης

Ο Αργύρης Αρχάκης είναι Καθηγητής Ανάλυσης Λόγου και Κοινωνιογλωσσολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου και διδάσκει από το 1997. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εντοπίζονται κυρίως σε ζητήματα όπως λόγος και μετανάστευση, κριτικός γραμματισμός, κατασκευή ταυτοτήτων σε συνομιλιακές αφηγήσεις, δημοσιογραφικός λόγος, κοινοβουλευτικός λόγος, διεπιδράσεις στη σχολική τάξη, στάσεις προς διαλέκτους και μειονοτικές γλώσσες. Άρθρα του έχουν δημοσιευτεί σε διεθνή περιοδικά, όπως *Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication*, *Journal of Pragmatics*, *Journal of Sociolinguistics*, *International Journal of Humor Research*, *Pragmatics*, *Multilingua*, *Narrative Inquiry*, *Discourse & Society*, *Pragmatics & Society*, *Journal of Language and Politics*, *Journal of Greek Linguistics*. Πρόσφατα επιμελήθηκε σε συνεργασία τον τόμο "Γλωσσική ποικιλότητα και κριτικοί γραμματισμοί στον λόγο της μαζικής κουλτούρας: Εκπαιδευτικές προτάσεις για το γλωσσικό μάθημα" (Σαΐτα, 2016) και συνέγραψε σε συνεργασία τη μονογραφία "The Narrative Construction of Identities in Critical Education" (Palgrave Macmillan, 2012). Προσωπική ιστοσελίδα: <http://philology.upatras.gr/teachers/archakis-argiris/>

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Archakis, A. (2016) "National and post-national discourses and the construction of linguistic identities by students of Albanian origin in Greece", *Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication*, 35/1: 57-83.
2. Archakis, A. (2014) "Immigrant voices in students' essay texts: Between assimilation and pride", *Discourse & Society*, 25/3: 297-314 [2014].
3. Archakis, A. (2012) "Doing indiscipline in narrative performances: How Greek students present themselves disobeying their teachers". *Narrative Inquiry*, 22/2: 287-306.

Βλάχος, Χρήστος

Ο Χρήστος Βλάχος είναι Μεταδιδάκτορας Ερευνητής, Υπότροφος του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.). Το ερευνητικό του πρόγραμμα, στο οποίο είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος, εξετάζει τις δομές ερώτησης μερικής αγνοίας συνδυάζοντας τη θεωρητική γλωσσολογία με πειραματικές και εφαρμοσμένες μεθόδους, και αποτελείται από τετραμελή επιστημονική ομάδα (δύο μέλη ΔΕΠ και έναν Υποψήφιο Διδάκτορα). Από το 2015 ως το 2017, υπήρξε Υπότροφος Ερευνητής του προγράμματος Marie Skłodowska-Curie Actions, στο Queen Mary University of London. Έχει διδάξει μαθήματα γλωσσολογίας στα Πανεπιστήμια Θεσσαλονίκης,

Ιωαννίνων, και Πάτρας, έχει διατελέσει Σ.Ε.Π. στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, και έχει παραδώσει μαθήματα Νέων Ελληνικών ως δεύτερη/ξένη γλώσσα τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Είναι Διδάκτωρ γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, και έχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών από το Πανεπιστήμιο του Κέϊμπριτζ του Ηνωμένου Βασιλείου. Ιστοσελίδα: <https://sites.google.com/view/crsvlachos>

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Vlachos, C. 2017. Mod(aliti)es of lifting wh-questions. In T. Georgakopoulos, T.S. Pavlidou, M. Pechlivanos, A. Alexiadou, J. Androutsopoulos, A. Kalokairinos, S. Skopeteas and K. Stathi (eds), *Proceedings of the 12th International Conference on Greek Linguistics (ICGL12)*, 1187–1200 (vol. 2). Edition Romiosini/CeMoG: Freie Universität Berlin.
2. Chiou, M. & C. Vlachos. 2017. The pragmatics of wh-in situ questions in Greek. *Studies in Greek Linguistics* 37: 201-212. Aristotle University of Thessaloniki.
3. Vlachos, C. 2014. Wh-inquiries into Modern Greek and their theoretical import(ance). *Journal of Greek Linguistics* 14 (2), 212-247.

Γεωργιάδου, Αριστούλα

Η Αριστούλα Γεωργιάδου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Σπούδασε στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (1981, Πτυχίο), στο Μονπελιέ (1983, Diplôme d' Études Approfondies (D.E.A.) Departement d' Études Classiques, Université Paul Valéry), και στο Πανεπιστήμιο του Ιλλινόι (1990, Ph.D. in Classical Philology Department of the Classics, University of Illinois at Urbana-Champaign). Στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα συμπεριλαμβάνονται η αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή βιογραφία, η Δεύτερη Σοφιστική και η πρόσληψη του Πλάτωνα κατά την αυτοκρατορική περίοδο.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. A. Georgiadou, *Plutarch's 'Pelopidas': A Historical and Philological Commentary*. Beitrage zur Klassischen Altertumskunde (Stuttgart and Leipzig: B.G. Teubner), 1997.
2. A. Georgiadou and D.H.J. Larmour, *Lucian's Science-Fiction Novel "True History": Interpretative Essays and Commentary*. Mnemosyne Supplement (Leiden: Brill), 1998.
3. A. Georgiadou, "The Lives of the Caesars and Plutarch's Parallel Lives", Blackwell Companion to Plutarch, M. Beck (επιμ.), Oxford, Blackwell Publishing, 251-266 (2013).
4. A. Georgiadou and M. Lucchesi, "Approaches to ancient biography and Plutarch's Lives" (υπό δημοσίευση στο *Oxford Handbook of Ancient Biography*).

Γκότση, Γεωργία

Η Γεωργία Γκότση είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου και διδάσκει

από το 2004. Από το 1996 έως και το 2003 δίδαξε Νεοελληνική και Συγκριτική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Brown των Η.Π.Α. Το συγγραφικό της έργο εστιάζεται σε θέματα ελληνικής και ευρωπαϊκής λογοτεχνίας του 19ου, του 20ού και του 21ου αι. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στα εξής θέματα και ζητήματα: Πολιτισμικές μεταφορές, δίκτυα και διαμεσολαβητές, θεωρίες της λογοτεχνίας, υλική βιογραφία και αρχαιότητες στη λογοτεχνία, μετανάστευση, παλιννόστηση, γεωγραφικά και συμβολικά σύνορα στην ελληνική λογοτεχνία, ζητήματα πρόσληψης και μετάφρασης, η πόλη στη λογοτεχνία, οι Εβραίοι στην ελληνική λογοτεχνία: θέματα μνήμης και μετα-μνήμης.

Έχει δημοσιεύσει τα βιβλία: *Η ζωή εν τη πρωτεύουση. Θέματα αστικής πεζογραφίας από το τέλος του 19^{ου} αιώνα* (Νεφέλη 2006) και «*Η διεθνοποίηση της Φαντασίας*». *Σχέσεις της ελληνικής με τις ξένες λογοτεχνίες τον 19^ο αιώνα* (Gutenberg 2010). Έχει επιμεληθεί την έκδοση του μυθιστορήματος *Οι Άθλιοι των Αθηνών* του Ιω. Κονδυλάκη (Νεφέλη 1999) και έχει δημοσιεύσει κριτικά άρθρα και μελέτες σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά (Byzantine and Modern Greek Studies, Journal of Modern Greek Studies, Journal of Mediterranean Studies) καθώς και σε συλλογικούς τόμους.

Προσωπική ιστοσελίδα:

<http://philology.upatras.gr/teachers/gkotsi-georgia/>

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις

1. «Tennyson in Greek Letters, 1830-1930. From *Enoch Arden* to ‘Ulysses’», κεφάλαιο στον συλλογικό τόμο *The Reception of Alfred Lord Tennyson in Europe*, edited by Leonee Ormond, Bloomsbury Academic, London 2016 (σειρά: *The Reception of British and Irish Authors in Europe*), 303-337.
2. «Οι Νεοέλληνες στον καθρέφτη του ξένου: Συμβολή στη μελέτη των ελληνοβρετανικών πολιτισμικών δικτύων, 1870-1900», μελέτη στα Πρακτικά Συμποσίου *Ελληνικότητα και Ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και ‘εθνικός χαρακτήρας’ στον 19ο αιώνα*, επιμέλεια Άννα Ταμπάκη – Ουρανία Πολυκανδριώτη, 2 τ., ΕΚΠΑ & ΕΙΕ, Αθήνα 2016, τόμ. Α’, 95-116.
3. «Letters from E. M. Edmonds to Nikolaos G. Politis», *Byzantine and Modern Greek Studies*, 41:2 (2017), 254-277.

Ιερωνυμάκη Θάλεια

Είναι Ε.Δι.Π. του Τμήματος Φιλολογίας από τον Νοέμβριο του 2017. Σπούδασε στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και είναι διδάκτωρ Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Θέμα διδακτορικής διατριβής: *Το είδος της ωδής στη νεοελληνική λογοτεχνία (από την αρχή του 19^{ου} αιώνα έως το 1880)*. Έχει διδάξει στη Μέση Εκπαίδευση και στο Πανεπιστήμιο Βουκουρεστίου.

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: ποιητικά είδη και ειδολογική θεωρία, η ποίηση του 19ου και του 20ού αιώνα και ειδικότερα η ποίηση του Κ. Γ. Καρυωτάκη και της γενιάς του, περιοδικός Τύπος του Μεσοπολέμου, μεταφραστικές θεωρίες.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Η νεοελληνική ωδή έως το 1880. Ιστορική διαμόρφωση και θεωρία του είδους*, Αθήνα, Σμίλη, 2017.
2. «Ο Φιλαδέλφειος Ποιητικός Διαγωνισμός του 1919, η συμμετοχή του Κ. Γ. Καρυωτάκη και ένα άγνωστο ποίημά του», *Κονδυλοφόρος* 15 (2017), 171-184.
3. «Η “ερμηνεία” της “ερμηνείας”. Ο Κ. Γ. Καρυωτάκης ως μεταφραστής και ως αναγνώστης μεταφράσεων», στον τόμο: *Ζητήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας. Μετρικά, υφολογικά, κριτικά, μεταφραστικά. Πρακτικά ΙΔ΄ Επιστημονικής Συνάντησης, 27-30 Μαρτίου 2014. Μνήμη Ε. Α. Κοκόλη*, Θεσσαλονίκη, Τμήμα Φιλολογίας – Τομέας Μεσαιωνικών και Νεοελληνικών Σπουδών – Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2016, 563-574.

Καζαντζίδης, Γιώργος

Σπούδασα κλασική φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (2002, Πτυχίο) και στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης (2011, Διδακτορικό Δίπλωμα). Στα ερευνητικά μου ενδιαφέροντα συμπεριλαμβάνονται: η ιστορία των ψυχικών ασθενειών στην αρχαιότητα, η ιστορία των συναισθημάτων και η αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή παραδοξογραφία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. (2017) ‘Disease, Closure and Lucretius’ Sense of an Ending’, στο A.N. Michalopoulos, S. Papaioannou, A. Zissos (επιμ.) *Dicite Pierides: Classical Studies in Honour of Stratis Kyriakides* Cambridge Scholars Publishing: Newcastle upon Tyne: 138-69
2. (2017) ‘Empathy and the Limits of Disgust in the Hippocratic Corpus’, στο D. Lateiner, D. Spatharas (επιμ.) *The Ancient Emotion of Disgust*, Oxford: Oxford University Press 2017: 45–68.
3. (2018) ‘Between Insanity and Wisdom: Perceptions of Melancholy in the ps.-Hippocratic *Letters* 10–17’, στο C. Thumiger, P.N. Singer (επιμ.) *Mental Illness in Ancient Medicine: From Celsus to Paul of Aegina*, Brill: Leiden; Boston: 35–78
4. (2018) ‘Medicine and the Paradox in the Hippocratic Corpus and Beyond’, στο M.Gerolemou (επιμ.) *Recognizing Miracles in Antiquity and Beyond*, Berlin; New York: De Gruyter: 31-61

Καρακάντζα, Ευφημία

1986: Πτυχίο Φιλοσοφικής Σχολής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Κλασική Ειδίκευση. 1993: Πανεπιστήμιο του Reading, Μ. Βρετανίας. Διδακτορική διατριβή με θέμα: Homo Heroicus. Prometheus, Herakles and Philoctetes. A Structural and Semantic Analysis of their Mythologies. Διδακτική Εμπειρία: 2007-έως σήμερα: Πανεπιστήμιο Πατρών. 2000-2009: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. 2003-2006: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη– Αθήνα. 2004-2005: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας (Συμβασιούχος 407/80). 1997-2000: Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Φιλολογίας (Συμβασιούχος 407/80). 1998-1999: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα ΙΑΚΑ (Συμβασιούχος 407/80)

Ενδεικτικές Δημοσιεύσεις:

1. *Αρχαίοι Ελληνικοί Μύθοι. Ο Θεωρητικός Λόγος του 20 ού αιώνα για τη Φύση και την Ερμηνεία τους*. Εκδόσεις Μεταίχμιος: Αθήνα 2004.
2. 'Throwing out the menos with the bath water. The Sophoclean text vs Peter Stein's Electra (2007)', στο A. Bakogianni (επιμ.) *Dialogues with the Past; Classical Reception Theory and Practice*, vol. I, *Bulletin of the Institute of Classical Studies– Suppl.* 126-1, London 2013, 61-78.
3. 'Who is liable for blame? Patroclus' death in book 16 of the Iliad,' *Proceedings of the 12th International Symposium on the Odyssey with the general title: Crime and Punishment in Homeric and Archaic Epic* (Ithaca 3-7 September 2013), Μ. Χριστόπουλος και Μ. Παϊζή (επιμ.), Εκδόσεις Εκδόσεις του Κέντρου Οδυσσειακών Σπουδών, Ιθάκη 2014, 121-140.

Καραχάλιου, Ράνια

Η Ράνια Καραχάλιου είναι μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Ως νέα επιστήμονας κάτοχος διδακτορικού, έχει διδάξει γλωσσολογικά μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών, Αιγαίου (Ρόδος) και Κρήτης (Ρέθυμνο). Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιστρέφονται γύρω από τις προσφωνήσεις, τις αφηγήσεις, τον υβριστικό λόγο και την κατασκευή ταυτοτήτων. Το βιβλίο της *Η προσφώνηση στις συνομιλιακές αφηγήσεις* θα εκδοθεί μέσα στο 2018 από το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη).

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Karachaliou, R., V. Tsakona, A. Archakis & A. Ralli. Constructing the hybrid identity of the 'Stranger': The case of Greek immigrants in Canada. *Tertium Linguistic Journal*. [επίκειται].
2. Karachaliou, R. & A. Archakis. 2018. Reactions to jab lines in conversational storytelling». Στο V. Tsakona & J. Chovanec (επιμ.), *Creating and Negotiating Humor in Everyday Interactions*, 29-56. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Κατσιγιάννη, Άννα

Η Άννα Κατσιγιάννη σπούδασε Νεοελληνική φιλολογία, στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και Συγκριτική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης (D.E.A, Université de la Sorbonne Nouvelle, Paris III). Εκπόνησε τη διδακτορική της διατριβή στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Έχει συνεργαστεί με διακεκριμένα ερευνητικά κέντρα (Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, κ.ά.) και έχει διδάξει στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου και στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου. Ερευνητικά ενδιαφέροντα (ενδεικτικά): Ιστορία και θεωρία των λογοτεχνικών ειδών, σχέσεις της νεοελληνικής με την ευρωπαϊκή λογοτεχνία (γαλλική, ιταλική, αγγλική), διακαλλιτεχνικές σχέσεις, πολιτισμικές σπουδές, νεοελληνική λογοτεχνία και κριτική, εκδοτική (Anna-Marina

Katsigianni, academia.edu.gr).

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. «L'émergence d'une identité culturelle hybride: l'écriture turco-chypriote», INALCO, *Cahiers Balkaniques*, 42, Grèce-Roumanie. Héritages communs, regards croisés, 2013-2014, 329-346.
2. Άννα Κατσιγιάννη, «Στο λαβύρινθο της μνήμης: αέναη επιστροφή. Όψεις της ποίησης του Κώστα Παπαγεωργίου», *Επισκέψεις σε ζώντες ποιητές*, Επιστημονικό συμπόσιο (7 και 8 Δεκεμβρίου 2012), Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Σχολή Μωραΐτη, Αθήνα, 2016, 177-185
3. «Από τους κόσμους της μουσικής και των ονείρων. Ο μικρός 'roète Satanique'. Μια πρώτη επίσκεψη στο αρχείο του ποιητή Επαμεινώνδα Δεληγιώργη», *Λογοτεχνικές διαδρομές. Ιστορία, θεωρία, κριτική, Μνήμη Βαγγέλη Αθανασόπουλου*, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας, επιμέλεια Θανάσης Αγάθος, Χριστίνα Ντουνιά, Άννα Τζούμα, Εκδόσεις Καστανιώτη, 2016, 251-258.

Κιαπίδου, Ειρήνη – Σοφία

Η ερευνητική και επιστημονική μου δραστηριότητα αφορά τη λόγια βυζαντινή γραμματεία της μέσης βυζαντινής περιόδου (6ος-12ος αιώνας) και ειδικότερα, τη βυζαντινή ιστοριογραφία, τη βυζαντινή επιστολογραφία και την κριτική έκδοση βυζαντινών κειμένων. Τα τελευταία χρόνια με απασχολούν, επίσης, θέματα που σχετίζονται με την ειδολογική ταξινόμηση της βυζαντινής γραμματείας και την πρόσληψή της κατά τους βυζαντινούς και νεότερους χρόνους.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. «The titling of Byzantine historiographical texts», *Medioevo Graeco* 16 (2016) 119-143.
2. Θεοφύλακτος Αχρίδος, Μαρτύριο των Δεκαπέντε Μαρτύρων της Τιβεριούπολης, κριτική έκδοση, απόδοση στα νέα ελληνικά και υπομνηματισμός Ε.-Σ. Κιαπίδου, Αθήνα 2015 (σσ. 285).
3. Η Σύνοψη Ιστοριῶν τοῦ Ἰωάννη Σκυλίτζη καὶ οἱ πηγές της (811-1057). Συμβολή στη βυζαντινή ιστοριογραφία κατὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα, [Μελέτες Βυζαντινῆς Γραμματείας 9], Αθήνα 2010 (σσ. 591).

Κωστίου, Κατερίνα

Η Κατερίνα Κωστίου είναι Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Σπούδασε Νεοελληνική Φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, του οποίου είναι διδάκτορας. Έχει εργαστεί ως υπεύθυνη των βιβλιοθηκών στο Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο, στο Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης και σε διάφορες βιβλιοθήκες της Αγγλίας. Επίσης, έχει εργαστεί για την ταξινόμηση των αρχείων του Γ.Θ. Βαφόπουλου, του Γιάννη

Σκαρίμπα και του Γιώργου Σεφέρη, καθώς και ως ερευνήτρια στο Αρχείο του Καθηγητή Γ.Π. Σαββίδη. Έχει διδάξει Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία στο Faculty of Medieval and Modern Languages του Πανεπιστημίου του Cambridge. Από το 1997 υπηρετεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Έχει επιμεληθεί 14 βιβλία με το ποιητικό και το πεζογραφικό έργο του Γιάννη Σκαρίμπα, 5 βιβλία για διάφορα ζητήματα της νεοελληνικής φιλολογίας, πολλές μελέτες για τη λογοτεχνία του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα. Την τελευταία δεκαετία ασχολείται συστηματικά με την ποίηση του Καβάφη και με τη σύγχρονη λογοτεχνία. Το 2015 ίδρυσε και έκτοτε διευθύνει το *Εργαστήριο Αρχαιακών Τεκμηρίων και Τύπου* στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών (<http://eatt.philology.upatras.gr/>).

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις

1. «Από την παρωδία στο pastiche: ζητήματα ορολογίας και θεωρίας. Μια “ειδολογική” προσέγγιση του ποιήματος “Τι είπε η γκαμήλα (παστίτσιο)” του Γιώργου Σεφέρη», *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο 1204-2014: οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*, Πρακτικά Ε΄ Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών, επιμέλεια Κωνσταντίνος Α. Δημάδης, Αθήνα 2015, 635-660.
2. «Artistic osmoses in Cavafy’s poetry: The representation of beauty in the poem “On Board Ship”», *Mélanges en l’honneur du Professeur Jacques Bouchard. Textes réunis et présentés par Henri Tonnet, Del Busso*, Montreal 2016, 109-120.
3. *Ασύμβατη συνοδοιπορία. Όψεις της έκκεντρης γραφής και ιδεολογίας του Γιάννη Σκαρίμπα*, Αθήνα, Νεφέλη, 2017.

Λίπκα, Μιχαήλ

Διδακτορικό δίπλωμα: 1997 (Βερολίνο), 2000 (Οξφόρδη). Μεταπτυχιακό δίπλωμα: 1993 (Βερολίνο), 1994 (Οξφόρδη), 1996 (Βερολίνο). Διδακτική εμπειρία: Λέκτορας του Τμήματος Φιλολογίας Πατρών: 2000 – 2003. Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Φιλολογίας Πατρών: 2003 – 2009. Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Φιλολογίας Πατρών: 2009 - .

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Xenophon's *Spartan Constitution*. Introduction. Text. Commentary (Berlin - New York 2002 = *TuK* vol. 23, pp. 302)
2. Roman Gods. A Conceptual Approach (Leiden - Boston 2009 = *RGRW* vol. 167, pp. 219)
3. ‘Individuated Gods and Sacred Space in Plutarch’, in: A. Georgiadou – K. Oikonomopoulou, *Space, Time and Language in Plutarch* (Berlin – New York 2017), 299-306

Μαρκόπουλος, Θεόδωρος

Ο Θεόδωρος Μαρκόπουλος είναι Επίκουρος Καθηγητής Γλωσσολογίας με αντικείμενο την Ιστορική Γλωσσολογία και την Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας. Έχει

αρθρογραφήσει για μια πλειάδα ζητημάτων της ιστορίας της Ελληνικής, ενώ στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα προεξάρχουσα θέση έχει η μορφοσυντακτική μεταβολή, η γλωσσική επαφή και η ιστορική κοινωνιογλωσσολογία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. 2017. "The Rasûlid Hexaglot and the development of the Greek Future". Στο Lambert, Allan & Markopoulos (εκδ.), *The Greek Future and its history*, Leuven: Peeters.
2. 2015. "Contact-induced grammaticalization in older texts: the Medieval Greek analytic comparatives". Στο Smith, A.D.M., G. Trousdale & R. Walthereit (εκδ.) *New Directions in Grammaticalization Research*, Amsterdam: Benjamins, σελ. 209-230.
3. 2015. «Πόντος, Καππαδοκία, Αίβαλί: Προκλήσεις ενός ψηφιακού σώματος γραπτού υλικού» (συν-συγγραφέας από κοινού με Μ. Κολιοπούλου & Ν. Παντελίδη). Στο *Πρακτικά του 11ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας*, Ρόδος, 2013.

Μεσσήνης, Γιάννης

Ο Γιάννης Μέσσηνης είναι μέλος ΕΔΙΠ του τμήματος Φιλολογίας της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πάτρας. Το 1987 απέκτησε πτυχίο από το Μαθηματικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών. Το 2001 απέκτησε Μεταπτυχιακό τίτλο από το Μαθηματικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών στο επιστημονικό πεδίο Τεχνολογίες της Πληροφορικής και Εκπαιδευτικό Λογισμικό. Από το 2012 είναι Διδάκτορας του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στη θεματική των εφαρμογών της Εικονικής Πραγματικότητας στην Εκπαίδευση και στην Αίσθηση Παρουσίας του χρήστη. Είναι μέλος του εργαστηρίου Earthlab «Εργαστήριο Εφαρμογών Εικονικής Πραγματικότητας στην Εκπαίδευση» του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Το ερευνητικό του πεδίο είναι στις εφαρμογές της Εικονικής Πραγματικότητας στην Εκπαίδευση (Educational Virtual Environments) και στην εφαρμογή των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες (Digital Humanities).

Νούσια, Φεβρωνία

Η Δρ Φεβρωνία Νούσια είναι Λέκτορας Βυζαντινής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών από το 2013. Είναι πτυχιούχος Κλασικής και Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στην Ύστερη Αρχαιότητα και στις Βυζαντινές Σπουδές από το Ελληνικό Ινστιτούτο / Τμήμα Ιστορίας του Royal Holloway, University of London και διδακτορικό δίπλωμα από το ίδιο Πανεπιστήμιο. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη Βυζαντινή Εκπαίδευση, Λογοτεχνία, Αγιολογία, Πρόσληψη και Διάδοση των ελληνικών κειμένων στη Δύση, εκδόσεις βυζαντινών κειμένων και Ελληνική Παλαιογραφία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Byzantine Textbooks of the Palaeologan Period* (Studi e testi, Città del Vaticano, 2016), σσ. 340
2. «Ανέκδοτο κείμενο περί σκευασίας μελανιού, κινναβάρεως, βαρζίου, καταστατού

και κόλλησης χαρτιού (15ος αι.)», στο *The Book in Byzantium. Byzantine and Post-Byzantine Bookbinding. Proceedings of an International Symposium, Athens 13-16 October 2005*, ed. N. Tsironis (Athens, 2008), pp. 43-62

3. «Transmission and Reception of Manuel Moschopoulos' *Schedography* in the West», in F. Ciccolella and L. Silvano (eds), *Teachers, Students, and Schools of Greek in Renaissance Europe* (Brill, Leiden and Boston 2017), pp. 1-25

4. «An Unpublished schedos on Demosthenes attributed to Eustathios of Thessalonike», in, Chr. Brockmann, D. Harlfinger, St. Valente (eds), *Proceedings of the VIII International Conference on Greek Palaeography, Hamburg, Germany (22-28 September 2013)* (De Gruyter, Berlin, forthcoming 2018)

Ευδόπουλος, Γιώργος

Ο Γιώργος Ι. Ευδόπουλος είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Γλωσσολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Σπούδασε Γαλλική και Ελληνική Γλώσσα και Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και εξειδικεύτηκε στη Γλωσσολογία στο School of Oriental and African Studies (MA) και το University College London (PhD) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Διδάσκει γλωσσολογία σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο από το 1990, αρχικά, στο School of Oriental and African Studies και το University College London του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, στη συνέχεια, σε εξωτερικά προγράμματα του University of Hertfordshire, στο Πανεπιστήμιο Πατρών, στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Τα ερευνητικά και διδακτικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη λεξικολογία, στη λεξική σημασιολογία, στη λεξικογραφία και στην εκπαιδευτική γλωσσολογία. Έχει δημοσιεύσει άρθρα του σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά και έχει συμμετάσχει με ανακοινώσεις του σε συνέδρια γλωσσολογίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Christopoulou, K., **G. J. Xydopoulos** & A. Tsangalidis. 2017. Grammatical gender and offensiveness in MG slang vocabulary. In *Proceedings of the 12th International Conference on Greek Linguistics Vol. 1* (Berlin, Germany, September 2015), 291-305. Available on <http://bibliothek.edition-romiosini.de/catalog/category/icgl12>.

2. Christopoulou, K. & **G. J. Xydopoulos**. 2015. Issues d' équivalence en Grec et en Anglais argotique: Les cas de "malakas", "ghamo" et "fuck". *Argotica (Revue internationale d'études argotiques)*, 1 (3) 2014, 45-56.

3. **Xydopoulos, G. J.**, A. Archakis & K. Tzortzatou. 2014. On spelling awareness in Greek education: Evidence from essays by pupils of Greek and of Albanian origin. In A. Psaltou-Joycey, E. Agathopoulou & M. Mattheoudakis *Cross curricular approaches to language education* Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 54-70.

4. **Xydopoulos, G. J.** & A. Ralli. 2013. Greek dialects in Asia Minor: Setting lexicographic principles for a tridialectal dictionary. In Janse, M., B. D. Joseph, A. Ralli & M. Bagriacik *Online Proceedings of the 5th International Conference on Modern Greek Dialects and Linguistic Theory* (MGDLT 5, Ghent Belgium, 20-22 September 2012), 524-536.

Οικονομοπούλου, Κατερίνα

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Κύριο αντικείμενο της έρευνάς μου αποτελεί η ελληνική και λατινική γραμματεία της Δεύτερης Σοφιστικής (1ος-3ος αι. μ.Χ.). Έχω δημοσιεύσει μελέτες πάνω στη συμποσιακή λογοτεχνία της αυτοκρατορικής περιόδου, και ερευνώ συστηματικά διάφορες όψεις της πλούσιας εγκυκλοπαιδικής και επιστημονικής παραγωγής της. Με ενδιαφέρουν ιδιαίτερα ζητήματα όπως η επιστημονική γραμματεία του αρχαίου κόσμου, η πρόσληψη του Κλασικού παρελθόντος κατά τους αυτοκρατορικούς χρόνους, καθώς τα κοινωνικά δίκτυα της αυτοκρατορικής περιόδου.

Ενδεικτικές Δημοσιεύσεις:

1. *A Companion to the Reception of Plutarch*, συλλογικός τόμος μελετημάτων, συλλογικός τόμος, συνεπιμέλεια με Sophia Xenophonotos. Brill (υπό προετοιμασία).
2. 'The pseudo-Aristotelian *Problems*' medical books: structural and methodological aspects', στον τόμο: *The Aristotelian 'Problemata Physica': Philosophical and Scientific Investigations*, επιμ. Robert Mayhew. Brill 2015: 61-78.
3. 'Plutarch's corpus of *Quaestiones* in the tradition of imperial Greek encyclopaedism', στον τόμο: *Encyclopaedism from Antiquity to the Renaissance*, επιμ. Jason König και Greg Woolf. Cambridge University Press 2013: 129-153.
4. *The Philosopher's Banquet: Plutarch's 'Table Talk' in the Intellectual Culture of the Roman Empire*, συλλογικός τόμος, συνεπιμέλεια με Frieda Klotz. Oxford University Press 2011.

Παπαζαχαρίου, Δημήτρης

Ο Δημήτρης Παπαζαχαρίου είναι Αναπληρωτής Καθηγητής του τμήματος Φιλολογίας από τις 29/4/2015. Τα επιστημονικά και ερευνητικά του ενδιαφέροντα συνοψίζονται στη μελέτη, κατανόηση, περιγραφή και ερμηνεία της φωνολογικής δομής των νεοελληνικών διαλέκτων, καθώς και των γλωσσικών μηχανισμών που διέπουν τη γλωσσική ποικιλία και αλλαγή. Στα ενδιαφέροντα του περιλαμβάνεται και ο ρόλος μη γλωσσικών παραγόντων, όπως η έκφραση ταυτότητας, στην ενεργοποίηση των γλωσσικών μηχανισμών αλλαγής.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Papazachariou, D., Fterniati, A., Archakis, A., & V. Tsiami 2017. «Elementary school pupils' attitudes towards geographical variation in popular culture texts: Evidence from Greek data» Menon © online Journal of Educational Research, 4th Issue, April 2017. 10.
2. Παπαζαχαρίου, Δ. 2015. «Ελληνικές διαλεκτικές πολυτροπικές βάσεις δεδομένων», στο Μ. Τζακώστα (επιμ.) Διδασκαλία των Νεοελληνικών Γλωσσικών Ποικιλιών και Διαλέκτων στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg.
3. Vassalou, N., Papazachariou, D., & M. Janse. 2017. "The vowel system of Mišotika Cappadocian" In Th. Georgakopoulos, Th.-S. Pavlidou, M. Pechlivanos, A. Alexiadou, J. Androutsopoulos, A. Kalokairinos. S. Skopeteas, & K. Stathi (eds). Proceedings of the 12th International Conference of Greek Linguistics, Vol. 2. Berlin: 1139 – 1154.

Παπαργυρίου Ελένη

Η Ελένη Παπαργυρίου σπούδασε Νεοελληνική Φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και εκπόνησε τη διδακτορική διατριβή της με τίτλο *Reading Games in twentieth-century Greek Fiction* στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Το 2007-8 ήταν μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο Πρόγραμμα Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Princeton. Έχει διδάξει ως λέκτορας, μεταξύ άλλων, στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, στο King's College London, στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Κυκλοφορεί η μονογραφία της *Reading Games in the Greek Novel* (Legenda 2011), ενώ έχει συνεπιμεληθεί τους τόμους *Camera Graeca: Photographs, Narratives, Materialities* (Ashgate 2015) και *Greece in British Women's Literary Imagination 1913-2013* (Peter Lang, 2017) και το αφιέρωμα *Cavafy Pop: Readings of C.P. Cavafy in Popular Culture* (2015). Είναι μέλος της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού *Journal of Greek Media and Culture*. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιστρέφονται γύρω από τον ευρωπαϊκό και ελληνικό μοντερνισμό, τη διακειμενικότητα, την έννοια του λογοτεχνικού κανόνα, τη σχέση της λογοτεχνίας με την φωτογραφική εικόνα και τον οπτικό πολιτισμό και τη λογοτεχνία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. «Η φωτογραφική ποιητική του υπερρεαλισμού και ο Ανδρέας Εμπειρικός», στον τόμο *Μα τι γυρεύουν οι ψυχές μας ταξιδεύοντας: αναζητήσεις και αγωνίες των ελλήνων λογοτεχνών του μεσοπολέμου* [τιμητικός τόμος για τον Peter Mackridge], επιμ. Ελένα Κουτριάνου – Έλλη Φιλοκύπρου, Αθήνα: Νεφέλη 2018 (προσεχής δημοσίευση).
2. «Η συμμετοχική φύση της λογοτεχνικής ανάγνωσης στο Facebook», στον τόμο *Λογοτεχνική ανάγνωση στο σχολείο και στην κοινωνία*, επιμ. Βενετία Αποστολίδου, Δημήτρης Κόκορης, Μιχάλης Μπακογιάννης και Ελένη Χοντολίδου, Αθήνα: Gutenberg 2018, 234-247.
3. 'Perfidious Albion': Axis Occupation and Civil War in Sofka Zinovieff's *House on Paradise Street*, στον τόμο *Greece in British Women's Literary Imagination 1913-2013*, επιμ. Eleni Papargyriou, Semele Assinder and David Holton, Νέα Υόρκη: Peter Lang 2017, 147-161.
4. 'Photographic Adaptations of Cavafy', στο *Cavafy Pop: Readings of C.P. Cavafy in Popular Culture*, special issue *Journal of Greek Media and Culture* 1.2 (Δεκέμβριος 2015), 253-277.

Παπαχριστόπουλος, Νίκος

Ο Νίκος Παπαχριστόπουλος είναι ψυχαναλυτής. Σπούδασε ψυχολογία (Πάντειο Πανεπιστήμιο), φιλοσοφία (Πανεπιστήμιο Αθηνών), κοινωνιολογία (Πάντειο Πανεπιστήμιο). Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στην ψυχανάλυση (Paris VIII-Saint Denis), στην ψυχοπαθολογία (Paris VII-Denis Diderot), στην σημειολογία και την λογοτεχνία (Paris VII-Denis Diderot), στην ιστορία (Paris I-Panthéon Sorbonne). Είναι διδάκτορας του τμήματος ψυχολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου και του τμήματος

κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Τέχνη και ασυνείδητο. Ψυχαναλυτικά δοκίμια (2012)
2. Το ψυχαναλυτικό ίχνος. Κείμενα για την νέα ελληνική λογοτεχνία (2010)
3. Ψυχανάλυση και γραφή. Η μετουσίωση στον Φρόυντ και τον Λακάν (2005)
4. Ρεμπέτικα τραγούδια. Η τέχνη των σημείων (2004)

Παπαχρυσόστομου, Αθηνά

Ερευνητικά ασχολούμαι με το Αρχαίο Ελληνικό Δράμα (πρωτίστως κωμωδία) και τη Δημοκρατία στην αρχαία Ελλάδα. Συμμετέχω στο ερευνητικό πρόγραμμα για την Κωμωδία “KomFrag” (το οποίο τελεί υπό την αιγίδα της Ακαδημίας Επιστημών της Χαϊδελβέργης). Είμαι υπότροφος του Ιδρύματος Fulbright (Visiting Scholar 2014-2015 στο Πανεπιστήμιο Harvard).

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. A. Παπαχρυσόστομου, 2016. *Amphis: Introduction, Translation, Commentary*, Heidelberg (Verlag Antike, Fragmenta Comica 20).
2. A. Παπαχρυσόστομου, 2014. *Πορεία προς την Αθηναϊκή Δημοκρατία. Η Μαρτυρία των Αρχαίων Πηγών*, Αθήνα (εκδόσεις Καρδαμίτσα).
3. A. Παπαχρυσόστομου, 2008 (ανατύπωση 2015). *Six Comic Poets. A Commentary on Selected Fragments of Middle Comedy*, Tübingen (Gunter Narr Verlag).

Ποταμίτη, Άννα

Σπούδασα κλασική φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και έκανα μεταπτυχιακές σπουδές και διδακτορικό στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (King 's College). Έχω διδάξει αρχαία ελληνικά ως Βοηθός Διδάσκουσα (Teaching Assistant) στο πανεπιστήμιο του Λονδίνου (κολλέγια King's και Birkbeck) και μαθήματα για την αρχαία ελληνική λογοτεχνία ως συνεργαζόμενο εκπαιδευτικό προσωπικό στο βρετανικό Open University και το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Τα ερευνητικά ενδιαφέροντά μου στρέφονται γύρω από τη λαϊκή παράδοση στην αρχαιότητα και, ειδικότερα, την επικοινωνιακή χρήση ειδών λαϊκού λόγου. Προς το παρόν εργάζομαι πάνω στα αρχαία ελληνικά αινίγματα.

Ενδεικτικές Δημοσιεύσεις

1. 'To chase a flying bird: Aeschylus, *Agamemnon* 393-5', *CJ* 110.3 (2015) 303-311
2. 'γρίφους παίζουν: Playing at riddles in Greek', *GRBS* 55 (2015) 133-153
3. 'The theme of hospitality in Pindar's Fourth *Pythian*', *G&R* 62 (2015) 1-11

Ράγκος, Σπυρίδων

Ο Σπυρίδων Ι. Ράγκος είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας και Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Τα επιστημονικά ενδιαφέροντά του αφορούν τις σχέσεις φιλοσοφίας και θρησκείας στην ελληνική αρχαιότητα, την ιστορία του πλατωνισμού και την αρχαία μεταφυσική. Τώρα μεταφράζει και σχολιάζει τα *Μετά τα Φυσικά* του Αριστοτέλη. Κατά το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2016-2017 ο Σ. Ι. Ράγκος υπήρξε επισκέπτης ερευνητής στο Πανεπιστήμιο του Princeton. Είναι, επίσης, πρόεδρος του European Society for Ancient Philosophy.

Ο Σ.Ι. Ράγκος έχει σπουδάσει κλασική φιλολογία στα Πανεπιστήμια Αθηνών και Cambridge, έχει υπάρξει μεταδιδακτορικός υπότροφος του Πανεπιστημίου του Princeton, έχει συγγράψει (μαζί με τον Δ.Ι. Κυρτάτα) το εγχειρίδιο *Η Ελληνική Αρχαιότητα: Πόλεμος – Πολιτική – Πολιτισμός*, Θεσσαλονίκη 2010 (http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/arxaiotita/), έχει συμμετάσχει ως συγγραφέας και επιστημονικός επιμελητής στη διαδικτυακή Εγκυκλοπαίδεια του Πλάτωνα (<http://n1.xtek.gr/ime/lyceum/index.php?p=home&lang=1>), και έχει δημοσιεύσει πλήθος επιστημονικών άρθρων.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. “Φιλοσοφία και Θρησκεία: ελληνικοί στοχασμοί περί θεών και θείου”, στο: Γ. Καραμανώλης (επιμ.), *Εισαγωγή στην αρχαία φιλοσοφία*, Ηράκλειο-Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2017, κεφ. 6, σελ. 271-327.
2. “Τι είναι η αριστοτελική μεταφυσική;” *Αριστοτέλους Ημερίς*, Πειραιάς: Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη 2017, 83-106 [= *Φιλολόγος* 39 (2016), 586-600].
3. “Plato on the Nature of the Sudden Moment, and the Asymmetry of the Second Part of the *Parmenides*”, *Dialogue* 53 (2014), 538-574.
4. “First Philosophy, Truth, and the History of Being in Aristotle’s *Metaphysics*”, Claudia Baracchi (επιμ.), *The Bloomsbury Companion to Aristotle*, London - New Delhi - New York - Sydney: Bloomsbury 2014, 173-188.

Ράλλη, Αγγελική

Η Αγγελική Ράλλη (www.philology.upatras.gr/ralli.angela) είναι Καθηγήτρια Γλωσσολογίας, μέλος της Ακαδημίας της Ευρώπης και Διευθύντρια του *Εργαστηρίου Νεοελληνικών Διαλέκτων*. Έχει κάνει ειδικευμένες σπουδές γλωσσολογίας (B.A., M.A. Ph.D.) στο Πανεπιστήμιο του Μοντρεάλ, έχει τιμηθεί από την Καναδική Κυβέρνηση (1999) και έχει λάβει υποτροφίες από το Princeton University (2012) και την Βασιλική Ακαδημία του Βελγίου (2008-2009, 2014). Εκτός από Ελληνικά, μιλά απταιστώως Αγγλικά, Γαλλικά και Ιταλικά και έχει γνώσεις Ισπανικών, Τουρκικών και Γερμανικών. Έχει ειδικευθεί στη θεωρητική μορφολογία, τη διαλεκτική ποικιλία και τη γλωσσική επαφή. Υπήρξε προσκεκλημένη πολλών ξένων πανεπιστημίων, προσκεκλημένη ομιλήτρια διεθνών συνεδρίων, είναι μέλος της επιστημονικής επιτροπής διεθνών περιοδικών και είναι μόνιμη συνδιοργανώτρια των συνεδρίων *Mediterranean Morphology Meeting* (από το 1997) και *International Conference of*

Modern Greek Dialects and Linguistic Theory (από το 2000). Έχει γύρω στις 150 δημοσιεύσεις, έχει διευθύνει 21 ερευνητικά προγράμματα και έχει συμμετάσχει σε άλλα 12.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Ralli, Angela (2013). *Compounding in Modern Greek*. Springer
2. Ralli, Angela (2016). 2016 Integration Strategies of Verbal Loans in Modern Greek Varieties. In A. Ralli (ed.) *Contact Morphology in Modern Greek Dialects*, 73-108. Cambridge Scholars Publishers.
3. Ράλλη, Αγγελική (2016). *Διαλεκτικό Λεξικό Κυδωνιών, Μοσχονησίων και Βορειοανατολικής Λέσβου* (το 2014 προτάθηκε για το 1ο βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών). Ίδρυμα Ιστορικών Μελετών. 2016.

Ρούσσου, Άννα

Η έρευνά μου εντάσσεται στο χώρο της θεωρητικής γλωσσολογίας, με έμφαση στις συντακτικές διεργασίες, και τη σχέση της σύνταξης με τη σημασιολογία και το λεξικό. Τα επιμέρους θέματα αφορούν τους συμπληρωματικούς δείκτες, τα χαρακτηριστικά του συντακτικού υποκειμένου (μετακίνηση, ταυτοπροσωπία), τις ερωτηματικές δομές και την εναλλαγή ορισμάτων, στο πλαίσιο της συγκριτικής σύνταξης, αλλά και της γλωσσικής αλλαγής και εκμάθησης.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Σύνταξη. Γραμματική και Μινιμαλισμός*. [Ηλεκτρονικό βιβλίο]. Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Αθήνα. (2016) Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/581>
2. "The middle-passive voice in Albanian and Greek". M.R. Manzini, **A. Roussou**, L.M. Savoia. *Journal of Linguistics* 52: 111-150. (2016)
3. "Is particle a (unified) category?". Στο J. Bayer, R. Hinterhölzl & A. Trotzke (επιμ.) *Discourse-oriented Syntax*, 121-58. John Benjamins: Amsterdam. (2015).

Σύρκου, Αγγελική

Διδακτορικό Δίπλωμα (Ph.D) στην Παπυρολογία, University College London, 1994. Τίτλος διατριβής: An edition of 26 unpublished Greek Papyrus documents. Μεταπτυχιακό (Master of Arts) στην Κλασική Φιλολογία, Queen Mary University of London, 1991. Τίτλος Μεταπτυχιακής διατριβής: Antigone and Deianeira: How did Athenian women see tragic heroines. Πτυχίο Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: Ιούλιος 2014 – : Επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Ιούλιος 2010 – Ιούνιος 2014: Λέκτορας του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. 2008 - 2010: Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Πειραιά . 2000-2010: Διδάσκουσα στο Πανεπιστήμιο Πατρών με σύμβαση Π.Δ. 407/80. 2003-1986: Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. 'A crowning achievement', in *Papyrologica Lupiensia* 26 (2017) (υπό δημοσίευση).
2. 'Bread without circuses', in *Studi di Egitologia e di Papirologia* XIV (2017) (υπό δημοσίευση)
3. 'Salty delicacies', in *Studi di Egitologia e di Papirologia* XIV (2017) (υπό δημοσίευση)
4. 'Judgment on camels – or fiction?', in *Archiv für Papyrusforschung*, 63/2, 2017 (υπό δημοσίευση)

Χαραλαμπόπουλος, Νίκος

Ο Νίκος Χαραλαμπόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα (1969) και είναι πτυχιούχος των Τμημάτων Φιλολογίας (1991) και Ιστορίας-Αρχαιολογίας (1997) του Παν/μίου Αθηνών· κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών από το Παν/μιο του Λονδίνου (MA in Classics, 1993) και διδάκτορας Κλασσικής Φιλολογίας του Παν/μίου του Κάρμπριτζ (Ph.D. in Classics, 2002). Έχει διδάξει στο Παν/μιο Κρήτης (2004-2006), στο Ελληνικό Ανοικτό Παν/μιο (2006-2009) και από το 2009 στο Παν/μιο Πατρών όπου σήμερα υπηρετεί ως Επίκουρος Καθηγητής Κλασσικής Φιλολογίας. Είναι ο συγγραφέας της μονογραφίας *Platonic Drama and its Ancient Reception* (Cambridge University Press 2012) όπου προσεγγίζει τους πλατωνικούς διαλόγους ως θεατρικά κείμενα προοριζόμενα για παράσταση. Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται ο Πλάτων, ο φιλοσοφικός διάλογος, τα παρακλαυσίθυρα.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Το Πλατωνικό Δράμα και η Διαδρομή του στην Αρχαιότητα*, Orportuna Πάτρα 2014
2. 'Dreams, autochthony, and metals: Why does Plato's ideal city need a foundation myth (*Rep.* III 414b-415d)?', στο *Dialogues on Platos Politeia (Republic)*. Eds. N. Notomi and L. Brisson. Sankt Augustin (2013): 319-24
3. 'Three hypotheses on the performance of Plato's dialogues', *Philosophy Study* 3 (2013): 888-94

Χριστόπουλος Μενέλαος

Ο Μενέλαος Χριστόπουλος είναι Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε Αρχαία Ελληνική Φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο της Nanterre (MA, Paris X). Είναι διδάκτορας Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου της Σορβόνης (PhD, Paris IV). Έχει επίσης κάνει μουσικές σπουδές (πιάνο, τραγούδι, ιστορία της μουσικής). Έχει εργαστεί ως ερευνητής στα Κέντρα Ερεύνης της Ακαδημίας Αθηνών, ως Επίκουρος Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και ως Αναπληρωτής Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Έχει επίσης εργαστεί ως διδάσκων και ως συντονιστής στο Ελληνικό

Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Τα δημοσιεύματά του αφορούν το ομηρικό έπος, το αρχαίο δράμα, την ελληνική μυθολογία, τη δεύτερη σοφιστική και τη θάλασσα στον αρχαίο κόσμο. Είναι διευθυντής του *Εργαστηρίου Μελέτης Μύθου και Θρησκείας στην Ελληνική και Ρωμαϊκή Αρχαιότητα* (<http://mythreligion.philology.upatras.gr>) και πρόεδρος του *Κέντρου Οδυσσειακών Σπουδών* (<http://cods.upatras.gr>).

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. "Strange Instances of Time and Space in Odysseus' Return" in A. Bierl, M. Christopoulos, A. Papachrysostomou (eds), *Time and Space in Ancient Myth, Religion and Culture*, Berlin, De Gruyter, 2017, 3-8.
2. "Démarate: un roi bâtard", *Ktèma* 40 (2015), 219-223.
3. "Odysseus, Diomedes, Dolon and Palamedes. Crimes of Mystery and Imagination", in M. Christopoulos, M. Paizi-Apostolopoulou (eds), *Crime and Punishment in Homeric and Archaic Poetry*, Ithaca 2014, 153-166.

Χρυσόγελος, Κωνσταντίνος

Τα επιστημονικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν τη βυζαντινή λόγια ποίηση των μέσων χρόνων, με έμφαση στην κριτική έκδοση και τις νέες ερμηνευτικές προσεγγίσεις των κειμένων. Επίσης έχει ασχοληθεί με την πρόσληψη του Βυζαντίου κατά τον 18^ο και 19^ο αιώνα. Έχει διδάξει στα Πανεπιστήμια Θεσσαλονίκης και Πατρών, καθώς και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Κωνσταντίνος Μανασσής, Όδοιπορικόν. Κριτική έκδοση, μετάφραση, σχόλια*. Εκδ. Σοκόλη, Αθήνα 2017.
2. «Κωμική λογοτεχνία και γέλιο τον 12ο αιώνα: Η περίπτωση του Κωνσταντίνου Μανασσή» *Βυζαντινά Σύμμεικτα* 26 (2016) 141-161 .
3. «Η παρουσία του Βυζαντίου στην Πανδώρα (τχ. 1-66)», στο: Α. Ταμπάκη-Μ. Σεχοπούλου (επιμ.), *Συνάντηση εργασίας νέων ερευνητών: «Ο ελληνικός περιοδικός τύπος του 19ου αιώνα»*. *Ερευνητικά ζητήματα-πορίσματα της έρευνας*, Αθήνα 2015, 160-180